LETNO POROČILO

družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR

2020

100 UNIOR®

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

Ključni podatki o poslovanju Skupine Unior

(v tisočih EUR)	2020	2019	2018	2017
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	210.240	255.994	246.453	239.020
EBIT	1.128	15.557	14.991	8.038
EBITDA	23.931	31.974	30.188	32.640
Čisti poslovni izid	(2.196)	10.433	12.155	5.696
Finančni položaj				
Celotna sredstva	341.402	374.839	370.394	363.974
Celotni kapital	162.852	172.897	166.446	158.647
Finančne obveznosti	106.428	123.346	124.762	129.501
Poslovne obveznosti	61.301	66.413	67.346	59.729
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v %)	0,54	6,08	6,08	3,36
EBITDA marža (v %)	11,38	12,49	12,25	13,66
ROA – donosnost sredstev (v %)	(0,61)	2,80	3,31	1,60
ROE – donosnost kapitala (v %)	(1,30)	6,34	7,77	3,73
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital/Celotna sredstva (v %)	47,70	46,13	44,94	43,59
Neto finančne obveznosti/EBITDA	3,66	3,32	3,67	3,47
Zaposleni				
Unior in odvisne družbe – konec leta	2.808	3.018	3.187	3.212

Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

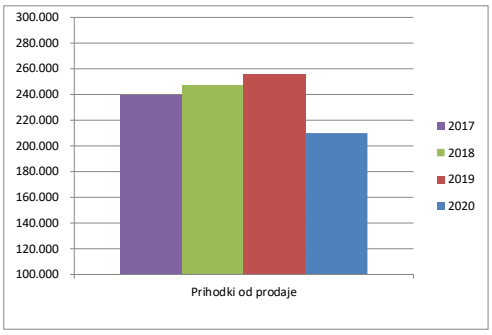

EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

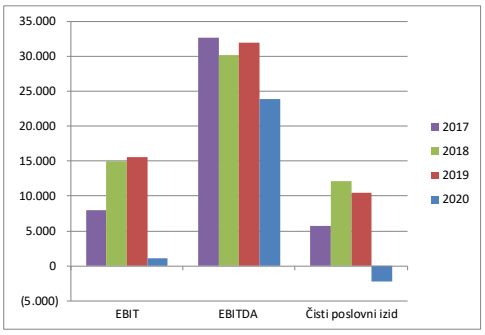

Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

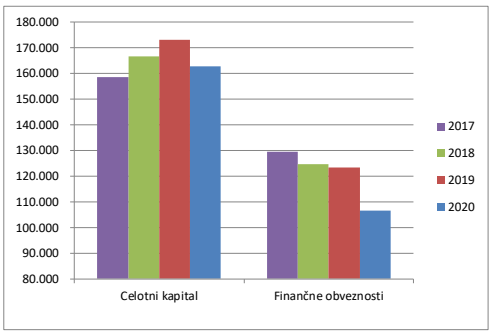

Kazalniki donosnosti Skupine Unior

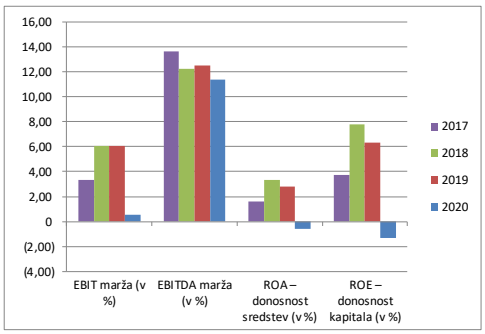

Neto finančne obveznosti/EBITDA

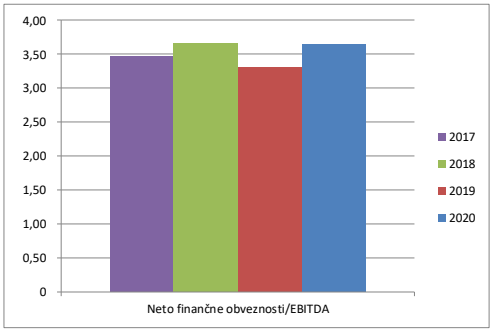

Gibanje števila zaposlenih Skupine Unior

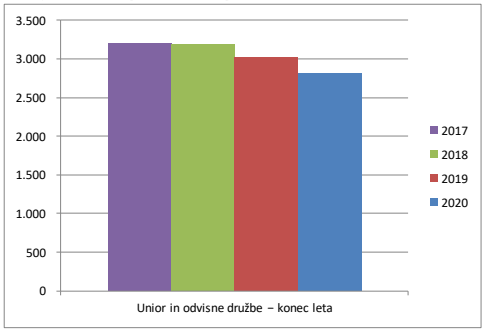

Ključni podatki o poslovanju družbe Unior

(v tisočih EUR)	2020	2019	2018	2017
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	138.055	175.336	172.365	165.273
EBIT	(7.403)	7.526	7.795	9.414
EBITDA	7.148	15.859	16.274	16.278
Čisti poslovni izid	(7.959)	6.124	6.795	7.747
Finančni položaj				
Celotna sredstva	221.730	251.492	252.105	245.247
Celotni kapital	91.939	99.923	95.864	89.063
Finančne obveznosti	84.522	103.201	105.977	109.737
Poslovne obveznosti	40.047	43.208	45.371	41.925
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v %)	(5,36)	4,29	4,52	5,70
EBITDA marža (v %)	5,18	9,04	9,44	9,85
ROA – donosnost sredstev (v %)	(3,36)	2,43	2,73	2,92
ROE – donosnost kapitala (v %)	(7,97)	6,46	7,63	8,00
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital/Celotna sredstva (v %)	41,46	39,73	38,03	36,32
Neto finančne obveznosti/EBITDA	11,41	6,14	6,14	6,35
Zaposleni				
Zaposleni – konec leta	1.666	1.797	1.825	1.793

Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

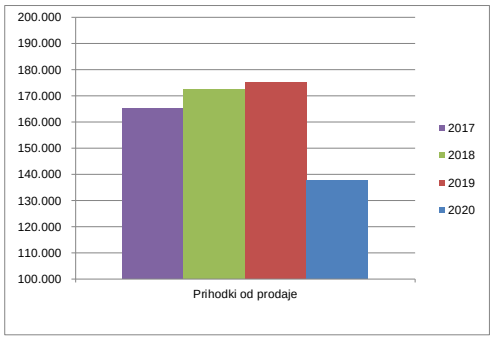

EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

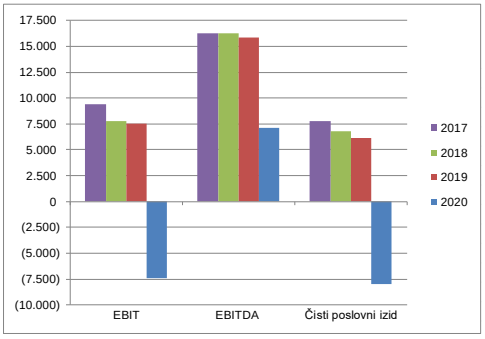

Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

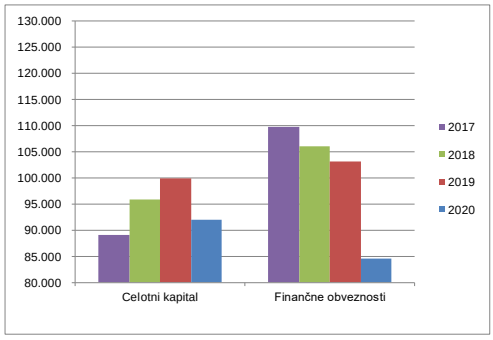

Kazalniki donosnosti družbe Unior

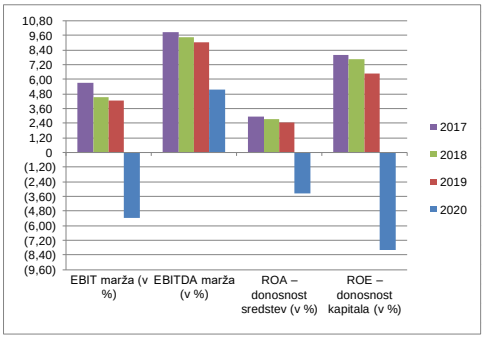

Neto finančne obveznosti/EBITDA

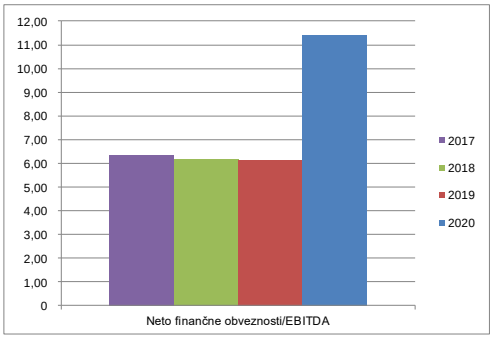

Gibanje števila zaposlenih družbe

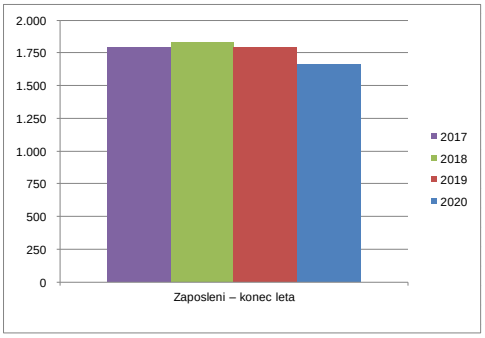

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

VSEBINA

1 Pismo predsednika uprave ... 9
2 Poročilo nadzornega sveta ... 12
3 Predstavitev družbe ... 16
4 Programi in dejavnost družbe UNIOR d.d. ... 19
5 Pomembnejši dogodki v letu 2020 ... 25
6 Najpomembnejši trgi in kupci ... 26
7 Delnice ... 29
8 Trajnostni razvoj ... 32
8.1 Ključne trajnostne usmeritve družbe UNIOR d.d. ... 32
8.1.1 Deležniška matrika ... 34
8.1.2 Poročanje o trajnostnem razvoju ... 35
8.2 Skrb in odgovornost za zaposlene ... 35
8.2.1 Vlagamo v kompetence zaposlenih ... 37
8.2.2 Skrb za organizacijsko strukturo ... 38
8.2.3 Dvigujemo izobrazbeno strukturo ... 39
8.2.4 Skrbimo za zdravje zaposlenih ... 39
8.2.5 Dialog v času korona krize ... 40
8.3 Partnerski odnos s kupci in dobavitelji ... 41
8.3.1 Označevanje izdelkov in varnost kupcev ... 41
8.3.2 Reklamacije ... 42
8.3.3 Upravljanje dobaviteljske verige ... 42
8.4 Upravljamo vplive na okolje ... 43
8.4.1 Sistemi vodenja ... 43
8.4.2 Ravnanje z okoljem ... 43
8.4.3 Okoljski vidiki ... 44
8.4.4 Celostno upravljanje z energijo za nizkoogljično družbo ... 48
8.5 Spodbujamo inovativne, razvojne in trajnostne rešitve ... 51
8.6 Družbeni trajnostni vidiki ... 52
8.6.1 Podpornik športnih, kulturnih in humanitarnih projektov ... 52
8.6.2 Nadaljujemo s tradicijo štipendiranja ... 52
8.6.3 Ohranjamo certifikat Družini prijazno podjetje ... 53
8.6.4 Vzgajamo in izobražujemo bodoče kadre v sodelovanju s Šolskim centrom Slovenske Konjice-Zreče ... 53
9 Korporativno upravljanje ... 54
9.1 Uprava ... 54
9.2 Kolegij uprave ... 55
9.3 Nadzorni svet ... 56
9.4 Skupščina ... 56
9.5 Politika prejemkov članov organov vodenja in nadzora ... 57
9.6 Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta ... 58
9.7 Izjava o upravljanju ... 59
9.8 Izjava o nefinančnem poslovanju ... 64
9.9 Upravljanje s tveganji ... 65
10 Poslovno poročilo ... 71
10.1 Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji ... 71
10.2 Prodaja ... 74
10.2.1 Prodaja družbe UNIOR d.d. ... 74
10.2.2 Prodaja Skupine UNIOR ... 76
10.3 Proizvodnja in storitve ... 78
10.3.1 Proizvodnja in storitve družbe UNIOR d.d. ... 78
10.3.2 Proizvodnja in storitve Skupine UNIOR ... 79
10.4 Nabava v družbi UNIOR d.d. ... 81

10.5 Uspešnost poslovanja ... 82
10.5.1 Uspešnost poslovanja družbe UNIOR d.d. ... 82
10.5.2 Uspešnost poslovanja Skupine UNIOR ... 84
10.6 Kazalniki poslovanja ... 86
10.7 Finančni položaj ... 87
10.7.1 Finančni položaj družbe UNIOR d.d. ... 87
10.7.2 Finančni položaj Skupine UNIOR ... 88
10.8 Investicije ... 90
10.8.1 Investicije družbe UNIOR d.d. ... 90
10.8.2 Investicije Skupine UNIOR ... 91
10.9 Notranja revizija ... 92
10.10 Podružnice v tujini ... 92
10.11 Dogodki po bilanci stanja ... 93
10.11.1 Poslovni dogodki po bilanci stanja ... 93
10.11.2 Ostali dogodki po bilanci stanja ... 93
10.12 Izvajanje javne službe ... 94
10.13 Cilji za leto 2021 ... 96
10.13.1 Cilji družbe UNIOR d.d. za leto 2021 ... 96
10.13.2 Cilji Skupine UNIOR za leto 2021 ... 98
11 Posamični računovodski izkazi družbe UNIOR d.d. ... 100
11.1 Bilanca stanja UNIOR d.d. na dan 31. 12. 2020 ... 100
11.2 Posamični izkaz poslovnega izida UNIOR d.d. za obdobje od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 ... 102
11.3 Posamični izkaz drugega vseobsegajočega donosa UNIOR d.d. ... 103
11.4 Izkaz denarnih tokov UNIOR d.d. ... 104
11.5 Izkaz gibanja kapitala UNIOR d.d. ... 105
12 Pojasnila k posamičnim računovodskim izkazom družbe UNIOR d.d. ... 106
12.1 Izjava o skladnosti ... 106
12.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov ... 106
12.2.1 Poštena vrednost ... 106
12.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve ... 108
12.2.3 Posli v tuji valuti ... 108
12.2.4 Dobiček/izguba iz poslovanja ... 108
12.2.5 Pomembne ocene in presoje ... 109
12.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja ... 110
12.2.7 Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati ... 118
12.3 Pojasnila k bilanci stanja UNIOR d.d. ... 120
12.3.1 Neopredmetena sredstva ... 120
12.3.2 Opredmetena osnovna sredstva ... 121
12.3.3 Naložbene nepremičnine ... 122
12.3.4 Dolgoročne finančne naložbe ... 123
12.3.5 Zaloge ... 127
12.3.6 Poslovne terjatve ... 128
12.3.7 Kratkoročne finančne naložbe ... 129
12.3.8 Denarna sredstva ... 130
12.3.9 Kapital ... 131
12.3.10 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki ... 133
12.3.11 Dolgoročne finančne obveznosti ... 134
12.3.12 Odložene terjatve in obveznosti za davek ... 135
12.3.13 Kratkoročne finančne obveznosti ... 136
12.3.14 Kratkoročne poslovne obveznosti ... 137
12.3.15 Pogojne obveznosti ... 138
12.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida UNIOR d.d. ... 139
12.4.1 Čisti prihodki od prodaje ... 139
12.4.2 Usredstveni lastni proizvodi in storitve ... 139
12.4.3 Drugi poslovni prihodki ... 140

12.4.4 Stroški in odhodki ... 140
12.4.5 Finančni prihodki in finančni odhodki ... 143
12.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki UNIOR d.d. ... 144
12.6 Posli s povezanimi podjetji ... 145
12.6.1 Prodaja povezanim podjetjem ... 145
12.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih ... 146
12.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij ... 147
12.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij ... 148
12.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij ... 149
12.7 Upravljanje s tveganji ... 150
12.8 Razkrije prejemkov v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah ... 152
12.9 Predlog za razporeditev bilančnega dobička tekočega leta ... 152
12.10 Dogodki po bilanci stanja v družbi UNIOR d.d. ... 153
13 Izjava o odgovornosti članov uprave ... 154
14 Poročilo neodvisnega revizorja ... 155
15 Skupina UNIOR ... 161
15.1 Sestava Skupine UNIOR ... 161
15.2 Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo ... 163
15.2.1 Odvisna podjetja ... 163
15.2.2 Pridružena podjetja ... 167
16 Konsolidirani računovodski izkazi ... 168
16.1 Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2020 ... 168
16.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 ... 170
16.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR ... 171
16.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR ... 172
16.5 Izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR ... 173
17 Pojasnila k računovodskim izkazom ... 174
17.1 Izjava o skladnosti ... 174
17.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov ... 174
17.2.1 Poštena vrednost ... 174
17.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve ... 176
17.2.3 Posli v tuji valuti ... 176
17.3 Pojasnila k bilanci stanja Skupine UNIOR ... 177
17.3.1 Bilanca stanja po odsekih ... 177
17.3.2 Neopredmetena sredstva ... 179
17.3.3 Opredmetena osnovna sredstva ... 180
17.3.4 Naložbene nepremičnine ... 181
17.3.5 Dolgoročne finančne naložbe ... 183
17.3.6 Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo ... 185
17.3.7 Zaloge ... 185
17.3.8 Poslovne terjatve ... 186
17.3.9 Kratkoročne finančne naložbe ... 187
17.3.10 Denarna sredstva ... 187
17.3.11 Kapital ... 188
17.3.12 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki ... 190
17.3.13 Dolgoročne finančne obveznosti ... 191
17.3.14 Dolgoročne poslovne obveznosti ... 191
17.3.15 Odložene terjatve in obveznosti za davek ... 192
17.3.16 Kratkoročne finančne obveznosti ... 193
17.3.17 Kratkoročne poslovne obveznosti ... 194
17.3.18 Pogojne obveznosti ... 194
17.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida Skupine UNIOR ... 195
17.4.1 Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih ... 195
17.4.2 Čisti prihodki od prodaje ... 196

17.4.3 Usredstveni lastni proizvodi in storitve ... 196
17.4.4 Drugi poslovni prihodki ... 197
17.4.5 Stroški in odhodki ... 198
17.4.6 Finančni prihodki in finančni odhodki ... 200
17.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki ... 201
17.6 Posli s povezanimi podjetji ... 202
17.6.1 Prodaja povezanim podjetjem ... 202
17.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih ... 202
17.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij ... 203
17.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij ... 203
17.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij ... 203
17.7 Upravljanje s tveganji ... 204
17.8 Prejemki uprave in nadzornega sveta ... 206
17.9 Dogodki po bilanci stanja v Skupini UNIOR ... 206
18 Izjava o odgovornosti članov uprave ... 208
19 Poročilo neodvisnega revizorja ... 209

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

POSLOVNO POROČILO
družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR

1 Pismo predsednika uprave

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci,

v letu 2019 smo s ponosom obeležili stoletnico obstoja delniške družbe UNIOR d.d. in v leto 2020 kljub negotovim napovedim zaradi napovedanega upočasnjevanja gospodarske rasti vstopili zmerno optimistično. Stanje naročil je še v prvi polovici marca zagotavljalo, da bomo v prvem polletju dosegli načrtovane ključne kazalnike poslovanja.

Svetovna zdravstvena organizacija je 11. 3. 2020 razglasila pandemijo koronavirusne bolezni COVID-19, po vsem svetu pa so bili sprejeti strogi omejevalni ukrepi, ki so skoraj v celoti obrnili na glavo naše vsakdanje zasebno in poslovno življenje. Strategije izpolnjevanja ambiciozno zastavljenih ciljev, tudi družbe UNIOR d.d. in skupine UNIOR, so se hipoma spremenile v strategije preživetja, zmanjševanja poslovnih škod in izkoriščanja redkih poslovnih priložnosti.

Večina podjetij v avtomobilski industriji, kjer je UNIOR s svojimi izdelki najbolj prisoten, in tehničnih trgovin, preko katerih delno vršimo prodajo ročnega orodja, se je za nedoločen čas popolnoma zaprlo ali v najboljšem primeru zelo omejilo obseg poslovanja. Sredi marca smo v družbi beležili sunkovit in drastičen upad naročil. Hipoma smo bili prisiljeni omejiti obseg proizvodnje in ga prilagoditi novemu naročilnemu stanju, več kot polovico zaposlenih pa smo bili primorani poslati domov na čakanje na delo, v določenih tednih tudi do 80 odstotkov. Zaradi posledic pandemije koronavirusa v drugi polovici marca smo že v prvem četrtletju zabeležili znaten padec prodaje. Največji upad poslovanja smo občutili v celotnem drugem kvartalu, ko smo v najbolj kritičnem mesecu aprilu v primerjavi z enakim mesecem leta 2019 beležili padec prodaje za 71 odstotkov. V tretjem kvartalu se je stanje izboljšalo, a še vedno je prodaja za doseženo v tretjem kvartalu leta 2019 zaostala za nekaj več kot 10 odstotkov. V zadnjem kvartalu smo kljub drugemu valu pandemije zaradi izboljšanega povpraševanja v panogi dosegli raven prodaje, dosežene v zadnjih treh mesecih leta 2019.

Posledice epidemije so najbolj prizadele največji program Odkovki, na katerem je v primerjavi s preteklim letom v aprilu in maju upadla prodaja za več kot 70 odstotkov. Na tem programu smo od septembra dalje dosegli nekoliko višje obsege mesečnih prodaj kot v letu 2019. Podoben trend prodaje je beležil program Ročno orodje, padci prodaje so bili sicer nekoliko manjši kot na programu Odkovki, a še vedno znatni. Okrevanje na tem programu je bilo počasnejše, saj je v zadnjem kvartalu prodaja še vedno zaostajala za doseženo v letu 2019. Program Strojegradnja ni beležil pomembnejših odpovedi naročil in je skozi leto obratoval z najmanj motnjami v smislu zmanjševanja ali odpovedi naročil, tako da je še v novembru kazalo, da bo dosežen načrtovan obseg prodaje. Drugi val epidemije z omejitvami potovanj in s tem oteženimi prevzemi strojev je glavni razlog, da programu Strojegradnja načrtovane prodaje za leto 2020 in dosežene leta 2019 ni uspelo doseči, kljub temu da je bil obseg kosmatega donosa podoben kot leta 2019. UNIOR d.d. je tako v letu 2020 beležil za 21 odstotkov manjšo prodajo kot leta 2019, program Odkovki za 22 odstotkov, program Ročno orodje za 18 odstotkov in program Strojegradnja za 26 odstotkov.

Obvladovanje poslovanja podjetja v preteklem letu je bilo zahtevno zaradi sunkovitega in dolgotrajnega padca prodaje in velikih nihanj prodaje med meseci, ki so jih narekovali z epidemijo povezani ukrepi. Glavne aktivnosti za zmanjševanje tveganj in zmanjševanje škode so bile usmerjene v obvladovanje denarnega toka, zagotavljanje nemotenih dobav obstoječim kupcem, izkoriščanje redkih poslovnih priložnosti zaradi težav konkurentov, preprečevanje širjenja okužb med zaposlenimi in obvladovanje stroškov.

Za omilitev posledic epidemije koronavirusa smo v družbi UNIOR d.d. nemudoma aktivno pristopili k obsežnemu projektu obvladovanja stroškov, s katerim smo do septembra, ko je projekt trajal, uspeli prihraniti 5,7 milijona evrov na področju fiksnih stroškov materiala in storitev ter variabilnih stroškov dela.

Velik pomen za vzdrževanje likvidnosti družbe in ohranitev delovnih mest so imele državne podpore za sofinanciranje stroškov dela v skladu s sprejeto interventno zakonodajo. V UNIOR d.d. smo za celotno leto 2020 prejeli 5,6 milijona evrov. Še pred razglasitvijo epidemije smo iz previdnosti pravočasno uspeli pridobiti dodatne vire financiranja.

Vse obveznosti do bank iz naslova odplačil kreditov smo redno odplačevali do konca maja, banke pa so nam v skladu z interventno zakonodajo odobrile odlog plačila glavnic kreditov za obdobje od junija 2020 do maja 2021. Odlog plačila glavnic kreditov, državne podpore, prodaja nepremičnine v Mariboru, skrb za obvladovanje zalog in terjatev ter občutno zmanjšano investiranje so bili glavni dejavniki obvladovanja denarnega toka.

Že med spomladansko razglasitvijo epidemije smo nemudoma pristopili k ukrepom za zaščito zdravja zaposlenih, pri čemer so nam pomagale izkušnje iz našega podjetja na Kitajskem. Ukrepe smo neprestano nadgrajevali in dopolnjevali, po nas se je zgledovalo marsikatero podjetje, ne samo v bližnji okolici. Med prvimi v Sloveniji smo zaposlenim zagotovili zaščitne obrazne maske. V drugem valu epidemije smo že v septembru med prvimi v Sloveniji zagotavljali izvedbo hitrih antigenskih testov na koronavirus. Izvedeni ukrepi so bili razlog, da izostanek iz dela zaradi okužbe s koronavirusom nikoli ni ogrozil poslovnih procesov.

Poslovanje družbe UNIOR d.d. v letu 2020 po doseženih ključnih kazalnikih bistveno zaostaja tako za načrtovanimi kot za doseženimi v zadnjih letih. V družbi UNIOR d.d. smo v letu 2020 dosegli 138,1 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 21,3 odstotka manj kot v doslej rekordnem letu 2019 in predstavlja 20,9-odstotni zaostanek za planom leta 2020. Poslovno leto 2020 smo končali s 7,96 milijona evrov izgube, kar je za 14,1 milijona evrov slabši rezultat kot v letu 2019. Poleg negativnih učinkov pandemije koronavirusa je na negativni rezultat UNIOR d.d. in tudi Skupine UNIOR v višini 4,3 milijona evrov dodatno vplivalo prevrednotenje naložbene nepremičnine v Mariboru na pošteno vrednost, kar je družba dejansko tudi realizirala s prodajo naložbene nepremičnine v mesecu novembru. Prevrednotenje nepremičnine ni vplivalo na EBITDA. Ta je v letu 2020 dosegla 7,1 milijona evrov, kar je 8,8 milijona evrov manj kot v letu 2019.

Družba UNIOR d.d. je v letu 2020 po večkratnih neuspelih poskusih prodala naložbeno nepremičnino na lokaciji poslovno proizvodne cone Tezno v Mariboru, ki je bila opredeljena kot poslovno nepotrebno premoženje. S prodajo je družba uresničila zavezo do bank upnic. Za kupnino v višini 8,5 milijona evrov se je zmanjšala zadolženost družbe. Prodajni postopek podjetja Unitur d.o.o. je bil v fazi prejema nezavezujočih ponudb v času razglasitve prvega vala epidemije prekinjen in zaenkrat ni znano, kdaj ga bo možno in smiselno nadaljevati.

Večina analiz gospodarskih gibanj je nekje v sredini leta 2020 že napovedala, da bo okrevanje v panogi trajalo najmanj dve leti, zato smo v drugi polovici leta pristopili k projektu zmanjševanja zaposlenih. Konec leta 2020 je bilo v družbi UNIOR d.d. 1.666 zaposlenih, kar je 131 zaposlenih oziroma 7,3 odstotka manj kot pred enim letom. Pretežno so bili odhodi zaposlenih sporazumni, večino predstavljajo upokojitve delavcev in potek zaposlitev za določen čas, izvedli pa smo tudi odpovedi iz poslovnih razlogov. Stroški odpravnin so bili zato v letu 2020 visoki in so znašali 1,3 milijona evrov. Zaradi občutno zmanjšanega obsega dela je bilo v povprečju na čakanju na delo v aprilu 944 zaposlenih, v maju 1.080, v juniju 902, v juliju 377, v avgustu 150 in v septembru 99 zaposlenih. Ukrepi države so bistveno pripomogli, da ni prišlo do množičnega odpuščanja.

Pandemija koronavirusne bolezni je v letu 2020 imela velik negativni vpliv tudi na poslovanje Skupine UNIOR. Negativni učinki pandemije so se že januarja pojavili v povezanem podjetju Ningbo UNIOR na Kitajskem. Vpliv pandemije se je in se še vedno odraža v poslovanju turistične dejavnosti v skupini UNIOR, saj je podjetje UNITUR d.o.o. moralo zapreti svoje turistične zmogljivosti v prvem valu od sredine marca do sredine junija, v drugem valu pa od sredine oktobra do konca leta 2020. Pandemija je prizadela skupino UNIOR manj kot UNIOR d.d. zlasti zaradi: pretežno manjše vpetosti podjetij v skupini v avtomobilsko branžo, hitrega okrevanja kitajskega gospodarstva z dobrim poslovanjem

podjetja Ningbo UNIOR, ki je bilo na nivoju leta 2019, in le nekoliko slabših rezultatov delovanja družbe UNITUR glede na leto 2019 ob podpori države, turističnih bonih in dobrem obvladovanju stroškov, kljub oteženim pogojem poslovanja in občutno zmanjšanim prihodkom od prodaje.

Skupina UNIOR je v letu 2020 dosegla 210,3 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 17,9 odstotka manj kot v letu 2019. Poslovno leto 2020 smo končali z 2,2 milijona evrov izgube, kar je 12,6 milijona slabše kot v letu 2019. Tako kot pri rezultatih poslovanja družbe UNIOR d.d. je tudi pri Skupini UNIOR poleg negativnih vplivov pandemije koronavirusa na negativni rezultat dodatno v višini 4,3 milijona evrov vplivalo prevrednotenje naložbene nepremičnine v Mariboru na pošteno vrednost, kar pa ni imelo vpliva na EBITDA. Ta je v letu 2020 dosegla 23,9 milijona evrov, kar je 8 milijonov evrov manj kot v letu 2019.

V letu 2020 se je zadolženost Skupine UNIOR zmanjšala, saj so se finančne obveznosti zmanjšale za 16,9 milijona evrov na 106,4 milijona evrov, delno z rednim odplačilom glavnic kreditov, delno pa s prejeto kupnino iz prodaje naložbene nepremične v Mariboru. Kazalnik NFD/EBITDA se je z doseženih 3,32 v letu 2019 povečal na 3,66. Še vedno brez odstopanj izpolnjujemo vse zaveze do bank, ki so opredeljene v Sindiciranih kreditnih pogodbah.

V letu 2021 bomo finančne obveznosti Skupine zmanjšali še za 4,4 milijona evrov. Razmerje NFD/EBITDA se bo s 3,66 v letu 2020 zmanjšalo konec leta 2021 na 3,09, s čimer nadaljujemo trend zmanjševanja zadolženosti Skupine UNIOR. Ker v letu 2021 še ne bomo dosegli s strani bank pogojene vrednosti tega kazalnika pod 3 in nam trenutna protikoronska zakonodaja to prepoveduje, izplačila dividend lastnikom v planu za leto 2021 ne načrtujemo.

Kljub še vedno izrazito negotovim napovedim v UNIOR d.d. načrtujemo, da se bodo v letu 2021 glede na leto 2020 bistveno izboljšali vsi kazalniki poslovanja. Kriza, ki je nastala zaradi negativnih vplivov pandemije koronavirusa na svetovno gospodarstvo, se je še posebej močno odrazila v avtomobilski industriji, v kateri pretežno deluje UNIOR d.d. Globalna in najvplivnejša podjetja v tej panogi ocenjujejo, da bo okrevanje avtomobilske industrije trajalo vsaj dve leti, zato načrtovani kazalniki poslovanja za leto 2021 večinoma še ne bodo dosegli vrednosti iz leta 2019. V letu 2021 načrtujemo čiste prihodke od prodaje v višini 164 milijonov evrov, kar je 6,4 odstotka manj kot v letu 2019. V letu 2021 načrtujemo dobiček družbe UNIOR d.d. v višini 3 milijone evrov in bo za 3,1 milijona evrov manjši od doseženega v letu 2019.

V letu 2021 načrtujemo v Skupini UNIOR 237 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 12,7-odstotna rast glede na preteklo leto in 7,4 odstotka manj, kot je bilo doseženo v letu 2019. V letu 2021 načrtujemo dobiček Skupine UNIOR v višini 8,2 milijona evrov, kar pomeni izboljšanje čistega poslovnega izida za 10,4 milijona evrov oziroma za 18,2 milijona evrov, če v letu 2020 ne upoštevamo 7,8 milijona evrov prejetih subvencij za omilitev posledic pandemije na ravni Skupine. Načrtovan dobiček v letu 2021 bo za 2,2 milijona evrov oziroma 21,1 odstotka manjši, kot je bil dosežen v letu 2019.

Na uspešnost poslovanja matične družbe in skupine bo negativno vplivalo pričakovano neugodno gibanje cen jeklenega odpada in legirnih dodatkov.

Sprejeli smo pomembno odločitev, da v letu 2021 začnemo z investicijo v nov proizvodni program kovanja izdelkov iz aluminija. S tem bomo izkoristili poslovne priložnosti za rast in zmanjšali odvisnost dela programa Odkovki od dobav izdelkov, ki so namenjeni za delovanje motorjev z notranjim izgorevanjem. Zmanjšali bomo tveganja, ki jih prinaša pospešena elektrifikacija pogonov novih osebnih avtomobilov. S serijsko proizvodnjo kovanih izdelkov iz aluminija bomo pričeli v drugi polovici leta 2021.

Darko Hrastnik
Predsednik uprave

2 Poročilo nadzornega sveta

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je v poslovnem letu 2020 v okviru pooblastil, določenih z zakoni, statutom družbe ter poslovnikom nadzornega sveta nadziral poslovanje družbe UNIOR d.d. ter Skupine UNIOR. Pri svojem delu je skrbel za transparenten odnos med nadzornim svetom in drugimi deležniki in zagotavljal takojšnje javne objave poročil o izvedenih sejah nadzornega sveta. V letu 2020 se je nadzorni svet sestal na štirih rednih in dveh korespondenčnih sejah. O vseh pomembnejših dogodkih, aktivnostih in odločitvah uprave družbe so bile nadzornemu svetu sproti posredovane informacije, še posebej v času negotovosti in sprememb pogojev poslovanja, ki jih je povzročala epidemija.

Uprava je nadzornemu svetu poročala s poročili o poslovanju družbe UNIOR d.d., kakor tudi s poročili o poslovanju Skupine UNIOR. Tovrstno poročanje uprave je nadzornemu svetu omogočalo ustrezno izvrševanje nadzorne vloge. Poročila uprave so bila običajno pripravljena po posameznih področjih in ločeno za vse programe družbe, s strnjenim pregledom vseh poslovnih učinkov. Uprava je v svojih poročilih prikazovala vse najpomembnejše kategorije, ki vplivajo na poslovanje delniške družbe. Kategorije v računovodskih izkazih ter kazalniki poročanega obdobja so bili primerjani z vrednostmi preteklega obdobja ter načrtovanimi vrednostmi za tekoče obdobje.

Nadzorni svet se je na vseh svojih rednih sejah, pa tudi med sejami, seznanjal s tekočim poslovanjem ter oceno poslovanja za naslednja kratkoročna obdobja. Veliko pozornosti je vsled s koronavirusno epidemijo zaznamovanemu letu namenjal stanju naročil, ukrepom za zmanjševanje tveganj, ukrepom za obvladovanje stroškov in obvladovanju tekoče likvidnosti.

Nadzorni svet se je na vseh rednih sejah seznanjal s poročilom revizijske komisije.

V mesecu marcu leta 2020 se je nadzorni svet seznanil z letnim poročilom notranje revizije o notranjem revidiranju za leto 2019. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom revizijske komisije o pregledu revidiranega Letnega poročila za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR za poslovno leto 2019. Sprejel je pisno poročilo o rezultatih preveritve revidiranega Letnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za leto 2019 ter sprejel Izjavo o upravljanju družbe, kakor tudi Izjavo o skladnosti s kodeksom ter Izjavo o nefinančnem poslovanju. Seznanil se je s sklepom uprave družbe o bilančnem dobičku poslovnega leta 2019. Obravnaval je predlog uprave družbe, da bilančni dobiček ostane nerazporejen. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom kadrovske komisije, kriteriji o spremenljivem prejemku uprave za leto 2019 ter sprejel odločitev, da se spremenljivi prejemek uprave družbe za poslovno leto 2019 ne izplača. Obravnaval in potrdil je dnevni red 24. seje skupščine UNIOR d.d., kakor tudi predloge sklepov k posameznim točkam dnevnega reda. Nadzorni svet se je seznanil s stanjem poslovanja družbe in z ukrepi, sprejetimi v obdobju izbruha epidemije COVID-19, njenim vplivom na poslovanje družbe in skupine ter se seznanil z realnostjo doseganja poslovnega načrta družbe Unior d.d. Nadzorni svet se je seznanil s kronološkim poročilom o stanju sodnih postopkov med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o. ter predvidenimi nadaljnjimi aktivnostmi. Nadzorni svet je opravil vrednotenje učinkovitosti dela nadzornega sveta, sprejel spremembe in dopolnila poslovnika revizijske komisije nadzornega sveta in poslovnika nadzornega sveta. Člani nadzornega sveta so se samoiniciativno odpovedali 30 odstotkom vseh prejemkov iz naslova dela NS od aprila dalje do obdobja končanja epidemije COVID-19.

Na prvi korespondenčni seji v mesecu maju je nadzorni svet potrdil dopolnjen dnevni red 24. seje skupščine družbe Unior d.d.

V mesecu maju je nadzorni svet na drugi redni seji obravnaval in se seznanil z Nerevidiranim trimesečnim poročilom o poslovanju za obdobje januar–marec 2020 za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR in z letnim načrtom dela notranje revizije za leto 2020 ter podal soglasje za njegovo

izvedbo. Nadzorni svet se je na tej seji seznanil tudi s sodnimi postopki med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o. in obravnaval ter sprejel politiko prejemkov članov organa vodenja družbe Unior d.d. in politiko prejemkov članov organov vodenja v odvisnih družbah Unior d.d.

Na drugi korespondenčni seji v mesecu juliju je nadzorni svet na predlog uprave podal soglasje za sklenitev pogodbe za prodajo nepremičnine na lokaciji bivšega TAM-a/Starkom-a v Mariboru.

Na tretji redni seji meseca avgusta je nadzorni svet obravnaval in se seznanil z Nerevidiranim polletnim poročilom o poslovanju za obdobje januar–junij 2020 za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR, na predlog uprave podal soglasje za začetek postopka likvidacije družbe Unior Hungaria Kft, se seznanil s stanjem prodajnega postopka naložbene nepremičnine Unior d.d. na lokaciji bivšega TAM-a v Mariboru in s sodnimi postopki med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o. Nadzorni svet je tudi obravnaval pobudo ZNS za prostovoljno doseganje ciljne spolne raznolikosti v organih vodenja in nadzora.

Četrto redno sejo je nadzorni svet opravil novembra in obravnaval ter se seznanil z Nerevidiranim devetmesečnim poročilom o poslovanju za obdobje januar–september 2020 za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR, se seznanil s smernicami za izdelavo Poslovnega načrta Unior d.d. za leto 2021 in potrdil Finančni koledar objav družbe UNIOR d.d. za leto 2021.

Nadzorni svet ocenjuje, da je v letu 2020 deloval v razmerju do uprave neodvisno in da pri delu članov nadzornega sveta ni prihajalo do nasprotja interesov.

Na sejah so sodelovali vsi člani nadzornega sveta. Na vse seje nadzornega sveta sta bila vabljena tudi predsednik in član uprave. Gradiva za seje so zagotavljala članom nadzornega sveta kakovostne informacije.

Delovanje komisij nadzornega sveta

Revizijska komisija

Revizijska komisija se je v letu 2020 sestala na šestih sejah.
Prvi dve seji v letu 2020 sta bili namenjeni pregledu Letnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR (nerevidirano in revidirano) za leto 2019, pogovorom o poteku revizije z zunanjimi revizorji ter njihovim poročilom – izvedene so bile vse aktivnosti, ki so bile potrebne, da je lahko revizijska komisija nadzornemu svetu podala predlog, da revidirano Letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za leto 2019 potrdi.

Revizijska komisija in aktivnosti v zvezi z zunanjo revizijo
Revizijska komisija je na podlagi Usmeritev za spremljanje kakovosti zunanje revizije ocenila delo zunanjega revizorja Deloitte revizija d.o.o. za poslovno leto 2019. V letu 2020 je bila izvedena redna in sprotna komunikacija v zvezi z načrtovanjem revizije, izvedenimi predrevizijskimi postopki ter ugotovitvami zunanjih revizorjev.

Revizijska komisija in aktivnosti v zvezi z notranjo revizijo
Revizijska komisija je tekom leta obravnavala in se seznanjala z obdobnimi poročili notranje revizije, na začetku leta se je seznanila z letnim poročilom Službe notranje revizije za leto 2019, konec leta pa z načrtom dela notranje revizije za leto 2020. Ob koncu leta je tudi izpolnila vprašalnike v zvezi z ustreznostjo delovanja notranje revizije.

Poleg navedenega se je revizijska komisija:
- redno seznanjala in obravnavala poročila o medletnem poslovanju družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR;
- seznanjala s poročili o upravljanju s tveganji;

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

- seznanila z aktivnostmi za ugotavljanje in preprečevanje notranjih prevar v letu 2019;
- seznanila s postopki nabave strateških surovin in energentov ter pregledom sklenitve zavarovanj za zadnja 3 leta;
- seznanila s seznamom dobaviteljev iz Slovenije, ki se nahajajo med 100 največjimi dobavitelji Uniorja in od katerih Unior kupuje več kot 50 odstotkov njihovega letnega prometa (materiala oziroma storitev).

Revizijska komisija je tekom celotnega leta 2020 večjo pozornost namenila vplivom ohlajanja gospodarstva in koronavirusne bolezni COVID-19 na poslovanje in realizacijo ter pregledu aktivnosti in ukrepov za zagotavljanje likvidnosti.

Ob koncu leta je izvedla oceno dela revizijske komisije ter oceno neodvisnosti članov revizijske komisije ter sprejela letni načrt dela revizijske komisije za leto 2021.

Kadrovska komisija

Kadrovska komisija nadzornega sveta se je na osnovi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave za poslovno leto 2019 seznanila z izračunom variabilnega prejemka uprave za leto 2019. Na osnovi veljavnih kriterijev je izračun potrdila in predlagala sklep, da se spremenljivi prejemek uprave za leto 2019 ne izplača.

Pregled Letnega poročila 2020

Opredelitev do izjave o upravljanju družbe

Nadzorni svet je pregledal in se seznanil z Izjavo o upravljanju družbe, Izjavo o skladnosti s kodeksom ter Izjavo o nefinančnem poslovanju, ki so objavljene v poglavju 9.7 Letnega poročila 2020. Z zapisanimi izjavami se strinja in jih potrjuje.

Letno poročilo

Revizijska komisija je v letu 2020 spremljala postopek računovodskega poročanja in podajala svoje predloge za zagotovitev njegove celovitosti, spremljala neodvisnost revizorja letnih in konsolidiranih računovodskih izkazov (odslej revizor), sodelovala z revizorjem pri določitvi pomembnejših področij revidiranja in z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo. Pregledala je nerevidirano in revidirano Letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za leto 2020 ter poročili revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. iz Ljubljane. Nadzornemu svetu je poročala o svoji vlogi pri ocenitvi sestave letnega poročila in spremljanju obvezne revizije ter pojasnila, da je obvezna revizija pomembno prispevala k celovitosti računovodskega poročanja.

Nadzorni svet je preveril sestavljeno letno poročilo in predlog za uporabo bilančnega dobička, ki ju je predložila uprava.

Na podlagi pregleda letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila, poročil revizorja in poročila revizijske komisije ugotavlja, da letni računovodski izkazi družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR podajajo resničen in pošten prikaz finančnega stanja na dan 31. 12. 2020 ter njunega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Člani nadzornega sveta skupno s članoma uprave zagotavljajo, da je Letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za leto 2020 z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in izjavama o nefinančnem poslovanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Nadzorni svet na Letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za leto 2020 nima pripomb in ga potrjuje.

Ugotovitev dobička

Nadzorni svet se je seznanil s sklepom uprave družbe, da znaša negativni čisti poslovni izid na podlagi revidiranega izkaza poslovnega izida leta 7.959.483 evrov. Negativni čisti poslovni izid se v celoti všteva v bilančni dobiček, ki se zmanjša za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 3.139.716 evrov.

Ugotovljen bilančni dobiček poslovnega leta 2020 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2020 znaša 5.873.511 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejen.

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za poslovanje v letu 2020.

Pri oblikovanju predloga sklepa o razporeditvi dobička za tekoče leto 2020 sta uprava in nadzorni svet upoštevala veljavna določila Zakona o gospodarskih družbah in statut družbe UNIOR d.d. Nadzorni svet soglaša s predlogom uprave, da ostane bilančni dobiček poslovnega leta 2020 nerazporejen.

Predsednik nadzornega sveta:
mag. Branko Pavlin

3 Predstavitev družbe

Zgodovina

Na obronkih Pohorja so že v 18. stoletju zrastle prve železarne (fužine), ki so delovale predvsem kot kovačnice za izdelavo poljedelskega in obrtniškega orodja. Leta 1919 je bila v Zrečah ustanovljena Štajerska železoindustrijska družba z omejeno zavezo, v kateri so izdelovali kovano ročno orodje za kmetijstvo, gozdarstvo in različne obrti. Kovaški obrat s skrajšanim nazivom Štajerska Zreče je pred drugo svetovno vojno zaposloval že 250 delavcev. Leta 1944 je bila tovarna, ki je tudi med vojno proizvajala in imela 450 zaposlenih, v celoti požgana.

Po vojni je deloma že obnovljena tovarna dobila novo ime Tovarna kovanega orodja Zreče – TKO in leta 1950 prešla v družbeno last. Temeljna rekonstrukcija tovarne, usmerjene v izdelavo ročnega orodja, je bila povezana z novo tehnologijo ameriškega načina utopnega kovanja. Nove zmogljivosti (orodjarna in obrat za mehansko obdelavo ročnega orodja) so bile osnova za razvoj dveh proizvodnih programov: ročnega orodja in utopno kovanih odkovkov, ki so se vse bolj uveljavili v avtomobilski industriji.

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja je tovarna z novimi vizijami razvoja dobila tudi novo ime: UNIOR Kovaška industrija Zreče. Novo ime je skovanka iz besedne zveze UNIverzalno ORodje, po katerem je bila tovarna tedaj že dobro znana. UNIOR se je začel vse bolj uveljavljati kot pomemben partner avtomobilske industrije, tako da je danes eden večjih evropskih proizvajalcev lažjih odkovkov in eden največjih evropskih proizvajalcev ojnic za motorje z notranjim izgorevanjem.

Sredi sedemdesetih let je UNIOR pričel graditi klimatsko zdravilišče in smučarsko središče na Rogli na bližnjem Pohorju ter zdravilišče Terme Zreče v samih Zrečah, tako se je razvil program Turizem. Iz rastočih potreb podjetja po mehanskih obdelavah je leta 1978 nastal program Strojna oprema, ki je začel z razvojem in gradnjo namenskih strojev za obdelavo kovin.

Po osamosvojitvi Slovenije se je tudi UNIOR spopadel z velikimi težavami, a je izgubo nekdanjega jugoslovanskega trga uspešno nadomestil z novimi izvoznimi trgi. UNIOR je pričel s širitvijo izvoza ročnega orodja z ustanavljanjem razvejane distribucijske mreže po vsem svetu, v kateri so še zlasti pomembna Uniorjeva distribucijska podjetja za trženje in prodajo v Avstriji, Nemčiji, Veliki Britaniji, Franciji, Italiji, Španiji, Grčiji, Makedoniji in Singapurju.

Leta 1997 je bilo podjetje preoblikovano v delniško družbo UNIOR z imenom UNIOR Kovaška industrija Zreče d.d., krajše UNIOR d.d.

Z ustanovitvijo podjetja Ningbo Unior Forging Co. Ltd. leta 2005 v Yuyau na Kitajskem s 50-odstotnim lastniškim deležem družbe UNIOR d.d. in dejavnostjo kovanja je UNIOR postal globalni dobavitelj v avtomobilski industriji.

V letu 2017 je bil izčlenjen program Turizem, tako da je bila v sodni register vpisana nova družba Unitur d.o.o., ki je v 100-odstotni lasti družbe UNIOR d.d., program Strojna oprema pa se je preimenoval v program Strojegradnja.

Delniška družba UNIOR je danes eno največjih in izvozno najpomembnejših slovenskih podjetij, ki se ponaša s tradicijo strokovnosti in inovativnosti. Družba je zavezana k poslovni odličnosti, ki jo uresničujejo predani zaposleni. Skupina UNIOR z mednarodno mrežo povezanih podjetij gradi na prepoznavnosti in utrjevanju blagovne znamke UNIOR in ponaša ime Slovenije v svet.

UNIOR danes

Delniška družba UNIOR je organizirana v treh programih:
- Odkovki,
- Ročno orodje in
- Strojegradnja.

Poslanstvo družbe UNIOR d.d.

Smo globalni razvojni partner pri proizvodnji kovanih izdelkov, ročnega orodja in tehnoloških rešitev za obdelavo kovin.

To poslanstvo uresničujemo na temeljih naših vrednot in osrednjih sposobnosti oziroma konkurenčnih prednosti.

Naše vrednote so:
- odgovornost,
- odličnost,
- inovativnost in
- podjetnost.

Naše osrednje sposobnosti in konkurenčne prednosti so:
- široko tehnično in tehnološko znanje,
- prilagodljivost,
- prepoznavanje poslovnih priložnosti v naših ključnih poslovnih segmentih,
- proizvodnja visokotehnoloških izdelkov,
- ugodno razmerje med ceno in kakovostjo,
- programi in podjetja v Skupini UNIOR so v svojih dejavnostih med ključnimi globalnimi ponudniki ter
- globalna prisotnost.

Vizija družbe UNIOR d.d.

Prepoznavni smo kot napredno mednarodno podjetje v kovinsko predelovalni dejavnosti. Na nekaterih področjih delovanja smo v svetovnem merilu po tržnem deležu ali tehničnih rešitvah med vodilnimi podjetji. Z lastnimi inovativnimi procesi v sodelovanju s poslovnimi partnerji in raziskovalnimi organizacijami razvijamo, proizvajamo in tržimo proizvode ter tehnične rešitve z vse višjo dodano vrednostjo.

Osnovni podatki družbe UNIOR d.d.

Naslov družbe:	Kovaška cesta 10, 3214 Zreče
Telefon:	+386 3 757 81 33
Internet:	www.unior.si
E-pošta:	unior@unior.com
Matična številka:	5042437000
Davčna številka:	72461721

Skupina UNIOR

Skupino UNIOR sestavlja šestnajst odvisnih družb, sicer pa ima tudi štiri pridružena podjetja. Odvisne in pridružene družbe poslujejo v šestnajstih državah po svetu.

Podjetje	Država	Celina
Odvisna podjetja:		
UNITUR	Slovenija	Evropa
ROGLA INVESTICIJE	Slovenija	Evropa
SPITT	Slovenija	Evropa
UNIOR PRODUKTIONS- UND HANDELSGESELLSCHAFT	Avstrija	Evropa
UNIOR BULGARIA	Bolgarija	Evropa
UNIOR FRANCE	Francija	Evropa
UNIOR VINKOVCI	Hrvaška	Evropa
UNIOR ITALIA	Italija	Evropa
UNIOR MAKEDONIJA	Makedonija	Evropa
UNIOR DEUTSCHLAND	Nemčija	Evropa
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS	Rusija	Evropa
UNIOR COMPONENTS	Srbija	Evropa
UNIOR ESPANA	Španija	Evropa
UNIOR HUNGARIA	Madžarska	Evropa
NINGBO UNIOR FORGING	Kitajska	Azija
UNIOR – NORTH AMERICA	ZDA	Severna Amerika
Pridružena podjetja:		
ŠTORE STEEL	Slovenija	Evropa
UNIOR TEHNA	Bosna in Hercegovina	Evropa
UNIOR TEPID	Romunija	Evropa
UNIOR TEOS ALATI	Srbija	Evropa

Podrobnejši podatki o odvisnih in pridruženih družbah ter njihove dejavnosti so predstavljeni v poglavju 15 Letnega poročila 2020.

4 Programi in dejavnost družbe UNIOR d.d.

Prihodki od prodaje družbe UNIOR po programih v letu 2020

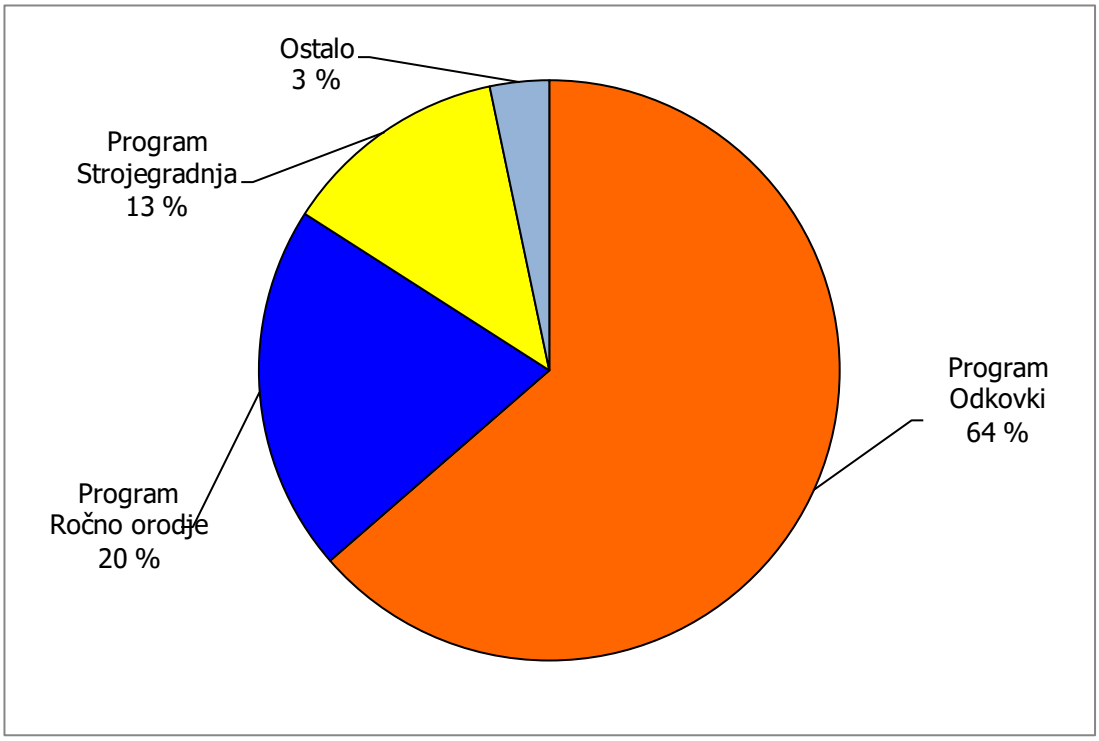

Program Odkovki

Poslanstvo programa Odkovki
Razvijamo, kujemo in obdelujemo odkovke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

Vizija programa Odkovki
Smo globalen, sodoben in uspešen razvojno usmerjen program, ki svoje mesto uveljavlja v skupini najuspešnejših avtomobilskih proizvajalcev oziroma njihovih sistemskih dobaviteljev. S proizvodnjo odkovkov za volanske mehanizme osebnih vozil in kovanimi ojnicami se bomo uvrščali na prvo oziroma drugo mesto med kovačnicami naše panoge v evropskem prostoru. V prodaji bomo večali delež mehansko obdelanih odkovkov. Pričeli bomo s serijsko proizvodnjo odkovkov iz aluminija, s čimer bomo ustanovili dodaten program, ki bo poleg večanja obsega poslovanja v naslednjih letih manjšal tveganja zaradi v zadnjem času povečanega deleža električnih vozil. Bruto dodana vrednost na zaposlenega bo znašala 45 tisoč evrov.

Ključne strateške usmeritve za doseganje ciljev programa Odkovki:

- serijska proizvodnja odkovkov iz aluminija;
- avtomatizacija kovanja in končne kontrole ter zagotavljanje kadra so pogoj za izvedbo plana prodaje ter prehod na Industrijo 4.0;
- izvedba investicij, predvsem v avtomatizacijo procesov;
- večje serije in specializacija v obratu Obdelave odkovkov;
- digitalizacija proizvodnih in poslovnih procesov;
- potencial dodatne širitve proizvodnje na Kitajskem;

- v primeru neuspešne prodaje obrata Sinter postopno zmanjševanje obsega proizvodnje in ob primernem trenutku likvidacija obrata.

Program Odkovki je najstarejši program in osnovna tehnologija, iz katere se je razvil današnji UNIOR. V letu 2020 je ob hudi recesiji v prvi polovici leta, ki je kot posledica COVID-19 močno udarila ravno po avtomobilski branži, še vedno prispeval 64 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. V evropski dobaviteljski verigi družba UNIOR d.d. še vedno predstavlja enega večjih domačih proizvajalcev odkovkov, ki s svojo kakovostjo in fleksibilnostjo že vrsto let kljubuje agresivni konkurenci iz Azije.

Glavne proizvodne skupine tvorijo kovane motorne ojnice, deli krmilnih mehanizmov in odkovki za pogonske sklope osebnih avtomobilov.

Kupcem s področja avtomobilske industrije (več kot 96 odstotkov prodanih izdelkov gre v to panogo) ekskluzivno dobavljamo zahtevne odkovke visokih varnostnih zahtev. Glede na akumulirano znanje, strojni park in potrebe tržišča smo specializirani v proizvodnjo serijskih količin odkovkov, katerih skupna lastnost je, da so tolerančno zahtevni in niso osno simetrični. Manjši del proizvodnje predstavljajo odkovki, ki jih dobavljamo v okviru družbe za program Ročno orodje.

Na trgu delujemo kot razvojni dobavitelj, skupaj s kupci pa razvijamo in optimiramo odkovke za lažjo obdelavo in z najboljšimi karakteristikami uporabe. Smo dobavitelj OEM – neposredno na montažni trak ter dobavitelji Tier 1 in Tier 2. Kot dobavitelj avtomobilske industrije smo zavezani aktualnim standardom kakovosti. V ta namen imamo ISO standard IATF 16949, kupci pa poleg tega redno spremljajo in preverjajo kakovost naših izdelkov, točnost dobav in ostale konkurenčne sposobnosti.

Zelo pomembna sta tudi naši hčerinski proizvodni podjetji Unior Vinkovci d.o.o. na Hrvaškem in Ningbo Unior Forging Co. Ltd. na Kitajskem. Na račun teh se uvrščamo med globalne proizvajalce odkovkov in kot taki ostajamo v trendu svetovnih projektov, ki nam bodo vse bolj krojili prihodnost.

Strategija razvoja temelji na ključnih predpostavkah prednosti stroškovne in tehnološke konkurenčnosti proizvodnje ob neprekinjeni rasti povpraševanj po toplo kovanih odkovkih in trenutnem trendu negativne rasti naložb v panogi.

Na evropskem trgu nameravamo ubraniti tržne deleže in ohraniti primarno pozicijo na področju delov krmilnih mehanizmov osebnih vozil, na področju motornih ojnic pa spremljati razvojne trende, prilagajati kapacitete in ob tem prehiteti še preostalo evropsko konkurenco v tem segmentu. V letu 2021 bomo pričeli s proizvodnjo krmilnih delov volanskih mehanizmov – odkovkov iz aluminija, kar nam bo pomagalo ubraniti položaj vodilnega ponudnika na tem segmentu proizvodov. Na ta način smo tudi v toku s vsesplošnim trendom razvoja avtomobilskih proizvajalcev v želji po zmanjšanju teže vozila in posledično zniževanju izpustov CO_2.

Plan prodaje bomo dosegali tudi z večjim deležem mehansko obdelanih odkovkov, kjer se vse bolje prebijamo med ponudnike tovrstnih uslug. V preteklih letih smo vlagali velike napore v pridobivanje tovrstnih projektov, a smo le stežka dokazovali cenovno konkurenčnost. Z višjimi vlaganji, boljšim nadzorom nad stroški in istočasnim razvojem tehnologije smo tudi z mehansko obdelavo postali zanimivi, kar dokazuje letošnji prodajni cilj na tem segmentu.

Zadnje desetletje smo skrbno usmerjali investicije v razvoj tehnologij orodjarstva ter modernizacijo proizvodnje, obenem pa nadgrajevali ponudbo z razvojem oddelka mehanske obdelave odkovkov. Celovito obvladujemo razvoj in tehnologije izdelave vseh proizvajalnih orodij, raznovrsten strojni park v kovačnici pa nudi možnosti konkurenčne izdelave proizvodov tako v malih kot v velikih serijah. Kupcem lahko ob kovanju s kladivi ali prešami nudimo še toplotne in končne obdelave, testiranje, kakor tudi mehanske obdelave odkovkov.

Z vidika sodobnih tehnik in nam razpoložljivih tehnologij obvladujemo potrebne vire za stabilnost procesov in kakovost naših proizvodov tudi najzahtevnejših kupcev iz vrst avtomobilske industrije. Poleg tega pa nam strateška povezava z bližnjo jeklarno in strojegradnjo dajeta potencial in konkurenčno prednost, ki je druge sorodne kovačnice običajno nimajo. Lokacijska razpršenost, ki je podlaga za specializacijo, nam gre v prid z vidika stroškovne učinkovitosti, z globalnostjo prek kovačnice na Kitajskem pa smo si ustvarili potreben pogoj za pridobivanje velikih – globalnih projektov.

Globalna prepoznavnost nam odpira priložnosti in možnosti rasti ter razvoja blagovne znamke tudi na tržiščih, kot so Mehika, ZDA in Latinska Amerika. Pričakovanja in vabila za aktivnejši vstop na njih prihajajo iz vrst velikih avtomobilskih koncernov.

Program Ročno orodje

Poslanstvo programa Ročno orodje
Razvijamo, proizvajamo in tržimo visokokakovostna ročna orodja in hladno kovane izdelke za specifične tržne niše in splošna področja uporabe. Smo zanesljiv partner iskalcev uporabnega, učinkovitega in varnega orodja z dolgo življenjsko dobo.

Vizija programa Ročno orodje
Na področju ročnega orodja bo UNIOR leta 2022 po prihodkih od prodaje vodilni svetovni proizvajalec nekaterih namenskih orodij in med petimi največjimi proizvajalci splošnih orodij na svetu. Na programu Ročno orodje bomo presegli 100 tisoč evrov prihodkov od prodaje na zaposlenega in presegli 40 tisoč evrov bruto dodane vrednosti na zaposlenega. V svetovni porabi profesionalnega ročnega orodja bomo povečali tržni delež iz 1,7 odstotka na 2,0 odstotka, merjeno po nabavnih cenah grosistov.

Ključne strateške usmeritve za doseganje ciljev programa Ročno orodje:

- pospešen razvoj in rast prodaje specialističnega orodja in klešč;
- optimiranje logističnih procesov v programu;
- digitalizacija proizvodnih in poslovnih procesov;
- rast prodaje hladnega kovanja;
- racionalizacija prodajnih poti, prodajne mreže in logistike;
- optimiranje logističnih procesov v programu;
- racionalizacija asortimenta (zmanjšanje) in avtomatizacija;
- večanje produktivnosti tudi z zmanjšanjem zaposlenosti;
- višja stopnja specializacije po obratih.

UNIOR ročno orodje velja marsikje v svetu tovrstne industrije za sinonim kakovosti in danes predstavlja znotraj družbe UNIOR d.d. 20 odstotkov vseh prihodkov. Z več kot 5.000 različnimi proizvedenimi izdelki se program Ročno orodje uvršča med pet najpomembnejših evropskih proizvajalcev ročnega orodja. Danes smo prisotni na vseh celinah in 120 trgih, kjer delujemo večinoma pod lastno blagovno znamko, nekaj ročnega orodja pa proizvedemo tudi za tuje blagovne znamke. Profesionalen pristop in razvoj na omenjeni segment trga se dokazuje v dejstvu, da pri proizvodnji ročnega orodja upoštevamo najnovejša tehnološka dognanja in se prilagajamo novim potrebam uporabnikov – tudi z uporabo vrhunskih materialov, kot je kromvanadijevo jeklo, kar zagotavlja izredno dolgo življenjsko dobo naših orodij. Slednje je povezano tudi z dejstvom, da se Unior ročno orodje razvija z lastnim razvojem in z lastnimi zmogljivostmi, kjer se razvijajo rešitve za posamezne panoge in industrije. Dolgoletna tradicija lastne proizvodnje je tista, na kateri temelji strategija razvoja, v zadnjih nekaj letih pa predvsem na področju trženja dodajamo nove dimenzije poslovanja in usmeritev razvoja dejavnosti programa.

Program Ročno orodje je zanesljiv partner iskalcev uporabnega, učinkovitega in varnega orodja z dolgo življenjsko dobo. In da bi sledili trendom, ki jih pred nas postavlja tržišče, in zadovoljili vse bolj zahtevne želje naših potrošnikov, se v zadnjem času osredotočamo predvsem na tržne niše, na specialistična orodja različnih panog. Slednja trenutno predstavljajo približno 40 odstotkov celotnih prihodkov od prodaje ročnih orodij.

Gre za specialistična orodja, namenjena avtomobilski in kolesarski industriji, pa tudi razna merilna orodja ter orodja s certifikatom VDE in opreme za delavnico. Danes se prav tako lahko pohvalimo, da beležimo vidne rezultate in dosežke prav na področju rešitev za letalstvo, visoke gradnje in najzahtevnejše uporabnike v elektroindustriji, vključno z uporabniki v nuklearnih elektrarnah. Eden od ključnih korakov na omenjenih segmentih razvoja je dodatno utrjevanje položaja na že usvojenih področjih, kar nas lahko vodi do tega, da postanemo proizvajalec kolesarskih orodij z največjim tržnim deležem na svetu in eden od največjih proizvajalcev orodja s certifikatom VDE ter kovinske embalaže oziroma izdelkov za zagotavljanja urejenega delovnega prostora v Evropi. S temeljitim pregledom obstoječega asortimenta klešč in njegovo nadgradnjo nameravamo postati drugi največji proizvajalec klešč v Evropi.

Izdelki UNIOR ročnega orodja ustrezajo zahtevnim standardom kakovosti in izpolnjujejo zahteve standardov VDE, IEC 6090, skladnost z oznako CE in mnoge druge. Orodja UNIOR presegajo zahteve norme DIN. Delujemo po modelu poslovne odličnosti EFQM, ki v procese izboljšav kakovosti vključuje vse zaposlene. Za izvedbo specifičnih rešitev so pomembna znanja, izkušnje ter predvsem zmogljivosti lastne kovačnice in lastna proizvodnja hladno kovanih izdelkov, kot so matice, vijaki, rotorji, statorji, gredi, zobniški prenosi, zobniške črpalke, pesta. Naša prednost je, da izdelke z majhnimi tolerancami in brez naknadne obdelave zagotavljamo z visoko stroškovno učinkovitostjo. Našteto je omogočilo širjenje razvoja na področje hidravličnih motorjev ter kmetijske mehanizacije. Razvoj širimo tudi na področje barvnih kovin, kjer usvajamo tehnologijo kovanja asimetričnih votlih izdelkov.

Strategija razvoja tako temelji na dolgoletni tradiciji lastne proizvodnje na osnovi lastnega znanja, izhodiščih dosedanjega dela in področju trženja, tem pa dodajamo nove dimenzije poslovanja in usmeritev. Temeljne strateške usmeritve, ki jim sledimo, so: pospešen razvoj in rast prodaje specialističnega orodja, digitalizacija prodajno-marketinškega procesa, digitalizacija proizvodnih procesov, večanje produktivnosti z izvajanjem ukrepov in naravnim zmanjšanjem zaposlenosti, racionalizacija prodajnih poti, prodajne mreže in optimiziranje logističnih procesov v programu. Uspešno izvajamo tudi: strategijo vstopanja na nova tržišča in industrijske platforme, strategijo usmerjanja neposredno na potrošnike, segmentacijo trga, s katero povečujemo obseg prodaje namenskih orodij v posameznih tržnih nišah in pri novih kupcih.

Program Strojegradnja

Poslanstvo programa Strojegradnja
Razvijamo tehnološke rešitve in izdelujemo namenske stroje za znanega kupca. Naši izdelki so inovativni, tehnološko napredni in kupcem zagotavljajo večjo konkurenčnost.

Vizija programa Strojegradnja
Unior Strojegradnja je ena izmed 10 najpomembnejših strojegradenj za izdelavo namenskih strojev na področju odrezovanja kovin v EU. Na naših ključnih trgih – EU, Severna Amerika in Kitajska – si želimo zagotoviti dolgoročno prisotnost in izdelovati tehnološko najzahtevnejše stroje za avtomobilsko industrijo. Do leta 2022 bomo dosegli 55 tisoč evrov bruto dodane vrednosti na zaposlenega.

Ključne strateške usmeritve za doseganje ciljev programa Strojegradnja:

- preveritev strateških usmeritev in dejavnosti programa;
- stabilen obseg poslovanja brez velikih nihanj;
- sposobnost lastnega financiranja in stabilna donosnost;
- enakomerna globalna porazdelitev prodaje med tremi glavnimi področji prodaje (EU, Amerika, Kitajska, v razmerju 50 : 25 : 25), prodajo razširiti tudi na »Tier 1« kupce;
- selitev manj zahtevnih procesov izven podjetja, zahtevnejše pa ohranjati in krepiti v podjetju;
- razvoj univerzalnih rešitev konceptov strojev in novih komponent;
- povečanje sodelovanja s sektorjem Vzdrževanje in programoma Ročno orodje in Odkovki.

Program Strojegradnja izvaja dejavnost razvoja in gradnje posebnih namenskih CNC obdelovalnih strojev, ki so namenjeni za velikoserijsko obdelavo surovcev iz jekla, aluminija ali drugih litin. Velika večina izdelanih strojev je prototipne izvedbe in zahtevajo integriranje najsodobnejših spoznanj s področja odrezovalne tehnologije. Kljub specifičnim zahtevam kupca gradimo stroje iz standardiziranih modulov. Iz potreb po obdelavah specifičnih obdelovancev smo zasnovali nabor osnovnih modelov strojev, ki jih lahko s predelavo prilagodimo kupčevim zahtevam in njegovim internim predpisom.

Naši izdelki so plod lastnega razvoja in tehnoloških rešitev, ki smo jih razvili skozi dolgo tradicijo. Tržimo jih neposredno pri uporabnikih v avtomobilski industriji, predvsem pri izdelovalcih avtomobilov, v manjši meri pa tudi dobaviteljem Tier 1. V začetku našega delovanja smo bili usmerjeni samo na države EU, s poudarkom na nemških izdelovalcih avtomobilov, v zadnjem desetletju pa smo naše prodajne aktivnosti povečali tudi na globalno tržišče. Predvsem je bila to posledica prenosa evropske tehnologije na druge celine (Severna Amerika, Kitajska). Partnerstvo, ki smo ga zgradili na trgu EU, so kupci od nas pričakovali tudi drugod po svetu, kjer imajo proizvodne obrate, kljub temu da to zaradi naše relativne majhnosti predstavlja dodaten izziv.

Na trgu koristimo tradicijo celotnega UNIOR-ja, njegovo razvejanost ter globalno prisotnost v kovinsko predelovalni industriji. Zaradi zahtevnosti in visoke vrednosti izdelkov gradimo poslovni model:

- poslovno/ekonomsko zaupanje kupca v naše rešitve in izdelke,
- visoka strokovna usposobljenost našega kadra,
- tradicija in večletna prisotnost v najzahtevnejšem segmentu investicijske opreme,
- širok asortiment referenčnih izdelkov in
- kakovostni izdelki po konkurenčnih cenah.

Ključne prednosti naše ponudbe:

- strokovna pomoč v fazi razvoja izdelka,
- naša odzivnost in stalna prisotnost pri kupcih,
- prilagodljivost kupčevim zahtevam,
- fleksibilnost izdelka/stroja,
- energetsko varčen stroj,
- kakovosten prevzem in hiter zagon,
- kakovosten in hiter servis v neposredni bližini,
- ugodna cena in
- zanesljivo in stabilno delovanje stroja.

Dejavnost strojegradnje je zelo kompleksna, saj se srečujemo z individualnimi povpraševanji, unikatnimi stroji in tehničnimi rešitvami. Danes smo na trgu prepoznani po veliki fleksibilnosti, hitrem odzivu, strokovnosti ter visoki tehnološki usposobljenosti kadra. Osredotočili smo se na nišne segmente, kot so sestavni deli avtomobilskega motorja, obdelava delov karoserije, ohišja baterij ter usvojili področje tehnologije globokega vrtanja kot specifično tehnologijo obdelav.

Trendi gradnje namenskih strojev gredo v smeri povečanja fleksibilnosti, širše uporabnosti, krajših dobavnih rokov ter zagotavljanja kakovostnih servisnih storitev v neposredni bližini kupca.

Na tržišču smo zaradi intenzivnih vlaganj v razvoj in usvajanja novih tehnologij prepoznani kot razvojni dobavitelj. Tesno sodelovanje, zaupanje in dolgoletne izkušnje z obdelavami pomembnih delov motorja, kot so npr. kolenasta, odmična gred in razni elementi perifernih enot, nam zagotavljajo kontinuiteto naročil. Sodobne usmeritve glede novih zahtev strojev, kot je elektro mobilnost, pa od nas zahtevajo nove prilagoditve ter spremembo načina razmišljanja za jutri.

Poleg popolnega zadovoljevanja potreb, zahtev in pričakovanj naših kupcev vpeljujemo v naš program ustvarjalnost, saj želimo s tem izoblikovati zadovoljnega, ustvarjalnega, sodobno razmišljajočega in v napredek usmerjenega sodelavca.

Da bi zadostili zahtevam in pričakovanju kakovosti ter da bi bili uspešni v obdobju hitrih tehnoloških inovacij in neizprosne konkurence, smo za uskladitev sistema kakovosti s svetovno prakso izbrali standarde kakovosti ISO 9001 in VDA 6.4. Prav tako želimo biti ekološko usmerjeno, okolju prijazno podjetje, zato smo se zavezali, da bomo ravnali v skladu z zahtevami standarda ISO 14001. S tem si bomo zagotovili osnovo za zadovoljstvo naših kupcev in zadovoljstvo vseh nas.

V naslednjem obdobju bomo glavnino pozornosti posvečali obstoječim kupcem v EU, predvsem nemškim kupcem OEM, za katere smo že uveljavljen in dolgoročni dobavitelj. Usmerili se bomo v zagotovitev enakomernega obsega poslovanja, ob ugodnih gospodarskih razmerah pa tudi možnosti za povečanje obsega poslovanja z obstoječimi kapacitetami.

Na tehnološkem področju ohranjamo pozicijo razvojnega partnerja v avtomobilski industriji za določene obdelave obdelovancev v motorju – kolenasta gred in globoko vrtanje. Ta segment je še zelo močno investicijsko usmerjen v industriji tovornih vozil. Dodatno pa se aktivno prilagajamo novim zahtevam po namenskih strojih za elektro mobilnost, in sicer na področju ohišja baterij in karoserijskih delov.

V konstrukciji in izvedbi strojev bomo poenostavili kompleksnost tehnoloških rešitev in bolj poudarili standardizacijo elementov in nabavnih komponent. V mehanski obdelavi, nabavi specialnih komponent in v montaži strojev bomo koncept izdelave strojev ponastavili, da bosta izdelava in dobava strojev skrajšani s trenutnih povprečnih 12 mesecev na 10 mesecev od dneva naročila.

Na naših strateških trgih, kjer ustvarjamo večino obsega prometa, se bomo še bolj utrdili in podpirali naše poslovanje z lastnimi hčerinskimi podjetji, ki bodo izvajala prodajno in servisno podporo. Geografska porazdelitev po regijah bo usmerjena v EU s 50 odstotki realizacije, predvsem za nemško avtomobilsko industrijo, 30 odstotki realizacije v Severni in Južni Ameriki in 20 odstotki realizacije na Kitajskem.

5 Pomembnejši dogodki v letu 2020

Prejetje tožbe

Družba je 20. 2. prejela tožbo s strani Okrožnega sodišča v Celju, ki je bila vložena 30. 12. 2019, v zadevi gospodarskega spora med družbama Rhydcon d.o.o. in UNIOR d.d. za plačilo 754.938 evrov skupaj z obrestmi, kar po navedbi tožeče stranke Rhydcon d.o.o. predstavlja zadnji, peti obrok, v zameno s strani Rhydcon d.o.o. družbi UNIOR d.d. že izročene delnice na podlagi sodbe prejete, 18. 10. 2019.

Epidemija koronavirusa

Družba je 23. 3. objavila spremembe v poslovanju izhajajoče iz epidemije koronavirusa, in sicer je zaradi hitro spreminjajočih se razmer na trgu, zmanjšanega ali ustavljenega povpraševanja s strani kupcev ter v skrbi poskrbeti za zdravje in varnost vseh zaposlenih delavcev bila prisiljena omejiti obseg proizvodnje. Proizvodnja na programu Odkovki je bila pretežno ustavljena, na programu Ročno orodje se je proizvodnja zagotavljala do izgotovitve izdelkov, ki so jih potrebovali naši kupci, medtem ko je programu Strojegradnja, kjer izdelujemo investicijsko opremo za avtomobilsko industrijo, proizvodnja zaradi nespremenjenega naročniškega stanja ostala normalna.

Prekinitev prodajnega postopka za prodajo hčerinske družbe UNITUR d.o.o.

21. 4. je družba zaradi epidemije koronavirusa začasno, predvidoma do 1. 9. 2020, prekinila prodajni postopek za prodajo 100-odstotnega lastniškega deleža v hčerinski družbi UNITUR d.o.o., ki ga je začela v oktobru 2019.

Podaljšanje prekinitve prodajnega postopka za prodajo hčerinske družbe UNITUR d.o.o.

10. 9. je družba objavila, da bo prodajni postopek za prodajo 100-odstotnega lastniškega deleža v hčerinski družbi UNITUR d.o.o., ki je bil prekinjen 21. 4. 2020, ostal prekinjen do konca leta 2020 ter da načrtuje, da bo s prodajnim postopkom predvidoma nadaljevala v januarju 2021. Prodajnih postopek se v letu 2021 ni nadaljeval, o čemer je družba javnost obvestila 1. 2. 2021, dogodek pa je pojasnjen v poglavju 12.10 Letnega poročila 2020.

Prodaja nepremičnine v Mariboru

21. 10. je družba podpisala pogodbo o prodaji nepremičnin na lokaciji v Mariboru. Kupec je dolgoletni obstoječi najemnik proizvodnih hal in zemljišč v skupni površini 31.529 m^2 na lokaciji poslovno proizvodne cone Tezno v Mariboru. Družba UNIOR d.d. je za prodajo nepremičnin predhodno pridobila soglasje Nadzornega sveta družbe in Bank upnic podpisnic Sindicirane kreditne pogodbe. Za namene prodaje je družba pridobila cenitev nepremičnine, ki jo je izdelal cenilec stvarnega premoženja – nepremičnine z licenco SIC GRAS. Kupnina za prodano nepremičnino je skladna z opravljeno cenitvijo in znaša 8,5 milijona evrov. Kupnina je bila poravnana 6. 11. 2020 in je bila v celoti namenjena za zmanjšanje zadolženosti na podlagi Sindicirane kreditne pogodbe. Družba UNIOR d.d. je zaradi prevrednotenja nepremičnin na pošteno vrednost ustvarila negativni učinek na poslovni izid v višini 4,3 milijona evrov zaradi nižje ocenjene vrednosti, kot pa je bila vrednost naložbene nepremične v poslovnih knjigah.

6 Najpomembnejši trgi in kupci

UNIOR je s svojimi odkovki in stroji pomemben dobavitelj avtomobilske industrije, zato je za poslovanje ključnega pomena dogajanje v tej panogi. Naši glavni kupci so praktično vsi veliki proizvajalci vozil: Volkswagen, Audi, Škoda, BMW, Daimler, Renault, Dacia, grupacija JLR (Jaguar Land Rover) in Volvo, poleg teh pa še njihovi sistemski dobavitelji: ZF Friedrichshafen, Volvo, Robert Bosch, Jtekt, SEAC, GKN. Med drugimi panogami, iz katerih prihajajo naši kupci, kaže omeniti še obrtnike, serviserje in končne uporabnike, ki so pomembni predvsem pri programu Ročnega orodja.

Naš najpomembnejši trg je Evropska unija, v katero izvozimo preko 90 odstotkov vseh proizvodov s področja kovinsko predelovalne dejavnosti oziroma ustvarimo skupaj s prodajo v Sloveniji skoraj 90 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. V zadnjih letih raste tudi posel z južno Ameriko, obetamo pa si tudi prodor na severnoameriško tržišče.

Program Odkovki

Podobno kot pri drugih programih je tudi pri odkovkih za kovačnico v Zrečah najpomembnejši trg EU, v kateri ustvarimo nad 97 odstotkov vseh prihodkov od prodaje – od tega v Sloveniji le slabe tri odstotke. Izdelki so v večini (s 95-odstotnim deležem) neposredno namenjeni avtomobilski industriji (kupci so VW, Audi, Renault, Dacia, BMW, Volvo, Škoda, Porsche, JLR) in njihovim dobaviteljem (ZF Friedrichshafen, THK, JTEKT, SEAC, GKN, Robert Bosch, Mahle).

Svojo prodajno pozicijo smo v zadnjem desetletju utrdili in povečali predvsem na področju avtomobilskih ojnic. Pridobili smo veliko novih projektov in na tem področju tudi izpodrivali konkurenco. Prisotni smo tudi pri razvoju motorjev, ki so sestavni del hibridnih vozil. Naši največji tekmeci na tem segmentu so še vedno iz Evrope.

Smo vodilni svetovni proizvajalec na področju krmilnih mehanizmov za osebna vozila. Na naših najpomembnejših trgih delov za krmilne mehanizme je vse bolj prisotna konkurenca iz Azije (predvsem iz Kitajske in Indije). Ravno konkurenca iz Kitajske je naredila v zadnjih dveh letih velik korak v smeri Evrope. Zaradi zapiranja trga Severne Amerike (trgovinska vojna), slabše konjunkture na Kitajskem in svoje konkurenčnosti je bila dobaviteljska baza avtomobilske industrije na Kitajskem še bolj usmerjena v EU. Svoje ključne prednosti v boju z njimi vidimo v sodelovanju s kupci pri razvojnih projektih, visoki produktivnosti, tehnoloških prednostih in fleksibilnosti.

Pri prodaji sintranih izdelkov se srečujemo z bistveno močnejšo konkurenco kot v programu kovačnice in obdelave odkovkov. Večji globalni proizvajalci obvladujejo nabavno verigo, ogromno vlagajo v razvoj in avtomatizacijo proizvodnje, kar otežuje delovanje manjših, fleksibilnih in specializiranih proizvajalcev, ki na ta način izgubljamo cenovno vojno in tržne deleže.

Program Ročno orodje

Zaprtje tehničnih trgovin in ljudi v svoje domove je vplivalo tako na končno potrošnjo, kot na miselnost naših distributerjev. Ti so čez noč zmanjšali svoja naročila, saj se je zaprtje odražalo v nižji potrošnji kupcev. Prav zaradi tega smo bili primorani tudi sami, interno, spremeniti nekatere načine dela in miselnost, da smo se uspešno prilagodili nastali situaciji. Vse bolj smo se pričeli usmerjati v digitalizacijo, ustrezno smo prilagodili prodajne kanale ter uvedli B2B prodajo poslovnim partnerjem, in B2C internetno prodajo specialističnega orodja na določene trge. Kljub zahtevnim razmeram smo svoje odločitve sprejemali ažurno in strateško. Prav zaradi sposobnosti hitre prilagoditve smo navkljub zahtevni tržni situaciji uspeli pridobiti nove kupce na področju gradbeništva in ladjedelništva. Prav tako se nam je zelo obrestovala specializacija v posamezne segmente razvoja ročnih orodij. Države so namreč vlagale v infrastrukturo, zato se je povečala prodaja avtomobilskega in kolesarskega orodja.

Ponosni smo, da nam je uspelo zadržati pozicijo na trgu in kljub zahtevnim razmeram na trg lansirati nove izdelke in komplete, vezane na popravilo in vzdrževanje predmetov dela na terenu. Svojo prisotnost v kar 120 državah sveta smo uspešno ohranili in ponekod še nadgradili. Največji delež prodaje ročnega orodja, kar 70 odstotkov, še vedno ustvarimo na trgih EU. S svojimi kupci tesno sodelujemo in verjamemo v dolgoročno partnerstvo z njimi. Med najpomembnejše uporabnike UNIOR-jevega ročnega orodja in hladno kovanih izdelkov tako štejemo:

- industrijo hidravlike za proizvodnjo vodnih črpalk,
- proizvodnjo kmetijskih strojev (traktorji, traktorski priključki, delovni stroji), industrijo težke gradbene mehanizacije,
- avtomobilsko industrijo in proizvodnjo motorjev z notranjim izgorevanjem za ladijski promet, za tovorna vozila, vojaško industrijo, naftno in plinsko industrijo,
- uporabnike orodja RFID,
- uporabnike orodja za delo na višini,
- industrijo za proizvodnjo koles, motorjev ter
- elektroindustrijo.

Lastno prodajno mrežo nenehno širimo in osvajamo nove trge, saj se zavedamo, da je posebej v teh časih treba biti agilen in pripravljen na spremembe. Tako smo v zadnjih petih letih pridobili kar nekaj novih kupcev, katerih prodaja predstavlja kar 40 odstotkov vseh prihodkov od prodaje orodij. Strateško načrtovanje in pripravljenost na hitre spremembe nameravamo za uspešen in učinkovit razvoj našega dela ohraniti tudi v prihodnje. Biti v koraku s časom in trendi, ki jih pred nas postavlja svet, ostaja naš moto za razvoj v prihodnjih letih.

Program Strojegradnja

Na trgu smo prisotni s široko paleto namenskih strojev, ki so v skladu z zahtevami in pričakovanji kupcev vedno bolj fleksibilni. To je trend, ki je zaznan kot posledica hitrih sprememb modelov avtomobila ter vedno večje konkurenčnosti iz regij azijskih držav (Koreja, Japonska, Kitajska). Kupci posledično investirajo le v opremo, ki jim zagotavlja visoko produktivnost, čeprav takšna oprema ni nujno v vsakem primeru najbolj ekonomsko upravičena. Za zmanjšanje porabe energije so vedno bolj prisotni novi materiali (lahke zlitine aluminija, magnezij), kar spreminja koncepte strojev, na drugi strani so trendi prehoda na ekološko manj oporečne tehnologije obdelav. Za povečanje dobičkonosnosti in zaradi zmanjševanja tveganj se kupci OEM odločajo za več pogodbenih storitev in vedno bolj prehajajo v fazo nadzora, razvoja novih izdelkov, kompletiranja izdelkov ter trženje.

Pričakovanja naših kupcev so jasna – nabaviti čim bolj zanesljivo fleksibilno investicijsko opremo za čim manj investicijskih sredstev. Veliko kupcev ni pripravljenih sprejeti najnovejših

dosežkov ali pa se z vidika nizkih stroškov dela v neevropskih državah odloči za enostavnejšo in hitreje dobavljivo opremo.

V programu Strojegradnja smo se glede na široko ponudbo strojev za obdelavo kovin osredotočili na dva segmenta, ki sta pripravljena investirati v nišna področja. Danes sta to:

- avtomobilska industrija – kot gonilna sila novih investicij in integriranja tehnologij;
- dobaviteljska – industrija Tier 1, kar je tudi usmeritev avtomobilske industrije, da vzdržuje in nadzira širši krog dobaviteljev zaradi zmanjšanja lastnega tveganja.

S ciljno skupino kupcev – avtomobilsko industrijo – smo v nenehni tesni povezavi že v fazi razvoja kupčevega izdelka, saj lahko le tako nudimo najustreznejšo rešitev, čeprav to ni odločujoč dejavnik za pridobitev naročil. To je seveda povezano z velikimi razvojnimi stroški, ki jih kupec praviloma v tej fazi ne prizna, to prednost pa lahko izkoristimo samo z boljšim poznavanjem tehnično-tehnoloških rešitev.

Za zagotavljanje večjega obsega poslovanja sprejemamo razvojne usmeritve naših glavnih kupcev. Evropa bo kot do sedaj glavni pobudnik integriranja novih tehnologij podala večji poudarek dobaviteljem komponent. Z novimi tehnično-tehnološkimi rešitvami smo dopolnili tudi našo podporo kupcem v Severni Ameriki in s prihodnjim letom tudi na Kitajskem, kjer se v prihodnosti pričakuje največja rast.

Strateško vidimo nadgradnjo programa z vstopom na pomembne trge z lastno blagovno znamko ali kombinirano z lokalnim proizvajalcem strojev, saj bi s tem poenostavili post-servisne dejavnosti, zmanjšali riziko porekla, jezikovne prepreke ter lokalne značilnosti kupca.

Na trgu se srečujemo predvsem z renomirano konkurenco nemških strojegradenj, ki so s tradicijo in maksimalno podporo najboljših razvojnih institutov v tehnološki prednosti, saj jim ta podpora in brezhibnost komunikacije v domačem jeziku zagotavlja strateško prednost.

Dejavnost gradnje namenskih strojev je vezana na ciklična gibanja investicijskega povpraševanja, razvoj novih tehnologij pogonskih sklopov, elektro mobilnost, vodikove celice in hibridne pogone. Za ohranjanje stika s trendi se moramo razvojno vključevati v prihodnje tehnologije in načine obdelave sestavnih delov pogonskega sklopa.

S skrbnim spremljanjem potreb naših kupcev se pravočasno usmerjamo v razvoj še bolj prilagodljivih izdelkov, cenejših in dostopnejših izvedb, krajših dobavnih rokov ter skrbi za dobro servisno dejavnost, ki daje kupcu zagotovilo za brezhibno delovanje naših izdelkov – strojev.

Skrbimo in razvijamo dolgoročno prisotnost na ključnih trgih ob podpori zastopniške mreže in lastne marketinške aktivnosti, vsekakor pa z globalnim pristopom zagotavljamo obseg, prepoznavnost, izvajanje dolgoročne strategije, usmeritev razvoja programa ter povečanje konkurenčnosti.

7 Delnice

Ob ustanovitvi delniške družbe UNIOR je bilo izdanih 2.138.200 delnic po nominalni vrednosti 8,35 evra. Od tedaj je družba izvedla dve dokapitalizaciji. Prvo 1. 12. 1999, ko je bilo izdanih dodatnih 200.214 delnic, drugo pa 1. 2. 2010 z izdajo 500.000 novih delnic. Tako ima UNIOR na dan 31. 12. 2020 skupno 2.838.414 delnic, ki se od leta 2006 vodijo kot kosovne delnice. Te so izdane v nematerializirani obliki in od 21. 1. 2000 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD – Centralno klirinško depotna družba, d.d., v Ljubljani. Vse izdane delnice družbe UNIOR d.d. so enega razreda, vse pravice in obveznosti, ki gredo imetnikom delnice so zaradi tega enake, za delnice ni omejitev glasovalnih pravic. Pri prenosu delnic ni omejitev, saj so vse delnice prosto prenosljive. Družba nima oblikovane delniške sheme za svoje zaposlene. Družbi niso znani:

- dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic;
- pomembni dogovori, katerih stranka je družba, ki pričnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme in učinki takšnih dogovorov;
- dogovori med družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora ali delavci, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme odstopijo, so odpuščeni brez utemeljenega razloga, ali njihovo delovno razmerje preneha.

Pomembni podatki o delnicah

	2020	2019	2018	2017
Skupno število delnic	2.838.414	2.838.414	2.838.414	2.838.414
Število lastnih delnic	73.114	73.114	3.330	3.330
Število delničarjev	850	873	928	951
Dividende na delnico	-	-	-	-
Vrednost lastnih delnic v bilanci (v tisočih EUR)	2.016	2.033	120	120

Lastne delnice

Skupina UNIOR ima skupno 73.114 lastnih delnic, pri čemer je 3.330 lastnih delnic, kar pomeni 0,12 odstotka celotnega lastništva v lasti družbe Unior Deutschland GmbH, Leonberg in družbe SPITT d.o.o., Zreče. Družba UNIOR d.d. ima v svoji lasti 69.784 lastnih delnic, kar predstavlja 2,46 odstotka celotnega lastništva. V letu 2020 ni bilo pridobitev in odtujitev lastnih delnic. Družba ali tretja oseba za račun družbe v poslovnem letu 2020 lastnih delnic ni sprejela v zastavo. Družba UNIOR d.d. je lastne delnice pridobila v letu 2019 na podlagi pravnomočne sodbe.

Lastniška struktura

Deset največjih delničarjev na dan 31. 12. 2020

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43 %
ŠTORE STEEL d.o.o.	346.182	12,20 %
Triglav vzajemni skladi - delniški Triglav	178.433	6,29 %
KAPITALSKA DRUŽBA, d.d.	157.572	5,55 %
NLB Skladi, d.o.o. – Slovenija mešani	104.000	3,66 %
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	100.000	3,52 %
UNIOR d.d.	69.784	2,46 %
RHYDCON d.o.o.	49.544	1,75 %
Subotič Tomaž, Praga	46.433	1,64 %
ŽELEZAR ŠTORE D.P. d.d.	43.627	1,54 %
Skupaj deset največjih delničarjev	**2.214.654**	**78,02 %**
Ostali delničarji	623.760	21,98 %
SKUPAJ	**2.838.414**	**100,00 %**

Lastniška struktura na 31. 12. 2020

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43 %
Kapitalska družba, d.d.	157.572	5,55 %
Zavarovalnica Triglav, d.d.	100.000	3,52 %
Poslovni partnerji družbe	590.231	20,79 %
Zaposleni, bivši zaposleni in upokojenci	228.778	8,06 %
Ostali delničarji	572.970	20,19 %
Lastne delnice	69.784	2,46 %
SKUPAJ	**2.838.414**	**100,00 %**

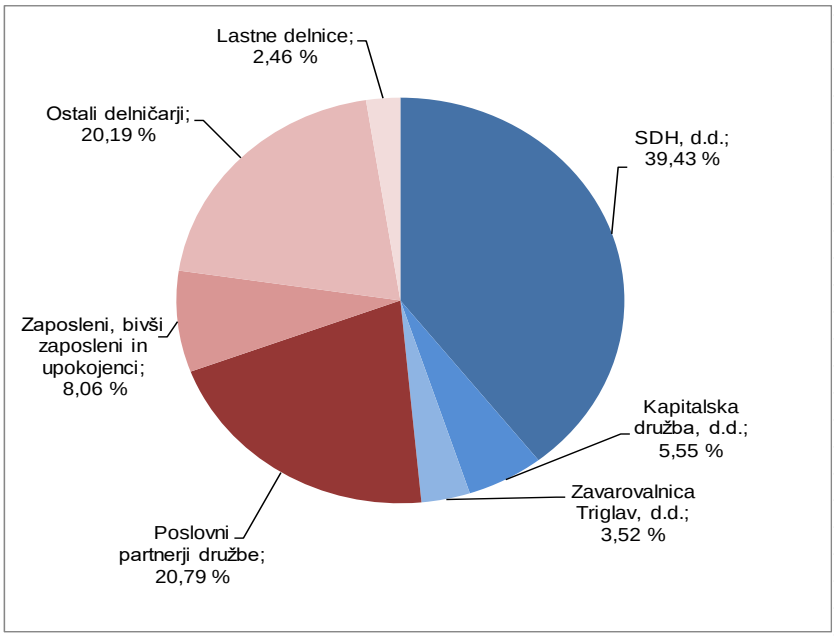

Uvrstitev delnic na borzo

14. Redna seja skupščine družbe je 21. 7. 2010 sprejela sklep, da se delnice družbe UNIOR d.d. uvrstijo na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Družba je 13. 7. 2011 pridobila odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z opr. št. 40200-10/2011-6. Prospekt je bil javno objavljen 16. 8. 2011, delnica pa je bila 18. 8. 2011 uvrščena na trg Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Prvi trgovalni dan je bil 22. 8. 2011. Delnica je uvrščena v Standardno kotacijo trga delnic.

Obveščanje delničarjev

Po uvrstitvi delnic na Ljubljansko borzo družba skladno z zakonom in običajno poslovno prakso vse delničarje in nove zainteresirane vlagatelje obvešča preko sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in spletne strani družbe.

Kazalniki poslovanja na delnico

	2020	2019	2018	2017
Dobiček na delnico (v EUR)	(2,80)	2,16	2,39	2,73
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	32,39	35,20	33,77	31,38
Prodaja na delnico (v EUR)	48,64	61,77	60,73	58,23
Denarni tok na delnico (v EUR)	0,34	5,43	5,23	5,57
Odstotek izplačila dividend	0 %	0 %	0 %	0 %

Trgovanje z delnicami UKIG

Tržna cena delnice UKIG na dan 22. 12. 2020 (zaključni tečaj leta 2020) je znašala 8,60 evra. Celoti ustvarjen promet od 1. 1. 2020 pa do 31. 12. 2020 je znašal 766.428,55 evra. Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti delnice na dan 22. 12. 2020 je znašal 0,27.

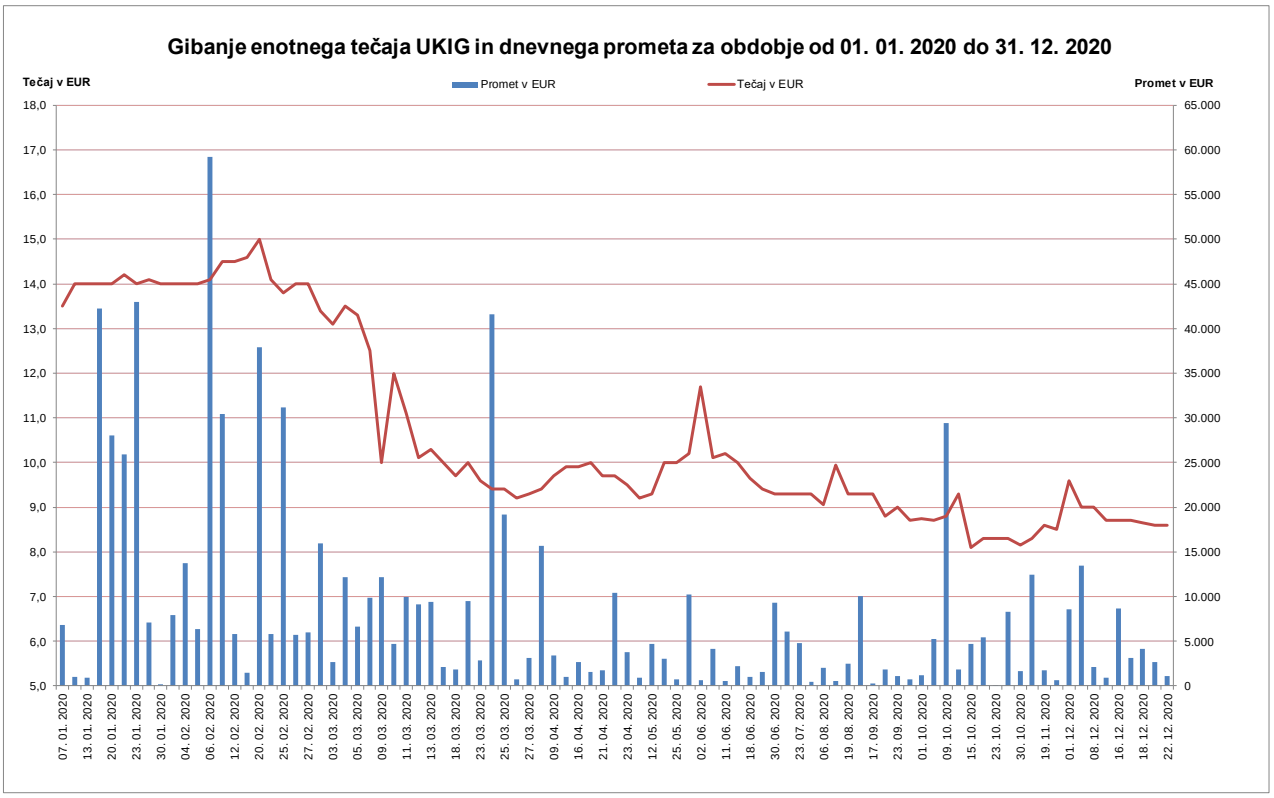

8 Trajnostni razvoj

V družbi UNIOR d.d. se zavedamo, da smo strateški akter razvoja in blaginje v lokalnem okolju in hkrati del globalne družbe. S svojo vizijo, poslanstvom in dejanji želimo dolgoročno strateško prispevati k blaginji lokalnega okolja, trajnostnemu razvoju Republike Slovenije, opredeljenemu v Strategiji razvoja Slovenije 2030, podnebnim ciljem Evropske Unije do leta 2050 in doseganju trajnostnih ciljev Združenih narodov do leta 2030. Zato strateško prepoznavamo priložnosti in tveganja trajnostnega razvoja, podnebnih sprememb ter pametnega in krožnega gospodarstva, kar pomeni, da vse bolj trajnostno upravljamo s celotno verigo dodane vrednosti naših izdelkov in storitev.

V lokalnem okolju v znatni meri prispevamo k vitalnosti in razvoju ne le gospodarstva in podjetništva, ampak tudi šolstva, kulture, športa in širše družbenega razvoja. Temelj takšnega delovanja so naše vrednote, prekaljene v častitljivi tradiciji, s katerimi v partnerski dialog vključujemo vse deležnike, in ambiciozna vizija, s katero nenehno premikamo meje in dvigujemo dodano vrednost za vse.

8.1 Ključne trajnostne usmeritve družbe UNIOR d.d.

Trajnostni razvoj družbe UNIOR d.d. temelji na petih stebrih, s katerimi prispevamo k doseganju trajnostnih ciljev Združenih narodov do leta 2030.

Konkurenčnost, ki ustvarja dodano vrednost za vse

- Zagotavljanje konkurenčnih izdelkov in storitev z naprednimi tehnologijami in materiali,
- Doseganje uspešnih poslovnih rezultatov,
- Doseganje ugodnih posrednih vplivov na gospodarstvo,
- Zagotavljanje varnih in kakovostnih delovnih mest.

Prispevamo k trajnostnim ciljem Združenih narodov do leta 2030

Vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba

- Zdravo in aktivno življenje zaposlenih in širše skupnosti,
- Prispevanje k vključujočemu trgu dela in zagotavljanje enakih možnosti ter kakovostnih delovnih mest,
- Zagotavljanje varnosti vseh udeležencev v verigi vrednosti (dobavitelji, zaposleni, kupci),
- Poslovanje, skladno z zakonodajo in visokimi etičnimi standardi.

Prispevamo k trajnostnim ciljem Združenih narodov do leta 2030

Učenje za in skozi vse življenje

- Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih,
- Povezovanje izobraževalnih ustanov z gospodarstvom,
- Omogočanje študijske prakse,
- Prenašanje razvojno-raziskovalnih dognanj v gospodarsko okolje,
- Spodbujanje vseživljenjskega učenja.

Prispevamo k trajnostnemu cilju Združenih narodov do leta 2030

Zdravo naravno okolje, nizkoogljična prihodnost

- Nadomeščanje fosilnih goriv z obnovljivimi viri energije,
- Trajnostno upravljanje naravnih virov,
- Trajnostni razvoj lokalne skupnosti.

Prispevamo k trajnostnemu cilju Združenih narodov do leta 2030

Visoka stopnja sodelovanja

- Transparentnost in učinkovitost poslovanja,
- Večdeležniški dialogi in sodelovanje,
- Družbeno odgovorni projekti in partnerstva.

Prispevamo k trajnostnemu cilju Združenih narodov do leta 2030

8.1.1 Deležniška matrika

UNIOR d.d. je kompleksna družba, ki deluje na globalnem trgu, zato je naša deležniška matrika razvejana. Za odgovorno upravljanje smo skrbno proučili vse skupine deležnikov oziroma zainteresiranih strani, njihove interese ter vzpostavili transparentne in odgovorne odnose. Uprava in kolegij družbe zagotavljata, da se redno prepoznavajo, usklajujejo in po najboljših močeh izpolnjujejo trenutne in prihodnje potrebe deležnikov ter njihova pričakovanja. Deležnike in njihove interese prikazujemo v shemi.

Deležniki in njihovi interesi

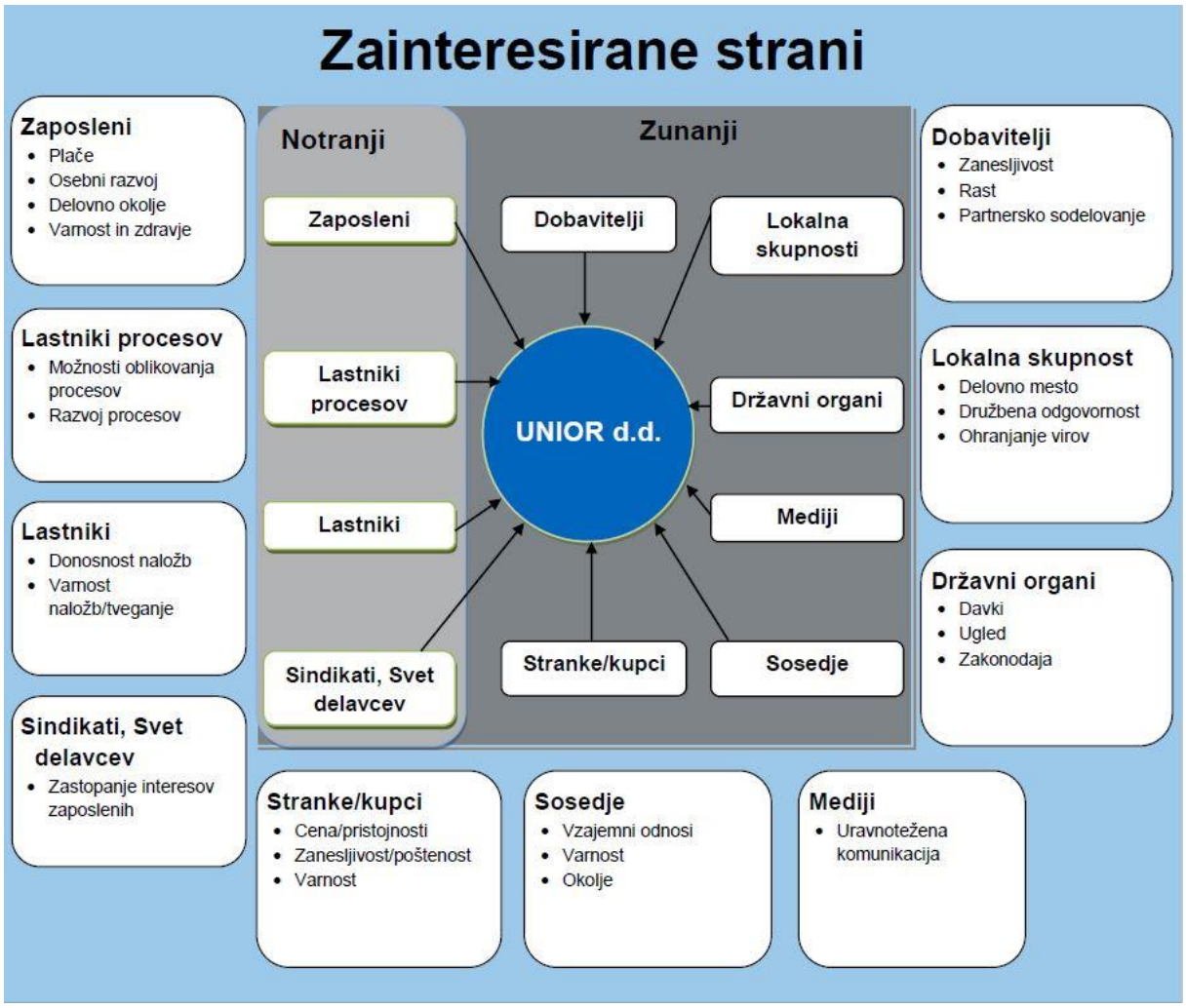

8.1.2 Poročanje o trajnostnem razvoju

UNIOR d.d. o svojem trajnostnem razvoju poroča v okviru letnega poročila

Na podlagi matrike ključnih deležnikov smo v nadaljnjih poglavjih opredelili trajnostna področja. V proces priprave trajnostnega poročila so bila vključena vsa področja in dejavnosti družbe UNIOR d.d., vključno z vodstvom podjetja.

Pri podajanju vsebine smo se trudili za uravnoteženost, primerljivost, točnost, jasnost in zanesljivost podatkov.

8.2 Skrb in odgovornost za zaposlene

V družbi UNIOR d.d. je skrb za zaposlene osrednji del vseh naših poslovnih načrtovanj. Kot največji zaposlovalec v regiji in eden večjih v državi se zavedamo, da z vlaganjem v zaposlene ne izkazujemo le odgovornosti do sodelavcev, temveč tudi odgovornost do širšega okolja. V obdobju korona krize smo pozornost namenili predvsem ohranjanju delovnih mest ter zdravju, varnosti in dobremu počutju zaposlenih.

Podatki o zaposlenih v UNIOR d.d.	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**
Skupno število zaposlenih	1.666	1.797	1.825	1.793
– *Program Odkovki*	*906*	*974*	*1.007*	*982*
– *Program Ročno orodje*	*348*	*378*	*390*	*395*
– *Program Strojegradnja*	*165*	*179*	*177*	*154*
– *Skupne službe*	*151*	*163*	*155*	*160*
– *Vzdrževanje*	*96*	*103*	*96*	*102*
Odhodi	165	110	161	158
Novi zaposleni	34	82	193	169
Povprečna doba zaposlitve	18,4	17,8	17,8	17,7
Povprečna starost	43,4	42,7	41,7	41,6
Povprečno število zaposlenih iz ur	1.675	1.756	1.780	1.787
Povprečna odsotnost z dela (v urah)	136,9	149,9	130,2	132,7
Povprečna plača (v EUR)	1.706	1.705	1.619	1.535

Konec leta 2020 je bilo v UNIOR d.d. 1.666 zaposlenih, kar je 131 manj kot predhodno leto. Število zaposlenih se je v primerjavi z letom 2019 znižalo v vseh treh programih, prav tako v Skupnih službah in v Vzdrževanju. Zabeležili smo 165 odhodov zaposlenih, od tega je bilo največ odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaradi poslovnega razloga ali razloga nesposobnosti, sledijo iztek pogodbe za določen čas in odpovedi pogodbe o zaposlitvi na željo zaposlenega. Novo zaposlenih je bilo skupaj 34, največ v programih Odkovki, Ročno orodje in Strojegradnja. Povprečna starost zaposlenih v družbi se zadnja leta viša in se je v letu 2020 povzpela na 43,4 leta. Zaradi narave dela prevladujejo moški sodelavci, ki predstavljajo približno 70 odstotkov vseh zaposlenih. V Uniorju imamo visok delež zaposlenih za nedoločen čas. Leta 2020 je imelo več kot 97 odstotkov vseh zaposlenih pogodbo za nedoločen čas.

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v letu 2020 znašala 1.706 evrov, kar je 0,1 odstotka več kot leta 2019. Ob 0,1-odstotnem padcu cen življenjskih potrebščin pomeni to 0,2 realno povečanje povprečne plače. Neto plača se je v tem času povečala za 1,1 odstotka oziroma realno za 1,2 odstotka.

Ob velikih pretresih na trgu zaradi epidemije smo se kot velik zaposlovalec trudili ohraniti čim več zaposlitev in zadržati neprecenljive izkušnje in znanja naših zaposlenih, zato smo koristili državni ukrep čakanja na delo in skrajšanega delovnega časa. Tako smo tudi in predvsem zaradi državnih pomoči uspešno prešli mesece negotovosti in se postopno brez večjih težav vrnili na delovna mesta.

V Skupini UNIOR je bilo konec leta 2020, upoštevajoč poleg matične družbe še odvisna podjetja, 2.808 zaposlenih, kar je 210 zaposlenih manj kot konec leta 2019. Skupina UNIOR in pridružena podjetja skupaj so konec leta 2020 imela 3.407 zaposlenih, medtem ko je bilo konec preteklega leta v teh družbah skupaj 3.637 zaposlenih.

Zaposleni v Skupini UNIOR po regijah

Število zaposlenih na dan 31. december	2020	2019	2018	2017
Slovenija	1.953	2.136	2.187	2.222
Države bivše Jugoslavije (brez Hrvaške)	167	170	165	161
Evropska Unija EU (brez Slovenije)	188	200	229	240
Kitajska	442	451	546	527
Rusija	57	60	59	62
ZDA	1	1	1	0
Skupaj Skupina UNIOR	**2.808**	**3.018**	**3.187**	**3.212**
Število zaposlenih iz ur (povprečno v letu)	**2.832**	**3.001**	**3.112**	**3.086**

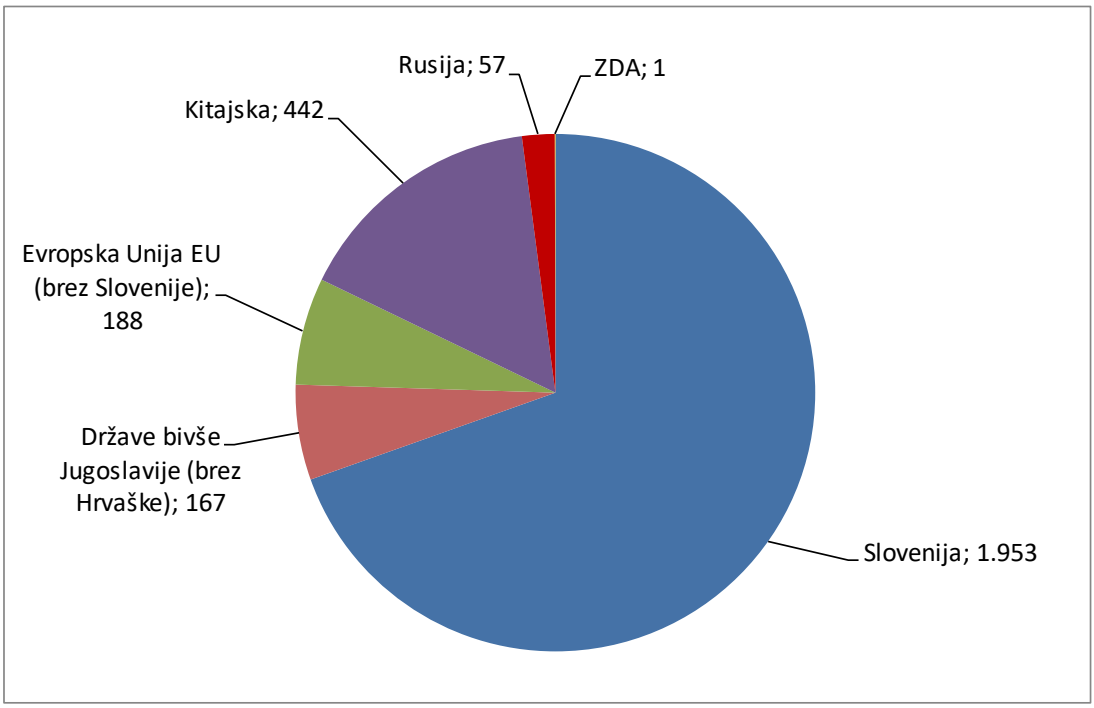

8.2.1 Vlagamo v kompetence zaposlenih

Razvoj zaposlenih je eden ključnih procesov, s katerim uresničujemo Uniorjevo trajnostno zavezo. Le zaposleni, ki pridobivajo nova znanja in kompetence, se lahko uspešno prilagajajo spreminjajočim se razmeram in izražajo odgovornost do sebe, drugih in družbe. Znanje in kompetence zaposlenih povečujemo z različnimi kadrovskimi metodami, zlasti z usposabljanji, tako s strokovnih področij kot s področij mehkih veščin. Organiziramo eksterna in interna usposabljanja ter zaposlenim omogočamo sofinanciranje študija ob delu. Spodbujamo vseživljenjsko učenje. Od leta 2013 izvajamo poslovne šole, v katere so od leta 2017 vključeni vsi štirje nivoji vodij.

Zaposlenim smo kljub spremenjenim okoliščinam omogočili usposabljanje s področij inoviranja, pametnih tovarn, kakovosti, informacijske varnosti, projektnega vodenja, jezikov, prve pomoči, izvajanja mentorstva, gašenja požarov, varnega dela z nevarnimi kemikalijami, varstva okolja, varnosti in zdravja pri delu. Te teme prispevajo k varovanju zdravja zaposlenih, k njihovemu razvoju, razvoju novih idej in proizvodov, varnemu delovnemu okolju, varovanju okolja ter pogledu v prihodnost.

V letu 2020 smo zaključili projekt ASI Piloti, v katerem smo skupaj s podjetjem Odelo Slovenija razvijali napredni kompetenčni model. Vključeni smo bili v projekt KOC-TOP (Kompetenčni center tovarn prihodnosti), v okviru katerega so se zaposleni udeleževali usposabljanj s področja tovarn prihodnosti. Vse večji poudarek dajemo razvoju in izvedbi e-usposabljanj, saj prepoznavamo njihove pozitivne vidike: zaposleni se lahko udeležijo usposabljanj, ko jim ustreza, manj je izgub delovnega časa, manj je tiskanja gradiv in ni potnih stroškov.

Leta 2020 smo skupaj izvedli 8.875 ur usposabljanja, kar je za 66,9 odstotka manj kot leta 2019. Za usposabljanja, študij ob delu in štipendije smo v letu 2020 skupaj namenili 174.597 evrov, kar je za 43,7 odstotka manj kot leta 2019. Sešteti so zneski vseh stroškov, povezanih z usposabljanji, brez stroškov odsotnosti zaposlenih z dela. Padec števila ur in sredstev je predvsem posledica prilagoditve na epidemijo, saj smo zaradi varovanja zdravja naših zaposlenih in obvladovanja stroškov za nekaj časa preklicali izvajanje usposabljanj, kasneje pa smo jih izvajali v omejeni in prilagojeni obliki. Veliko več kot v preteklih obdobjih smo se posluževali brezplačnih spletnih usposabljanj, kar je prav tako prispevalo k nižji višini porabljenih sredstev.

Usposabljanje in izobraževanje	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**
Število ur usposabljanja (v urah)	8.875	26.826	24.068	19.885
Stroški za izobraževanje (v EUR)	174.597	310.174	288.925	181.968

8.2.2 Skrb za organizacijsko strukturo

Spodbujamo kulturo zavedanja lastne odgovornosti za zdravje, varnost in razvoj ter odgovornosti za zdravje drug drugega. V letu 2020 smo nadaljevali z izvajanjem letnih razgovorov, s katerimi zaposlene in vodje spodbujamo k medsebojnemu dialogu o počutju na delovnem mestu, doseženih in opredeljenih ciljih za naprej, potrebah po usposabljanjih, predlogih za izboljšave na delovnih mestih ipd. Odzivi so pozitivni, saj se vodje in zaposleni na ta način bolje spoznajo in tudi lažje sodelujejo v prihodnje.

V začetku leta 2020 smo nadaljevali z izvajanjem uvodnih razvojnih pogovorov, katerih cilj je prepoznavanje in spoznavanje perspektivnih in zavzetih zaposlenih, ki jih bomo vključevali v pogostejše razvojne aktivnosti in tako gradili njihovo zadovoljstvo in nove skupne priložnosti.

Ker se zavedamo, kako pomembni so vodje za uspešno organizacijsko kulturo, smo nadaljevali z izvajanjem metode 360 stopinj ocenjevanj vodij. Zaposleni so imeli priložnost, da podajo svoje mnenje o delu vodij glede njihovega odnosa do zaposlenih, nudenja ustreznih informacij, podajanja navodil za delo, ustrezne skrbi za varno in zdravo delo ipd. Na podlagi rezultatov smo z vodji opravili razvojni pogovor in opredelili cilje za naprej.

Ob razglasitvi epidemije smo aktivnosti usmerili predvsem v spodbujanje gradnje kulture, ki poudarja varovanje lastnega zdravja in zdravja sodelavcev. Izvedli smo nemalo aktivnosti, s katerimi smo želeli preprečiti prenos okužb.

Pomemben del organizacijske kulture družbe je visoko spoštovanje človekovih pravic, spoštovanje razlik med zaposlenimi, prepoved diskriminacije, mobinga in drugih škodljivih vplivov. Družba ima sprejet etični kodeks in pravilnike, ki podrobneje urejajo odgovornosti družbe do zaposlenih in tudi odgovornost zaposlenih do družbe. Za pritožbe v zvezi s kršitvami etičnega kodeksa se lahko zaposleni osebno obrnejo na vodjo ali drugo nadrejeno osebo oziroma pritožbo izrazijo po elektronski pošti – etika@unior.si.

Od 1. 7. 2016 je v veljavi Pravilnik o preprečevanju in odkrivanju prevar, ki določa naloge in odgovornosti zaposlenih, povezanih s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem prevar. Od takrat sta v veljavi tudi Pravilnik o poslovnih darilih in Politika etičnih standardov. Prijave v zvezi s korupcijo ali konfliktom interesa, podkupovanjem in drugimi spornimi ravnanji lahko zaposleni pošljejo na elektronski naslov za pritožbe prijava.povejmo@unior.si ali na anonimni telefon št. 080 10 90, s katerim upravlja zunanje neodvisno podjetje. Prijavljen sum prevare je dostopen samo pristojni strokovni osebi.

Za sprejem prijav domnevnega spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu so v vsakem obratu družbe s sklepom uprave določeni pooblaščenci za sprejem prijav. Skupaj je imenovanih 16 pooblaščencev. Zanje se vsakih nekaj let pripravi usposabljanje s področja mobinga. Anonimnih prijav mobinga ali nespoštovanja človekovih pravic v zadnjih štirih letih ni bilo.

8.2.3 Dvigujemo izobrazbeno strukturo

Gospodarski in tehnološki razvoj nas spodbujata, da zaposlujemo večji delež novih sodelavcev z višjo izobrazbo kot pred leti. V letu 2020 je znašal delež zaposlenih z najmanj višjo izobrazbo 19,9 odstotka vseh zaposlenih od leta 2017 pa se je njihov delež povečal za 2,8 odstotne točke. Takšni zaposleni bodo dodatno prispevali k iskanju novih in trajnostnih rešitev, ki bodo zagotavljala našo nadaljnjo gospodarsko stabilnost.

Zaposleni po kvalifikacijski stopnji v družbi UNIOR d.d.

	Kvalifikacijska stopnja	31. 12. 2020	31. 12. 2019	31. 12. 2018	31. 12. 2017
I	Nekvalificirani	275	311	322	333
II	Polkvalificirani	130	132	132	132
IV	Kvalificirani	540	595	603	596
V	Srednja SI	390	430	449	425
VI	Višja SI, spec.	112	113	112	112
VII/1	Visoka SI-dipl., 1. bol. st.	130	126	116	111
VII/2	Visoka SI-univ., 2. bol. st	76	77	78	71
VIII/1	Magisterij znanosti	12	12	12	12
VIII/2	Doktorat znanosti	1	1	1	1
SKUPAJ		**1.666**	**1.797**	**1.825**	**1.793**

8.2.4 Skrbimo za zdravje zaposlenih

Zavedamo se, da vlaganje v varnost in zdravje naših zaposlenih ni strošek, temveč investicija. Varnosti na delovnem mestu namenjamo posebno pozornost in jo nenehno izboljšujemo z vsakoletnim programom varnosti in promocije zdravja pri delu.

V letu 2020 smo na področju preventive izvajali aktivnosti predvsem na področju COVID-19 ukrepov in aktivnosti iz Programa promocije zdravja pri delu. Cilji aktivnosti so bili preprečitev okužb v podjetju s COVID-19, zmanjšanje števila nezgod pri delu, nadzor uporabe zaščite sluha, izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanje bolniške odsotnosti ter skrb za zdrav življenjski slog z aktivnostmi.

Bolniška odsotnost

Skupna bolniška odsotnost je bila v letu 2020 6,2-odstotna in je za 0,8 odstotne točke nižja kot leta 2019, ko je bila 7,0-odstotna. V letu 2020 je bila bolniška odsotnost do 30 dni 2,9-odstotna, kar je za 1,1 odstotne točke manjša kot v letu 2019, ko je bila 4-odstotna. Bolniška odsotnost nad 30 dni je za 0,3 odstotne točke večja kot v letu 2019 in je znašala 3,3 odstotka, v letu 2019 pa je bila 3,0-odstotna. Bolniška odsotnost je bila v letu 2020 nižja tudi zaradi obsežne odsotnosti zaradi čakanja na delo, sicer pa smo podobne odsotnosti kot v letu 2020 dosegali že v letih 2017 in 2018.

Bolniška odstotnost	2020	2019	2018	2017
Bolniška odsotnost (v odstotkih)	6,2	7,0	6,1	6,2

Poškodbe pri delu

V letu 2020 smo imeli 37 poškodb pri delu, kar je 51,9 odstotka manj kot v letu 2019, izgubljenih pa je bilo 949 dni oziroma za 52,3 odstotka manj kot v letu 2019. V letu 2020 je bilo za 20,5 odstotka manj opravljenih delovnih ur kot v letu 2019, zaradi zmanjšanega obsega poslovanja in povečanih odsotnosti (čakanje na delo) zaradi epidemije COVID-19. Preračunano na prisotne ure je bilo v letu 2020 za 39,6 odstotka manj poškodb pri delu kot v letu 2019.

Poškodbe pri delu	2020	2019	2018	2017
Število poškodb	37	77	69	74

Ukrepi na področju varnosti pri delu in varovanja zdravja so bili usmerjeni predvsem v preventivo:

- COVID-19 ukrepi,
- usposabljanje delavcev o varnem delu na delovnem mestu in obveznostih do varnega dela,
- pooblastila in odgovornosti na področju varstva in zdravja pri delu,
- objave na internih medijih glede poškodb,
- opravljanje preventivnih zdravniških pregledov zaposlenih,
- sistemski nadzor bolniške odsotnosti,
- pregledi delovne in varnostne opreme in odprave pomanjkljivosti,
- sistematično obravnavanje nezgod in sprotna odprava pomanjkljivosti,
- nadzor varnega dela (uporaba osebne varovalne opreme, urejenost delovnih mest, urejenost naprav) in požarne varnosti,
- izvedba akcije na področju promocije zdravja,
- izvedena presoja po sistemu ISO 45001 (prehod z OHSAS 18001 na nov standard in ponovna certifikacija).

Porodniški dopust

Podatki o koriščenju porodniškega oziroma očetovskega dopusta odslikavajo starostno strukturo zaposlenih in strukturo po spolu. V letih 2019 in 2020 smo z naslova porodniškega dopusta beležili 1 odstotek odsotnosti, z naslova očetovskega dopusta pa 0,1 odstotka.

8.2.5 Dialog v času korona krize

UNIOR d.d. se osredotoča na krepitev trajnostnega dialoga v podjetju, ki ga je v letu 2020 zaznamoval COVID-19. Komunikacijsko smo v čim večji meri podpirali tekoče poslovanje podjetja in skrb za zdravje zaposlenih. Kljub izzivom COVID-19 smo okrepili medsektorsko sodelovanje, in sicer z različnimi orodji: z internim časopisom, tedenskimi novicami, z rednimi obvestili na oglasnih deskah, na intranetu ipd. Spodbujali smo oddelčne sestanke in tokove medosebne komunikacije po celotni hierarhiji družbe, od vodstva do vseh sodelavcev, čeprav smo interni osebni dialog morali v veliki meri nadomestiti z digitalnim komuniciranjem. Sistem internega komuniciranja smo nadgradili s strukturirano vsebino za proizvodne delovne sredine na LCD-zaslonih, nameščenih v programu Odkovki.

S spodbujanjem trajnostnega dialoga in aktivnostmi smo ozaveščali in krepili vrednoto zdravja sodelavcev. Z dvema akcijama meseca marca in oktobra smo krepili vrednoto ustvarjalnosti in inovativnosti. Posebno pozornost smo namenili iskanju alternativ medosebnega komuniciranja zaposlenih, saj so bili sodelavci zaradi pandemije v oteženem položaju z vidika upravljanja delovnih sredin.

8.3 Partnerski odnos s kupci in dobavitelji

S kupci razvijamo in krepimo trajna partnerstva, katerih temelj so vzajemni in enakopravni odnosi. Vsi se zavedamo, da le v razvojnem sodelovanju ustvarjamo trajno vrednost. Naši kupci na več segmentih stremijo k zmanjševanju ogljičnega odtisa lastne dejavnosti in dobaviteljev. Pomemben del naše konkurenčnosti na globalnem trgu so naša prizadevanja za nizkoogljično poslovanje, saj tako razvijamo nove modele in rešitve, ki zmanjšujejo vpliv na okolje in omogočajo "zeleno poslovanje". Le na ta način lahko kupcem dolgoročno zagotavljamo delovanje v skladu z zahtevami standardov ISO 14001 in 50001, direktivami, kot je na primer Direktiva o izrabljenih vozilih, in uredbami, kot je na primer REACH (Uredba o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij). Med tržnimi zahtevami se vse bolj uveljavlja zelena energija.

Trg se deli na manjše tržne segmente, zato vedno bolj narašča pomen tržne naravnanosti k vsakemu posameznemu kupcu. Na vseh programih družbe UNIOR d.d. upravljamo kontinuiran dialog preko vseh razpoložljivih kanalov komuniciranja (telefonski klici, elektronska sporočila, spletna stran, sejmi, portali, obiski pri kupcih, družbena omrežja, strokovni mediji). Vsak kupec je individuum, zato je način komuniciranja prilagojen tipu kupca.

Kupce želimo opolnomočiti, zato jim nudimo podporo oz. pomoč pri nakupovalnem ciklu, vse potrebne informacije in znanje. Poznavanje potreb in izkušenj kupcev nam omogoča izboljševanje funkcionalnosti naših izdelkov in kakovosti ponujenih storitev. Kupca vidimo kot sogeneratorja idej, saj ga vključujemo v proces ustvarjanja dodane vrednosti izdelkov in storitev.

Uvajamo CRM (upravljanje odnosov s strankami) sistem, ki omogoča, da zaposleni v različnih procesih znotraj našega podjetja poznajo dejavnike, ki kupce motivirajo, da ostajajo zvesti blagovni znamki Unior.

8.3.1 Označevanje izdelkov in varnost kupcev

V programu Odkovki izdelke označujemo skladno s posebnimi zahtevami kupcev, ki jih uskladimo v fazi razvoja. Posledično je za vsak izdelek zagotovljena sledljivost vse od vhodnega materiala, saj se na naše izdelke odkuje interna oznaka šarže. V določenih primerih kupec zahteva celo graviranje DMC (Koda matrice podatkov) kode na izdelek.

Tudi označevanje zabojev in pakirnih enot je skladno s posebnimi zahtevami kupcev. Kupci večinoma zahtevajo VDA-nalepko, ki mora ustrezati zahtevam standarda VDA 4902. Prav tako za lažji prenos podatkov med dobaviteljem in kupcem zahtevajo tudi ASN-kodo, ki vsebuje določene podatke o izdelku in paketu.

Pri snovanju ročnih orodij imamo v ospredju varnost uporabnika. Zato so Uniorjevi izdelki konstruirani na način, da zagotavljajo manj fizičnega napora pri opravljanju dela in se popolnoma prilagajajo predmetu dela.

Oznake na orodjih so najzanesljivejši vir prenosa informacij do kupca, zato iz leta v leto dajemo več informacij na izdelke in embalažo. Za varnostna opozorila se uporabljajo mednarodno uveljavljeni piktogrami s tega področja. Orodja, ki lahko za kupce pomenijo tveganje pri uporabi, imajo oznake o pravilni uporabi orodja, o uporabi zaščitne opreme pri rokovanju z orodjem in o maksimalni sili/moči, ki jo lahko dosežejo.

Pomembna orodja so že označena z letnico in tednom izdelave, kar kupcu sporoča starost orodja, nam pa učinkovitejše analize izvornega vzroka v primeru reklamacije.

Izdelki vsebujejo identifikacijsko številko, ki omogoča sledljivost od vhodne surovine preko celotnega proizvodnega procesa do končnega izdelka. Kupcu nudimo doživljenjsko garancijo za napake v materialu. Orodja za delo pod visoko napetostjo so ustrezno izolirana in preizkušena po predpisih VDE ter varna v skladu z mednarodno priznanim evropskim standardom EN 60900:2004. Standardi so žigosani na samem orodju. Pnevmatska orodja, električno kolesarsko stojalo in druga orodja imajo na orodju CE-oznako.

V programu Strojegradnja stremimo k zagotavljanju najboljših rešitev na ključ za optimizacijo zahtev naših kupcev, ki zajema tudi zagotavljanje varnosti upravljavcev pri izvajanju del. Za varnost je dodatno poskrbljeno s predpisi in zahtevami kupca ter standardi za gradnjo strojev iz držav, v katere dobavljamo stroje. Posebna pozornost je posvečena dostopom do gibajočih se delov, za katere je treba izvesti varnostni koncept stroja, katerega kupec odobri. Za vsak stroj izdamo CE-oznako, s katero jamčimo, da stroj izpolnjuje vse varnostne zahteve.

Naši izdelki imajo primarno varnostne označbe, ki so narejene po specifikacijah naših kupcev in so namenjene zagotavljanju varnosti upravljavcev strojev.

8.3.2 Reklamacije

Najvišje zadovoljstvo naših kupcev je naša prioriteta, zato na vseh programih skrbno upravljamo reklamacije.

V programu Odkovki reklamacije rešujemo v skladu z visokimi pričakovanji zahtevnih kupcev avtomobilske industrije in zahtevami standarda IATF16949:2016. Kupci na svojih portalih za reševanje reklamacij po večini uporabljajo metodo 8D z dodatnimi razširjenimi analizami k vsaki točki poročila. V obdobju zadnjih štirih let je trend reklamacij v upadu, kar je med drugim posledica vlaganja v tehnološko opremo, avtomatizacijo kovaških linij, boljše pogoje dela končne kontrole in posodobitev orodjarne.

Na programu Ročno orodje reklamacije rešujemo sistematično s servisno službo za podporo kupcev. Interni komunikacijski kanal je spletna aplikacija »reklamacije«, ki zagotavlja enovito bazo podatkov in omogoča hitro posredovanje med prodajnimi in kakovostnimi aktivnostmi. Število reklamacij držimo na zelo nizkem nivoju. V letu 2020 je bil ta odstotek nekoliko višji, predvsem zaradi lansiranja popolnoma novega, cenovno visokega in tehnološko zahtevnega izdelka.

Na programu Strojegradnja kupec pošlje reklamacijo servisni službi, ki se odloči, kdo rešuje reklamacijo, ali centrala v UNIOR d.d. Zreče ali servisni partner v bližini kupca. S projektom so načeloma opredeljeni časi odzivnosti servisa, ki znašajo od 24 ur naprej.

8.3.3 Upravljanje dobaviteljske verige

UNIOR d.d. svoje sisteme upravljanja prenaša tudi na svoje dobavitelje. Gre za standarde IATF, ISO, VDA. Približno 70 odstotkov svojega nabavnega volumna družba UNIOR d.d. kupuje od lokalnih oziroma slovenskih dobaviteljev.

8.4 Upravljamo vplive na okolje

Naša temeljna načela so odgovornost do varovanja okolja, preprečevanje negativnih vplivov na okolje, skladnost z zahtevami zakonodaje in nenehno izboljševanje na področju varstva okolja. Vzpostavili in integrirali smo sisteme vodenja kakovosti, ravnanja z okoljem in upravljanja energije.

8.4.1 Sistemi vodenja

Družba UNIOR d.d. ima uvedene in certificirane sisteme vodenja, skladne z mednarodnimi standardi, in sicer za kakovost (ISO 9001, IATF 16949, VDA 6.4), ravnanje z okoljem (ISO 14001), varnost in zdravje pri delu po zahtevah ISO 45001, konec leta 2020 pa smo pridobili certifikat sistema upravljanja z energijo ISO 50001. Poslovanje v skladu z mednarodnimi standardi sistemov vodenja je ena izmed naših zavez, zato nenehno sledimo novostim, te uvajamo ter jih periodično preverjamo in recertificiramo, po potrebi pa pridobivamo tudi nove certifikate. Poslovanje v skladu z mednarodnimi standardi pomeni temelj za dolgoročno trajnostno poslovanje družbe.

Odgovornosti in pooblastila v zvezi s sistemi vodenja

Predstavnik vodstva za sisteme vodenja kakovosti, ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu na nivoju družbe UNIOR d.d. je direktor sektorja za splošne zadeve, za sistem upravljanja z energijo pa direktor energetike. Njegova pooblastila in odgovornosti med drugim vključujejo, da:

- vodi, nadzira in koordinira integracijo sistemov vodenja med programi in skupnimi službami ter spodbuja k dvigovanju zavesti o zahtevah sistemov poslovanja;
- komunicira z zainteresiranimi stranmi o zadevah, ki se nanašajo na sisteme vodenja;
- poroča upravi družbe, po potrebi vodstvu programov in skupnih služb, o delovanju sistemov vodenja ter o potrebah za izboljšanje.

Sisteme vodenja izvajamo na šestih Uniorjevih lokacijah v Sloveniji: Zgornja cona Zreče, Spodnja cona Zreče, Obrat Obdelava odkovkov Konjice, Obrat Vitanje, Obrat Lenart in Obrat Stari Trg.

8.4.2 Ravnanje z okoljem

Celostni sistem ravnanja z okoljem v družbi UNIOR d.d. vključuje:

- racionalizacijo porabe virov
- spremljanje emisij v okolje;
- preprečevanje onesnaževanja okolja;
- zamenjavo snovi, ki škodljivo vplivajo na zdravje ljudi in okolje;
- zagotavljanje skladnosti z zakonodajo na vseh ravneh;
- skrb za stalno izboljševanje sistema in vplivov na okolje;
- kontinuirano osveščanje in izobraževanje zaposlenih o pomembnosti varovanja okolja;
- seznanjanje zaposlenih, partnerskih podjetij, dobaviteljev in drugih deležnikov z našo okoljsko politiko ter spodbujanje kupcev k uvajanju podobnih načel.

8.4.3 Okoljski vidiki

S skrbno analizo okolja smo prepoznali ključne okoljske vidike naše dejavnosti. Ti so: odpadna voda, odpadki, izpusti v zrak in hrup. Na podlagi prepoznanih okoljskih vidikov, zakonskih in drugih zahtev izvajamo ustrezne monitoringe, proaktivno komuniciramo okoljske informacije z zaposlenimi in zainteresiranimi deležniki, zlasti sosedi, ter si postavljamo programe in cilje za prihodnja leta.

Na lokaciji Kovaška cesta 10 v Zrečah smo v skladu z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, zavezani direktivi IED (Direktiva o industrijskih emisijah) in imamo od leta 2009 integralno okoljevarstveno dovoljenje.

Raba vode

V podjetju spremljamo porabo pitne in tehnološke vode ter ustrezno ukrepamo (odprava puščanj, uvajanje rešitev za zmanjševanje porabe). Za svoje delovanje na vseh šestih lokacijah v Sloveniji rabimo pitno vodo iz javnega vodovodnega omrežja, na lokaciji Unior Zgornja cona in Obratu Vitanje Kovačnica pa imamo tudi lastno zajetje vode.

Rabe vode po viru	2020	2019	2018	2017
Pitna voda (v m^3)	54.782	59.734	58.138	54.520
Lastno zajetje (v m^3)	494.832	475.212	327.720	447.360

Odpadne vode

Tehnološke in hladilne odpadne vode nastajajo na lokaciji Zgornja cona Zreče in se odvajajo v vodotok reke Dravinje, komunalne odpadne vode pa prek kanalizacije na Komunalno čistilno napravo Zreče in nato v vodotok. Na osnovi količin in obratovalnega monitoringa odpadnih tehnoloških, hladilnih in komunalnih vod pooblaščeno podjetje izračuna enote obremenitve (EO) in izdela napoved za izračun okoljske dajatve za obremenjevanje vode. Na ostalih lokacijah družbe UNIOR d.d. nastajajo predvsem komunalne in meteorne odpadne vode.

Odpadne vode po tipu nastanka	2020	2019	2018	2017
Odpadne komunalne vode (v m^3)	54.782	59.734	58.138	54.520
Odpadne tehnološke vode (v m^3)	6.700	6.670	7.000	6.900
Odpadne hladilne vode (v m^3)	348.100	304.030	156.600	275.500

Obremenitev z odpadnimi vodami

V letu 2020 so se skupne enote obremenitve (EO) odpadnih vod znižale za 78,8 odstotka glede na leto 2019, in sicer zaradi boljšega učinka čiščenja Komunalne čistilne naprave Zreče.

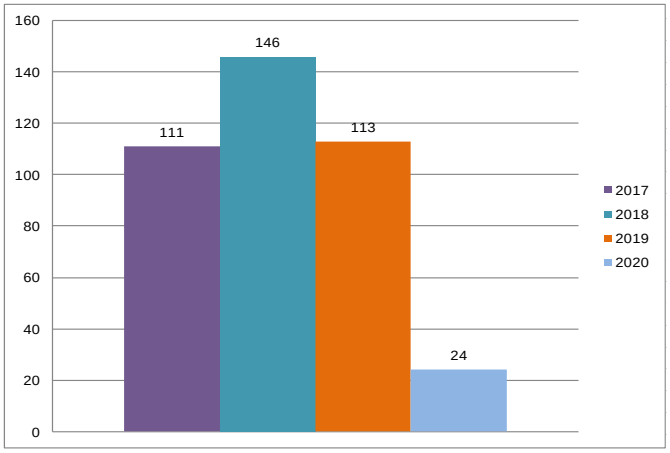

Obremenitev z odpadnimi vodami (EO)

Odpadki

V skladu z modelom krožnega gospodarstva upravljamo z odpadki, saj jih obravnavamo kot surovine. Postopoma vse bolj uveljavljamo hierarhijo ravnanja z odpadki: zmanjševanje in ločevanje na izvoru, ponovna uporaba, reciklaža, kompostiranje, termična izraba in šele nato odlaganje.

Količina odpadkov se je v letu 2020 zmanjšala za 19 odstotkov v primerjavi z letom 2019, kar je posledica manjšega obsega dela. Količina komunalnih odpadkov se je znižala za 32 odstotkov, količina nevarnih odpadkov za 10 odstotkov in količina embalaže za 7 odstotkov. V količini odpadkov niso zajeti sekundarni odpadki (odpadne kovine).

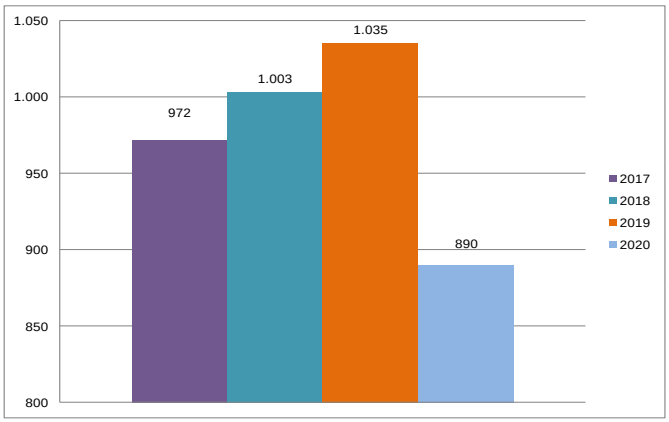

Količina nastalih odpadkov (v tonah)

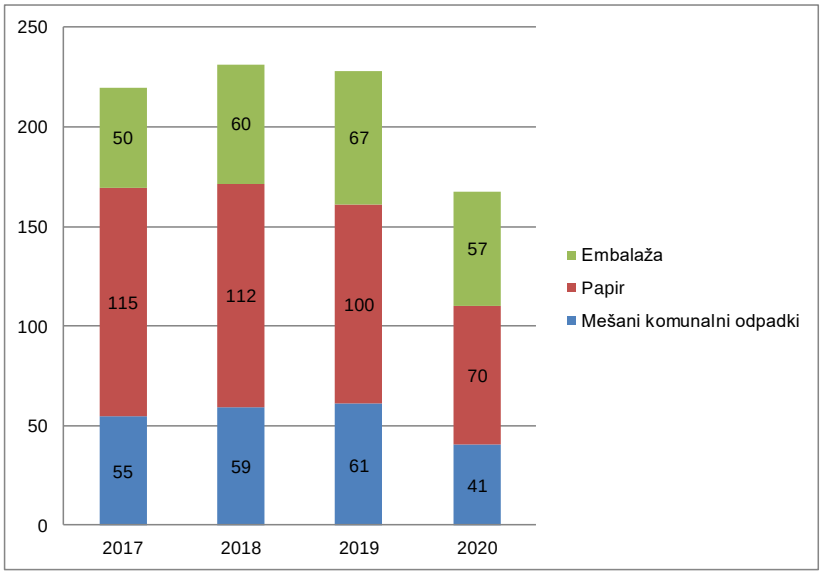

Količine nenevarnih odpadkov po skupinah (v tonah)

Med nenevarnimi odpadki je največ papirja in embalaže, količine mešanih komunalnih odpadkov kažejo precejšen padec.

Med nevarnimi odpadki je največ emulzij HMS, muljev in kovaške masti, manj olja, absorbentov, filtrirnih sredstev in drugih nevarnih odpadkov. Skupna količina nevarnih odpadkov v letu 2020 prav tako kot drugih odpadkov kaže padec glede na predhodno leto.

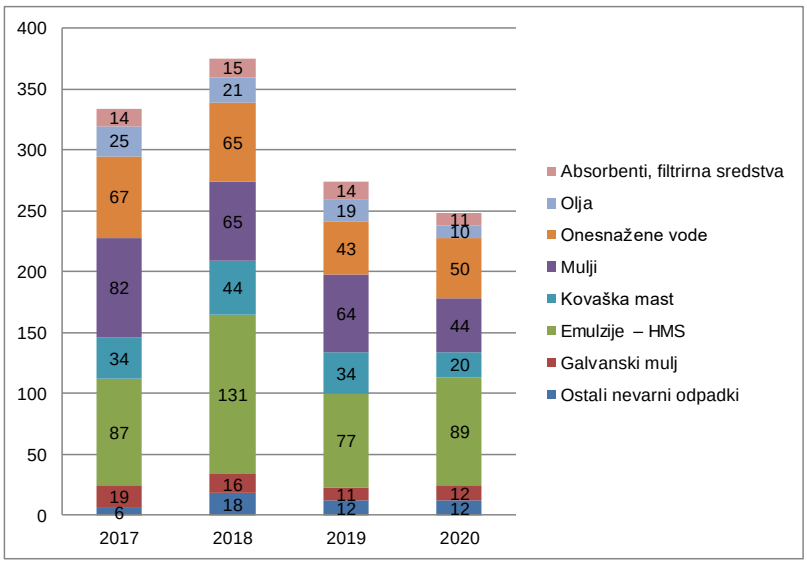

Količine nevarnih odpadkov po skupinah (v tonah)

Količine sekundarnih odpadkov v letu 2020 kažejo upad glede na leto 2019.

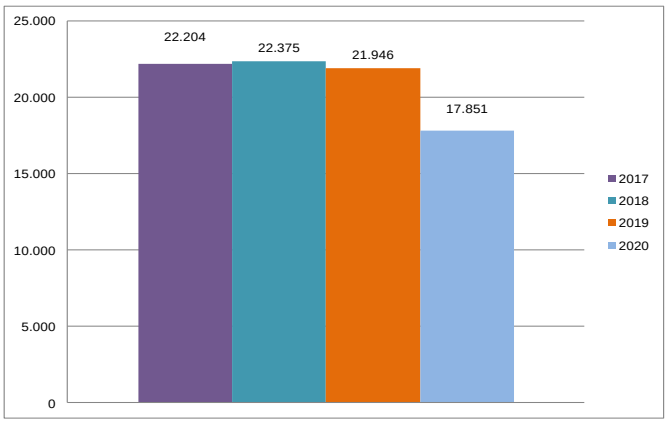

Količine sekundarnih odpadkov (v tonah)

Med vsemi ravnanji z odpadki prevladuje reciklaža. Leta 2020 smo reciklirali več kot 98 odstotkov vseh odpadkov, kar je primerljivo s predhodnimi leti. Največji delež odpadkov, ki se reciklirajo, so kovinski odrezki, ostružki in ostali kovinski odpadki, ki nastanejo pri postopkih kovanja in obdelave kovin. Količina odloženih odpadkov se je v primerjavi z letom 2018 pomembno znižala, ker prah od peskanja, ki smo ga pred tem odlagali, oddajamo v predelavo.

Vrsta ravnanja z odpadki (v tonah)	2020	2019	2018	2017
Reciklaža	18.411	22.784	22.709	22.542
Kompostiranje, biološka obdelava	41	40	63	85
Sežig	105	130	122	127
Odlaganje	41	61	283	263
Drugo	141	123	199	159
Skupaj	18.739	23.138	23.376	23.176

Izpusti v zrak

Leta 2020 smo izvedli 12 zakonsko predpisanih meritev emisij snovi v zrak na lokacijah: Obdelovalnica Zreče, Ročno orodje Lenart, Ročno orodje Stari trg in Obdelava odkovkov Slovenske Konjice. Pri vseh meritvah in na vseh lokacijah je bilo ugotovljeno, da emisijske koncentracije predpisanih parametrov ne presegajo dopustnih vrednosti emisij snovi v zrak.

Hrup

Zavedamo se, da spadamo med »hrupne« dejavnosti, zato smo v zadnjih letih aktivneje pristopili k zniževanju hrupa v okolju. Naročili smo izdelavo projektov za zniževanje hrupa v okolju in v zadnjih letih pri vseh investicijah vključimo tudi vidik hrupa.

Na področju hrupa smo v letu 2020 izvedli naslednje ukrepe: namestili smo protihrupno kabino za oddelek narez, več dušilcev hrupa na odprtinah in ventilatorjih, dve absorpcijski protihrupni barieri ter odstranili okna nad kovačnico in jih nadomestili s sodobnimi, zvočno izolativnimi okni. Z izvedenimi ukrepi se je hrup znižal v okvirih, kot so bili predvideni v Projektu zniževanja hrupa v okolju.

Kemikalije

Z namenom preprečevanja okoljskih dogodkov izvajamo redna usposabljanja s področja požarne varnosti in varnega dela s kemikalijami. Periodično na vseh lokacijah izvajamo vaje za primer izrednih razmer (požar, razlitje kemikalij). V letu 2020 ni prišlo do okoljskega dogodka.

Okoljske pritožbe

V letu 2020 nismo prejeli pritožb okoliških prebivalcev.

Ohranjanje biotske raznovrstnosti

Proizvodne lokacije družbe UNIOR d.d. niso locirane na območju, ki je zaščiteno z Naturo 2000. S svojo dejavnostjo ne ogrožamo živalskih ali rastlinskih vrst.

8.4.4 Celostno upravljanje z energijo za nizkoogljično družbo

UNIOR d.d. se v luči podnebnih izzivov in energetske učinkovitosti pri upravljanju rabe energije zavzema za:

- uporabo in vzdrževanje tehnoloških naprav, s katerimi zagotavlja tekoče izvajanje storitev in procesov na energetsko čim bolj učinkovit način;
- ozaveščanje zaposlenih, poslovnih partnerjev in strank o pomenu učinkovite rabe energije;
- spremljanje in izpolnjevanje zakonodajnih in drugih zavez na področju energetske učinkovitosti in rabe energije;
- nakup energentov, storitev in opreme ter gradnjo in obnovo infrastrukture ob upoštevanju ekonomike in zadnjega stanja tehnike;
- smotrno postavljanje in ciljno preverjanje doseganja okvirnih in izvedbenih energetskih ciljev ter kazalnikov energetske učinkovitosti;
- zagotavljanje informacij in potrebnih virov za doseganje zastavljenih energetskih ciljev;
- izvajanje aktivnosti v smeri vzpostavljanja nizkoogljične družbe.

Decembra 2020 je UNIOR d.d. prejel certifikat ISO 50001: 2018, Sistemi upravljanja z energijo certifikacijske hiše SIQ (Slovenski institut za kakovost in meroslovje). Ustanovili smo širšo energetsko skupino, sestavljeno iz članov vseh programov in večjih oddelkov za boljši nadzor nad rabo energije, izvedli notranji energetski pregled in uredili vso potrebno dokumentacijo energetskih postrojenj. Z vzpostavitvijo zahtev standarda ISO 50001:2018 dokazujemo sistematičen pristop za nenehno izboljševanje na področju upravljanja energije.

UNIOR d.d. že vrsto let upravlja napredne projekte, ki prinašajo podjetju in okolju več pozitivnih vrednosti, saj z izrabo toplotne energije in drugo dejavnostjo dobro poskrbi za lokalno okolje, saj z njo oskrbujemo gospodinjstva mesta Zreče. Pri upravljanju energije si odločno zastavljamo vedno višje cilje.

Zaposlene osveščamo o varčni rabi energije – zapiranju ventilov za vodo in zrak, ugašanju luči v času odmorov in podobnem. Spremljamo porabo energije in ukrepamo ob preseganju zadanih ciljnih vrednosti. Na vse večje porabnike energije imamo nameščene števce, ki merijo energente in porabljeno količino. Ob stalnem spremljanju teh podatkov zaznamo, kdaj je stroj slabo izkoriščen ali potreben večjega popravila. Skrbimo za inovativne, tehnološko napredne in zanesljive rešitve na področju energetskih storitev ter s tem izboljšujemo energetsko učinkovitost in okoljski odtis.

Izrabljamo odpadno toploto iz kalilnih peči in kompresorjev, ki jo uporabljamo za ogrevanje prostorov v zimskem času, v poletnem času pa segrevamo galvanske kadi. Obstoječi sistem ciljnega spremljanja rabe energije smo nadgradili z novim energetskim nadzornim informacijskim sistemom za boljši nadzor nad porabo energije.

Zgradili smo novo kotlarno za ogrevanje obrata Slovenske Konjice in s tem zmanjšali izgube pri proizvodnji toplotne energije

Poraba energije

Najpomembnejša energenta sta električna energija in zemeljski plin, s katerima skrbno upravljamo in dolgoročno zmanjšujemo njuno rabo.

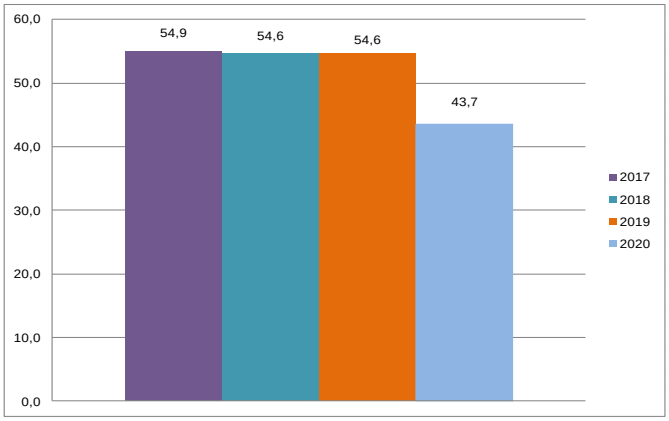

Poraba električne energije (v milijonih kWh)

Kljub povečevanju proizvodnje ostaja poraba električne energije na približno enakem nivoju, trend specifične rabe električne energije (kWh/kg) je negativen. Graf prikazuje rabo električne energije, v zadnjih 4 letih. Vidi se rahel trend padanja. Izrazito se pozna tudi vpliv korone v letu 2020.

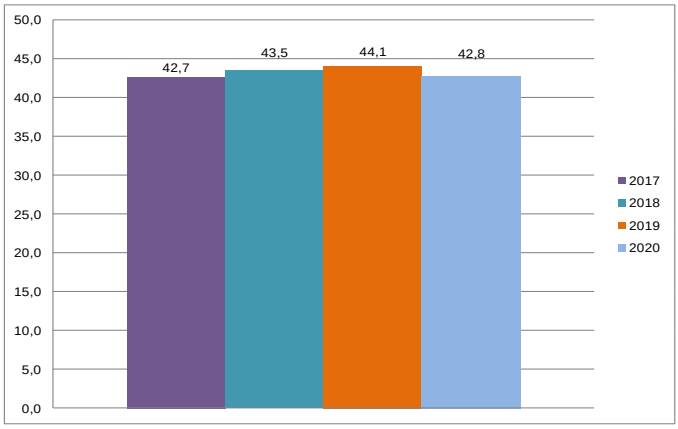

Poraba zemeljskega plina (v milijonih Sm^3)

Poraba zemeljskega plina je v letih 2018 in 2019 nekoliko porasla zaradi na novo instalirane naprave SPTE za sočasno proizvodnjo toplotne in električne energije, s pomočjo katere proizvajamo električno energijo z visokim izkoristkom.

Obseg lastne proizvodnje zelene energije

V podjetju imamo vgrajena 4 postrojenja SPTE za sočasno proizvodnjo toplotne in električne energije ter 2 sončni elektrarni, s katerimi povečujemo energetsko neodvisnost in proizvajamo zeleno energijo. Skupna instalirana električna moč naprav je 2.090 kW_{el}.

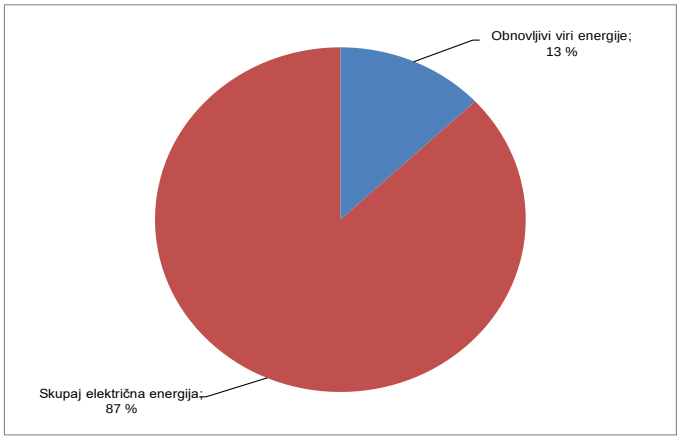

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije glede na skupno porabo električne energije (v odstotkih)

Proizvodnja toplotne energije

Z izrabo toplotne energije iz kompresorjev in dimnih plinov na kalilnih pečeh uspešno proizvedemo 32 odstotkov vseh potreb po toploti. Preostalo toploto se proizvede z uporabo soproizvodnje enote toplotne in električne energije v višini 38 odstotkov in preostanek iz kotlov na zemeljski plin.

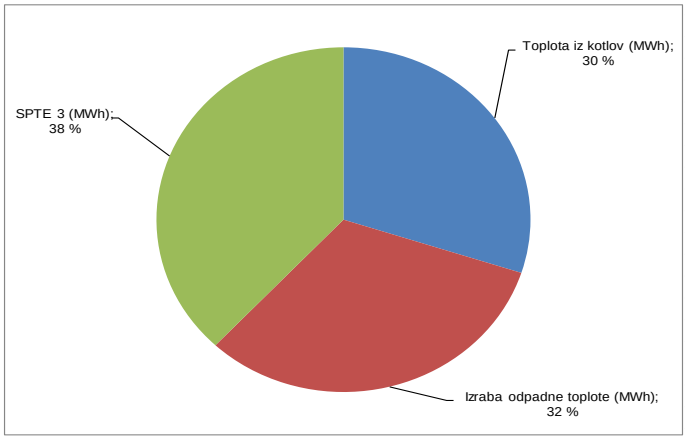

Struktura proizvodnje toplotne energije glede na vir (v odstotkih)

Izpusti toplogrednih plinov

V skladu z našimi prizadevanji za nizkoogljično družbo veliko naporov vlagamo v zniževanje izpustov toplogrednih plinov. Od leta 2008, ko smo pričeli s spremljanjem podatkov, do leta 2020 smo izpuste toplogrednih plinov zmanjšali za dobrih 24 odstotkov. V letu 2018 smo izvedli zagon novega SPTE-postrojenja, zaradi katerega smo povečali rabo zemeljskega plina in s tem izpuste emisij toplogrednih plinov (TGP), vendar smo v naslednjih letih zaradi sanacij toplotnih postaj in kotlarn zopet pričeli zmanjševati izpuste toplogrednih plinov.

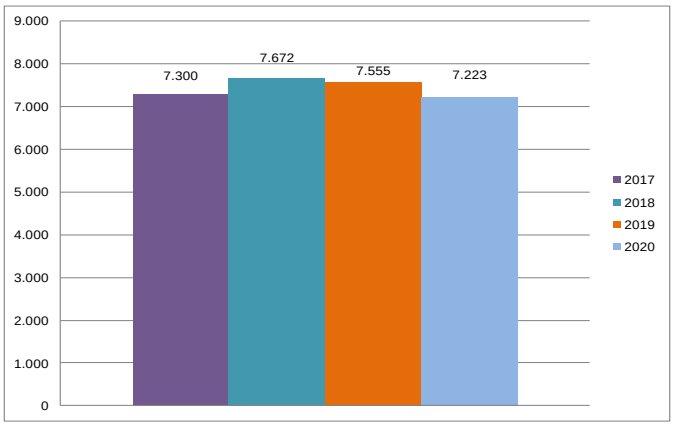

Količina izpustov CO_2 (v tonah)

8.5 Spodbujamo inovativne, razvojne in trajnostne rešitve

Razvojna dejavnost družbe UNIOR d.d. je usmerjena predvsem v projekte, ki vsebujejo nove materiale za izdelke, in v izdelavo okolju prijaznih izdelkov in tehnologij, podprtih z digitalizacijo.

Sistematična invencijsko-inovacijska dejavnost z mnogimi izboljšavami prinaša prihranke na različnih področjih delovanja. Vse zaposlene v družbi UNIOR d.d. sistematično ozaveščamo in jim nudimo podporo s koristnimi predlogi in tehničnimi izboljšavami. Kljub pandemiji smo dosegli 400 tisoč evrov gospodarske koristi.

Družba UNIOR d.d. tvori trajnostno razvojni dialog tudi med podjetji z razvojno-raziskovalnimi projekti.

Pomembnejši razvojno-raziskovalni projekti

Med pomembne razvojno-raziskovalne projekte štejemo v letu 2020 projekta PARRIZ (Podpora aplikativnih raziskav za razvoj inovativnih proizvodov) in ROBKONCEL (Inteligenten sistem za celovito kontrolo kakovosti v proizvodnji z rekonfigurabilno robotsko kontrolno celico ter inteligentnim sistemom za nadzor procesov).

V okviru javnega razpisa »Spodbude za raziskovalno razvojne projekte 2« je družba UNIOR d.d. izvajala projekt Podpora aplikativnih raziskav za razvoj inovativnih proizvodov (PARRIZ). Razvojno-raziskovalno projekt je bil razdeljen na dva podprojekta, s katerima smo razvijali in izdelovali dva sklopa proizvodov, in sicer odkovke iz Al-zlitin na osnovi tehnologije preoblikovanja v toplem stanju in nova ročna orodja.

ROBKONCEL je projekt, kjer razvijamo inteligenten sistem za celovito kontrolo kakovosti v proizvodnji z rekonfigurabilno robotsko kontrolno celico ter inteligentnim sistemom za nadzor procesov. Projekt se izvaja tudi v letu 2021.

V letu 2020 smo uspešno zaključili projekt ASI Piloti, v katerem smo sodelovali s podjetjem Odelo Slovenija. Rezultat projekta je kompetenčni model za kompetence prihodnosti. Nadaljevali smo z vključenostjo v projekt KOC-TOP (Kompetenčni center tovarn prihodnosti), v katerem smo povezana različna podjetja.

V sklopu projekta smo bili obveščeni o usposabljanjih s področij tovarn prihodnosti, na katere smo napotili naše zaposlene in s tem razvijali njihove kompetence prihodnosti.

V programu Odkovki smo se usmerili v ustvarjanje pogojev za kovanje aluminija, ki je dolgoročno trajnostno usmerjen (manjša teža, recikliranje) v zmanjševanje ogljičnega odtisa.

V programu Strojegradnja smo ponosni, da smo uspeli pridobiti nove projekte za področje, ki neposredno vpliva na obremenitev okolja. Tako smo razvili in kupcu že dostavili stroje za obdelavo komponent, ki so vgrajene v električna vozila, kot so ohišja baterij, krmilni mehanizmi za električna vozila ipd. V naše stroje tudi uspešno implementiramo tehnologijo hlajenja orodij z oljno meglo, ki dosti manj obremenjuje okolje kot klasična obdelava z emulzijo.

8.6 Družbeni trajnostni vidiki

S ponosom lahko trdimo, da smo s svojim znanjem, delavnostjo, ambicioznostjo in ustvarjalnostjo prek naših diverzificiranih programov skozi stoletje ustvarili številna delovna mesta, bistveno prispevali k boljši prepoznavnosti in obiskanosti naših krajev ter občutnemu napredovanju celotne regije.

Družba UNIOR d.d. omogoča delavcem kakovostno delovno okolje in širše lokalno okolje. Zagotavlja ga z vlaganjem v znanje zaposlenih in bodočih zaposlenih, z vlaganjem v zdravo in varno življenje in z vlaganjem v družbeno odgovorne projekte.

8.6.1 Podpornik športnih, kulturnih in humanitarnih projektov

Družba UNIOR d.d. je s stoletno tradicijo zelo vpeta v svoje okolje, izredno povezana s širšim krogom interesnih deležnikov in ves čas sledi potrebam okolja. Prav zato naše poslovanje temelji na etičnem ravnanju, trajnostnem razvoju in skrbi za zdravo okolje.

Družba UNIOR d.d. z ozaveščanjem, moralno podporo in finančnimi sredstvi pomaga različnim organizacijam in društvom. S sponzorskimi in donatorskimi sredstvi podpiramo aktualne dogodke in raznotere enkratne dogodke. Podpiramo mlade in nudimo pomoč socialno šibkim. Redno podpiramo številne kulturne, športne in humanitarne projekte.

8.6.2 Nadaljujemo s tradicijo štipendiranja

Veliko pozornosti namenjamo tudi pridobivanju potencialnih novih sodelavcev. Z našim programom štipendiranja že več kot štiri desetletja spodbujamo sodelovanje s perspektivnim kadrom. Štipendiste vključujemo v delovni proces in družbo UNIOR d.d. že v času njihovega izobraževanja. Konec leta 2020 smo imeli 37 aktivnih štipendistov, ki so znanja pridobivali v izobraževalnih programih s področij, ki bodo pomembno prispevala k temu, da postanemo tovarna prihodnosti. Ta področja so: strojništvo, elektro, mehatronika, metalurgija in računalništvo. Verjamemo, da s štipendisti že v času njihovega študija izoblikujemo kakovosten odnos, ki omogoča uspešno sodelovanje v prihodnosti.

8.6.3 Ohranjamo certifikat Družini prijazno podjetje

Tudi v letu 2020 smo nadaljevali z izvajanjem aktivnosti v sklopu pridobljenega osnovnega certifikata Družini prijazno podjetje. Zaposlenim je bilo omogočeno zaprositi za dodatno prilagojen delovni čas in za prilagoditev delovnih pogojev. V sklopu certifikata Družini prijazno podjetje je eden izmed ukrepov tudi finančna pomoč otrokom pokojnih staršev, ki so bili zaposleni v Uniorju. Konec leta smo v prilagojeni obliki izvedli obdarovanje otrok. Žal pa zaradi prepovedi zbiranja nismo mogli izvesti kovaškega piknika – Uniorjevega družinskega dneva – ki ga zaposleni koristijo v največji meri in vemo, da jim veliko pomeni.

Ker nam mnenje zaposlenih veliko pomeni, smo konec leta 2020 izvedli anketiranje na vzorcu zaposlenih o tem, kako zadovoljni so s sprejetimi ukrepi in kako se soočajo z usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja. V letu 2021 pričakujemo prejem polnega certifikata Družini prijazno podjetje.

8.6.4 Vzgajamo in izobražujemo bodoče kadre v sodelovanju s Šolskim centrom Slovenske Konjice-Zreče

UNIOR d.d. že štiri desetletja s svojimi zaposlenimi inštruktorji sodeluje pri izvajanju praktičnega pouka v prostorih Šolske delavnice, ki deluje v sklopu Srednje poklicne in strokovne šole Zreče, ki je organizacijska enota Šolskega centra Slovenske Konjice-Zreče. UNIOR d.d. poudarja pomen vlaganja v izobraževalne programe. S tem ne izraža le odgovornosti do širšega okolja, temveč vzgaja kadre, ki jih dejansko potrebuje. UNIOR d.d. z investicijami in donacijami še danes zagotavlja nakup najnovejše tehnološke opreme in kakovost prostorov ter pri izvajanju programov izredno konstruktivno sodeluje s šolo s ciljem uresničevanja strategije vzgajanja potrebnih kadrov ter tako sledi izobraževalnemu programu potreb iz družbeno-gospodarskega okolja.

Cilje dosega s kakovostnim izobraževanjem dijakov pri praktičnem pouku in med praktičnim usposabljanjem z delom pri delodajalcu, tako imenovan PUD/PRI (praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu/praktično izobraževanje – višje šolsko izobraževanje), izvaja različna interna usposabljanja s področja strojništva za namene in potrebe po konkretnih delovnih mestih (znanju) na nivoju družbe UNIOR d.d. ter omogoča pripravo in izvedbo nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK).

Na šolsko leto tako do 50 dijakov strojništva svoje znanje izkazuje z uspešno opravljeno poklicno maturo in zaključnim izpitom v izobraževalnih programih strojni tehnik, oblikovalec kovin – orodjar in inštalater strojnih inštalacij.

Razvoj izobraževalnih programov je primarno usmerjen v kompetence za razvoj industrije 4.0. Tako so robotizacija, avtomatizacija in digitalizacija področna znanja naših bodočih strokovnjakov.

9 Korporativno upravljanje

UNIOR d.d. ima dvotirni sistem upravljanja. Naloge uprave in nadzornega sveta so skladno z zakonodajo in statutom ločene tako, da uprava vodi posle družbe, nadzorni svet pa je odgovoren za nadzor poslovanja. Poleg tega v družbi deluje še kolegij uprave, ki ga sestavljajo direktorji programov, direktorji sektorjev, vodja notranje revizije ter predsednik in član uprave. Glavna naloga članov kolegija je, da v okviru pooblastil vodijo področja, za katera so odgovorni.

Kot nejavna delniška družba smo si v preteklosti prizadevali za kar najbolj transparentno poslovanje in korektno obveščanje delničarjev ter drugih deležnikov o dogajanju v podjetju. Z uvrstitvijo naših delnic na borzo v letu 2011 smo v družbi začeli uvajati še strožje standarde korporativnega upravljanja in s tem prilagodili naše poslovanje na zakonsko regulativo, borzna pravila in visoke standarde, ki veljajo v okolju. Tako sedaj poslujemo kot javna delniška družba.

Že v postopku priprave uvrstitve delnic na borzo smo imenovali osebo, ki je v podjetju odgovorna za odnose z vlagatelji. Vlagatelje in drugo zainteresirano javnost o vseh pomembnejših dogodkih v podjetju obveščamo preko borznega sistema SEOnet in spletne strani družbe. S tem smo še povečali transparentnost svojega delovanja in vlagateljem omogočili dostop do informacij za kakovostne in preudarne naložbene odločitve.

9.1 Uprava

Družba ima dvočlansko upravo. Njen predsednik je Darko Hrastnik, ki je bil imenovan 29. 11. 2018, ko mu je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat za obdobje od 1. 6. 2019 do 31. 5. 2024. Funkcijo predsednika uprave opravlja tretjič, pred tem je bil dvakrat član uprave. Branko Bračko je bil kot član uprave imenovan 30. 5. 2017, ko ga je nadzorni svet družbe imenoval za člana uprave UNIOR d.d. za mandatno obdobje od 15. 11. 2017 do 14. 11. 2022. Funkcijo člana uprave opravlja drugič.

Podatki o delovnih in vodstvenih izkušnjah članov uprave

Darko Hrastnik, predsednik uprave
Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir metalurgije in materialov

Delovne in vodstvene izkušnje:

2000–	UNIOR d.d.	
	2012–	predsednik uprave
	2009–2012	član uprave
	2007–2012	izvršilni direktor programa Ročno orodje
	2004–2007	direktor programa Ročno orodje
	2002–2003	član uprave
	2000–2002	pomočnik direktorja programa Odkovki
1999–2008	Višja strokovna šola v Celju, izredni predavatelj za predmet ekonomika in menedžment	
1996–2000	MPP Livarna, d.o.o., Maribor, generalni direktor	
1994–1996	TAM Metalurgija, d.o.o., direktor marketinga	
1994–1994	Livarna Ferralit, d.o.o., Žalec, vodja proizvodnje	
1989–1993	Livarna, d.o.o., Štore	
	1992–1993	tehnični direktor
	1989–1992	razvojni oddelek

Branko Bračko, član uprave
Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delovne in vodstvene izkušnje:

2012–	UNIOR d.d., član uprave
2009–2012	Unior Formingtools d.o.o. Kragujevac (Srbija), direktor
2009–2012	UNIOR d.d., namestnik izvršilnega direktorja programa Strojna oprema
2008–2009	Weba Maribor d.o.o., prokurist
2002–2007	UNIOR d.d., pomočnik direktorja programa Strojna oprema
2001–2002	MPP Tehnološka oprema d.o.o. Maribor, pomočnik direktorja
1994–2001	UNIOR d.d., program Strojna oprema, vodja tehnologije, vodja obdelave, vodja montaže, vodja proizvodnje
1992–1994	Carrera Optyl d.o.o. Ormož, pomočnik vodje proizvodnje

9.2 Kolegij uprave

Kolegij sestavljajo člani uprave, direktorji programov in sektorjev ter vodja notranje revizije. Glavne naloge članov kolegija so samostojno vodenje posameznega programa oziroma službe. Kolegij tesno sodeluje z upravo in izvršuje njene naloge na strateški in operativni ravni, deluje pa tudi kot posvetovalno telo uprave.

Kolegij družbe sestavljajo:

- Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater., predsednik uprave,
- Branko Bračko, univ. dipl. inž. str., član uprave,
- Robert Ribič, univ. dipl. inž. str., direktor programa Odkovki,
- Danilo Lorger, univ. dipl. inž. kem. teh., direktor programa Ročno orodje,
- mag. Boštjan Leskovar, direktor programa Strojegradnja,
- mag. Uroš Stropnik, direktor sektorja za splošne zadeve,
- mag. Bogdan Polanec, finančni direktor,
- mag. Boštjan Slapnik, direktor nabave,
- Zlatko Zobovič, univ. dipl. ekon., direktor kontrolinga,
- mag. Rok Planinšec, direktor sektorja ITS,
- mag. Marjan Adamič, direktor vzdrževanja,
- Dani Kukovič, univ. dipl. inž. elekt., direktor sektorja energetika,
- Patricija Sedmak, univ. dipl. ekon., vodja notranje revizije.

9.3 Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe deluje v okviru pooblastil, kot jih daje 281. člen Zakona o gospodarskih družbah. Njegova glavna naloga v dvotirnem sistemu je nadzor poslov uprave in s tem varovanje interesov deležnikov v podjetju.

Na 3. izredni skupščini družbe je bil 23 .8. 2017 izvoljen šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13. 12. 2017 do 12. 12. 2021.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so:

- mag. Branko Pavlin (predsednik),
- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (namestnica),
- Jože Golobič, univ. dipl. prav. in
- Rajko Stanković, višji upravni delavec.

Predstavnika zaposlenih sta:

- Boris Brdnik, dipl. org. menedž. in
- Saša Artnak, dipl. ekon.

Nadzorni svet družbe ima oblikovani dve komisiji, in sicer revizijsko komisijo in kadrovsko komisijo.

Revizijska komisija deluje v sestavi:

- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (predsednica),
- Rajko Stanković, višji upravni delavec (namestnik),
- Saša Artnak, dipl. ekon. in
- mag. Blanka Vezjak, zunanja članica revizijske komisije (od 15. 2. 2018 dalje).

Kadrovska komisija deluje v sestavi:

- Jože Golobič, univ. dipl. prav. (predsednik),
- mag. Branko Pavlin (namestnik) in
- Boris Brdnik, dipl. org. menedž.

9.4 Skupščina

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, v katerem se neposredno uveljavlja volja delničarjev in sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica družbe prinaša en glas, glasovalne pravice pa nimajo lastne delnice. Družba nima izdanih prednostnih delnic ali delnic, ki bi imele omejene glasovalne pravice.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, v juniju, z objavo na spletni strani AJPES, SEOnet-u in spletni strani družbe – vsaj trideset dni pred zasedanjem. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe na presečni dan, ki je objavljen v sklicu, ter njihovi zastopniki in pooblaščenci. Celotno gradivo za skupščino je na vpogled na sedežu družbe od sklica do zasedanja.

Uprava delničarjem na skupščini predstavi vse potrebne informacije za presojo posameznih točk dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske in morebitne druge omejitve glede njihovega razkrivanja.

V letu 2020 je bila objava sklica seje skupščine delničarjev 8. 5. 2020 na spletni strani AJPES, na SEOnet-u in na spletni strani družbe. 10. 6. je bila 24. seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so na njej:

- bili seznanjeni z letnim poročilom, mnenjem revizorja in pisnem poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu ter prejeli informacijo o prejemkih članov organov vodenja in nadzora družbe ter članov organov vodenja odvisnih družb družbe;
- prejeli informacijo o sodnih postopkih med družbama UNIOR d.d. in RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Jelšah;
- odločali o bilančnem dobičku za poslovno leto 2019, podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu.

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 10. 6. 2020 na SEOnet-u in spletni strani družbe.

V letu 2021 bo redna seja skupščine predvidoma 9. 6. 2021. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem, časom zasedanja ter pogoji za udeležbo in glasovanje bo objavljen na spletni strani AJPES, SEOnet-u in na spletni strani družbe predvidoma 7. 5. 2021.

9.5 Politika prejemkov članov organov vodenja in nadzora

Plačila upravi in nadzornemu svetu so podrobno predstavljena v poglavju 9.7 in 12.8 Letnega poročila 2020.

Uprava

Oba člana uprave sta skladno s pogodbo o zaposlitvi, ki sta jo sklenila z nadzornim svetom družbe, v letu 2020 za svoje delo prejemala fiksno plačilo. Člana v poslovnem letu 2020 nista prejela variabilnega plačila. Prav tako nista bila opcijsko nagrajena, kar po pogodbi tudi ni predvideno.

Nadzorni svet

Člani nadzornega sveta za svoje delo prejemajo sejnino ter plačilo za opravljanje funkcije, člani komisij nadzornega sveta pa še dodatno sejnino za delo v njih ter doplačilo za opravljanje funkcije. Poleg tega skladno s predpisi prejmejo tudi dnevnice in potne stroške. Sejnine se članom nadzornega sveta in članom komisij izplačujejo, dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije, prav tako se doplačila za opravljanje funkcije izplačujejo, dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije.

9.6 Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

V UNIOR-ju imajo notranji lastniki (zaposleni in uprava) skupaj 4,97-odstotni lastniški delež, pri čemer ima uprava skupaj v lasti 0,06 odstotka, člani nadzornega sveta pa ne razpolagajo z lastništvom delnic družbe. V letu 2020 se število delnic in deleži lastništva delnic v lasti uprave in nadzornega sveta niso spremenili.

Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

	Lastništvo		Neto nakupi v	
	2020	2019	2020	2019
Darko Hrastnik	1.505	1.505	0	0
Branko Bračko	250	250	0	0
Uprava skupaj	**1.755**	**1.755**	**0**	**0**
Branko Pavlin	0	0	0	0
Simona Razvornik Škofič	0	0	0	0
Jože Golobič	0	0	0	0
Rajko Stankovič	0	0	0	0
Saša Artnak	0	0	0	0
Boris Brdnik	0	0	0	0
Nadzorni svet skupaj	**0**	**0**	**0**	**0**
Skupno število izdanih delnic	**2.838.414**	**2.838.414**		

Kot javna delniška družba imamo oblikovan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Te osebe imajo skladno z zakonodajo in pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev tudi omejitve trgovanja pred javno objavo.

9.7 Izjava o upravljanju

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2020 upravljanje družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov, Pravili Ljubljanske borze ter drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju je sestavni del Letnega poročila za leto 2020 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Sistem vodenja in upravljanja družbe in skupine zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev družbe in skupine ter način, s katerim uprava in nadzorni svet družbe UNIOR d.d. izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe ter skupine. Vizija in cilji družbe UNIOR d.d. ter njenih odvisnih družb sta uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da družba spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 27. 10. 2016, ki se je začel uporabljati s 1. 1. 2017 (v nadaljevanju: Kodeks), z nekaterimi odstopanji, ki so pojasnjena v tej izjavi.

Izjava o skladnosti z določbami Kodeksa je sestavni del Letnega poročila za leto 2020 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Kodeks je objavljen na spletni strani Ljubljanske borze, d.d., www.ljse.si.

Izjava se nanaša na obdobje poslovnega leta 2020, to je od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020. Od zaključka poslovnega leta do objave izjave ni prišlo do sprememb na področju upravljanja družbe.

Uprava in nadzorni svet družbe v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb Kodeksa:

- Določba 1: družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je dolgoročnim in vzdržnim maksimiranjem vrednosti družbe in drugimi cilji, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, čeprav to ni navedeno v Statutu družbe;

- Določba 4: posebne politike raznolikosti v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družba (uprava) skupaj z nadzornim svetom sicer formalno ni sprejela, vendarle pa vse postopke imenovanja članov v te organe izvaja skladno z ZGD-1, Poslovnikom o delu nadzornega sveta in Kodeksom, tako da so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v vseh postopkih kadrovanja. Ne glede na to da družba nima politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov, kot so npr. spol, starost ali izobrazba, sta organa vodenja in nadzora sestavljena na način, da zagotavljata komplementarnost znanja in izkušenj članov ter heterogenost sestave;

- Določba 8.1: družba v primeru obvestila institucije ali posameznika, ki namerava organizirano zbirati pooblastila za skupščino, o organiziranem zbiranju pooblastil za skupščino zagotavlja javno objavo informacij o tem, in sicer seznam pooblaščencev in njihove kontaktne podatke, roke za zbiranje in obrazec pooblastila, ne objavlja pa stroškov, ki so družbi nastali v povezavi z organiziranim zbiranjem pooblastil;

- Določba 9: pri sestavi in imenovanju nadzornega sveta se ne upošteva Politika raznolikosti, ker Politika raznolikosti ni sprejeta, kar je pojasnjeno v Določbi 4 (2. alineja tega poglavja);

- Določba 10: pri postopku izbire kandidatov za člane nadzornega sveta se ne sledi politiki raznolikosti, ker politika raznolikosti ni sprejeta, kar je pojasnjeno v Določbi 4 (2. alineja tega poglavja). Prav tako niso upoštevani vsi pogoji, navedeni v točki 10.1, predvsem stopnja izobrazbe in pridobljene listine, s katerimi se dokazuje specializirana strokovna usposobljenost za članstvo v nadzornem svetu;

- Določba 28.3: družba ne zagotavlja javnih objav sporočil v tujem jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnih finančnih krogih, ampak zagotavlja javne objave samo v slovenskem jeziku, ker je uvrščena v Standardno kotacijo Ljubljanske borze;

- Določba 29.9: družba v letu 2020 na svoji spletni strani ni zagotavljala javne objave poslovnikov svojih organov (vodenja, nadzora in skupščine), so pa bili poslovniki vsem uporabnikom za njihovo delo na razpolago, prav tako je poslovnik o delu skupščine na razpolago na vsaki seji skupščine.

Družba UNIOR d.d. na osnovi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, podaja naslednja pojasnila:

1. *opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja.*

   Družba UNIOR d.d. upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečujejo neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost.

   Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:
   - so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem;
   - so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo;
   - se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitna nepooblaščena pridobitev, uporaba in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi imela pomemben vpliv na računovodske izkaze.

   Notranjo kontrolo v družbi izvajajo vsi zaposleni v družbi, še posebej zaposleni v sektorjih financ in računovodstva ter kontrolinga, ki sta odgovorna za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi. Ustreznost delovanja notranjih kontrol v okviru informacijskega sistema za interne potrebe revidiranja letno preverjajo pooblaščeni zunanji revizorji. V družbi sta kot štabni službi organizirani tudi Služba notranje revizije in Služba za vodenje sistema kontrole notranjih prevar, ki sta prav tako odgovorni za preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol. Opisan ustroj notranjih kontrol in upravljanja tveganj se uporablja tudi za odvisne družbe v Skupini UNIOR;

2. *pomembno neposredno in posredno lastništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme.*
   Podatke o doseganju kvalificiranega deleža, kakršnega določa Zakon o prevzemih, sproti objavljamo v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze in posredujemo Agenciji za trg vrednostnih papirjev. Imetnik kvalificiranega deleža, ki ga določa Zakon o prevzemih družbe UNIOR d.d., je na dan 31. 12. 2020 SDH, d.d., z lastniškim deležem 1.119.079 delnic oz. 39,4 odstotka;

3. *pojasnila o vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice.*
   Posamični delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo posebnih kontrolnih pravic na podlagi lastništva delnic družbe;

4. *pojasnila o vseh omejitvah glasovalnih pravic.*
   Delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic;

5. *pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah statuta.*
   Pravila družbe ne urejajo posebej imenovanja ter zamenjave članov organov vodenja ali nadzora ter spremembe statuta. V celoti uporabljamo veljavno zakonodajo;

6. *pooblastila članov poslovodstva, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.*
   Družba UNIOR d.d. v letu 2020 ni imela pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic;

7. *delovanje skupščine družbe in njene ključne pristojnosti.*
   Skupščina delničarjev se je v letu 2020 sestala enkrat. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v zakonu in se uveljavljajo na način, kakršnega določata statut družbe, poslovnik skupščine in predsedujoči skupščine. Potek glasovanja na skupščini delniške družbe UNIOR je podrobneje pojasnjen v Letnem poročilu 2020 v poglavju 9.4 (Skupščina);

8. *podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij.*
   Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je opisana v Letnem poročilu 2020 v poglavjih 9.1, 9.2 in 9.3;

9. *opis politike raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora družbe,*
   Posebne politike raznolikosti v skladu s 70. členom ZGD-1 v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družba sicer formalno ni sprejela, vendarle pa vse postopke imenovanja članov v te organe izvaja skladno z ZGD-1, Poslovnikom o delu nadzornega sveta in Slovenskim kodeksom upravljanja javnih delniških družb, tako da so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v vseh postopkih kadrovanja. Ne glede na to da družba nima politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov, kot so npr. spol, starost ali izobrazba, sta organa vodenja in nadzora sestavljena na način, da zagotavljata komplementarnost znanja in izkušenj članov ter heterogenost sestave.

Sestava uprave in nadzornega sveta ter višina njihovih prejemkov

Sestava uprave in organiziranost uprave družbe je predstavljena v poglavju 9.1 Letnega poročila 2020, skladno s Prilogo C Kodeksa pa je prikazana v spodnji tabeli.

Ime in priimek	Funkcija	Področje dela v upravi	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije/ mandata	Spol	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Darko Hrastnik	predsednik uprave	finance, kadri, prodaja, proizvodnja	17. 08. 2012	31. 05. 2024	moški	slovensko	1964	univ. dipl. inž. metal. in mater.	poslovodenje	-
Branko Bračko	član uprave	nabava, prodaja, proizvodnja	15. 11. 2012	14. 11. 2022	moški	slovensko	1967	univ. dipl. inž. str.	poslovodenje	član nadzornega sveta Stanovanjsko podjetje Konjice d.o.o. član nadzornega sveta ACS Slovenski avtomobilski grozd

Nadzorni svet, njegova sestava, člani in komisije so predstavljeni v poglavju 9.3 Letnega poročila 2020, sestava v skladu s Prilogo C Kodeksa pa v naslednji tabeli.

Ime in priimek	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije/ mandata	Predstavnik kapitala/ zaposlenih	Udeležba na sejah NS	Spol	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil	Neodvisnost po 23. členu Kodeksa	Obstoj nasprotja interesov	Članstvo v organih nadzora drugih družb	Članstvo v komisijah	Predsednik/ član	Udeležba na sejah komisij
Branko Pavlin	predsednik NS	13. 12. 2013	12. 12. 2021	predstavnik kapitala	6/6	moški	slovensko	1950	magister poslovodenja	poslovodenje	DA	NE	predsednik nadzornega odbora ZNS, častni predsednik ZNS	kadrovska komisija	namestnik predsednika	1/1
Simona Razvornik Škofič	namestnica predsednika NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavnik kapitala	6/6	ženski	slovensko	1971	univ. dipl. ekon.	finance	DA	NE	-	revizijska komisija	predsednica	6/6
Jože Golobič	član NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavnik kapitala	6/6	moški	slovensko	1973	univ. dipl. prav.	pravo	DA	NE	član NS Elektro Maribor, d.d.	kadrovska komisija	predsednik	1/1
Rajko Stanković	član NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavnik kapitala	6/6	moški	slovensko	1968	višji upravni delavec	korporativno upravljanje	DA	NE	član NS in član revizijske komisije Žito, d.o.o.	revizijska komisija	namestnik predsednice	6/6
Boris Brdnik	član NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavnik zaposlenih	6/6	moški	slovensko	1972	dipl. org. menedž.	vodenje	DA	NE	-	kadrovska komisija	član	1/1
Saša Artnak	članica NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavnik zaposlenih	6/6	ženski	slovensko	1986	dipl. ekon.	finance	DA	NE	-	revizijska komisija	član	6/6

Ime in priimek	Komisija	Udeležba na sejah komisij	Spol	Državljanstvo	Izobrazba	Letnica rojstva	Srokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Blanka Vezjak	revizijska komisija	6/6	ženski	slovensko	magistra ekonomskih znanosti	-	revizija	zunanja članica revizijske komisije Mariborski vodovod, d.d. zunanja članica revizijske komisije Nigrad, d.d. zunanja članica revizijske komisije Plinovodi, d.o.o.

Članica revizijske komisije ni podala soglasja za objavo letnice rojstva.

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

Plačila upravi in članom nadzornega sveta skladno s Prilogo C Kodeksa so prikazana v nadaljevanju, podrobneje pa so predstavljena v poglavju 9.5 Letnega poročila 2020

Plačila upravi

(v EUR)	Funkcija	Fiksni prejemki	Variabilni prejemki	Odloženi prejemki	Odpravnine	Bonitete	Vračilo nagrad	Skupaj bruto	Skupaj neto
Darko Hrastnik	predsednik uprave	167.650	0	0	0	18.067	0	**185.717**	**70.181**
Branko Bračko	član uprave	155.750	0	0	0	17.416	0	**173.166**	**68.487**

Plačila nadzornemu svetu

(v EUR)	Funkcija	Plačilo za opravljanje funkcije	Sejnine NS in komisij	Skupaj bruto	Skupaj neto	Potni stroški
Branko Pavlin	predsednik NS	14.879	1.834	**16.713**	**12.020**	0
Simona Razvornik Škofič	namestnica predsednika NS	12.541	2.752	**15.293**	**10.987**	0
Jože Golobič	član NS	11.691	1.834	**13.525**	**9.701**	0
Rajko Stankovič	član NS	10.628	2.752	**13.380**	**9.595**	0
Saša Artnak	član NS	10.628	1.966	**12.594**	**9.024**	0
Boris Brdnik	član NS	10.628	1.513	**12.141**	**8.695**	0
Blanka Vezjak	zunanja članica komisije NS	2.126	886	**3.012**	**2.191**	0

Zreče, 20. 4. 2021

Predsednik uprave
Darko Hrastnik

Član uprave
Branko Bračko

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

9.8 Izjava o nefinančnem poslovanju

Družba UNIOR d.d. podaja v skladu z določili 12. odstavka 56. člena in 70.c člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) Izjavo o nefinančnem poslovanju družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR.

Izjava o nefinančnem poslovanju je sestavni del Letnega poročila za leto 2020 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Družba UNIOR d.d. je obvladujoča družba v dinamični Skupini UNIOR, ki skupaj z odvisnimi in pridruženimi podjetji deluje v 16 državah sveta, svoje proizvode in storitve pa prodaja na vseh kontinentih. Več o poslovnem modelu družbe je zapisno v poglavju 3 (Predstavitev družbe), poglavju 4 (Programi in dejavnosti) družbe ter poglavju 6 (Najpomembnejši trgi in kupci) Letnega poročila 2020.

Politika upravljanja je zapisana v dokumentu Politika korporativnega upravljanja gospodarske družbe UNIOR, ki opredeljuje glavne dejavnike za delovanje družbe in skupine in je javno objavljena na spletni strani družbe (https://www.unior.si/skupina/o-skupini-unior/korporativno-upravljanje/vodstvo-druzbe) in predstavlja zavezo za nadzorni svet, upravo ter vodstveno, vodilno osebje in zaposlene za sedanje in prihodnje delovanje. Skrb za varovanje okolja je prilagojena zahtevam mednarodnega standarda ISO 14001, ki ima pridobljenega večina proizvodnih družb v skupini. Kakovost izdelkov in storitev je vedno tista, ki nagrajuje, zato stremimo k vrhunski kakovosti za naše kupce in poslovne partnerje, ki so je vedno deležni. Naš cilj so nadzorovani vrhunski rezultati, zaradi katerih imamo v sistemu na vseh področjih delovanja – od vodenja, prodaje, razvoja, nabave do proizvodnje, logistike, procesov, učinkovitosti in uspešnosti ter upravljanja z energijo – uvedene in certificirane naslednje sisteme: ISO 9001, IATF 16949, VDA 6.4., ISO 45001 ter ISO 50001. V skupini smo skrb za zaposlene tesno vpletli v vsa naša poslovna načrtovanja. Kot največji zaposlovalec v regiji in eden večjih v državi ter kot gospodarski subjekt, ki bistveno prispeva in oblikuje tukajšnje življenje, se namreč zavedamo, da z vlaganjem v zaposlene ne izkazujemo le odgovornosti do sodelavcev, temveč tudi odgovornost do širšega okolja, kar dokazujemo z v letu 2017 pridobljenim osnovnim certifikatom Družini prijazno podjetje. V skupini se zavedamo socialnega dialoga, zato so pri sprejemanju predpisov, ki urejajo pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev skladno z veljavno zakonodajo, vključeni tako Svet delavcev kot reprezentativni Sindikati.

Skrbni pregledi na vseh področjih se izvajajo kot sestavni deli vseh sistemov, ki jih obvladujemo v skupini. Vodje procesov pripravijo poročila o delovanjih, ki se predstavijo poslovodstvu na rednih periodičnih sestankih, ki so najmanj kvartalno. Na teh vodstvenih pregledih se preverijo rezultati in uspešnost posameznih področij in iz tega pregleda izhajajo tudi posamezni sklepi, ki obravnavajo spremembe in težijo k nenehnemu izboljševanju celotnega sistema.

Tveganj v poslovanju skupine se več kot zavedamo, zato vsem tveganjem v skupini posvečamo posebno skrb. Oblikovan je Odbor za obvladovanje tveganj, določeni so skrbniki posameznih tveganj v skladu z vzpostavljenim registrom tveganj. Več o tveganjih je navedeno v Letnem poročilu 2020 v poglavjih 9.9 (Upravljanje s tveganji) in 17.7 (Upravljanje s tveganji).

Pri svojem delovanju upoštevamo poslovno etiko ter gradimo organizacijsko kulturo, ki spodbuja zakonito, transparentno in etično ravnanje vseh zaposlenih v skupini. Zaradi tega imamo vzpostavljen sistem kontrole prevar v Skupini UNIOR in s strani uprave družbe imenovano pooblaščeno osebo. Sprejeli smo Etični kodeks podjetja UNIOR d.d., ki je bil predstavljen vsem zaposlenim in so ga v pisni obliki vsi zaposleni tudi prejeli, prav tako pa je objavljen na spletni strani družbe (https://www.unior.si/skupina/o-skupini-unior/korporativno-upravljanje/vodstvo-druzbe). Sprejeli smo tudi Etični kodeks Skupine UNIOR, ki so ga sprejele vse družbe v skupini. V obeh kodeksih so na enem mestu zapisani osnovni etični standardi ravnanja skupaj z zavezami zaposlenih za zagotavljanje odličnosti, odgovornosti in preglednosti. Spoštujemo kulture družbe na

vseh ravneh, upoštevamo človekove pravice in spoštljivo ravnamo z vsakim posameznikom ter kot velik delodajalec zagotavljamo pravične, varne in zdrave delovne razmere za vse zaposlene. Za preprečevanje koruptivnih dejanj in podkupovanj imamo sprejeta pravila, ki so zapisana v Pravilniku o poslovnih darilih, Politiki etičnih standardov in Pravilniku o preprečevanju in odkrivanju prevar. Za morebitne primere prepoznanja prevar, kraj, konfliktov interesov in drugih za družbo škodljivih ravnanj imamo na voljo brezplačno anonimno telefonsko številko ter splošni elektronski naslov, ki sta vsem na razpolago neomejeno.

Ključne nefinančne kazalnike uspešnosti spremljamo z raziskavami in merjenji organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih, skrbimo za redno in dobro komunikacijo z vsemi zaposlenimi, usposabljanje in izobraževanje vseh zaposlenih ter imamo pridobljen certifikat Družini prijazno podjetje. Odnos do vseh deležnikov družbe in skupine pa je podrobno predstavljen v poglavju 8 (Trajnostni razvoj) Letnega poročila 2020. V poglavjih 12.4.4 in 17.4.5 Letnega poročila 2020 so glavne kategorije stroškov, med drugim tudi prejemki zaposlenih. Dodana vrednost na zaposlenega v družbi in skupini je razkrita v poglavju 10.5 Letnega poročila 2020, v poglavju 10.6 pa so razkriti ključni kazalniki poslovanja.

Zreče, 20. 4. 2021

Predsednik uprave
Darko Hrastnik

Član uprave
Branko Bračko

9.9 Upravljanje s tveganji

V družbi UNIOR d.d. in Skupini UNIOR imamo razvit in vzpostavljen sistem za prepoznavanje in obvladovanje tveganj, ki lahko vplivajo na poslovanje družb v skupini. Tveganja smo opredelili v več skupin, in sicer strateška, poslovna, finančna ter operativna. Tveganja so razporejena v štiri stopnje (majhno, zmerno, visoko, kritično). Vsako tveganje je ocenjeno na podlagi ocene vpliva in verjetnosti nastanka.

Odbori za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo ukrepov za izboljšanje, ki še dodatno prispevajo k njihovemu obvladovanju. V družbi smo vzpostavili register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti posameznih prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, namen ukrepov pa je znižati vsakega od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

Uprava družbe UNIOR d.d. redno spremlja različna tveganja in o njih periodično poroča nadzornemu svetu, vodstva družb v skupini pa o tveganjih redno poročajo svojim organom nadzora.

Leto 2020 je zaznamovala situacija, povezana s COVID-19, ki je močno vplivala na poslovanje družbe in skupine. Naročilno stanje se je z razglasitvijo pandemije v letu 2020 in s posledično uvedbo omejitev v državah, kjer posluje skupina, bistveno spremenilo. Vpliv COVID-19 je viden tudi v tveganjih, ki jih obvladujemo.

V nadaljevanju povzemamo pomembnejša tveganja po stanju konec leta 2020.

STRATEŠKA TVEGANJA

TVEGANJE POVIŠANE RAVNI HRUPA V OKOLJU

Družba Unior je v letu 2020 izvedla vse tehnično, prostorsko in ekonomsko upravičene ukrepe za zniževanje hrupa v okolju, ki so bili v projektih zniževanja hrupa predvideni, med katere sodijo: absorpcijske bariere, dušilci hrupa, zvočno izolativna okna in protihrupne kabine. V letu 2021 smo pričeli še z izvedbo pasivnih protihrupnih ukrepov. Pri iskanju rešitev aktivno sodelujemo z okoličani in lokalno skupnostjo. V primeru pritožb okoličanov te skrbno obravnavamo.

Pri ostalih družbah v skupini ni tveganja povišane ravni hrupa v okolju.

MNOŽIČNA UPORABA ELEKTRIČNIH AVTOMOBILOV IN ALTERNATIVNIH MATERIALOV

Glede na veliko odvisnost od trga avtomobilov s pogonom na motorje z notranjim izgorevanjem, posebno pozornost namenjamo razvoju tega trga in potencialno množični uporabi električnih avtomobilov, ki bi lahko vplivala na povpraševanje po odkovkih, povezanih z motorji na notranje izgorevanje. Če se bo povpraševanje po električnih avtomobilih bistveno povečalo na račun zmanjšanja prodaje avtomobilov z motorji z notranjim izgorevanjem, potem je ogroženo povpraševanje po delu odkovkov, ki jih proizvajamo.

Glede na situacijo, povezano s COVID-19, in vplivanje posameznih držav na prodajo električnih avtomobilov (subvencije, nižji davki) pričakujemo porast prodaje električnih avtomobilov in hibridnih vozil.

Tveganje blažimo s pestrostjo palete proizvodov, z iskanjem priložnosti izven segmenta avtomobilske industrije, načrtovanjem investicij v proizvodne kapacitete ter s skupnim razvojem proizvodov s kupci. Zaradi zmanjševanja teže avtomobilov, ekoloških zahtev, zaznavamo potrebo po proizvodih, ki niso iz jeklenih materialov. V ta namen se usmerjamo v raziskave in razvoj alternativnih materialov za kovanje, konkretno uvajamo kovanje odkovkov iz aluminija, kjer vidimo velik potencial.

Tveganje množične uporabe električnih avtomobilov se nanaša na celotno Skupino UNIOR, predvsem na največjo dejavnost kovanja odkovkov.

POSLOVNA TVEGANJA

UČINKI EPIDEMIJE NA POSLOVANJE UNIOR d.d. IN SKUPINE

Svetovna pandemija COVID-19 zaradi omejitve gibanja (občine, države), padca prodaj, manjše likvidnosti in posledično slabšega poslovanja podjetij v skupini, kupcev in dobaviteljev lahko eksistenčno ogroža poslovanje UNIOR d.d. in večine podjetij v skupini. Nejasna sta obseg in trajanje posledic epidemije. Optimizem nekoliko dviguje pričetek cepljenja proti COVID-19 in dejstvo, da v skupini uspešno izvajamo ukrepe za preprečitev širjenja okužb.

Ukrepi, ki jih skupina izvaja, so usmerjeni v dnevno spremljanje globalnih dogajanj, dnevno spremljanje nadaljnjih trimesečnih prodajnih napovedi, prilagodljivost glede na zahteve kupcev, analize dogodkov in simuliranje njihovega vpliva na naše poslovanje, redno spremljanje zakonodajnih ukrepov in podpor, redno izvajanje in nadgrajevanje sistema varovanja zdravja zaposlenih, tedensko spremljanje in dnevno uravnavanje denarnega toka, primerno komuniciranje z interesnimi udeleženci, pogoste video-konference s podjetji v skupini, optimalno izkoriščanje državnih subvencij ter fleksibilnost proizvodnje in prodaje.

UPRAVLJANJE PODJETIJ V SKUPINI

Pomeni priložnost za rast in razvoj skupine, hkrati pa nevarnost za zmanjšanje obsega poslovanja. Epidemija bolezni COVID-19 z vsemi posledicami vpliva na oteženo upravljanje podjetij v skupini. Negativno vpliva na sedanjo in bodočo finančno stabilnost podjetij v skupini.

Zaradi nastale situacije družba UNIOR d.d. izvaja ukrepe za izboljšanje finančne stabilnosti in ukrepe za optimiranje lastniške strukture podjetij v skupini, spremlja globalne razmere, spremlja možnosti pridobivanja državne podpore v državah podjetij, po potrebi izvaja notranje revizijske preglede in izvaja nadaljnje optimiranje portfelja naložb. Optimizem prav tako nekoliko dviguje pričetek cepljenja proti bolezni COVID-19 v državah podjetij v skupini in dejstvo, da podjetja v skupini obvladujejo ukrepe za preprečitev širjenja okužb.

SPREMEMBA TRŽNIH RAZMER IN OBSEG POSLOVANJA POVEZANEGA Z EPIDEMIJO

Tveganje je povezano z geopolitičnimi in drugimi dogajanji na posameznih trgih oziroma v državah, ta pa vplivajo na gospodarske razmere (npr. hiter upad naročil) in zahtevajo hitro prilagajanje poslovanja novonastali tržni situaciji z zalogami, zaposlenimi, investicijami ter stroški.

Na trgu je nastala situacija z zmanjšanimi povpraševanji in večjim pritiskom na izplen ponujenih projektov – posledično tudi pritisk na nižje cene. Vsaka dejavnost skupine se sooča s svojimi (tudi specifičnimi) tveganji povezanimi s spremembo tržnih razmer, in jih obvladuje na različne načine:

- proizvodnja odkovkov, ki deluje v segmentu serijske proizvodnje polproizvodov za avtomobilsko industrijo, z nadzorom nad naročili, spremljanjem osvajanj novih projektov, spremljanjem tržne situacije oziroma prodaje vozil – ključni sta tudi globalnost in razpršenost kupcev;
- proizvodnja ročnega orodja, ki ima za prodajo ročnega orodja široko razvejano prodajno-distribucijsko mrežo, nove izzive obvladuje z osvajanjem novih tržišč, z ukrepi na obstoječih tržiščih, z ukrepi obvladovanja zalog, terjatev in števila zaposlenih;
- dejavnost strojegradnje, ki deluje kot dobavitelj visokozmogljivih proizvodnih sredstev za avtomobilsko industrijo, nenehno spremlja stanje na trgu in tesno sodeluje z zastopniki, da se čim bolje izkoristi pridobitev povpraševanj in odzivnost nanje. Stremi k optimalni zasedenosti kapacitet z naročili in koordinacijo dinamike terminskih planov za čim bolj enakomerno razporeditev projektov v terminskem pogledu in zasedenosti po procesih izvedbe;
- dejavnost turizma visoko ocenjeno tveganje obvladuje z aktivnim spremljanjem interventnih aktivnosti na državni ravni za zagotavljanje kriznega poslovanja podjetja in ohranjanje delovnih mest ter izvajanje ukrepov, ki lahko zagotavljajo državno pomoč. Tveganje obvladujemo tudi s striktnim upoštevanjem vseh priporočil NIJZ in ostalih pristojnih inštitucij tako za zaposlene kot tudi za goste in obiskovalce naših turističnih centrov. Izdali smo publikacijo – Uniturjev Plus standard.

Ocenjujemo, da so ključne konkurenčne prednosti Uniorjevih procesov in proizvodov v spremenjenih okoliščinah še vedno ustrezna cena, kakovost, fleksibilnost in inovativnost. Pozornost namenjamo obstoječim kupcem in tržiščem, saj z njimi gradimo dolgoročna razvojna partnerstva.

NEUSTREZNO ŠTEVILO IN STRUKTURA ZAPOSLENIH GLEDE NA NAROČILNO STANJE

Epidemija, ki jo je povzročil koronavirus, je imela tekom leta 2020 velik vpliv na naročilno stanje in poslovanje družbe in skupine. Naročilno stanje v kovinski dejavnosti se sedaj izboljšuje, zato kljub podaljšanju ukrepa čakanja na delo s strani države, v ta ukrep nimamo več vključenih zaposlenih. Zaradi preprečevanja okužb in tam, kjer so možnosti in pogoji, izvajamo občasno delo od doma. Poleg tega izvajamo tudi dodatne/druge ukrepe na področju optimizacije števila zaposlenih: omejevanje študentskega dela, nepodaljševanje pogodb za določen čas, upokojitve ter odpovedi pogodb o zaposlitvi zaposlenim iz poslovnega razloga in razloga nesposobnosti. V turistični dejavnosti zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja okužb izvajamo le dovoljene dejavnosti, kot so zdravstvena rehabilitacija in priprave vrhunskih športnikov v Termah Zreče ter smučanje in »to go« gostinska ponudba na Rogli, medtem ko za ostale dele poslovanja v turizmu še vedno koristimo ukrep čakanja na delo s strani države.

FINANČNA TVEGANJA

Finančna tveganja za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR so razkrita v poglavjih 12.7 in 17.7 Letnega poročila 2020.

OPERATIVNA TVEGANJA

OKUŽBE Z NEVARNIMI NALEZLJIVIMI BOLEZNIMI, EPIDEMIJE

Pomeni nevarnost okužbe, ki bi povzročila omejeno gibanje in zastoj proizvodnje zaradi odsotnosti zaposlenih. Z namenom, da preprečimo vnos ali širjenje nalezljivega koronavirusa v družbi in skupini, smo bili primorani zaostriti ukrepe, s katerimi preprečujemo tveganje za vnos ali prenos bolezni med zaposlenimi. Ti ukrepi se delijo na:

- splošne ukrepe (osveščanje zaposlenih o splošnih samozaščitnih – preventivnih ukrepih, izogibanje tesnim stikom z ljudmi, ki kažejo znake nalezljive bolezni, nedotikanje oči, nosu in ust, v primeru, da zaposleni zboli, ostane doma, upoštevanje pravile higiene kašlja, redno umivanje rok z milom in vodo, razkuževanje rok);
- dodatne ukrepe (obvezna uporaba zaščitnih mask, pomembna je pravilna uporaba zaščitne maske, obvezna je minimalna osebna distanca, v prostoru za kajenje se lahko nahajajo hkrati največ trije zaposleni, sprememba urnika malice, različni časovni odhodi oseb v garderobe, prepoved nenujnih poslovnih obiskov, sestankov, omejeno gibanje znotraj družbe za vse zaposlene, dodatni nadzor nad upoštevanjem ukrepov tudi s pomočjo zunanjega podjetja, razkuževanje delovnih mest, računalniških mišk, telefonov in tipkovnic izvaja vsak delavec na svojem delovnem mestu);
- ukrepe na področju službenih potovanj (stroga prepoved službenih potovanj v države z rdečih seznamov na podlagi informacij, ki jih objavljajo uradne državne institucije držav, v katerih delujejo podjetja v skupini;
- uvedbo »hitrih antigenskih testov« (HAT);
- ukrepe na področju varovanja/logistike – dostava in odprema (obvezna izpolnitev Obrazca za informacije o obiskovalcih pred vstopom, zahteva se, da vozniki dostavijo blago z uporabo zaščitnih mask, obvezna kontrola oseb s seznama rdečih držav, prenos toka kontaktov in dokumentacije na zunanje obroče družb, obvezno razkuževanje rok za vse vstopajoče v varovana območja družb, omejeno gibanje obiskovalcev v družbah glede na nujnost obiska, prepoved obiskov skupin);
- ukrepe pri posebnostih (vodje so dolžni reorganizirati in prilagoditi delovni proces s ciljem redčenja števila zaposlenih v delovnem prostoru – drseči delovni čas, izmensko delo, namestitev fizičnih ovir in pregrad – kartonska, pleksi ali kovinska).

Ukrepi, navodila družb, priporočila državnih inštitucij, povezanih z javnim zdravjem v posameznih država, so z zaposlenimi komunicirani preko utečenih komunikacijskih sredstev in vodij. V prvi polovici leta 2020 v skupini UNIOR skoraj ni bilo okužb z novim koronavirusom, v drugi polovici leta, pa so se okužbe pričele pojavljati tudi v Skupini UNIOR, vendar so bile z izvajanjem naštetih ukrepov obvladljive in niso povzročale izpadov poslovanja.

NEPREKINJENO POSLOVANJE IT

Nenaden izpad ali nedelovanje IT-okolja povzroči neposredno poslovno škodo. Neprekinjeno delovanje je v kompleksnih IT-okoljih in procesih vedno težje dosegljivo. Učinkovit sistem za zagotavljanje neprekinjenega poslovanja in (morebitno) obnovo po katastrofi, ki poslovanje povrne tudi ob nesrečah in drugih nepričakovanih izpadih ali varnostnih incidentih, je zahtevna naloga, ki jo velja skrbno pripraviti.

Nabor omilitvenih ukrepov zajema sistemski pristop z uvajanjem sistema upravljanja informatike po priporočilih COBIT in ITIL: vzpostavitev sistema za nadzor nad delovanjem opreme, razpoložljivost virov, RPO (svežina podatkov), RTO (čas obnove podatkov ali storitve), lokacija kopije podatkov, proces izvedbe okrevalnega postopka po korakih (zaznava incidenta, poročanje o incidentu, zbiranje informacij, ocena stanja, obveščanje o incidentu, ukrepanje, spoznanja, zaključek izrednega stanja). Trenutna situacija v svetu zaradi novega koronavirusa ni bistveno vplivala na neprekinjeno poslovanje IT. Uvedli smo nekatere dodatne ukrepe, predvsem za kadrovski vidik v primeru izbruha okuženosti v družbi. Ti ukrepi so usmerjeni v preverjanje usposobljenosti zaposlenih, pregled matrike nadomeščanj, uporabo orodij za delo na daljavo in dosledno spoštovanje veljavnih pravil za delo v trenutni situaciji (oddaljenost med zaposlenimi, nošenje mask, delo od doma, omejevanje vstopa zunanjih sodelavcev v družbo, omejevanje fizičnih stikov in sestankov).

INFORMACIJSKA IN KIBERNETSKA VARNOST

Informacijska varnost predstavlja proces, ki se izvaja varno in vztrajno zaradi varstva informacij in informacijskih sistemov pred neodobrenimi vdori, uporabo, razkritjem, razdorom, modifikacijo ali distribucijo. Vključuje nenehno usposabljanje, ocenjevanje, varovanje, nadzor in odkrivanje, odziv na slučaje in popravila, dokumentiranost in pregled. Zmanjšuje nezakonite dostope, uporabo, razkritje, ločitev, spremembo ali uničenje informacij. Cilj je ohraniti zaupnost, neokrnjenost in razpoložljivost informacij ne glede na njihovo obliko: elektronsko, tiskano ali katero drugo. Nabor omilitvenih ukrepov zajema sistemski pristop z uvajanjem sistema vodenja informacijske varnosti po standardih ISO 27001 in TISAX: ustrezna varnostna politika, organizacija informacijske varnosti, upravljanje človeških virov, fizična in okoljska varnost, upravljanje komunikacij, kontrola dostopa, uvedba informacijskega sistema in nadgradnje, razvoj in vzdrževanje programskih rešitev, obvladovanje incidentov, upravljanje neprekinjenega poslovanja in skladnost z zakonodajo.

NEDOBAVA OSNOVNIH SUROVIN IN BLAGA

Zaradi različnih vzrokov lahko ostanemo brez osnovne surovine ali drugega blaga, ki ga vgrajujemo v naše proizvode. Brez teh ne moremo zagotoviti zadostne količine izdelkov ali realizacije projekta, kar ključno vpliva na realizacijo dobav do kupca.

V povezavi z novo boleznijo COVID-19 preko leta nismo zaznali posebnih težav v dobavni verigi, se je pa situacija spremenila v zadnjem kvartalu leta 2020. Zaradi povečanja naročil nekateri dobavitelji niso bili v stanju dobavljati v želenem času. Dobavni roki so se podaljšali. Večje povpraševanje zvišuje nabavne cene.

Tveganje obvladujemo z večjim naborom možnih dobaviteljev, varnostnimi zalogami, možnimi alternativnimi materiali, glede na dano situacijo na trgu pa tudi z optimalnejšim načrtovanjem glede naročil in plačil.

10 Poslovno poročilo

10.1 Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji

Svetovno gospodarstvo je bilo v letu 2020 prizadeto zaradi izbruha bolezni COVID-19, ki jo povzroča koronavirus SARS-CoV-2. Začelo se je že decembra 2019 v mestu Wuhan na Kitajskem, od koder se je bolezen COVID-19 najprej razširila po celotni Kitajski nato pa še drugod po svetu. Zaradi hitrega naraščanja števila okužb po svetu je Svetovna zdravstvena organizacija 11. 3. 2020 razglasila pandemijo. Najbolj prizadete države zaradi koronavirusa so v začetku postale Italija, Španija, Francija in Velika Britanija, kasneje pa se je epidemija razmahnila v ZDA in razširila po celem svetu.

Za preprečevanje širjenja okužb so bili v številnih državah sprejeti strogi omejevalni ukrepi, ki so skoraj v celoti zaustavili javno življenje, zaprla so se številna podjetja, trgovine in javne ustanove. To je pahnilo svetovno gospodarstvo v globoko recesijo, a je dalo rezultate v boju proti koronavirusu, saj je konec maja že kazalo, da bo COVID-19 premagan.

S sproščanjem omejevalnih ukrepov je v tretjem četrtletju javno življenje ponovno oživelo, s tem pa tudi gospodarska dejavnost. Jeseni je ponovno začelo naraščati število okužb s koronavirusom, zato je v zadnjem četrtletju leta 2020 prišlo do vnovične zaostritve ukrepov za preprečevanje širjenja okužb. Ob nekoliko manj restriktivnih zdravstvenih ukrepih, obsežni podpori ekonomskih politik in spodbudnejšem mednarodnem okolju se tako gospodarska kriza sicer nadaljuje, vendar je kljub slabšim zdravstvenim razmeram v drugem valu pandemije bistveno manj ostra kot v prvem.

Po ocenah analitikov OECD se je zaradi globalnega vpliva pandemije COVID-19 svetovno gospodarstvo v letu 2020 realno skrčilo za 3,4 odstotka. Čeprav so med posameznimi državami obstajale razlike v dolžini in strogosti ukrepov za omejitev pandemije, so vse največje države končale leto v recesiji, z izjemo Kitajske, ki je že marca uspela obvladati epidemijo in je v letu 2020 zabeležila 2,3-odstotno gospodarsko rast. Na drugi strani se je gospodarstvo v ZDA znižalo za 3,5 odstotka, na Japonskem za 4,8 odstotka, v Rusiji za 3,6 odstotka, v Indiji za 7,4 odstotka, v Braziliji za 4,4 odstotka in v Južni Afriki za 7,2 odstotka.

Bruto domači proizvod (v nadaljevanju BDP) se je v območju evra po prvih podatkih Eurostata v letu 2020 skrčil za 6,6 odstotka, v celotni Evropski uniji pa za 6,2 odstotka. Po sezonsko prilagojenih podatkih, očiščenih vpliva sezone in razlik v številu delovnih dni, pa je evrsko območje v letu 2020 zabeležilo 6,8-odstotni padec BDP, medtem ko je ta v celotni Evropski uniji upadel za 6,4 odstotka.

V Nemčiji, ki je slovenska najpomembnejša zunanjetrgovinska partnerica, je v letu 2020 BDP po originalnih podatkih Eurostata zdrsnil za 4,9 odstotka. Italija, ki jo je predvsem prvi val pandemije COVID-19 močno prizadel, je v letu 2020 zabeležila 8,9-odstotni padec BDP. V Franciji se je gospodarstvo skrčilo za 8,1 odstotka, v Španiji pa za 11 odstotkov.

Makroekonomski kazalniki v 2020 za ključne trge Uniorja

	EU	Evroobmočje	Nemčija	Francija	Slovenija
Rast BDP v celem letu	– 6,2 %	– 6,6 %	– 4,9 %	– 8,1 %	– 5,5 %
Brezposelnost (december)	7,3 %	8,1 %	4,6 %	7,8 %	4,7 %

(Vir: Eurostat)

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

V Sloveniji se je BDP v letu 2020 po prvih podatkih Statističnega urada znižal za 5,5 odstotka, po sezonsko prilagojenih podatkih pa se je slovenski BDP glede na leto 2019 skrčil za 6,1 odstotka. Šibko je bilo že prvo četrtletje, ko se je obseg BDP na letni ravni realno zmanjšal za 2,3 odstotka. V drugem četrtletju, ki ga je najbolj zaznamovala spomladanska ustavitev javnega življenja zaradi pandemije, se je padec poglobil na 12,9 odstotka. V tretjem četrtletju je nato prišlo do krepkega odboja, saj so se omejevalni ukrepi sprostili in je javno življenje v večini oživelo, vendar je BDP glede na tretje četrtletje 2019 še vedno zaostajal za 2,4 odstotka. V zadnjem četrtletju je nato prišlo do vnovične zaostritve ukrepov za omejitev širjenja novega koronavirusa in obseg BDP se je na letni ravni realno zmanjšal za 4,5 odstotka, so izračunali na SURS.

V letu 2020 je industrijska proizvodnja v Sloveniji upadla za 6,2 odstotka, kar je bilo prvo znižanje po šestih zaporednih letih rasti. Pri tem je bila vrednost proizvodnje v predelovalnih dejavnostih za 6 odstotkov nižja kot v letu 2019, predvsem zaradi 10,2-odstotnega upada proizvodnje investicijskih izdelkov.

Upad gospodarske aktivnosti in medletna pocenitev energentov so v letu 2020 povzročili padec cen življenjskih potrebščin glede na konec leta 2019. Deflacija je bila na letni ravni v evro območju 0,3-odstotna, v Sloveniji pa 1,1-odstotna. Tudi povprečna letna inflacija je bila v Sloveniji negativna, saj je bila zabeležena 0,1-odstotna deflacija, medtem ko je bila v letu 2019 povprečno 1,6-odstotna inflacija.

Pri Evropski centralni banki (ECB) napovedujejo, da bo predvidoma tudi v prvem četrtletju 2021 prišlo do krčenja evrskega BDP, pri čemer bo to zlasti posledica dogajanja v storitvenih panogah, saj je zaznati, da industrijski sektor okreva hitreje. Ob tem je pri potrošnikih še vedno zaznati veliko previdnost, šibkejše so tudi naložbe podjetij, tako zaradi splošne negotovosti kot šibkejšega stanja njihovih bilanc. Sicer pa 11. 3. 2021 objavljena gospodarska napoved ECB za leto 2021 predvideva 4-odstotno rast povprečnega evrskega BDP, medtem ko analitiki Mednarodnega denarnega sklada napovedujejo, da se bo slovenski BDP v letu 2021 povečal za 3,7 odstotka, v letu 2022 pa za 4,5 odstotka.

Po ocenah, ki jih je 9. 3. 2021 objavil OECD, se bo povprečni svetovni BDP v letu 2021 povečal za 5,6 odstotka, s čimer bi se naj povrnil na predpandemično raven do konca leta. Napovedi so še vedno negotove, saj se kažejo znatne razlike po panogah in ekonomijah. Hitrejši napredek pri uvajanju cepiv v vseh državah bi omogočil hitrejšo odpravo različnih omejevalnih ukrepov, s tem pa okrepil zaupanje in vodil k večji porabi. Na drugi strani pa bi počasen napredek pri uvajanju cepiv ter pojav novih virusnih sevov, odpornih proti obstoječim cepivom, povzročila šibkejše okrevanje, obsežnejše izgube delovnih mest in več bankrotov podjetij.

(Viri: Podatki SURS in Eurostat, OECD, MDS, Časnik Finance, Banka Slovenije: Povzetek makroekonomskih gibanj)

Avtomobilska industrija

Proizvodnja in prodaja motornih vozil v svetu

Avtomobilska industrija je bila v letu 2020 ena najbolj prizadetih gospodarskih panog zaradi pandemije COVID-19, tako da se je proizvodnja vozil v svetu že tretje leto zapored skrčila. V letu 2020 je bilo proizvedeno 77,6 milijona motornih vozil, kar je 15,8 odstotka manj kot v letu 2019. Na Kitajskem je proizvodnja upadla le za dva odstotka, tako da je ta država s 25,2 milijona izdelanih vozil zadržala položaj največje proizvajalke vozil na svetu z 32,5-odstotnim deležem (za primerjavo, v letu 2019 je bil delež 27,9 odstotka). Drugo mesto je zadržala Evropa, kjer je ob 21,6-odstotnemu zmanjšanju proizvodnje bilo izdelanih 16,9 milijona vozil, njen delež v svetovni avtomobilski industriji pa je znašal 21,8 odstotka. Tudi globalna prodaja motornih vozil se je znižala že tretje leto zapored, v letu 2020 je bilo prodanih 77,7 milijona motornih vozil, kar je 14,1 odstotka manj kot v letu 2019. Ta obseg prodaje je primerljiv z letom 2011, ko je bilo prodanih 78,2 milijona motornih vozil.

Proizvodnja motornih vozil v svetu

v milijonih vozil	2019	2020	Rast 20/19
EVROPA	**21,6**	**16,9**	**–21,6 %**
EU27 + V.Britanija	18,0	13,8	–23,5 %
EU15 + VB	13,6	10,2	–25,2 %
Nemčija	4,9	3,7	–24,4 %
Španija	2,8	2,3	–19,6 %
Francija	2,2	1,3	–39,5 %
Vel.Britanija	1,4	1,0	–28,5 %
Ostala Evropa	3,6	3,1	–12,0 %
AMERIKA	**20,1**	**15,7**	**–22,1 %**
ZDA	10,9	8,8	–19,0 %
Mehika	4,0	3,2	–20,8 %
Brazilija	2,9	2,0	–31,6 %
AZIJA & OCEANIJA	**49,3**	**44,3**	**–10,2 %**
Kitajska	25,8	25,2	–2,0 %
Japonska	9,7	8,1	–16,7 %
Indija	4,5	3,4	–25,0 %
Južna Koreja	4,0	3,5	–11,2 %
AFRIKA	**1,1**	**0,7**	**–35,3 %**
SKUPAJ	**92,2**	**77,6**	**–15,8 %**

Prodaja motornih vozil v svetu

v milijonih vozil	2019	2020	Rast 20/19
EVROPA	**20,9**	**16,7**	**–20,2 %**
EU27 + V.Britanija	17,9	13,6	–23,8 %
EU15 + VB	16,1	12,3	–23,8 %
Nemčija	4,0	3,3	–18,6 %
Španija	1,5	1,0	–31,4 %
Francija	2,8	2,1	–23,8 %
Vel.Britanija	2,7	2,0	–28,2 %
Ostala Evropa	3,0	3,1	0,8 %
AMERIKA	**24,8**	**20,0**	**–19,6 %**
ZDA	17,0	14,5	–15,2 %
Mehika	1,4	0,7	–48,3 %
Brazilija	2,8	2,1	–26,2 %
AZIJA & OCEANIJA	**43,5**	**40,1**	**–7,8 %**
Kitajska	25,8	25,3	–1,9 %
Japonska	5,2	4,6	–11,5 %
Indija	3,8	2,9	–23,0 %
Južna Koreja	1,8	1,9	6,2 %
AFRIKA	**1,2**	**0,9**	**–22,6 %**
SKUPAJ	**90,4**	**77,7**	**–14,1 %**

(Vir: OICA – Mednarodna organizacija proizvajalcev motornih vozil; podatki zajemajo poleg osebnih avtov tudi tovornjake in avtobuse)

Prodaja osebnih avtomobilov v Evropski uniji

Po podatkih panožnega združenja evropske avtomobilske industrije ACEA je bilo v letu 2020 v Evropski uniji skupno na novo registriranih 9,9 milijona osebnih avtomobilov. To je za 3,1 milijona oziroma za 23,7 odstotka manj kot v letu 2019, kar je največji letni padec, odkar merijo to statistiko, pri čemer so v vseh članicah zabeležili znižanje prodaje. Na največjem, nemškem avtomobilskem trgu je bil upad nekaj manjši od povprečja, in sicer 19,1-odstoten, medtem ko so ostale večje države zabeležile precej višje padce, in sicer Španija 32,3 odstotka, Italija 27,9 odstotka in Francija 25,5 odstotka. Velika Britanija, ki je zaradi primerjave podatkov iz preteklega leta izločena, pa je v letu 2020 zabeležila 29,4-odstotni padec prodaje avtomobilov.

Številne države so za omilitev negativnih posledic epidemije koronavirusa, ki jih je ta imela na avtomobilsko industrijo, svojim državljanom ponudile subvencije za nakup novega osebnega avtomobila, vendar so bile te subvencije v glavnem namenjene le za nakup avtomobilov na električni pogon. Zaradi tega se je v letu 2020 v Evropski uniji povečal delež prodaje električnih vozil (skupaj električna vozila in priključni hibridi) na 10,5 odstotka, medtem ko je v letu 2019 ta delež znašal le 3 odstotke. Število prodanih električnih vozil se je v letu 2020 povečalo iz 248 tisoč na 539 tisoč, priključnih hibridov pa iz 140 tisoč na 507 tisoč. Povečal se je tudi delež klasičnih hibridnih vozil, in sicer iz 5,7 odstotka na 11,9 odstotka, medtem ko je delež vozil na druge alternativne pogone (plin, vodik) zrasel iz 2,0 na 2,1 odstotka.

Čeprav je padec prodaje avtomobilov v Evropski uniji zaradi COVID-19 najbolj prizadel vozila z dizelskim in bencinskim motorjem, so te vrste goriva še vedno prevladovale in dosegle skupaj 75,5-odstotni tržni delež, kar je 13,9 odstotne točke manj kot v letu 2019. Delež avtomobilov s pogonom na bencin se je znižal iz 57,8 na 47,5 odstotka, delež avtomobilov s pogonom na dizelsko gorivo pa iz 31,6 na 28 odstotkov.

(Vir: ACEA – Evropsko združenje avtomobilskih proizvajalcev)

10.2 Prodaja

10.2.1 Prodaja družbe UNIOR d.d.

Prihodki od prodaje družbe UNIOR d.d. so v letu 2020 znašali 138,1 milijona evrov in so v primerjavi s preteklim letom nižji za 21,3 odstotka. Programa Odkovki in Ročno orodje sta zaradi vpliva epidemije koronavirusa dosegla nižjo prodajo, in sicer program Odkovki za 21,7 odstotka, program Ročno orodje pa za 18,9 odstotka. Program Strojegradnja ni beležil odpovedi s strani kupcev, prodaja je nižja za 23,3 odstotka zaradi z epidemijo povzročenih zamikov pri prevzemih strojev s strani kupcev iz tujine. Zamiki so se začeli v drugem kvartalu, povzročeni so bili zaradi prepovedi potovanj med državami, verižno pa so se nadaljevali tudi v drugi polovici leta, dodatno zaradi težav kupcev, ker zaradi zamikov zaradi zaustavitev v drugem kvartalu niso imeli pripravljenih proizvodnih prostorov za prevzem in montažo naših strojev.

Prihodki od prodaje po programih

(v tisočih EUR)	2020	2019	2018	2017
Program Odkovki	87.821	112.128	115.566	104.676
Program Ročno orodje	28.244	34.837	34.233	33.516
Program Strojegradnja	17.441	22.751	16.932	21.413
Ostalo	4.548	5.620	5.634	5.668
Skupaj Unior	**138.055**	**175.336**	**172.365**	**165.273**

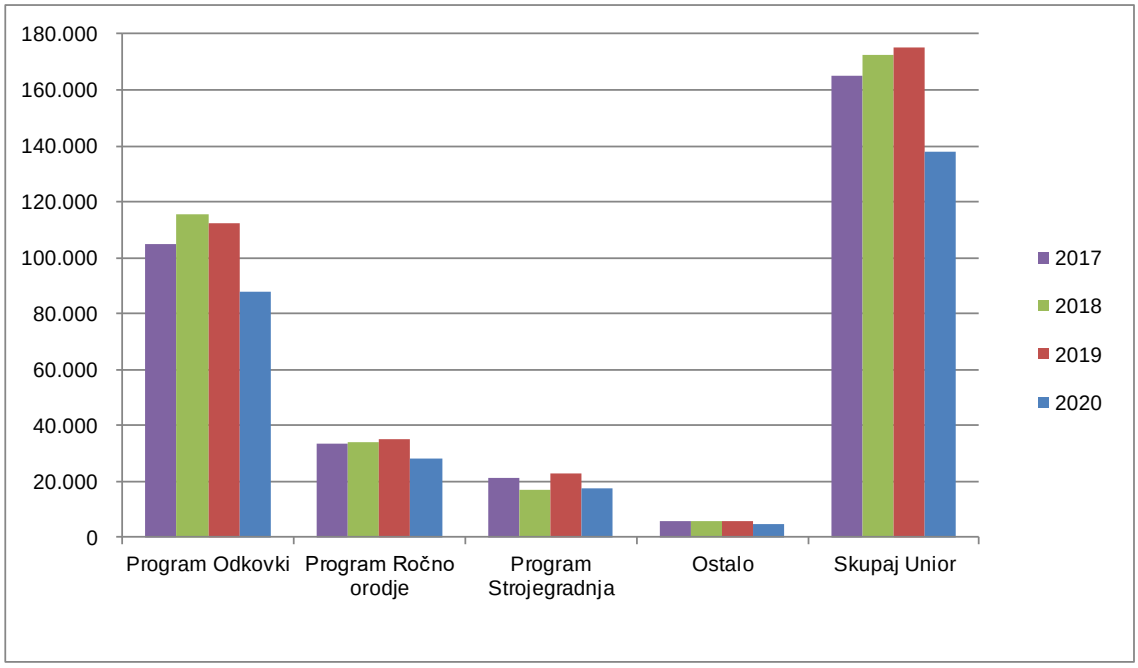

Ostali trgi predstavljajo 7,2 odstotka naših prihodkov, prodaja na teh trgih je porasla za 26,1 odstotka. Evropski trgi v strukturi predstavljajo 92,8 odstotka in so za naše poslovanje najpomembnejši. Na njih smo brez Slovenije zabeležili 23,7-odstotni padec, kar je posledica epidemije koronavirusa. Prodaja v Sloveniji je zaradi enakega razloga upadla za 22,6 odstotka.

Prihodki od prodaje po trgih

(v tisočih EUR)	2020	2019	2018	2017
Slovenija	14.211	18.355	19.985	18.146
EU	109.550	143.489	134.287	131.059
Ostala Evropa	4.345	5.601	4.998	4.501
Ostali trgi	9.949	7.892	13.095	11.567
Skupaj Unior	**138.055**	**175.336**	**172.365**	**165.273**

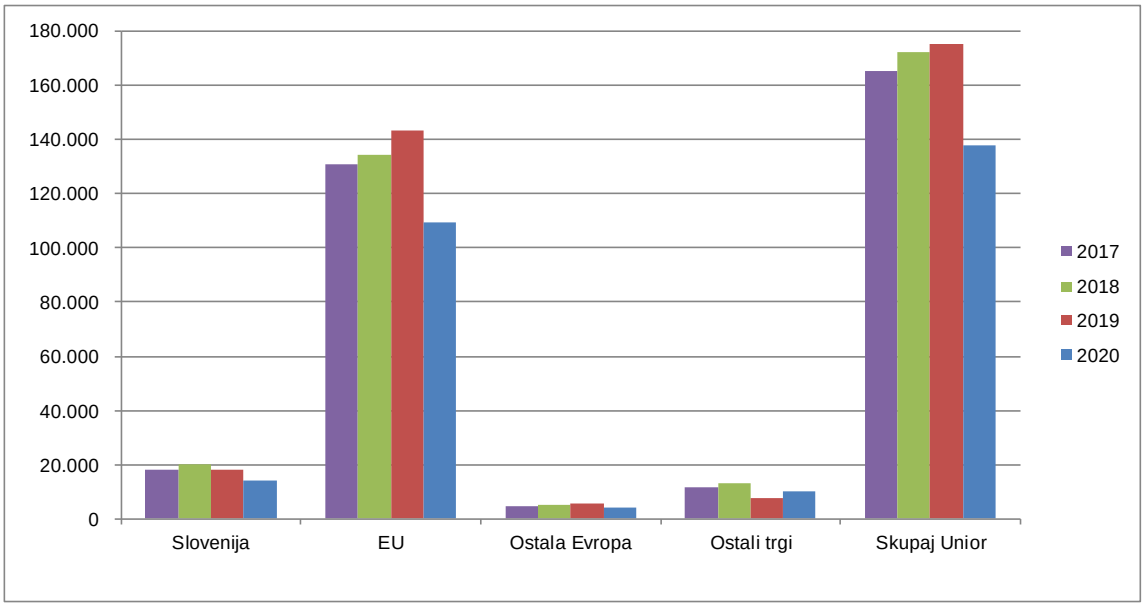

10.2.2 Prodaja Skupine UNIOR

Prihodki od prodaje Skupine UNIOR so v letu 2020 znašali 210,2 milijona evrov in so bili v primerjavi s preteklim letom nižji za 17,9 odstotka. Glavni razlog za znižanje prodaje je pandemija koronavirusne bolezni COVID-19, katere negativni učinki so se že januarja pojavili na Kitajskem, kjer imamo podjetje za kovanje odkovkov, in se v marcu razširili tudi v Evropo ter vplivali na ostale dejavnosti v Skupini UNIOR. Prodaja odkovkov v skupini je v letu 2020 dosegla 131,3 milijona evrov in se je glede na preteklo leto znižala za 16,9 odstotka, njen delež v prodaji skupine pa znaša 62,5 odstotka. Prodaja ročnega orodja v skupini je dosegla 34,7 milijona evrov in se je glede na leto 2019 znižala za 17,3 odstotka, njen delež v skupini pa znaša 16,5 odstotka. V dejavnosti Strojegradnja sicer nismo beležili odpovedi s strani kupcev, kljub temu pa je doseženih 17 milijonov evrov prodaje za 26,5 odstotka nižje kot v preteklem letu zaradi s pandemijo povzročenih zamikov pri prevzemih strojev s strani kupcev. Vpliv pandemije se je in se še vedno odraža v poslovanju turistične dejavnosti, saj je podjetje Unitur d.o.o. moralo zapreti svoje turistične zmogljivosti v prvem valu od sredine marca do sredine junija, v drugem valu pa od sredine oktobra do konca leta 2020. Prihodki so se v tej dejavnosti znižali za 23,1 odstotka in dosegli 16,2 milijona evrov. Še najmanj se je koronavirusna kriza poznala v dejavnosti proizvodnje orodij za stroje, kjer je prodaja ostala na enakem obsegu in dosegla 7,8 milijona evrov, medtem ko se je ostala prodaja znižala za 18,8 odstotka.

Prihodki od prodaje po dejavnostih v Skupini UNIOR

(v tisočih EUR)	2020	2019	2018	2017
Odkovki	131.310	158.056	157.681	142.894
Ročno orodje	34.734	42.005	40.161	40.653
Strojegradnja	17.045	23.205	18.011	22.313
Turizem	16.212	21.081	19.756	23.373
Orodja za stroje	7.840	7.832	7.039	6.261
Ostalo	3.099	3.815	3.805	3.526
Skupaj Skupina UNIOR	**210.240**	**255.994**	**246.453**	**239.020**

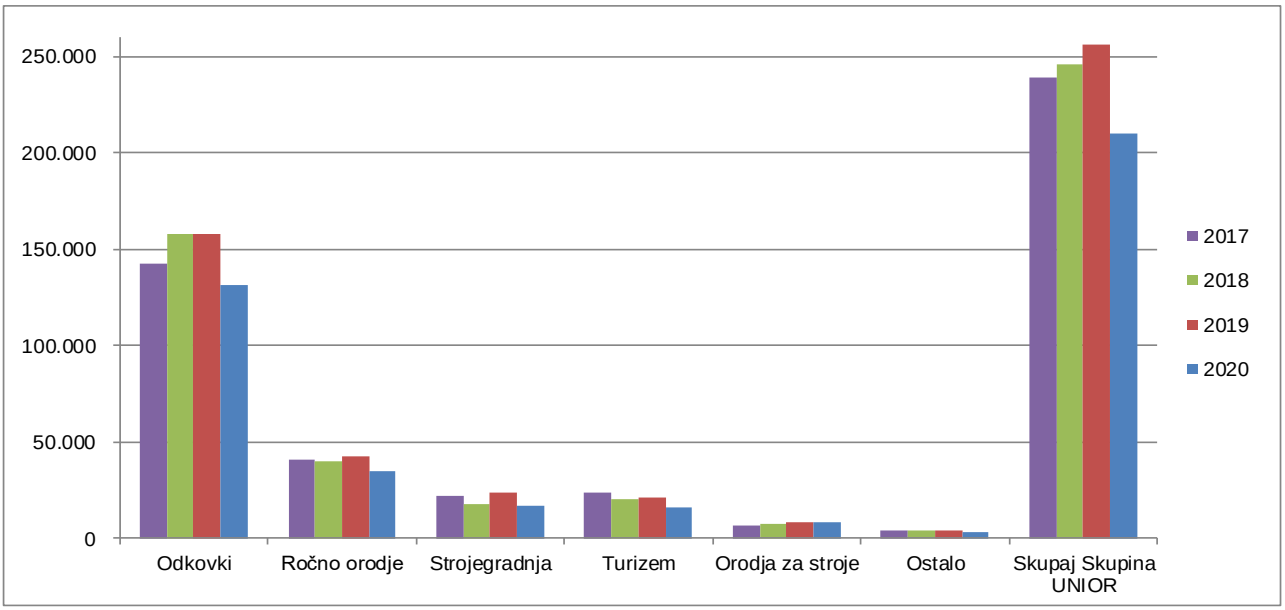

Za poslovanje Skupine UNIOR je najpomembnejši trg Evropske unije, na katerem je bilo doseženo 113,9 milijona evrov prihodkov od prodaje in v strukturi prodaje predstavlja 54,2-odstotni delež. V letu 2020 pa se je prodaja na trgu EU znižala za 22,9 odstotka. V Sloveniji je prodaja dosegla 29,4 milijona evrov in se je znižala za 22,4 odstotka. Skupaj s Slovenijo predstavlja trg Evropske unije 68,2-odstotni delež v prodaji Skupine UNIOR. Na ostalih trgih v Evropi, ki predstavljajo 4,5 odstotni delež, se je prodaja znižala za 18,6 odstotka in dosegla 9,6 milijona evrov. Zaradi hitrega okrevanja kitajskega trga po epidemiji koronavirusa se je prodaja na ostalih trgih glede na preteklo leto znižala le za 2,2 odstotka in dosegla 57,4 milijona evrov, kar predstavlja 27,3-odstotni delež v prodaji Skupine UNIOR.

Prihodki od prodaje po trgih Skupine UNIOR

(v tisočih EUR)	2020	2019	2018	2017
Slovenija	29.407	37.917	38.123	39.476
EU	113.878	147.679	137.587	135.830
Ostala Evropa	9.552	11.731	10.124	10.251
Ostali trgi	57.403	58.667	60.619	53.463
Skupaj Skupina UNIOR	**210.240**	**255.994**	**246.453**	**239.020**

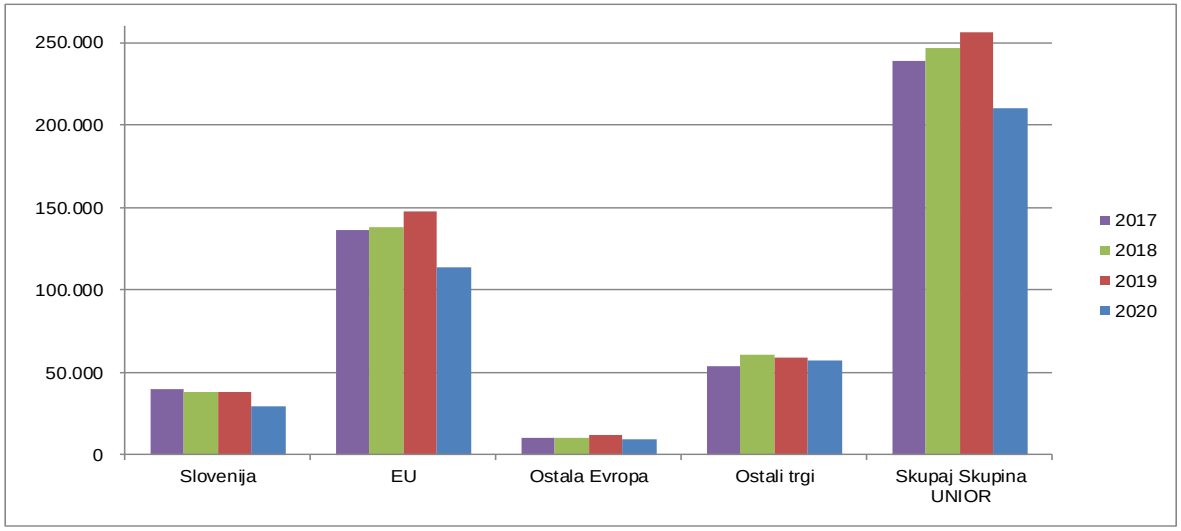

10.3 Proizvodnja in storitve

10.3.1 Proizvodnja in storitve družbe UNIOR d.d.

Zaradi zmanjšane prodaje leta 2020 je bil tudi obseg proizvodnje manjši kot letu 2019. Program Odkovki je zaradi pomanjkanja naročil ob izbruhu epidemije in posledične ustavitve proizvodnje pri naših kupcih predvsem v drugem kvartalu leta 2020 proizvedel za 17,5 odstotka oziroma 5.326 ton manj odkovkov, zaostajanje v kosih je nekoliko večje, in sicer za 18,7 odstotka. Program Ročno orodje je v tonah proizvedel za 19,2 odstotka manj kot v preteklem letu, v kosih pa je proizvodnja nižja za 22,7 odstotka. Na programu Strojegradnja, kjer proizvodnjo merimo s številom opravljenih ur, je število opravljenih ur v letu 2020 za 20,9 odstotka nižje kot v preteklem letu.

Proizvodnja in storitve po programih

	2020	2019	2018	2017
Odkovki (v tonah)	25.160	30.486	31.662	30.978
Odkovki (v tisočih kosih)	60.169	73.988	79.516	79.966
Ročno orodje (v tonah)	2.262	2.798	2.931	2.787
Ročno orodje (v tisočih kosih)	3.904	5.048	5.291	5.601
Strojegradnja (opravljene ure)	56.431	71.305	63.978	61.868

Proizvodnja Odkovki

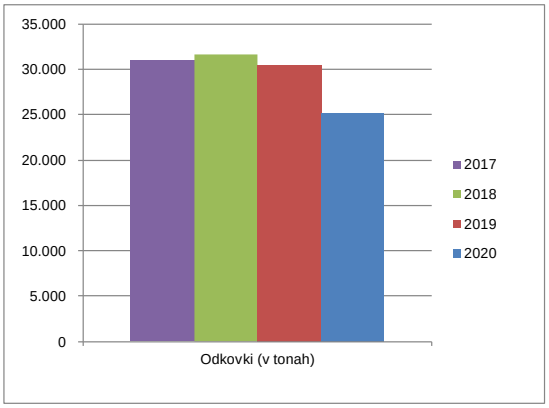

Proizvodnja Ročno orodje

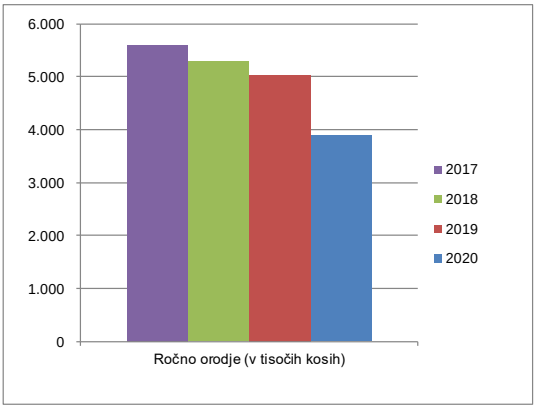

Proizvodnja Strojegradnja

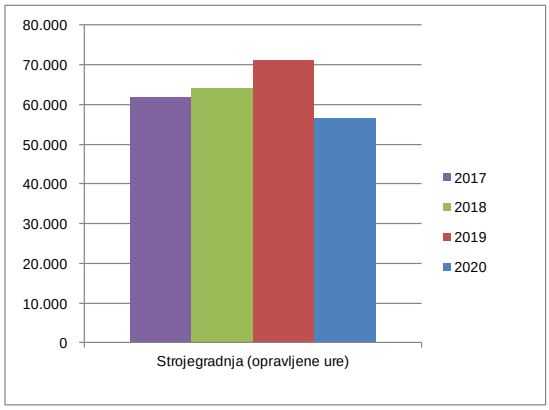

10.3.2 Proizvodnja in storitve Skupine UNIOR

Skupina UNIOR proizvaja odkovke v kovačnicah v Zrečah v Sloveniji, v Vinkovcih na Hrvaškem in v Yuyau na Kitajskem, odkovki pa se obdelujejo v Slovenskih Konjicah. Ročno orodje se proizvaja na štirih lokacijah v Sloveniji, in sicer v Zrečah, Vitanju, Lenartu in Starem trgu ob Kolpi. Proizvodnja strojev oziroma strojegradnja se izvaja v Zrečah v Sloveniji, proizvodnja orodij za stroje pa v Kragujevcu v Srbiji. Turistična dejavnost skupine se izvaja samo v Sloveniji in zajema zdravilišče Terme Zreče v Zrečah in smučarsko središče na Rogli.

Zaradi zmanjšane prodaje v letu 2020 je bil tudi obseg proizvodnje v Skupini UNIOR manjši kot letu 2019. V Skupini UNIOR je bilo proizvedeno 41.981 ton odkovkov, kar je 7.209 ton oziroma 14,7 odstotka manj odkovkov kot v preteklem letu, predvsem zaradi zaustavitve proizvodnje pri naših kupcih v Evropi v drugem kvartalu leta 2020 in zaradi prepovedi izvajanja proizvodnje odkovkov na Kitajskem od 29. 1. do 12. 2. 2020. Program Ročno orodje je proizvedel 3,9 milijona kosov ročnega orodja, kar je 22,7 odstotka manj kot v preteklem letu, medtem ko je proizvodnja, merjena s težo izdelkov, znašala 2.262 ton, kar je za 19,2 odstotka manj kot v letu 2019. Na programih Strojegradnja in proizvodnja orodij za stroje, kjer proizvodnjo merimo s številom opravljenih ur, je število opravljenih ur v letu 2020 za 12,5 odstotka nižje kot v preteklem letu. Zaradi zaprtja turističnih zmogljivosti od sredine marca do sredine junija in od sredine oktobra do konca leta 2020 je bilo v turizmu glede na leto 2019 ustvarjenih 20,9 odstotka manj nočitev gostov.

Proizvodnja in storitve v Skupini UNIOR

	2020	2019	2018	2017
Odkovki (v tonah)	41.981	49.190	50.168	48.637
Odkovki (v tisočih kosih)	88.754	103.907	110.221	109.168
Ročno orodje (v tonah)	2.262	2.798	2.931	2.787
Ročno orodje (v tisočih kosih)	3.904	5.048	5.291	5.601
Strojegradnja in orodja za stroje (opravljene ure)	255.894	292.402	284.158	269.792
Število nočitev v Turizmu	159.554	201.722	198.612	199.450

Proizvodnja Odkovki

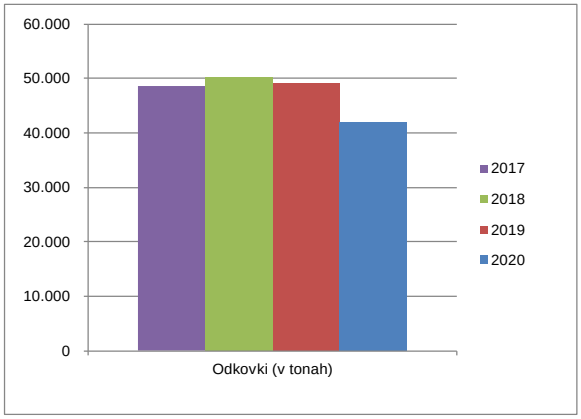

Proizvodnja Ročno orodje

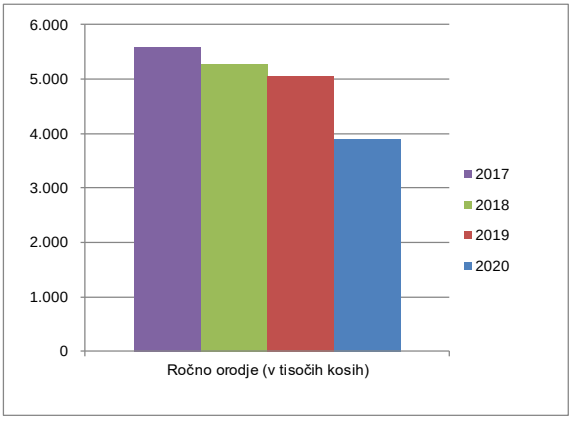

Proizvodnja strojev in orodij za stroje

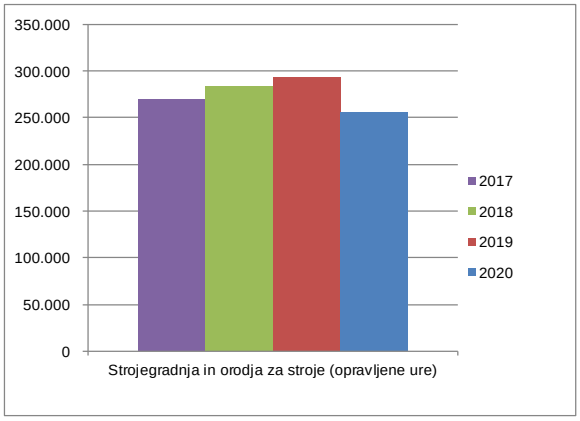

Število nočitev v Turizmu

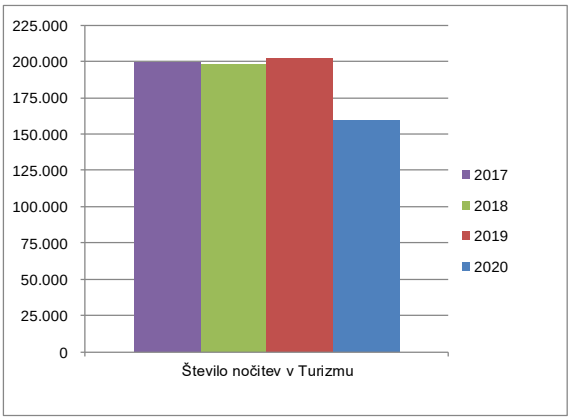

10.4 Nabava v družbi UNIOR d.d.

Jeklo
Nabavljanje jekla je bilo v letu 2020 zelo specifično, saj smo v sredini leta imeli viške materiala pri dobaviteljih in smo se dogovarjali za podaljšanja dobavnih rokov. Konec leta pa smo imeli težave zaradi podaljševanja dobavnih rokov s strani dobaviteljev in motenj pri pravočasnih dobavah. V letu 2020 smo prejeli 44.843 t jekla, kar pomeni 16 odstotkov manj kot v letu 2019. Povprečna cena materiala je bila nižja, na to ima vpliv nižja dogovorjena osnovna cena jekla, delno pa tudi nižje cene dodatkov na staro železo in legirni dodatki.

Jekleni prah
V letu 2020 smo nabavili 468 ton jeklenega prahu, kar je 7,3 odstotka manj kot v letu 2019. Cene so se znižale zaradi nižjih cen dodatkov. Dobavni roki so se stabilizirali in povprečno znašajo dva meseca.

Ostalo (puše, aluminij, bakrena pločevina, siva litina, barvne kovine)
V letu 2020 smo nabavili 11,2 t različnega asortimenta barvne metalurgije. Primerjalno z letom 2019 smo količinsko naročili 6 odstotkov več. Na povečano količino ima deloma vpliv večje naročilo aluminija za testno kovanje. Primerjava med leti ni primerna, ker gre za veliko različnih materialov in cen, ki se med leti ne ponavljajo.

Pločevina
V letu 2020 smo porabili 808 ton razne pločevine, kar je v primerjavi z letom 2019 za 30 odstotkov manj. To je odraz manjših naročil naših izdelkov ter situacije na trgu. V letu 2019 smo imeli porabo 1200 ton. Cena pločevine je bila v letu 2020 v povprečju nižja kot v letu 2019. V zadnjem kvartalu leta 2020 smo zabeležili močnejšo rast cen pločevine, daljšati so se začeli tudi dobavni roki. Zaradi nastale situacije smo v mesecu decembru naročili vso potrebno pločevino za prvi kvartal 2021.

Brusni material
Poraba brusnih materialov je v podobnem trendu kot proizvodnja v letu 2020, saj smo v letu 2020 porabili za 20 odstotkov manj brusnih materialov kot v letu 2019.

Rezilno orodje
Vrednostno je bila poraba rezilnega orodja v letu 2020 v primerjavi s preteklim letom 2019 manjša za malo manj kot 20 odstotkov, kar je dejansko sledilo trendom na trgu.

Potrošni material
Poraba potrošnega materiala je v letu 2020 glede na leto 2019 vrednostno manjša za 26 odstotkov.

Kemični izdelki
Pri kemičnih izdelkih smo v letu 2020 glede na leto 2019 zabeležili vrednostno padec porabe za malo manj kot 28 odstotkov, kar je ravno tako vpliv situacije na trgu.

10.5 Uspešnost poslovanja

10.5.1 Uspešnost poslovanja družbe UNIOR d.d.

V letu 2020 smo v družbi UNIOR d.d. ustvarili 7,9 milijona evrov negativnega čistega poslovnega izida, kar je v primerjavi s preteklim letom 2019, ko smo zabeležili 6,1 milijona evrov čistega pozitivnega poslovnega izida, za 14 milijonov evrov slabše. Negativni čisti poslovni izid leta 2020 vključuje 4,3 milijona evrov negativnih učinkov prevrednotenja nepremičnin v Mariboru na pošteno vrednost. Brez upoštevanja tega učinka je negativni čisti poslovni izid leta 2020 3,6 milijona evrov. Slab poslovni rezultat je posledica izbruha epidemije, ki smo jo v družbi UNIOR d.d. zelo občutili že v drugi polovici meseca marca, predvsem pa v aprilu in maju, medtem ko je bilo poslovanje v drugi polovici leta pozitivno v višini 1,7 milijona evrov.

Izid iz poslovanja je slabši za 14,9 milijona evrov – v letu 2020 znaša izguba iz poslovanja 7,4 milijona evrov, medtem ko je bil v letu 2019 ustvarjen dobiček v višini 7,5 milijona evrov, s tem da je tudi v EBIT vključenih 4,3 milijona evrov negativnih učinkov prevrednotenja nepremičnin v Mariboru na pošteno vrednost. Dosežen EBITDA v letu 2020 znaša 7,1 milijona evrov in za doseženim v preteklem letu zaostaja za 8,7 milijona evrov.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisočih EUR)	2020	2019	2018	2017
Prihodki od prodaje	138.055	175.336	172.365	165.273
Poslovni stroški	152.768	175.099	173.255	160.088
EBIT	(7.403)	7.526	7.795	9.414
EBITDA	7.148	15.859	16.274	16.278
Poslovni izid pred davki	(10.302)	6.774	7.559	7.554
Čisti poslovni izid	(7.959)	6.124	6.795	7.747

V letu, ki ga je obeleževala epidemija svetovnih razsežnosti, je ostal najpomembnejši cilj družbe varovanje denarnega toka in zagotavljanje stalne plačilne sposobnosti, s poudarkom na izpolnjevanju obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in bank. Vse zaveze do bank, opredeljene v Sindicirani kreditni pogodbi iz decembra 2016, je družba izpolnila brez odstopanj tudi v letu 2020, ki je bilo glede razmer daleč od normalnega.

Struktura poslovnih odhodkov

Poslovni odhodki so se v tekočem letu znižali za 12,8 odstotka. Stroški blaga, materiala in storitev so s primerljivim obdobjem nižji za 21,8 odstotka in v celoti sledijo znižanju prodaje za 21,3 odstotka. Stroški dela so v primerjavi z letom 2019 nižji za 5,9 odstotka. Znižanje je nižje, kot je znižanje prodaje in proizvodnje tudi zato, ker se učinki ukrepov na novo sprejete zakonodaje v času epidemije (zadržani prispevki, povračila stroškov za delavce, napotene na čakanje, in druga povračila na podlagi interventne zakonodaje) kot državna podpora prikazujejo med drugimi poslovnimi prihodki, medtem ko se stroški dela v nezmanjšanem znesku izkazujejo med stroški. Vrednost pridobljenih sredstev na podlagi državnih ukrepov za ohranitev zaposlenosti v letu 2020 znaša 5,6 milijona evrov. Odpisi vrednosti, ki zajemajo amortizacijo in prevrednotovalne poslovne odhodke, pa so večji za 74,6 odstotka, ker je amortizacija zaradi intenzivnejših vlaganj v opremo v preteklem letu višja za 6 odstotkov, med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki pa je vključenih tudi 4,3 milijona evrov negativnih učinkov prevrednotenja nepremičnin v Mariboru na pošteno vrednost. Drugi poslovni stroški so nižji za 37,3 odstotka, predstavljajo pa strukturno najmanjši delež.

Struktura poslovnih odhodkov

(v tisočih EUR)	2020	2019
Stroški blaga, materiala in storitev	90.813	116.056
Stroški dela	46.778	49.706
Odpisi vrednosti	14.551	8.332
Drugi poslovni stroški	626	1.005
Skupaj poslovni odhodki	**152.768**	**175.099**

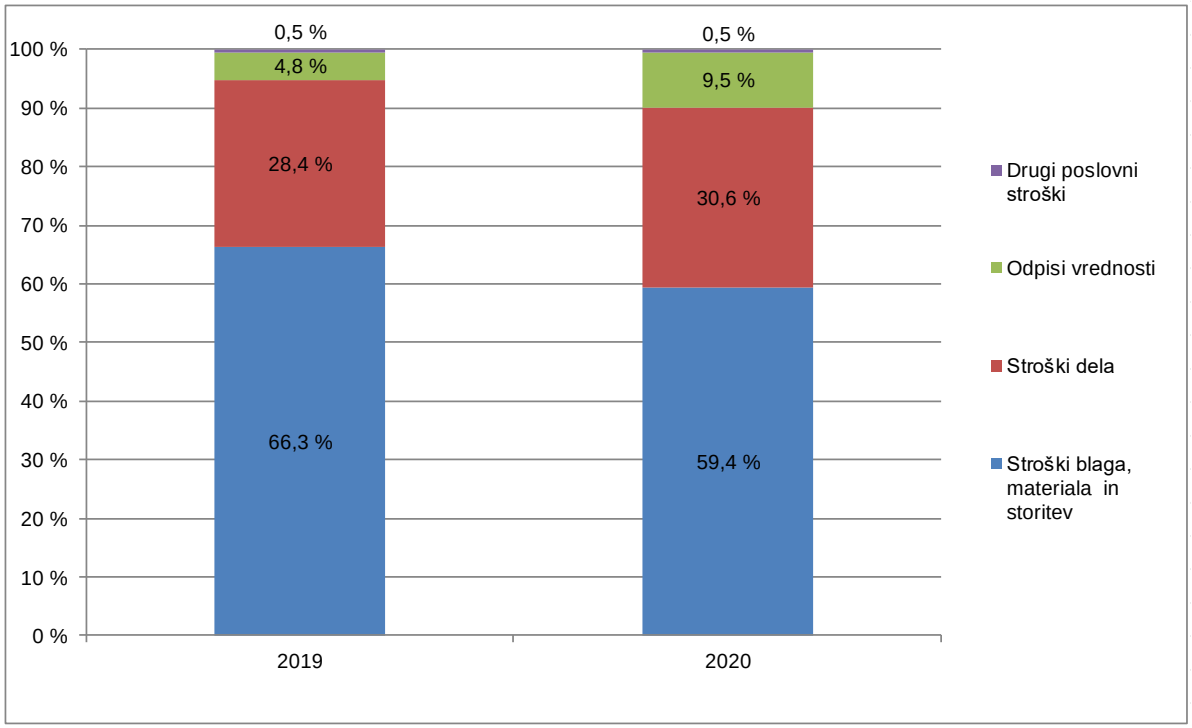

Struktura odhodkov po vrstah glede na preteklo leto se je zaradi zgoraj navedenega spremenila, in sicer so stroški dela v strukturi pridobili 2,2 odstotne točke, prav tako so za 4,7 odstotne točke višji odpisi vrednosti. Zaradi padca vrednosti stroškov blaga, materiala in storitev pa je njihov strukturni delež za 6,9 odstotne točke nižji.

Produktivnost

(v EUR)	2020	2019	2018	2017
Kosmati donos na zaposlenega	86.785	104.001	101.714	94.853
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	32.195	37.337	36.374	35.295

Produktivnost v družbi merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, ki se je v primerjavi z letom 2019 znižal za 16,6 odstotka. Drugi kazalnik, bruto dodana vrednost na zaposlenega, pa je za 13,8 odstotka nižji kot v preteklem letu. Kazalnika sta nižja skladno z manjšim obsegom proizvodnje in prodaje.

10.5.2 Uspešnost poslovanja Skupine UNIOR

V letu 2020 smo v Skupini UNIOR d.d. ustvarili 2,2 milijona evrov negativnega čistega poslovnega izida, kar je v primerjavi s preteklim letom 2019, ko smo zabeležili 10,4 milijona evrov čistega dobička, za 12,6 milijona evrov slabši izid. Negativni čisti poslovni izid leta 2020 vključuje 4,3 milijona evrov negativnih učinkov prevrednotenja nepremičnin v Mariboru na pošteno vrednost. Brez upoštevanja tega učinka je Skupina UNIOR v letu 2020 dosegla pozitivni čisti poslovni izid v višini 2,1 milijona evrov. Slab poslovni rezultat je posledica izbruha pandemije COVID-19, ki smo jo v Skupini UNIOR zelo občutili praktično celo leto 2020, predvsem pa v prvi polovici leta, medtem ko je bilo poslovanje v drugi polovici leta pozitivno v višini 4,9 milijona evrov.

Izid iz poslovanja (EBIT) Skupine UNIOR je v letu 2020 dosegel 1,1 milijona evrov, kar je 14,4 milijona evrov nižje kot v preteklem letu in predstavlja le 7,3 odstotka doseženega v letu 2019, pri čemer je tudi v EBIT vključenih 4,3 milijona evrov negativnih učinkov prevrednotenja nepremičnin v Mariboru na pošteno vrednost. Brez tega prevrednotenja bi EBIT dosegel 5,5 milijona evrov.

EBITDA, na katerega omenjeno prevrednotenje naložbenih nepremičnin ni imelo vpliva, je v letu 2020 znašal 23,9 milijona evrov, za doseženim v preteklem letu pa zaostaja za 25,2 odstotka oziroma za 8 milijonov evrov.

Prodaja in donosnost Skupine UNIOR

(v tisočih EUR)	2020	2019	2018	2017
Prihodki od prodaje	210.240	255.994	246.453	239.020
Poslovni stroški	219.043	246.531	242.455	237.586
EBIT	1.128	15.557	14.991	8.038
EBITDA	23.931	31.974	30.188	32.640
Poslovni izid pred davki	(3.077)	12.651	14.776	7.676
Čisti poslovni izid	(2.196)	10.433	12.155	5.696

Tudi Skupina UNIOR je v letu 2020, ki ga je obeleževala epidemija svetovnih razsežnosti, izpolnila vse zaveze do bank, opredeljene v Sindicirani kreditni pogodbi iz decembra 2016.

Struktura poslovnih odhodkov Skupine UNIOR

Poslovni odhodki v Skupini UNIOR so se v letu 2020 znižali za 11,1 odstotka. Stroški blaga, materiala in storitev so s primerljivim obdobjem preteklega leta nižji za 18,4 odstotka in v celoti sledijo znižanju prodaje za 17,9 odstotka. Stroški dela so v primerjavi z letom 2019 nižji za 6,5 odstotka. Znižanje je nižje, kot je znižanje prodaje in proizvodnje tudi zato, ker se učinki ukrepov na novo sprejete zakonodaje v času epidemije (zadržani prispevki, povračila stroškov za delavce napotene na čakanje in druga povračila na podlagi interventne zakonodaje) kot državna podpora prikazujejo med drugimi poslovnimi prihodki, medtem ko se stroški dela v nezmanjšanem znesku izkazujejo med stroški. Vrednost pridobljenih sredstev na podlagi državnih ukrepov za ohranitev zaposlenosti v letu 2020 znaša 7,8 milijona evrov. Odpisi vrednosti, ki zajemajo amortizacijo in prevrednotovalne poslovne odhodke, so večji za 38,9 odstotka, ker je amortizacija zaradi intenzivnejših vlaganj v opremo v preteklem letu višja za 5,7 odstotka, med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki pa je vključenih tudi 4,3 milijona evrov negativnih učinkov prevrednotenja nepremičnin v Mariboru na pošteno vrednost. Drugi poslovni stroški so nižji za 12,7 odstotka, predstavljajo pa strukturno najmanjši delež.

Struktura poslovnih odhodkov v Skupini UNIOR

(v tisočih EUR)	2020	2019
Stroški blaga, materiala in storitev	127.314	156.050
Stroški dela	67.251	71.923
Odpisi vrednosti	22.802	16.417
Drugi poslovni stroški	1.676	2.141
Skupaj poslovni odhodki	**219.043**	**246.531**

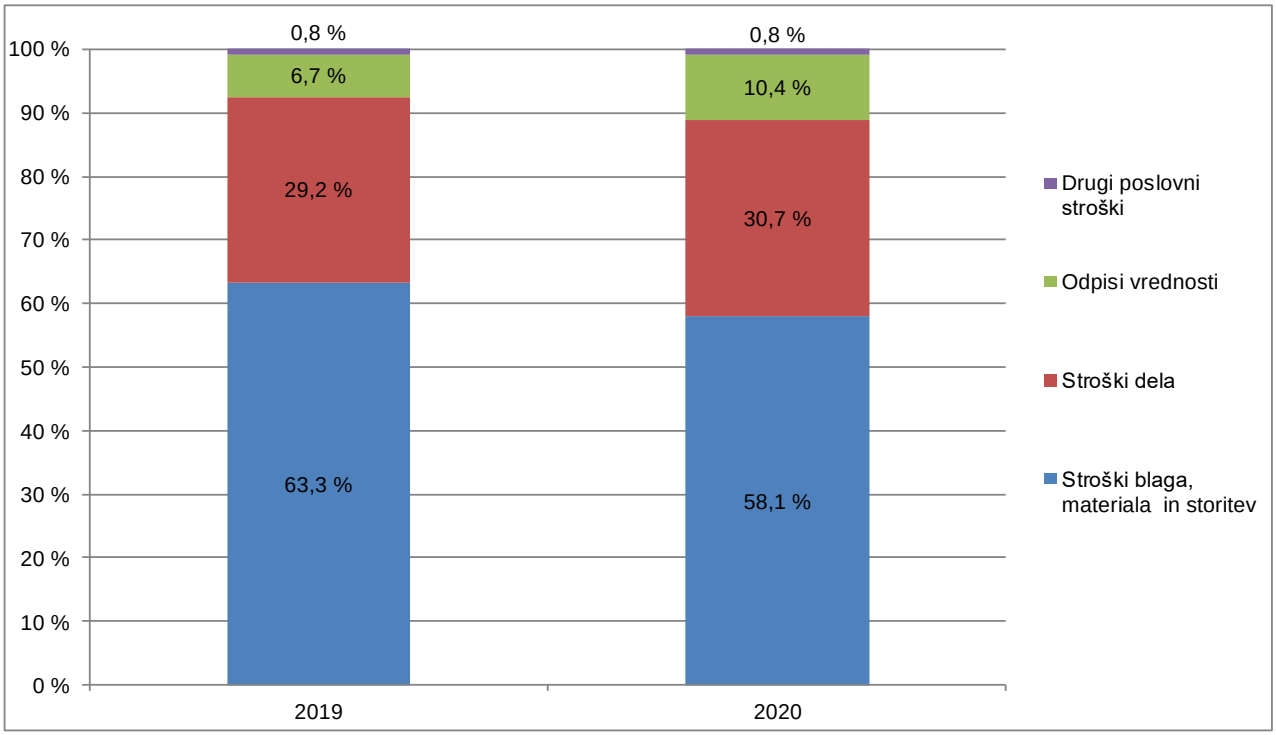

Struktura odhodkov po vrstah glede na preteklo leto se je zaradi zgoraj navedenega spremenila, in sicer so stroški dela v strukturi pridobili 1,5 odstotne točke, prav tako so za 3,7 odstotne točke višji odpisi vrednosti. Zaradi padca vrednosti stroškov blaga, materiala in storitev pa je njihov strukturni delež za 5,2 odstotne točke nižji.

Produktivnost Skupine UNIOR

(v EUR)	2020	2019	2018	2017
Kosmati donos na zaposlenega	77.744	87.334	82.727	79.593
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	32.197	34.621	32.384	32.950

Produktivnost, ki jo v Skupini UNIOR merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, se je v primerjavi z letom 2019 znižala za 11 odstotkov in znaša 77,7 tisoč evrov na zaposlenega. Drugi kazalnik produktivnosti, bruto dodana vrednost na zaposlenega, pa je za 7 odstotkov nižji kot v preteklem letu in znaša 32,2 tisoč evrov na zaposlenega. Nižja kazalnika produktivnosti sta odraz skoraj 18-odstotnega nižjega obsega prodaje ob 5,6-odstotnem znižanju števila zaposlenih iz ur.

10.6 Kazalniki poslovanja

	UNIOR d.d.		Skupina UNIOR	
	2020	2019	2020	2019
Stopnja lastniškosti financiranja *(kapital/obveznosti do virov sredstev)*	0,415	0,397	0,477	0,461
Stopnja dolgoročnosti financiranja *((kapital + dolgoročni dolgovi + dolgoročne rezervacije)/ (obveznosti do virov sredstev))*	0,764	0,708	0,770	0,724
Stopnja osnovnosti investiranja *(osnovna sredstva po neodpisani vrednosti/sredstva)*	0,415	0,369	0,529	0,512
Stopnja dolgoročnosti investiranja *((osnovna sredstva po neodpisani vrednosti + naložbene nepremičnine + dolgoročne finančne naložbe + dolgoročne poslovne terjatve)/sredstva)*	0,567	0,561	0,589	0,600
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev *(kapital/osnovna sredstva po neodpisani vrednosti)*	1,000	1,077	0,902	0,901
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient *(likvidna sredstva/kratkoročne obveznosti)*	0,057	0,080	0,202	0,142
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient *((likvidna sredstva + kratkoročne terjatve)/ kratkoročne obveznosti)*	0,462	0,450	0,722	0,583
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient *(kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti)*	1,724	1,458	1,716	1,414
Koeficient gospodarnosti poslovanja *(poslovni prihodki/poslovni odhodki)*	0,952	1,043	1,005	1,063
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala *(čisti dobiček poslovnega leta/povprečni kapital brez čistega poslovnega izida proučevanega leta)*	(0,080)	0,065	(0,013)	0,063
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala *(vsota dividend za poslovno leto/povprečni osnovni kapital matične družbe)*	0,000	0,000	0,000	0,000

10.7 Finančni položaj

10.7.1 Finančni položaj družbe UNIOR d.d.

Skupna sredstva družbe so konec leta 2020 znašala 221,7 milijona evrov in so se v koledarskem letu 2020 znižala za 29,8 milijona evrov oziroma za 11,8 odstotka. Dolgoročna sredstva so se znižala za 13 milijonov evrov, od tega za 12,8 milijona evrov naložbene nepremičnine zaradi prodaje nepremičnine v Mariboru. Za 0,8 milijona evrov so se znižala opredmetena osnovna sredstva zaradi presežka amortizacije nad vlaganji v letu 2020. Dolgoročne finančne naložbe so se znižale za 1,4 milijona evrov zaradi vračil dolgoročno danih posojil in oblikovanja popravkov vrednosti naložb. Dolgoročne poslovne terjatve so nižje za 0,2 milijona evrov, in sicer zmanjšanje skoraj v celoti predstavljajo nižje dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini. Za 2,3 milijona evrov pa dolgoročna sredstva povečujejo višje odložene terjatve za davek. Kratkoročna sredstva so se znižala za 16,7 milijona evrov oziroma za 15,6 odstotka. Stanje zalog je za 5,9 milijona evrov nižje, in sicer so se znižale vse vrste zalog. Kratkoročne finančne naložbe so nižje za 2 milijona evrov zaradi nižjega stanja kredita do družbe Unitur d.o.o. Kratkoročne poslovne terjatve so nižje za 6 milijonov evrov predvsem zaradi pospešene izterjave terjatev do kupcev. Stanje denarnih sredstev je za 2,9 milijona evrov nižje kot na začetku leta.

Kapital družbe se je v letu 2020 znižal za 8 milijonov evrov, kar je posledica izgube poslovnega leta 2020 v višini 7,9 milijona evrov ter spremembe rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti. Finančne obveznosti so se v tekočem letu znižale za 18,7 milijona evrov, in sicer iz naslova rednih odplačil glavnic posojil v prvi polovici leta (družba je z vsemi poslovnimi bankami skladno z interventno zakonodajo dosegla dogovor o odlogu plačila glavnic za obdobje junij 2020 do maj 2021), izrednega odplačila v višini 8,5 milijona evrov za prejeto kupnino pri prodaji nepremičnine v Mariboru in nižjega stanja izkoriščenosti revolving kreditov. 85,4 odstotka finančnih obveznosti družbe je dolgoročnih, kratkoročne obveznosti pa predstavljajo črpano revolving posojilo ter 8,7 milijona evrov glavnic dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v letu 2021. Glede na obrestno mero je 98,1 odstotka vseh finančnih obveznosti družbe vezanih na spremenljivo obrestno mero, od tega je 57,3 odstotka teh ščitenih z obrestno zamenjavo do decembra 2022.

Ročnost finančnih obveznosti

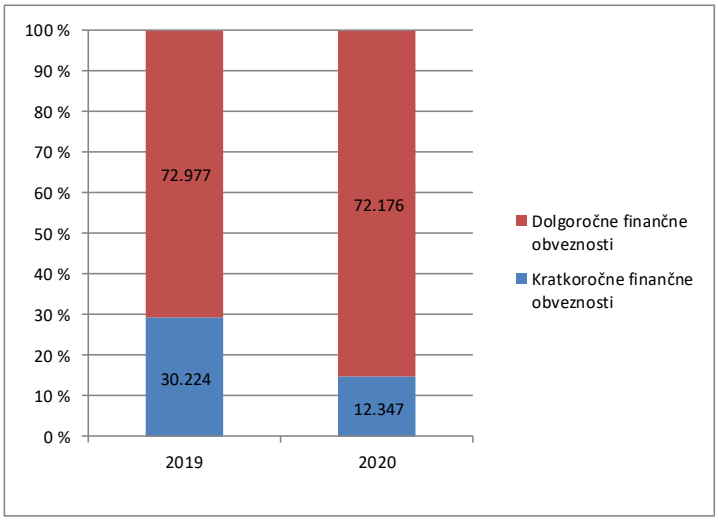

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

Poslovne obveznosti so se v letu 2020 znižale, in sicer za 3,2 milijona evrov oziroma za 7,3 odstotka, in znašajo 40 milijonov evrov. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so nižje za 3,2 milijona evrov, za 0,2 milijona evrov so nižje obveznosti do družb v skupini ter obveznosti iz naslova prejetih predujmov s strani kupcev, ki so nižje za 2,8 milijona evrov. Druge kratkoročne poslovne obveznosti so višje za 3 milijone evrov, največje povečanje predstavljajo za 2,5 milijona evrov višji odloženi prihodki programa Strojegradnja iz naslova projektov, ki še niso bili odpremljeni.

10.7.2 Finančni položaj Skupine UNIOR

Skupna sredstva Skupine UNIOR so konec leta 2020 znašala 341,4 milijona evrov, v koledarskem letu 2020 pa so se znižala za 33,4 milijona evrov oziroma za 8,9 odstotka. Dolgoročna sredstva so znašala 206,7 milijona evrov, glede na konec preteklega leta pa so se znižala za 21,7 milijona evrov, od tega za 12,8 milijona evrov naložbene nepremičnine zaradi prodaje nepremičnine v Mariboru. Za 11,6 milijona evrov so se znižala opredmetena osnovna sredstva, od tega 3 milijone evrov zaradi presežka amortizacije nad investicijskimi vlaganji in 6,9 milijona evrov zaradi prevrednotenja zemljišč na podlagi cenitev na dan 31. 12. 2020. Neopredmetena sredstva so se povečala za 0,4 milijona evrov zaradi usredstvenih stroškov razvoja. Dolgoročne finančne naložbe so se povečale za 94 tisoč evrov, kar je posledica vrednotenja pridruženih podjetij po kapitalski metodi. Dolgoročne poslovne terjatve so se zmanjšale za 28 tisoč evrov. Odložene terjatve za davek so se povečale za 2,3 milijona evrov in znašajo 5,7 milijona evrov. Kratkoročna sredstva so konec leta 2020 znašala 134,7 milijona evrov in so se v primerjavi s koncem preteklega leta znižala za 11,7 milijona evrov oziroma za 8 odstotkov. Stanje zalog je za 8,4 milijona evrov nižje kot pred letom dni, pri čemer so se znižale vse vrste zalog. Kratkoročne finančne naložbe so se povečale za 0,4 milijona evrov zaradi višjih depozitov pri bankah. Kratkoročne poslovne terjatve so nižje za 4,8 milijona evrov predvsem zaradi krajšanja plačilnih rokov in pospešene izterjave terjatev do kupcev. Stanje denarnih sredstev je za 1,1 milijona evrov višje kot na začetku leta.

Kapital Skupine UNIOR je na dan 31. 12. 2020 znašal 162,9 milijona evrov, v letu 2020 pa se je znižal za 10 milijonov evrov, kar je posledica izgube poslovnega leta 2020 v višini 2,2 milijona evrov, spremembe rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 5,7 milijona evrov, znižanja prevedbenega popravka kapitala za en milijon evrov, izplačila dividend lastnikom neobvladujočega deleža v višini 0,6 milijona evrov in ostalih sprememb kapitala v višini pol milijona evrov. Dolgoročne in kratkoročne finančne obveznosti skupaj znašajo 106,4 milijona evrov. V tekočem letu so se znižale za 16,9 milijona evrov, in sicer iz naslova rednih odplačil glavnic posojil v prvi polovici leta (skupina je z vsemi poslovnimi bankami, kjer je to bilo možno v skladu z lokalno interventno zakonodajo, dosegla dogovor o odlogu plačila glavnic za obdobje junij 2020 do maj 2021), izrednega odplačila v višini 8,5 milijona evrov za prejeto kupnino pri prodaji nepremičnine v Mariboru in nižjega stanja izkoriščenosti revolving kreditov. 83,8 odstotka finančnih obveznosti Skupine UNIOR je dolgoročnih, kratkoročne obveznosti pa predstavljajo črpana revolving posojila ter 9,4 milijona evrov glavnic dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v letu 2021. Glede na obrestno mero je 96,5 odstotka vseh finančnih obveznosti skupine vezanih na spremenljivo obrestno mero, od tega je 53,8 odstotka teh ščitenih z obrestno zamenjavo do decembra 2022.

Ročnost finančnih obveznosti

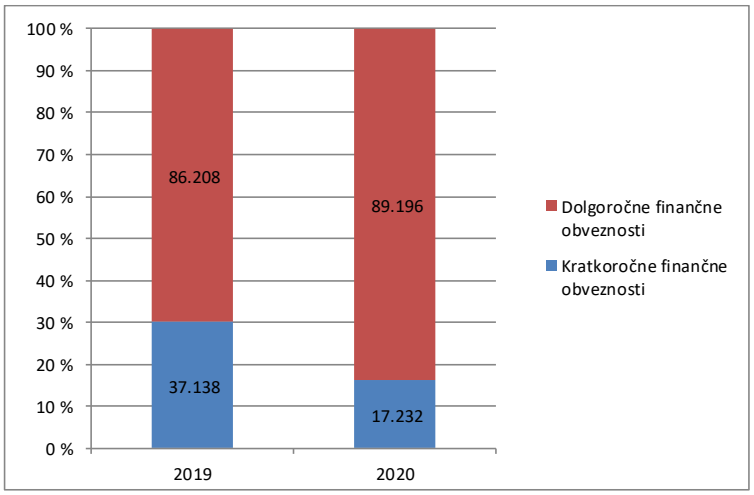

Poslovne obveznosti Skupine UNIOR so se v letu 2020 znižale za 5,1 milijona evrov oziroma za 7,7 odstotka in znašajo 61,3 milijona evrov. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so nižje za 4,8 milijona evrov, obveznosti iz naslova prejetih predujmov s strani kupcev pa so nižje za 3,2 milijona evrov, medtem ko so kratkoročne menične obveznosti višje za 0,5 milijona evrov, druge kratkoročne poslovne obveznosti pa so višje za 2,4 milijona evrov zaradi višjih odloženih prihodkov programa Strojegradnja iz naslova projektov, ki še niso bili odpremljeni.

10.8 Investicije

10.8.1 Investicije družbe UNIOR d.d.

V letu 2020 smo izvedli za 7,6 milijona evrov investicij v nova osnovna sredstva. 2,4 milijona evrov vlaganj je bilo v obliki lastnih proizvodov. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi z letom 2019 znižala za 3,1 milijona evrov. Vlaganj v gradbene objekte je bilo za 2,8 milijona evrov, največ v tem predstavljajo vlaganja za potrebe razširitve proizvodnih prostorov. Za posodobitev in razširitev strojnih kapacitet proizvodnje smo namenili 4,7 milijona evrov, in sicer glavnino (2,7 milijona evrov) za program Odkovki, za katerega smo kupili obdelovalne CNC-stroje in nadaljevali z robotizacijami kovaških linij.

	2020	2019	2018	2017
Naložbe (v tisočih EUR)	7.578	10.708	13.165	13.948
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	5,49	6,11	7,64	8,44

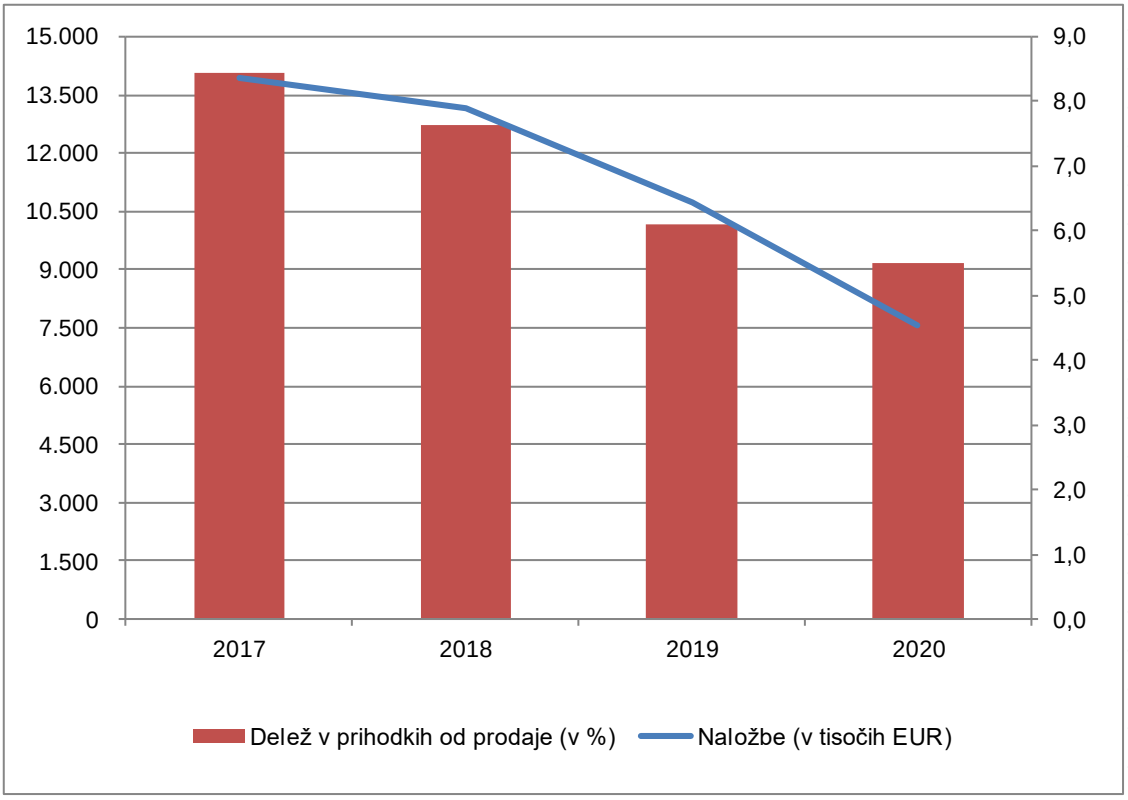

Za plačila naložb v osnovna sredstva smo v letu 2020 namenili 7,5 milijona evrov. Plačila so v letu 2020 za 2,7 milijona evrov nižja kot v preteklem letu, 1,6 milijona evrov sredstev pa je bilo v letu 2020 namenjeno še za plačila investicij preteklega leta 2019.

10.8.2 Investicije Skupine UNIOR

V letu 2020 smo v Skupini UNIOR izvedli za 13,6 milijona evrov investicij v nova osnovna sredstva, od tega je bilo 2,4 milijona evrov vlaganj v obliki lastnih proizvodov. Naložbe v neopredmetena osnovna sredstva so znašale 2 milijona evrov, v opredmetena osnovna sredstva pa 11,6 milijona evrov. V kovinski dejavnosti je bilo naložb za 12,4 milijona evrov, v turistični dejavnosti pa za 1,2 milijona evrov. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi z letom 2019 znižala za 7 milijonov evrov.

Vlaganj v gradbene objekte je bilo za 3,7 milijona evrov, največ v tem predstavljajo vlaganja za potrebe razširitve proizvodnih prostorov. Za posodobitev in razširitev strojnih kapacitet proizvodnje smo namenili 7,3 milijona evrov, od tega glavnino v znesku 5,3 milijona evrov za proizvodnjo odkovkov, kjer smo kupili dve kovaški liniji (na Hrvaškem in na Kitajskem), CNC obdelovalne stroje za orodjarno in obdelavo odkovkov ter nadaljevali z robotizacijami kovaških linij.

Naložbe v osnovna sredstva in njihov delež v prihodkih od prodaje Skupine UNIOR

	2020	2019	2018	2017
Naložbe (v tisočih EUR)	13.593	20.546	25.135	21.370
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	6,47	8,03	10,20	8,94

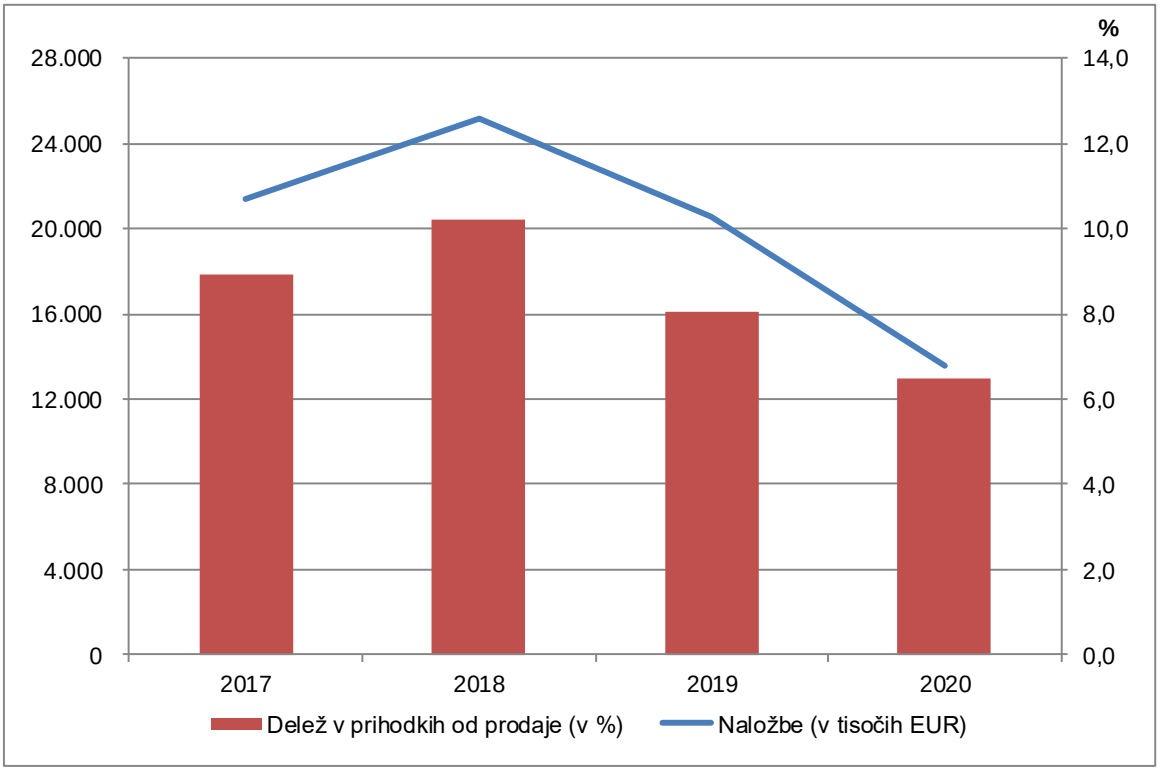

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

10.9 Notranja revizija

Notranja revizija je služba, ki organizacijsko deluje kot samostojna in neodvisna podporna funkcija v okviru obvladujoče družbe in je organizacijsko neposredno podrejena upravi družbe ter funkcijsko revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu. Notranjerevizijske preglede izvajamo na ravni UNIOR d.d. in v odvisnih družbah Skupine UNIOR v Sloveniji in tujini na podlagi sprejete Notranjerevizijske temeljne listine.

Notranja revizija svoje poslanstvo izvaja v okviru potrjenega srednjeročnega in letnega načrta dela. V skladu z Letnim načrtom dela za leto 2020 in njegovimi spremembami smo opravili osem rednih notranjerevizijskih pregledov.

V okviru izvedenih pregledov smo preverili doseganje revizijskih ciljev v kategorijah delovanja, poročanja in skladnosti s predpisi vsakega revidiranega področja. Za posamezna pregledana področja smo predlagali priporočila kot možnosti za izboljšave revidiranega področja. Redno smo izvajali tudi preverjanje njihovega uresničevanja.

Notranja revizija je o posameznem opravljenem pregledu poročala revidirani enoti, vodstvu revidirane enote in upravi družbe. Obdobno pa smo zbirno o ugotovitvah posameznih pregledov, tveganjih in uresničevanju notranjerevizijskih priporočil poročali upravi in revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu.

10.10 Podružnice v tujini

Družba UNIOR d.d. nima podružnic ali poslovnih enot v tujini.

10.11 Dogodki po bilanci stanja

10.11.1 Poslovni dogodki po bilanci stanja

Podpis pogodbe o prodaji odvisne družbe UNIOR FRANCE S.A.S. v Franciji
Podrobneje je vpliv prodaje odvisne družbe predstavljen v poglavjih 12. 10 in 17.9 Letnega poročila 2020.

Vpliv epidemije zaradi bolezni COVID-19 na poslovanje
Podrobneje je vpliv epidemije predstavljen v poglavjih 12.10 in 17.9 Letnega poročila 2020.

10.11.2 Ostali dogodki po bilanci stanja

Prekinitev prodajnega postopka za prodajo hčerinske družbe UNITUR d.o.o.
1. 2. 2021 je družba objavila, da bo prodajni postopek za prodajo 100-odstotnega lastniškega deleža v hčerinski družbi UNITUR d.o.o., ki ga je začela v oktobru 2019, ostal prekinjen zaradi epidemije virusne bolezni COVID-19 in da družba načrtuje, da bo s prodajnim postopkom predvidoma nadaljevala do konca leta 2021 oziroma ko se bodo razmere, vezane na virusno bolezen COVID-19, izboljšale.

Poziv k vložitvi kandidatur za člana/članico nadzornega sveta UNIOR d.d.
8. 3. 2021 je družba na podlagi sklepa Nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. objavila Poziv kandidatom za člana nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., s katerim je povabila zainteresirane kandidate k vložitvi kandidatur za člane nadzornega sveta UNIOR d.d. – predstavnike kapitala za mandatno obdobje štirih let s pričetkom mandata dne 13. 12. 2021.

Prejem odločbe ATVP o prekršku
10. 3. 2021 je družba UNIOR d.d. javno objavila, da je prejela odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev, s katero je ATVP odločila, da je UNIOR Kovaška industrija d.d. odgovorna za storitev prekrška po 3. točki prvega odstavka 528. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov s tem ko vmesno poročilo, ki je del Nerevidiranega polletnega poročila o poslovanju za obdobje januar – junij 2019 za družbo UNIOR Kovaška industrija d.d. in Skupino UNIOR za prvih šest mesecev poslovnega leta, torej od 1. 1. 2019 do 30. 6. 2019, ni vsebovalo podatkov iz petega odstavka 137. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov o bistvenih vrstah tveganj in negotovosti v zvezi s preostalimi šestimi meseci poslovnega leta ali navedbe, da bistvenih tveganj ni. Družba je kršitev, za katero je prejela navedeno odločbo na podlagi odredbe Agencije za trg vrednostnih papirjev, odpravila v skladu z rokom in načinom, navedenim v odredbi že 31. 8. 2020 s tem, ko je v Nerevidirano polletno poročilo o poslovanju za obdobje januar – junij 2020 za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR vključila opis bistvenih vrst tveganj in negotovosti v zvezi s preostalimi šestimi meseci tekočega poslovnega leta. Na podlagi odprave kršitve je s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev družba UNIOR d.d. prejela tudi odločbo, v kateri je Agencija za trg vrednostnih papirjev ugotovila, da je družba UNIOR d.d. odpravila ugotovljeno kršitev.

10.12 Izvajanje javne službe

Izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče

Koncesijska pogodba je bila sklenjena z Občino Zreče 1. 3. 2007 za obdobje 20 let. UNIOR d.d. je na podlagi te pogodbe s soglasjem Občine Zreče prevzel koncesijsko dejavnost s Pogodbo o upravljanju in izvajanju. V skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje javne gospodarske službe oskrbe s toplotno energijo na območju Zreč pa se je UNIOR d.d. zavezal tudi za upravljanje in vzdrževanje omrežja za distribucijo toplotne energije.

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe – proizvodnja in oskrba s toplotno energijo

(v EUR)	2020	2019
Prihodki iz naslova dobave zemeljskega plina in elektrike	391.126	500.506
Skupaj prihodki	**391.126**	**500.506**
Stroški materiala in storitev	405.337	500.948
Amortizacija	84.818	82.221
Stroški dela	94.758	104.533
Drugi poslovni odhodki	14.952	15.477
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	10.572	13.392
Skupaj stroški poslovanja	**610.437**	**716.570**
POSLOVNI IZID	**(219.311)**	**(216.064)**

Prihodki gospodarske javne službe se z namenom zagotavljanja ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe spremljajo v za ta namen organiziranih poslovno izidnih mestih v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče. Prihodke predstavljajo zaračunana toplotna energija uporabnikom.

Stroški poslovanja so sestavljeni iz fiksnih upravičenih stroškov (stroški materiala, storitev, strošek dela, strošek vzdrževanja, amortizacija in drugi odhodki poslovanja) in variabilnih stroškov (strošek energenta).

Na podlagi vseh podatkov je agencija za energijo k izhodiščni ceni toplote za distribucijski sistem izdala soglasje k izhodiščni ceni.

Sodila za ločevanje odhodkov v zvezi z izvajanjem javne službe v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih delavnosti (ZPFOLERD-1)

Družba UNIOR d.d. izvaja javno službo na področju gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče.

Z namenom ločenega izkazovanja in računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s koncesijskimi pogodbami so v okviru družbe UNIOR d.d. organizirana ločena stroškovna mesta, in sicer:

- stroškovno mesto z oznako 52100 – SPTE 1 (proizvodnja elektrike in toplote);
- stroškovno mesto z oznako 52200 – SPTE 2 (proizvodnja elektrike in toplote);
- stroškovno mesto z oznako 52500 – Kotlarna Dobrava (toplota).

Neposredni stroški gospodarske javne službe se evidentirajo po svojih naravnih vrstah glede na to, katera prvina poslovnega procesa jih povzroča: stroški delovnih sredstev oziroma amortizacija, stroški dela, stroški storitev, stroški predmetov dela oziroma stroški materiala.

Razdelitev toplote in elektrike po proizvodnji

Fiksni upravičeni stroški brez stroškov energentov (stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, stroški vzdrževanja, amortizacija, drugi odpisi vrednosti in drugi odhodki poslovanja) na Kotlarni Dobrava SM 52500 v celoti izhajajo iz proizvodnje in prodaje toplote.

Na stroškovnem mestu 52100 kogeneracija SPTE 1 in 52200 kogeneracija SPTE 2 pa se fiksni stroški izračunajo glede na delež proizvedene električne energije in toplote.
Izračun temelji na tehnični specifikaciji proizvajalca proizvodne naprave in je v razmerju:

- SPTE 1: SM 52100 (elektrika 391 kW – 45,4 odstotka),
  (toplota 508 kW – 54,6 odstotka);
- SPTE 2: SM 52200 (elektrika 637 kW – 43,94 odstotka),
  (toplota 766 kW – 56,51 odstotka).

Variabilni stroški (energenti) na stroškovnem mestu 52100 kogeneracija SPTE 1 in 52200 kogeneracija SPTE 2 se določijo v razmerju dejansko proizvedene elektrike in proizvedene toplote.

Posredni stroški gospodarske javne službe se z namenom njihovega razporejanja po dejavnostih in zagotavljanja ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih ugotavljajo s sodili.

Posredne stroške gospodarske javne službe predstavljajo splošni stroški skupnih služb družbe. Kot sodilo se uporabi delež prihodka posamezne dejavnosti v skupnih prihodkih družbe.

Objektivno opravičenost sodil je preverila revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. v letu 2020.

10.13 Cilji za leto 2021

10.13.1 Cilji družbe UNIOR d.d. za leto 2021

V družbi UNIOR d.d. v letu 2021 načrtujemo 164 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar predstavlja 18,8-odstotno povišanje v primerjavi s preteklim letom.

Ob zaključku leta 2021 načrtujemo dobiček v višini 3 milijone evrov, kar je za 11 milijonov evrov več, kot je bilo doseženo v poslovnem letu 2020.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisočih EUR)	2021 (načrt)	2020 (realizacija)
Prihodki od prodaje	164.050	138.055
EBIT	4.365	(7.403)
EBITDA	13.563	7.148
Poslovni izid	3.003	(7.959)

Program Odkovki

Na programu Odkovki načrtujemo v letu 2021 prodajo v višini 98,3 milijona evrov. Manjša načrtovana prodaja v evrih glede na leto 2019 je vezana predvsem na nižje prodajne cene zaradi upada dodatkov za jeklo in nižjih osnovnih cen jekel v letu 2020. Prodajni plan temelji na obstoječi in napovedani konjunkturi s strani naših kupcev v letu 2021. Kupci so glede na še vedno močan vplivi COVID-19 relativno optimistični in napovedujejo bistveno boljše leto, kot je bilo 2020. Pozitivno za nas je, da dobavljamo ojnice za avtomobilsko industrijo skoraj izključno za bencinske motorje, kar povečuje našo rast na področju ojnic in s tem rast prometa.

Cenovni nivo prodaje temelji na dodatku za jeklo za leto 2020. V letu 2020 smo imeli povprečni dodatek v višini 156 evra/tono, kar je manj kot v letu 2019. V letu 2021 predvidevamo ponoven dvig osnovnih cen jekla, prav tako ocenjujemo, da bodo dodatki ponovno višji kot so bili v kriznem letu 2020. Če bo v letu 2021 prišlo do bistvenih sprememb vrednosti dodatkov pri jeklu (dodatkov za odpadno železo in legirnih dodatkov) in do spremembe baznih cen jekel, lahko prodaja odstopa od plana, s tem pa tudi načrtovana dobiček in EBITDA zaradi zamikov pri obračunu dodatkov (kvartalni obračun) in posledično spremembe strukture stroškov.

V Evropski uniji je prodaja osebnih avtomobilov v letu 2020 upadla za 23,7 odstotka glede na leto 2019, pri čemer so v vseh državah članicah zabeležili upad večji kot 10 odstotkov. To je največji upad prodaje odkar v evropskem združenju proizvajalcev avtomobilov ACEA vodijo tovrstno statistiko. K boljši prodaji v letu 2021 v EU bi lahko pripomogla normalizacija razmer na COVID-19 z uporabo cepiv, prav tako pa je tržišče Kitajske v bistveno boljši kondiciji, kot je bilo v začetku leta 2020, ko je bila epidemija COVID-19 pri njih v polnem razmahu. Na drugi strani bo normalizacija situacije v Severni Ameriki po volitvah zelo verjetno pripomogla h konsolidaciji trga.

Pomembna kategorija prodaje je tudi vezana na pogonske sklope. Če se bo nadaljevala politika spodbujanja prodaje električnih avtomobilov, lahko to pri nas v naslednjih letih vpliva na nekoliko nižjo prodajo ojnic za klasične motorje, vendar trenutne napovedi in naročila kupcev za leto 2021 kažejo na povečanje te.

Strateški cilji programa Odkovki bodo tako naravnani k ustvarjanju potrebnih tehničnih in kapacitivnih pogojev za ohranjanje in večanje tržnih deležev, krčenju vseh aktivnosti in stroškov, ki ne prinašajo dodane vrednosti, in k iskanju novih projektov in razvojnih smeri, ki sicer odstopajo od trenutne tržne in proizvodne politike programa, a sledijo aktualnim smernicam v avtomobilski industriji.

Program Ročno orodje

Na programu Ročno orodje v letu 2021 načrtujemo 30,65 milijona evrov prodaje. Načrtovana realizacija prodaje samega ročnega orodja je višja, kot je bila realizirana v letu 2020, ter nižja od leta 2019. Pri tem se bo prodaja specialističnega orodja povečala, prav tako bo večja prodaja splošnega ročnega orodja in prodaja na področju hladnega kovanja.

Obseg prodaje specialističnih ročnih orodij že nekaj let raste hitreje kot standardni program. V preteklih dveh letih smo presegli strateško postavljen cilj prodaje specialnih orodij v deležu 33 odstotkov glede na celotno prodajo vseh ročnih orodij in ocenjujemo, da lahko ta delež v naslednjih dveh letih povečamo na stabilnih 40 odstotkov ali več.

Načrtovan obseg prodaje za leto 2021 predvideva zmerno okrevanje trga glede na aktualne COVID-19 okoliščine, a sta nadaljnji potek pandemije in s tem delovanje trga nepredvidljiva. Predvidevamo, da bo deset največjih kupcev v primerjavi z letom 2020 rastlo s stopnjo 10 odstotkov, ostali obstoječi kupci pa v povprečju za 7 odstotkov. Napoved prodaje vsebuje tudi prodajo novim kupcem v višini od 2 do 2,5 milijona evrov. Prodajni program se bo še naprej razvijal v smeri povečevanja prodaje specialnih orodij za tržne niše ter pridobivanja projektov pri velikih globalnih kupcih.

Delež prodaje želimo utrditi in povečati na tradicionalnih in relativno stabilnih tržiščih Evropske unije in ostalih državah Evrope, kjer poskušamo biti konkurenčni s hitrim servisiranjem trga. Večji dvig se bo beležil tudi v regijah Severne in Južne Amerike, predvsem zaradi kolesarskega orodja, medtem ko na domačem trgu ne načrtujemo povečanja prodaje.

Pričakujemo normalizacijo poslovanja na našem največjem tradicionalnem tržišču EU ter pridobivanje novih kupcev. Pomembna bo predvsem nadaljnja reorganizacija prodajne mreže pri distributerjih, ki se niso prilagodili na hitre spremembe trga, servisiranje celotnega trga logistike in digitalizacije.

Program Strojegradnja

Program Strojegradnja v letu 2021 načrtuje 19 milijonov evrov prodaje, kar je povečanje glede na preteklo leto in manj kot je bilo doseženo v letu 2019, v katerem smo imeli enega največjih obsegov realizacije programa Strojegradnja v zgodovini.

V danem trenutku posledice in morebitni ukrepi vlad za zajezitev pandemije koronavirusa v ključnih državah našega delovanja še niso znani, zato je napoved prodaje bolj ocena kot pa dejansko načrtovanje. Tak obseg je znotraj naših kapacitet in tudi glede na trenutno naročniško stanje, ki ga imamo ob koncu leta za naslednje leto. Normalen razpon odstopanja bo zaradi pandemije povečan iz standardnih +/–10 odstotkov na +/–20 odstotkov plana realizacije za prihodnje leto.

V času krize je na trgu pomanjkanje investicijskih naročil, dodatno pa lahko pandemija in njeni učinki vplivajo na sentiment odločevalcev. V primeru odstopanja navzdol se bo pristopilo k izrednim ukrepom za pridobivanje naročil za zapolnitev kapacitet, kar se bo izvajalo sproti glede na analizo naročniškega stanja. V primeru optimizma na trgu in sprostitve investicijskih projektov pa je možno tudi preseči napovedi in predvsem v drugi polovici leta povečati naročniško stanje za leto 2021 ter potem tudi za naslednje obdobje.

V letu 2021 bomo še naprej manjšali delež realizacije s Skupino VW za osebna vozila – njihov delež je že leta 2019 upadel pod 50 odstotkov, v letu 2021 pa bo komaj presegel 20 odstotkov. Tak upad je predvsem posledica elektro mobilnosti, ker so vsa nova vlaganja pri VW usmerjena v povečanje kapacitet za proizvodnjo električnih vozil. S pravočasnim razvojem smo pri VW postali pomemben dobavitelj opreme za obdelavo ohišij baterij in tako ostajamo konkurenčni dobavitelj kljub spremembam pogonskega sklopa.

Velik obseg prodaje ponovno načrtujemo s proizvajalci tovornih vozil Scania, MAN in Paccar, kjer je investicijsko stanje veliko boljše kot na področju osebnih avtomobilov. Usmeritev v izdelavo obdelovalnih strojev za pogonski sklop motorja na področju tovornih vozil nam v zadnjih 10 letih omogoča pozitivne učinke pri usklajevanju naročniškega stanja med posameznimi leti. Ta učinek je še posebej ugoden od leta 2019 dalje, saj kljub ohlajevanju v avtomobilski branži uspešno vzdržujemo konstanten obseg prometa.

Ponovno se bo povečala raznovrstnost kupcev, kjer bo ostalih manjših projektov za več kot 40 odstotkov od celotne prodaje, s čimer se manjša odvisnost od posameznih kupcev. Tudi raznovrstnost med pogonskimi sklopi, razmerje med deležem za osebna in za tovorna vozila ter regionalna razdelitev kupcev nam zmanjšujejo tveganja ob morebitni turbulenci na posameznih trgih ali segmentih prodaje in nam omogočajo primernejšo zapolnjenost kapacitet in stabilnejši obseg poslovanja.

Prodajne, servisne in partnerske aktivnosti bodo tudi v bodoče usmerjene predvsem na obstoječe kupce, s katerimi imamo dolgoročne izkušnje in s katerimi se lahko dogovarjamo za večje in dolgoročnejše investicijske projekte.

10.13.2 Cilji Skupine UNIOR za leto 2021

V Skupini UNIOR v letu 2021 načrtujemo 237 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 12,7-odstotno povečanje oziroma 26,8 milijona evrov več glede na doseženo v letu 2020.

Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) v letu 2021 načrtujemo v višini 11,8 milijona evrov, kar bo za 10,6 milijona evrov višje kot v letu 2020. EBITDA načrtujemo v višini 29,5 milijona evrov, kar bo za 23,2 odstotka oziroma za 5,6 milijona evrov več v primerjavi z letom 2020.

Kljub še vedno negotovim gospodarskim razmeram in pandemiji COVID-19, ki še kar vztraja, v letu 2021 načrtujemo dobiček Skupine UNIOR v višini 8,2 milijona evrov, kar pomeni izboljšanje čistega poslovnega izida za 10,4 milijona evrov.

Prodaja in donosnost Skupine UNIOR

(v tisočih EUR)	2021 (načrt)	2020 (realizacija)
Prihodki od prodaje	236.992	210.240
EBIT	11.762	1.128
EBITDA	29.486	23.931
Poslovni izid	8.233	(2.196)

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

RAČUNOVODSKO POROČILO
družbe UNIOR d.d.

11 Posamični računovodski izkazi družbe UNIOR d.d.

11.1 Bilanca stanja UNIOR d.d. na dan 31. 12. 2020

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2020	31. 12. 2019
	SREDSTVA		**221.730.206**	**251.492.463**
A.	**DOLGOROČNA SREDSTVA**		**131.388.160**	**144.399.216**
I.	**Neopredmetena sredstva in druga NS**	**12.3.1**	**4.783.148**	**4.805.288**
1.	Dolgoročne premoženjske pravice		210.235	242.157
2.	Dobro ime		403.940	403.940
3.	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		3.139.716	3.498.132
4.	Druga neopredmetena sredstva		90.859	108.179
5.	Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		938.398	552.880
II.	**Opredmetena osnovna sredstva**	**12.3.2**	**87.142.950**	**87.957.260**
1.	Zemljišča in zgradbe		36.698.360	37.503.652
	a) Zemljišča		*10.749.105*	*10.590.369*
	b) Zgradbe		*25.949.255*	*26.913.283*
2.	Proizvajalne naprave in stroji		44.520.700	46.511.948
3.	Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		9.334	1.609
4.	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		5.914.556	3.940.051
III.	**Naložbene nepremičnine**	**12.3.3**	**697.716**	**13.554.890**
IV.	**Dolgoročne finančne naložbe**	**12.3.4**	**25.850.047**	**27.272.681**
1.	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		24.555.362	24.997.507
	a) Delnice in deleži v družbah v skupini		*21.832.476*	*22.072.476*
	b) Delnice in deleži v pridruženih družbah		*2.612.335*	*2.812.335*
	c) Druge dolgoročne finančne naložbe		*110.551*	*112.696*
2.	Dolgoročna posojila		1.294.685	2.275.174
	a) Dolgoročna posojila družbam v skupini		*1.290.998*	*2.271.013*
	b) Dolgoročna posojila drugim		*3.687*	*4.161*
V.	**Dolgoročne poslovne terjatve**	**12.3.6**	**7.344.838**	**7.530.148**
1.	Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini		7.326.263	7.499.313
2.	Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	0
3.	Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		18.575	30.835
VI.	**Odložene terjatve za davek**	**12.3.12**	**5.569.461**	**3.278.949**
B.	**KRATKOROČNA SREDSTVA**		**90.342.046**	**107.093.247**
I.	**Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo**		**0**	**0**
II.	**Zaloge**	**12.3.5**	**63.741.199**	**69.633.224**
1.	Material		21.921.244	23.412.367
2.	Nedokončana proizvodnja		26.692.207	28.072.528
3.	Proizvodi		12.238.941	14.041.429
4.	Trgovsko blago		2.888.807	4.106.900
III.	**Kratkoročne finančne naložbe**	**12.3.7**	**2.393.901**	**4.414.223**
1.	Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
2.	Kratkoročna posojila		2.393.901	4.414.223
	a) Kratkoročna posojila družbam v skupini		*2.389.368*	*4.390.932*
	b) Druga kratkoročna posojila		*4.533*	*23.291*
IV.	**Kratkoročne poslovne terjatve**	**12.3.6**	**21.225.518**	**27.205.338**
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		5.247.555	5.841.437
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		11.319.006	18.391.417
3.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		4.658.957	2.972.484
V.	**Denarna sredstva**	**12.3.8**	**2.981.428**	**5.840.462**

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

(v EUR) Postavka		Pojasnilo	31. 12. 2020	31. 12. 2019
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		**221.730.206**	**251.492.463**
A.	**KAPITAL**	**12.3.9**	**91.938.771**	**99.923.283**
I.	**Vpoklicani kapital**		**23.688.983**	**23.688.983**
1.	Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
II.	**Kapitalske rezerve**		**30.277.035**	**30.277.035**
III.	**Rezerve iz dobička**		**20.660.288**	**20.660.288**
1.	Zakonske rezerve		1.417.442	1.417.442
2.	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		2.016.459	2.032.777
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(1.987.821)	(1.987.821)
4.	Statutarne rezerve		0	0
5.	Druge rezerve iz dobička		19.214.208	19.197.890
IV.	**Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.**		**8.299.239**	**8.324.267**
V.	**Preneseni čisti dobiček**		**16.972.710**	**10.848.985**
VI.	**Prenesena čista izguba**		**0**	**0**
VII.	**Čisti dobiček poslovnega leta**		**0**	**6.123.725**
VIII.	**Čista izguba poslovnega leta**		**7.959.484**	**0**
B.	**REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI**	**12.3.10**	**5.222.641**	**5.160.222**
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		4.745.766	4.661.157
2.	Druge rezervacije		476.875	499.065
3.	Odloženi prihodki		0	0
C.	**DOLGOROČNE OBVEZNOSTI**		**72.175.636**	**72.977.253**
I.	**Dolgoročne finančne obveznosti**	**12.3.11**	**72.175.636**	**72.977.253**
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini		0	0
2.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		71.309.639	72.088.359
3.	Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
4.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		865.997	888.894
II.	**Dolgoročne poslovne obveznosti**		**0**	**0**
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		0	0
2.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
3.	Dolgoročne menične obveznosti		0	0
4.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
5.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Č.	**KRATKOROČNE OBVEZNOSTI**		**52.393.158**	**73.431.705**
I.	**Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev**		**0**	**0**
II.	**Kratkoročne finančne obveznosti**	**12.3.13**	**12.346.519**	**30.223.677**
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini		465.530	457.970
2.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		11.576.863	29.522.265
3.	Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
4.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		304.126	243.442
III.	**Kratkoročne poslovne obveznosti**	**12.3.14**	**40.046.639**	**43.208.028**
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		1.547.953	1.729.901
2.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		27.702.548	30.934.754
3.	Kratkoročne menične obveznosti		0	0
4.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		895.384	3.651.139
5.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		9.900.754	6.892.234

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.2 Posamični izkaz poslovnega izida UNIOR d.d. za obdobje od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020

(v EUR) Postavka		Pojasnilo	2020	2019
A.	**Čisti prihodki od prodaje**	**12.4.1**	**138.054.639**	**175.336.252**
1.	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		14.210.611	18.354.596
	a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		*7.396.221*	*9.893.434*
	b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		*6.814.390*	*8.461.162*
2.	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		123.844.028	156.981.656
	a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		*113.827.691*	*144.502.708*
	b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		*10.016.337*	*12.478.948*
B.	**Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.**		**(2.930.256)**	**2.546.009**
C.	**Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve**	**12.4.2**	**2.389.485**	**2.759.635**
Č.	**Drugi poslovni prihodki**	**12.4.3**	**7.851.001**	**1.983.545**
I.	**KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA**		**145.364.869**	**182.625.441**
D.	**Stroški blaga, materiala in storitev**	**12.4.4**	**90.813.303**	**116.056.188**
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		10.696.882	12.762.416
2.	Stroški porabljenega materiala		62.888.679	81.036.373
	a) Stroški materiala		*48.597.443*	*64.024.234*
	b) Stroški energije		*5.729.687*	*6.331.760*
	c) Drugi stroški materiala		*8.561.549*	*10.680.379*
3.	Stroški storitev		17.227.742	22.257.399
	a) Transportne storitve		*3.621.724*	*4.284.958*
	b) Stroški vzdrževanja		*1.249.145*	*1.435.811*
	c) Najemnine		*988.564*	*829.289*
	č) Drugi stroški storitev		*11.368.309*	*15.707.341*
E.	**Stroški dela**	**12.4.4**	**46.778.230**	**49.705.715**
1.	Stroški plač		34.531.899	37.275.821
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj		476.925	463.372
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj		5.914.647	6.446.812
4.	Drugi stroški dela		5.854.759	5.519.710
F.	**Odpisi vrednosti**	**12.4.4**	**14.550.919**	**8.332.434**
1.	Amortizacija		8.376.407	7.900.177
2.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		4.800.383	83.778
3.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		1.374.129	348.479
G.	**Drugi poslovni odhodki**	**12.4.4**	**625.698**	**1.004.971**
1.	Rezervacije		75.528	6.944
2.	Drugi stroški		550.170	998.027
II.	**IZID IZ POSLOVANJA**		**(7.403.281)**	**7.526.133**
H.	**Finančni prihodki**	**12.4.5**	**877.354**	**3.865.461**
1.	Finančni prihodki iz deležev		682.956	3.600.863
	a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini		*652.442*	*1.560.504*
	b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		*30.484*	*2.040.256*
	c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		*30*	*103*
	č) Finančni prihodki iz drugih naložb		*0*	*0*
2.	Finančni prihodki iz danih posojil		146.456	212.329
	a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini		*136.784*	*205.666*
	b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		*9.672*	*6.663*
3.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		47.942	52.269
	a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini		*1.092*	*0*
	b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		*46.850*	*52.269*
I.	**Finančni odhodki**	**12.4.5**	**3.775.808**	**4.617.872**
1.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		*524.176*	*81.755*
2.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		2.843.594	3.179.137
	a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini		*11.408*	*8.404*
	b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		*2.815.199*	*3.156.044*
	c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic		*0*	*0*
	č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		*16.987*	*14.689*
3.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		408.038	1.356.980
	a) Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini		*449*	*414*
	b) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.		*330.117*	*220.903*
	c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		*77.472*	*1.135.663*
III.	**POSLOVNI IZID**		**(10.301.735)**	**6.773.722**
	Davek iz dobička	**12.5**	**0**	**0**
	Odloženi davek	**12.5**	**(2.342.252)**	**649.997**
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		**(7.959.483)**	**6.123.725**

Čisti dobiček ali izguba na delnico

(v EUR) Postavka	Pojasnilo	2020	2019
Čista izguba na delnico		*2,80*	*-*
Čisti dobiček na delnico		*-*	*2,16*

Čisti dobiček oziroma izguba na delnico je izračunan tako, da se v izkazu poslovnega izida ugotovljeni čisti poslovni izid obračunskega obdobja deli s številom vseh delnic, ki jih ima izdane družba UNIOR d.d.

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.3 Posamični izkaz drugega vseobsegajočega donosa UNIOR d.d.

(v EUR)	Postavka	2020	2019
1.	**Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi**	**(7.959.483)**	**6.123.725**
2.	**Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi**	**(25.028)**	**(76.430)**
2.1	**Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid**	**(25.028)**	**(76.430)**
	Čisti dobički/izgube, pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	53.259	0
	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov pripoznanih v zadržanem dobičku/izgubi	(78.287)	(76.430)
3.	**Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi**	**(7.984.511)**	**6.047.295**

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.4 Izkaz denarnih tokov UNIOR d.d.

(v EUR) Postavka	Pojasnilo	2020	2019
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a) Čisti poslovni izid			
Poslovni izid pred obdavčitvijo		(10.301.735)	6.773.722
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	12.5.	2.342.252	(649.997)
		(7.959.483)	**6.123.725**
b) Prilagoditve za			
Amortizacijo (+)	12.3.1, 12.3.2	8.376.407	7.900.177
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)	12.4.3	(88.117)	0
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	12.4.4	4.800.383	83.778
Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	12.3.6	429.634	22.375
Oblikovanje popravka vrednosti zalog	12.3.5	944.495	326.099
Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	12.3.10	62.419	378.087
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	12.4.5	(829.412)	(3.813.192)
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	12.4.5	3.367.770	3.179.137
		17.063.579	**8.076.461**
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja			
Začetne manj končne poslovne terjatve	12.3.6	5.735.496	5.748.614
Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	12.3.12	(2.342.252)	649.997
Začetne manj končne zaloge	12.3.5	4.947.530	(1.766.360)
Končni manj začetni poslovni dolgovi	12.3.14	(3.161.389)	(2.163.310)
Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	12.3.12	51.740	(17.928)
		5.231.125	**2.451.013**
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)		**14.335.221**	**16.651.199**
B. Denarni tokovi pri naložbenju			
a) Prejemki pri naložbenju			
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	12.4.5	829.412	3.600.863
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	12.3.1	23.715	27.087
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	12.3.2	88.117	405.650
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	12.3.3	8.500.000	0
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	12.3.4	62.874	8.492
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	12.3.7	7.509.432	2.206.949
		17.013.550	**6.249.041**
b) Izdatki pri naložbenju			
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	12.3.1	(1.073.530)	(2.282.035)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	12.3.2	(6.958.380)	(9.778.888)
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	12.3.3	0	(5.777)
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	12.3.4	(174.763)	(115.910)
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	12.3.7	(4.478.763)	(2.937.852)
		(12.685.436)	**(15.120.462)**
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		**4.328.114**	**(8.871.421)**
C. Denarni tokovi pri financiranju			
a) Prejemki pri financiranju			
Prejemki od vplačanega kapitala		0	0
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	12.3.11	7.947.003	1.853.436
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	12.3.13	3.986.757	8.983.583
		11.933.760	**10.837.019**
b) Izdatki pri financiranju			
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	12.4.5	(2.843.594)	(3.179.137)
Izdatki za pridobitev lastnih delnic	12.3.9	0	(1.987.821)
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	12.3.11	(7.782.979)	(979.935)
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	12.3.13	(22.829.556)	(12.632.787)
		(33.456.129)	**(18.779.680)**
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)		**(21.522.369)**	**(7.942.661)**
Č. Končno stanje denarnih sredstev		**2.981.428**	**5.840.462**
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)		**(2.859.034)**	**(162.883)**
y) Začetno stanje denarnih sredstev		**5.840.462**	**6.003.345**

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.5 Izkaz gibanja kapitala UNIOR d.d.

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2019 DO 31. 12. 2020

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
(v EUR)	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**30.277.035**	**1.417.442**	**2.032.777**	**(1.987.821)**	**19.197.890**	**8.324.267**	**10.848.985**	**6.123.725**	**99.923.283**
Začetno stanje poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**30.277.035**	**1.417.442**	**2.032.777**	**(1.987.821)**	**19.197.890**	**8.324.267**	**10.848.985**	**6.123.725**	**99.923.283**
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**(25.028)**	**0**	**(7.959.484)**	**(7.984.512)**
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	(7.959.484)	(7.959.484)
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	(78.287)	0	0	(78.287)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	0	0	0	0	0	0	53.259	0	0	53.259
Spremembe v kapitalu	**0**	**0**	**0**	**(16.318)**	**0**	**16.318**	**0**	**6.123.725**	**(6.123.725)**	**0**
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	6.123.725	(6.123.725)	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	(16.318)	0	16.318	0	0	0	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**30.277.035**	**1.417.442**	**2.016.459**	**(1.987.821)**	**19.214.208**	**8.299.239**	**16.972.710**	**(7.959.484)**	**91.938.771**

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2018 DO 31. 12. 2019

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
(v EUR)	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček/ izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**30.277.035**	**1.417.442**	**120.190**	**0**	**21.110.477**	**8.400.697**	**4.053.960**	**6.795.025**	**95.863.809**
Začetno stanje poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**30.277.035**	**1.417.442**	**120.190**	**0**	**21.110.477**	**8.400.697**	**4.053.960**	**6.795.025**	**95.863.809**
Popravek izločitve UNITUR d.o.o.	0	0	0	0	(1.987.821)	0	0	0	0	(1.987.821)
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	(1.987.821)	0	0	0	0	(1.987.821)
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**(76.430)**	**0**	**6.123.725**	**6.047.295**
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	6.123.725	6.123.725
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0		0	(76.430)	0	0	(76.430)
Spremembe v kapitalu	**0**	**0**	**0**	**1.912.587**	**0**	**(1.912.587)**	**0**	**6.795.025**	**(6.795.025)**	**0**
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	6.795.025	(6.795.025)	0
Oblikovanje rezerv za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	1.912.587	0	(1.912.587)	0	0	0	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**30.277.035**	**1.417.442**	**2.032.777**	**(1.987.821)**	**19.197.890**	**8.324.267**	**10.848.985**	**6.123.725**	**99.923.283**

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

12 Pojasnila k posamičnim računovodskim izkazom družbe UNIOR d.d.

UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija, je obvladujoča družba Skupine UNIOR.

Računovodski izkazi delujoče družbe so pripravljeni za leto, ki se je končalo 31. 12. 2020.

Seznam in vse podatke družb, v kapitalu katerih je družba UNIOR d.d. udeležena z najmanj 20 odstotki, razkrivamo v poglavju 15 (Skupina UNIOR) Letnega poročila 2020.

12.1 Izjava o skladnosti

Posamični računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljeni za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Zgolj revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, s financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava UNIOR d.d., je računovodske izkaze potrdila dne 20. 4. 2021.

12.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna valuta v Sloveniji, prikazani brez centov in zaokroženi na celo število.

12.2.1 Poštena vrednost

Prikazana sredstva in obveznosti so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednostih razen zemljišč in naložbenih nepremičnin, ki so vrednotena po pošteni vrednosti, stroški obrestnih zamenjav se evidentirajo v izkazu poslovnega izida. Ocenjujemo, da ni večjih razlik do poštenih vrednosti.

Sredstva in obveznosti, ki so merjene ali razkrite po pošteni vrednosti, so razvrščene v hierarhijo poštenih vrednosti na naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja,
- raven 2: sredstva, ki ne kotirajo na borzi, njihovo vrednost pa je mogoče spremljati v celotnem trajanju sredstva,

- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni pošteni vrednosti vrednotena zemljišča in naložbene nepremičnine, ter po pošteni vrednosti razkrite zgradbe in opremo, ki se vrednoti po nabavni vrednosti, za katere opravljamo preveritev znakov slabitev. V to raven za namene razkritja poštene vrednosti razvrščamo tudi dolgoročne finančne naložbe, ki so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve in poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2020

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		**10.749.105**	**10.749.105**
– zemljišča		*10.749.105*	*10.749.105*
Naložbene nepremičnine		**697.716**	**697.716**
Dolgoročne finančne naložbe	**0**	**25.850.047**	**25.850.047**
– delnice, ki kotirajo na borzi	*0*	*0*	*0*
– delnice, ki ne kotirajo na borzi		*24.555.362*	*24.555.362*
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		*1.294.685*	*1.294.685*
Dolgoročne poslovne terjatve		**7.344.838**	**7.344.838**
Kratkoročne finančne naložbe		**2.393.901**	**2.393.901**
Kratkoročne poslovne terjatve		**21.225.518**	**21.225.518**
Dolgoročne finančne obveznosti		**72.175.636**	**72.175.636**
Dolgoročne poslovne obveznosti		**0**	**0**
Kratkoročne finančne obveznosti		**12.346.519**	**12.346.519**
Kratkoročne poslovne obveznosti		**40.046.639**	**40.046.639**

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31 .12. 2019

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		**10.590.369**	**10.590.369**
– zemljišča		*10.590.369*	*10.590.369*
Naložbene nepremičnine		**13.549.113**	**13.549.113**
Dolgoročne finančne naložbe	**2.145**	**27.270.536**	**27.272.681**
– delnice, ki kotirajo na borzi	*2.145*	*0*	*2.145*
– delnice, ki ne kotirajo na borzi		*24.995.362*	*24.995.362*
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		*2.275.174*	*2.275.174*
Dolgoročne poslovne terjatve		**7.530.148**	**7.530.148**
Kratkoročne finančne naložbe		**4.414.223**	**4.414.223**
Kratkoročne poslovne terjatve		**27.205.338**	**27.205.338**
Dolgoročne finančne obveznosti		**72.977.253**	**72.977.253**
Dolgoročne poslovne obveznosti		**0**	**0**
Kratkoročne finančne obveznosti		**30.223.677**	**30.223.677**
Kratkoročne poslovne obveznosti		**43.208.028**	**43.208.028**

Zemljišča in naložbene nepremičnine vrednotimo po pošteni vrednosti, ki je določena s cenitvijo, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe in obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 12.3 Letnega poročila 2020.

12.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklem letu.

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in sprejela EU:

- **spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake** – Opredelitev izraza »pomembno«, ki jih je EU sprejela 29. 11. 2019 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve** – Opredelitev poslovnega subjekta, ki jih je EU sprejela 21. 4. 2020 (v veljavi za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema enak datumu začetka prvega letnega poročevalskega obdobja, ki se začne 1. 1. 2020 ali pozneje, in pridobitve sredstev, do katerih pride na začetku tega obdobja ali po njem),
- **spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja** – Reforma referenčnih obrestnih mer, ki jih je EU sprejela 15. 1. 2020 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 16 – Najemi –** Oprostitve plačil najemnin v povezavi s COVID-19, ki jih je EU sprejela 9. 10. 2020 in veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 6. 2020 ali pozneje, za poslovna leta, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali pozneje,
- **spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP**, ki jih je EU sprejela 29. 11. 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2020 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb k obstoječim standardom ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov.

12.2.3 Posli v tuji valuti

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan posla. Denarna in nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

12.2.4 Dobiček/izguba iz poslovanja

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

12.2.5 Pomembne ocene in presoje

Skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Ocene oblikuje glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke. Ocene in presoje so prisotne tudi pri slabitvah finančnih naložb, terjatvah, slabitvah zalog in pri ocenah življenjskih dob osnovnih sredstev. Za vrednotenje zemljišč se pri ocenah in presojah uporabljajo metode vrednotenja, ki temeljijo na metodi primerljivih transakcij.

Odloženi davki
Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, smo oblikovali odložene terjatve za davke iz naslova:
- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- oslabitev finančnih naložb,
- olajšav za investiranje in vlaganje v raziskave in razvoj,
- olajšav iz naslova neizrabljenih davčnih izgub.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 12.3.12 Letnega poročila 2020.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Davčna stopnja, uporabljena za izračun višine odbitnih začasnih razlik, je 19 odstotkov. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12, in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč na višjo vrednost in pri prevrednotenju odpravnin.

Družba v bilanci stanja prikazuje pobotane terjatve oziroma obveznosti za odloženi davek, v podrobnih razkritjih pa so izkazane v bruto zneskih.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Če družba ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša.

Rezervacije
Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:
- izračuna rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine,
- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali drugi zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

Tveganja
Skladno z MSRP 7 so finančna tveganja (kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer ter likvidnostno tveganje) podrobno razkrita in opisana v računovodskem delu Letnega poročila 2020, in sicer v poglavju 12.7 razdelek Finančna tveganja.

12.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja

V skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja predstavljamo posamezne kategorije predpisanih razkritij in vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih vključujemo tudi v številčne ter opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v računovodskih izkazih.

Opredmetena osnovna sredstva
Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja na podlagi cenitev pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti najmanj vsakih pet let. Prevrednotenje zemljišč se opravi na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prevrednotenje se izkaže preko drugega vseobsegajočega donosa kot rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti. Prevrednotovalni presežek se izkaže v kategoriji kapital kot rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti in neposredno ne vplivajo na poslovni izid. Pri merjenju gradbenih objektov, zgradb, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane v nadaljevanju pod naslovom Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevračljive nakupne dajatve po odštetju vseh trgovinskih in drugih popustov; vse stroške spravljanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovanji poslovodstva, ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo družba prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da je sredstvo namesto za proizvajanje zalog v določenem obdobju uporabljalo tudi v druge namene.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebuje sestavne dele, ki imajo različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, stroški izposojanja in se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

<u>Kasnejši stroški</u>
Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi, ali pa da se podaljša življenjska doba. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

<u>Amortizacija</u>
Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih

postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba, so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:		
Nepremičnine	0,5	13,6
Zidane zgradbe	0,5	13,6
Druge zgradbe	2,5	5,0
Oprema:		
Proizvajalna oprema	0,1	25,4
Računalniška in elektr.oprema	1,0	50,0
Viličarji in dvigala	1,8	22,1
Avtomobili in traktorji	12,5	25,0
Oprema za čiščenje in ogrevanje	3,3	20,6
Merilne in kontrolne naprave	3,2	43,6
Pohištvo – pisarniško in ostalo	1,5	50,0
Druga oprema	33,3	33,3

Odprava pripoznanja

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je katerikoli od pogojev izpolnjen.

Sredstva v najemu

Na osnovi najema pridobljena sredstva se pripoznajo kot pravica do uporabe in obveznost iz najema. Pravica do uporabe sredstev ne vključuje sredstev iz kratkoročnih najemov (do 1 leta) in najemov majhne vrednosti (posamezno najeto sredstvo do višine 5.000 evrov). Vrednost sredstva se pripozna v sedanji vrednosti najemnin, ki še niso plačane. Najemnine se diskontirajo po obrestni meri, sprejeti pri najemu ali predpostavljeni obrestni meri za izposojanje. Pri izračunu pravic do najema se upošteva tudi morebitne začetne neposredne stroške in oceno stroškov, ki bodo nastali pri odstranitvi ali obnovitvi sredstva. Predpostavljena obrestna mera je določena na osnovi obrestne mere za netvegane državne obveznice in kreditnega pribitka. Pri merjenju pravic do uporabe sredstev se uporablja model nabavne vrednosti. Začetna vrednost pravic se v dobi uporabe zmanjšuje za amortizacijo in izgubo zaradi oslabitve ter se popravlja za ponovno merjenje obveznosti iz najema. Pravice se amortizirajo od datuma začetka do konca najema. Pri merjenju obveznosti iz najema se po začetku najema obveznosti povečajo za obresti in zmanjšajo za plačila najemnin. V primeru spremembe najema se ponovno izmeri vrednost obveznosti ali pa izračuna ločen najem. Pravice do uporabe sredstev in obveznosti iz najemov so v izkazu finančnega položaja prikazane kot ločene postavke.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva vrednotimo po modelu nabavne vrednosti. Na začetku jih pripoznamo po nabavni vrednosti, ki je enaka pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v podjetju); razpoložljivost tehničnih,

finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta in sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvovanje stroškov).

Dobro ime
Dobro ime ovrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Po začetnem pripoznanju se dobro ime izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrane oslabitve. Preverba oslabitve se izvaja letno za enoto, na katero se dobro ime nanaša.

Emisijski kuponi
Med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi so izkazani dolgoročno odloženi stroški emisijskih kuponov, dodeljenih od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

Amortizacija
Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo na razpolago za uporabo, to pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano. Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva. Dobo in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic, lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva je 5 let.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba, so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Neopredmetena dolgoročna sredstva	3,3	22,6

Naložbene nepremičnine
Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti in jo ocenimo s pomočjo cenitve, pripravljene s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo.

Finančne naložbe
Finančne naložbe v odvisna, pridružena, skupaj obvladovana in druga podjetja vrednotimo po nabavni vrednosti. Za naložbe družba presodi znake slabitev in za naložbe, kjer ti obstajajo, naredi vrednotenja na podlagi prihodnjih denarnih tokov, ki so podlaga za evidentiranje morebitnih slabitev.

Finančni instrumenti
Finančne instrumente se lahko razvrsti v razrede, in sicer:
1. finančni instrumenti, merjeni po odplačni vrednosti,
2. finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter
3. finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Finančni instrumenti po odplačni vrednosti
Družba med te finančne instrumente razvrsti finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice (posojila, terjatve in nekotirajoči dolžniški vrednostni papirji). Finančni instrument se pripozna po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

Finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa
Skupino smo oblikovali za lastniške vrednostne papirje, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili za dolgoročne namene in jih ne posedujemo za namene trgovanja. Ob začetnem pripoznanju jih izmerimo po pošteni vrednosti z upoštevanjem transakcijskih stroškov, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v to skupino, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

Finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida
V to skupino prerazporedimo finančne instrumente, ki so namenjeni trgovanju, in finančne instrumente, ki jih družba mora izmeriti po pošteni vrednosti. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v to skupino, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

Terjatve iz poslovanja
V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane po transakcijski vrednosti. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke. Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede pričakovanih denarnih tokov za poplačilo. Slabitev terjatev oblikujemo na podlagi pričakovanih izgub glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane. Pri tem upoštevamo historične, trenutne in v prihodnost usmerjene informacije o poplačilih.

Blagovni krediti
Družba daje blagovne kredite družbam v skupini in pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite lahko obračunavamo obresti. Popravek vrednosti za dane blagovne kredite se oblikuje glede na ocenjene pričakovane kreditne izgube.

Dana posojila
Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške ob upoštevanju metode efektivnih obrestnih mer. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila ter način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja. Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčitvi instrumentov zavarovanja. Za presojo poplačljivosti danih posojil se uporablja metoda presoje razpoložljivosti denarnega toka upnika za poplačilo ter metoda neto vrednosti sredstev, s katerimi razpolaga upnik in so podlaga za poplačilo danih posojil.

Prejeta posojila
Prejeta posojila vodimo ob začetnem pripoznanju po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške ob upoštevanju metode efektivnih obrestnih mer. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse

finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z bianco menicami, terjatvami, zalogami in hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

Sredstva za prodajo
Med sredstvi (skupine za odtujitev) za prodajo prikazujemo nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, njihovo vrednost pa bomo povrnili s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z njihovo uporabo. V skupino sredstev za prodajo dolgoročna sredstva prerazvrstimo v trenutku, ko je prodaja zelo verjetna, kar pomeni, da imamo znanega kupca in podpisano predpogodbo ali pogodbo o prodaji takšnega sredstva. Sredstva na sredstva za prodajo prerazvrstimo po knjigovodski vrednosti, kot so bila prikazana med dolgoročnimi sredstvi, ne glede na pričakovano prejeto kupnino za to sredstvo. Sredstva za prodajo se ne amortizirajo.

Zaloge
Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljanju na njihovo sedanje mesto in stanje. Pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvajalnih sredstev. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družba konec leta preverja zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabi na iztržljivo vrednost.
Družba oblikuje popravek zalog glede na starost, in sicer:
- zaloge, ki niso imele gibanja v zadnjem letu, v višini 5 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja dve leti, v višini dodatnih 15 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja tri leta, v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja štiri leta, v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja pet let in več, v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog.

Denar
Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih ter bančne depozite z ročnostjo do treh mesecev. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

Kapital
Osnovni kapital
Osnovni kapital družbe UNIOR d.d. je izkazan v evrih in je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

Dividende
Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih družbe, kot obveznost do delničarjev, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Odkup lastnih delnic
V letu 2019 smo na podlagi pravnomočne sodbe pridobili lastne delnice. V računovodskih izkazih se pripoznajo kot odbitna postavka v kapitalu družbe. Delnice izkazujemo po stroškovni metodi, za vrednost pridobljenih lastnih delnic pa oblikujemo rezerve za lastne delnice v breme drugih rezerv iz dobička. Število lastnih delnic je prikazano v poglavjih 7 in 12.3.9 Letnega poročila 2020.

Rezervacije
Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in zakonskimi predpisi je družba dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 0,8 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 2,2 odstotka.

Državne podpore
Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar ne, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba UNIOR d.d. izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore tudi prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba UNIOR d.d. pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Finančne obveznosti
Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, skupaj s transakcijskimi stroški. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obrestnih mer. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

Finančne obveznosti iz naslova najemov
Na podlagi standarda MSRP 16 smo v začetku leta 2019 osnovna sredstva, ki jih imamo v dolgoročnem najemu, razporedili med opremo in jo vodimo kot pravico do uporabe. Opremo pripoznamo kot dolgoročno na podlagi sklenjenih pogodb. Če ni bila določena doba najema sredstva (pogodba sklenjena za nedoločen čas), smo pogodbo omejili na čas veljavnosti srednjeročnega poslovnega načrta družbe (pet let), uporabljena pa je diskontna stopnja v višini 1,2 odstotka.

Davek od dobička
Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2020 ni davčne osnove.

Odloženi davki
Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po bilanci stanja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

Prihodki
<u>Prihodki iz pogodb s kupci (primarno za program Strojegradnja)</u>
Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti, uporabljamo petstopenjski model, skladno z MRSP 15. Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo

odstotka dokončanosti del na dan bilance stanja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg predstavljajo države EU in tretje države. V prodajnem procesu nastopamo kot principal, tipično v pogodbenih dogovorih niso vključeni pomembni variabilni dogovori.

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala (primarno za program Odkovki in Ročno orodje)
Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala se merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Med prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobij.

Prihodki od najemnin
Prihodki od najemnin zajemajo v pretežni meri prihodke od naložbenih nepremičnin, to je gradbenih objektov in zemljišč, ki jih dajemo v poslovni najem. Družba prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

Drugi poslovni prihodki s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki
Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev in odpravo rezervacij v neto znesku.

Finančni prihodki in finančni odhodki
Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

Kosmati donos iz poslovanja
Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje, usredstvenih lastnih proizvodov in storitev ter drugih poslovnih prihodkov.

Odhodki – stroški
Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo jih in razkrivamo po naravnih vrstah v okviru trimestnega kontnega načrta družbe. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni izid
Poslovni izid je sestavljen iz izida iz poslovanja, povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev
Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslabljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, družba ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se najprej zniža do takrat oblikovan presežek iz prevrednotenja. Izgube zaradi oslabitve je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere

povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu, za odpravo oslabitve zemljišč pa se oblikuje presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Za zemljišča ugotavljamo pošteno vrednost s cenitvijo.

Oslabitev neopredmetenih sredstev
Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve. Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže družba kot izgubo zaradi oslabitve in knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Oslabitev finančnih sredstev
Na datum vsakega poročanja v družbi opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslabljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslabitve.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvirni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Pri finančnih naložbah, merjenih po pošteni vrednosti, preko poslovnega izida z upoštevanjem transakcijskih stroškov, ki izhajajo iz pridobitve ali izdaje.

Za finančne instrumente, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, se dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov razporedijo v izkaz poslovnega izida.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa
V izkazu drugih vseobsegajočih donosov prikazujemo postavke (vključno z morebitnimi prilagoditvami zaradi prerazvrstitev), ki niso pripoznane v poslovnem izidu, kakor zahtevajo ali dovoljujejo drugi MSRP.

Izkaz denarnih tokov
V družbi poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31. 12. 2020 in 31. 12. 2019 ter izkaza poslovnega izida za leto 2020 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

Izkaz gibanja kapitala
Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega poslovnega izida. Vključen je izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti poslovni izid tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

12.2.7 Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) izdal spremembe MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe – podaljšanje začasne oprostitve od uporabe MSRP 9, ki jih je Evropska unija sprejela 16. 12. 2020, vendar še niso stopile v veljavo (datum prenehanja veljavnosti začasne oprostitve je bil podaljšan na letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje).

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan 31. 12. 2020 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal UOMRS):

- **MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe,** vključno s spremembami MSRP 17 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Razvrščanje obveznosti na kratkoročne in dolgoročne (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2023 ali pozneje),
- **spremembe MRS 16 – Opredmetena osnovna** sredstva – Dobički pred nameravano uporabo (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje),
- **spremembe MRS 37 – Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva** – Kočljive pogodbe – Stroški izpolnjevanja pogodbe (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 3 – Poslovne združitve** – Sklicevanja na konceptualni okvir s spremembami MSRP 3 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje),
- **spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),
- **spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, MSRP 7 – Finančni instrumenti: Razkritja, MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe in MSRP 16 – Najemi** – Reforma referenčnih obrestnih mer – 2. faza (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2021 ali pozneje),
- **spremembe različnih standardov zaradi izboljšav MSRP (cikel 2018–2020)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MRS 41), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (Spremembe MSRP 1, MSRP 9 in MRS 41 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2022 ali pozneje. Sprememba MSRP 16 se nanaša samo na ponazorilni zgled, zato datum začetka veljavnosti ni naveden).

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Družba ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi ter obveznostmi v skladu z MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

12.3 Pojasnila k bilanci stanja UNIOR d.d.

12.3.1 Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2019	484.728	14.092.823	2.090.551	108.179	552.880	17.329.161
Neposredna povečanja-investicije	0	123.557	5.180	6.395	938.398	1.073.530
Prenos z investicij v teku	0	552.880	0	0	(552.880)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	0	(23.715)	0	(23.715)
Stanje 31. decembra 2020	484.728	14.769.260	2.095.731	90.859	938.398	18.378.976
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2019	80.788	10.594.691	1.848.394	0	0	12.523.873
Amortizacija v letu	0	1.034.853	37.102	0	0	1.071.955
Slabitev	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. decembra 2020	80.788	11.629.544	1.885.496	0	0	13.595.828
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	**403.940**	**3.139.716**	**210.235**	**90.859**	**938.398**	**4.783.148**
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	403.940	3.498.132	242.157	108.179	552.880	4.805.288

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2018	484.728	12.383.342	2.261.620	125.345	3.250	15.258.285
Neposredna povečanja-investicije	0	0	0	6.671	2.275.364	2.282.035
Prenos z investicij v teku	0	1.709.481	13.003	0	(1.722.484)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(184.072)	(23.837)	(3.250)	(211.159)
Stanje 31. decembra 2019	484.728	14.092.823	2.090.551	108.179	552.880	17.329.161
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2018	80.788	9.655.215	1.996.242	0	0	11.732.245
Amortizacija v letu	0	939.476	36.224	0	0	975.700
Slabitev	0	0	(184.072)	0	0	(184.072)
Stanje 31. decembra 2019	80.788	10.594.691	1.848.394	0	0	12.523.873
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	**403.940**	**3.498.132**	**242.157**	**108.179**	**552.880**	**4.805.288**
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	403.940	2.728.127	265.378	125.345	3.250	3.526.040

Družba je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje, za leto 2020 prejela 6.395 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 evro. V letu 2020 je družba poravnala obveznost za leto 2020 v višini 7.555 kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31. 12. 2020 znaša 12.751 in so prikazani med drugimi neopredmetenimi sredstvi.

Povečanje v letu predstavljajo dolgoročno odloženi stroški razvoja na programu Strojegradnja, ki so prikazani med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi v pridobivanju, in sicer v višini 920.670 evrov. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja v skupni višini 3.139.716 evrov se nanašajo na odložene stroške razvoja na programu Strojegradnja. Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 90.859 evrov so poleg emisijskih kuponov prikazane še dolgoročne aktivne časovne razmejitve.

Dobro ime izhaja iz pripojitve družbe Inexa Adria d.o.o. Letno preverjamo pošteno vrednost dobrega imena denar ustvarjajoče enote, ki ne izkazuje slabitev na podlagi njenega poslovanja.

Strošek financiranja investicije za pridobitev neopredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve sredstva, se vključuje v nabavno vrednost neopredmetenih sredstev.

Družba neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

12.3.2 Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2019	10.590.369	64.107.834	144.069.776	591.101	3.940.051	223.299.131
Neposredna povečanja – investicije	53.736	0	317.874	0	6.610.513	6.982.123
Prenos z investicij v teku	0	928.752	3.698.102	9.154	(4.636.008)	0
Zmanjšanja med letom	0	(338.137)	(2.502.513)	(7.224)	0	(2.847.874)
Prevrednotenje	105.000	0	0	0	0	105.000
Stanje 31. decembra 2020	10.749.105	64.698.449	145.583.239	593.031	5.914.556	227.538.380
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2019	0	37.194.551	97.557.828	589.492	0	135.341.871
Amortizacija v letu	0	1.632.100	5.671.298	1.054	0	7.304.452
Zmanjšanja med letom	0	(77.457)	(2.166.587)	(6.849)	0	(2.250.893)
Stanje 31. decembra 2020	0	38.749.194	101.062.539	583.697	0	140.395.430
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	**10.749.105**	**25.949.255**	**44.520.700**	**9.334**	**5.914.556**	**87.142.950**
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	10.590.369	26.913.283	46.511.948	1.609	3.940.051	87.957.260

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2018	10.590.369	61.233.393	132.756.798	597.553	9.820.146	214.998.259
Neposredna povečanja – investicije	0	0	1.340.903	0	8.437.985	9.778.888
Prenos z investicij v teku	0	3.175.672	11.140.181	2.227	(14.318.080)	0
Zmanjšanja med letom	0	(301.231)	(1.168.106)	(8.679)	0	(1.478.016)
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. decembra 2019	10.590.369	64.107.834	144.069.776	591.101	3.940.051	223.299.131
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2018	0	35.658.809	93.257.257	596.906	0	129.512.972
Amortizacija v letu	0	1.538.611	5.385.012	854	0	6.924.477
Zmanjšanja med letom	0	(2.869)	(1.084.441)	(8.268)	0	(1.095.578)
Stanje 31. decembra 2019	0	37.194.551	97.557.828	589.492	0	135.341.871
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	**10.590.369**	**26.913.283**	**46.511.948**	**1.609**	**3.940.051**	**87.957.260**
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	10.590.369	25.574.584	39.499.541	647	9.820.146	85.485.287

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima družba izkazana sredstva, ki jih je pridobila z najemom z nabavno vrednostjo 1.400.771 evrov in sedanjo vrednostjo na dan 31. 12. 2020 999.752 evrov.

Družba, na podlagi MSRP 16, med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazuje najeta osnovna sredstva v višini 1.658.777 evrov. Amortizacija iz naslova teh osnovnih sredstev je v letu 2020 znašala 278.985 evrov, obresti iz naslova najemov pa 16.987 evrov. Obveznosti iz naslova najemov so konec leta znašale 1.170.123 evrov, od tega kratkoročni del 304.126 evrov. Stroški kratkoročnih najemov, ki zaradi krajšega obdobja najema niso pripoznani kot osnovna sredstva in tudi najemi sredstev, katerih vrednost ne presega mejne vrednosti pripoznavanja sredstev kot osnovno sredstvo, so upoštevani med najemi v poglavju številka 12.4.4 Letnega poročila 2020.

Največje investicije so bile namenjene za posodobitev in razširitev strojnih in prostorskih kapacitet za potrebe proizvodnje, in sicer smo nabavili nove CNC obdelovalne stroje ter začeli z robotizacijo druge kovaške linije.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljena zemljišča in zgradbe po ocenjeni vrednosti v višini 55.370.000 evrov ter proizvajalno opremo po sedanji vrednosti v višini 18.342.569 evrov.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila, izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2020. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih primerjav, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna

cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Cenilec je pri ocenjevanju upošteval tudi oceno stroškov prodaje.

Strošek financiranja investicije za pridobitev opredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve sredstva, se vključuje v nabavno vrednost opredmetenih sredstev.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 2.249.951 evrov.

12.3.3 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Zemljišča	697.716	7.379.503
Zgradbe	0	6.175.387
Skupaj	**697.716**	**13.554.890**

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Začetno stanje 1. januarja	**13.554.890**	**13.549.113**
Pridobitve	0	5.777
Odsvojitve	(12.845.777)	0
Sprememba poštene vrednosti	(11.397)	0
Končno stanje 31. decembra	**697.716**	**13.554.890**

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjene nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem, in sicer na lokaciji Zreče. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Cenilec je pri ocenjevanju upošteval tudi oceno stroškov prodaje. Učinek spremembe poštene vrednosti naložbenih nepremičnin v vrednosti 11.397 evrov je vključen v poslovni izid leta 2020.

Zmanjšanje naložbenih nepremičnin za 12.845.777 evrov v letu 2020 predstavlja prodaja nepremičnin na lokaciji v Mariboru.

Prihodki iz naslova najemnin v poslovnem letu 2020 so znašali 752.555 evrov.

Prihodnje najemnine se nanašajo na najemnino za proizvodno linijo za prašno barvanje ter najemnine za oddajanje učilnic, stanovanj in parkirnih prostorov. Znižanje najemnin v primerjavi z letom 2019 je posledica prodaje nepremičnin v Mariboru.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih – terjatve

(v EUR)	2020	2019
do 1 leta	73.650	984.469
od 2 do 5 let	225.444	1.976.246
več kot 5 let	275.054	196.815
Skupaj	**574.148**	**3.157.530**

12.3.4 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v odvisna podjetja, merjene po nabavni vrednosti

(v EUR)	Delež	31. 12. 2020	31. 12. 2019
v državi:			
ROGLA INVESTICIJE d.o.o. Zreče	100,000	385.368	385.368
SPITT d.o.o. Zreče	100,000	265.000	265.000
UNITUR d.o.o. Zreče	100,000	6.483.792	6.483.792
		7.134.160	7.134.160
v tujini:			
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	99,550	510.000	510.000
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	100,000	1.052.614	1.052.614
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	100,000	0	0
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	95,000	71.202	71.202
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	95,000	398.718	398.718
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	97,360	320.000	560.000
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	55,000	178.332	178.332
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	100,000	4.908.158	4.908.158
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	50,000	1.983.530	1.983.530
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	100,000	81.480	81.480
UNIOR BULGARIA Ltd Sofia	77,310	2.000	2.000
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	100,000	5.192.282	5.192.282
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	70,000	0	0
		14.698.316	14.938.316
Skupaj odvisna podjetja		**21.832.476**	**22.072.476**

Naložbe v pridružena podjetja, merjene po nabavni vrednosti

(v EUR)	Delež	31. 12. 2020	31. 12. 2019
v državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	1.274.260	1.274.260
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	0	200.000
		1.274.260	1.474.260
v tujini:			
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	40,000	0	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	20,000	423.000	423.000
UNIOR TEPID, S.R.L. Brasov	49,000	765.075	765.075
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	25,000	150.000	150.000
		1.338.075	1.338.075
Skupaj pridružena podjetja		**2.612.335**	**2.812.335**

Družba je v letu 2020 za obvezno dokapitalizacijo družbe UNIOR Singapore Pte. Ltd. namenila 144.905 evrov, v ostala povezana podjetja ni vlagala. Likvidirani sta bili pridruženi družbi RC Simit d.o.o. in UNIOR Singapore Pte. Ltd., ter oblikovan popravek vrednosti naložbe v UNIOR Makedonija d.o.o. v višini 240.000 evrov. Vrednosti dolgoročnih finančnih naložb v odvisna in pridružena podjetja so se tako v poslovnem letu 2020 znižale za 440.000 evrov. Za naložbe družba presodi znake slabitev in za naložbe kjer, ti obstajajo, naredi vrednotenja na podlagi prihodnjih denarnih tokov, ki so podlaga za evidentiranje morebitnih slabitev.

V skupinske računovodske izkaze družba vključuje odvisne družbe, v katerih ima vsaj 50-odstotni lastniški delež, ker ima družba v njih prevladujoč vpliv.

Finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Ostale naložbe	110.551	112.696
Skupaj v druga podjetja in banke	**110.551**	**112.696**

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove merjene po odplačni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
dana odvisnim podjetjem:		
Dolgoročni kredit SPITT d.o.o.	100.376	118.627
Dolgoročni kredit UNIOR Vinkovci d.o.o.	1.430.000	1.720.000
Dolgoročni kredit UNIOR HUNGARIA Kft.	514.951	485.092
Dolgoročni kredit UNIOR BULGARIA Ltd	0	96.000
Dolgoročni kredit UNIOR ESPANA S.L.	255.544	322.216
Prenos na kratkoročne naložbe	(1.009.873)	(470.922)
Dolgoročni kredit Jorgić Broker a.d.	762	762
Dolgoročni kredit BIONIC MEDICAL d.o.o.	0	21.428
Dologorčni krediti Črešnar Primož	474	2.337
Dolgoročni depozit za trošarine	2.925	2.925
Prenos na kratkoročne naložbe	(474)	(23.291)
Skupaj v dolgove	**1.294.685**	**2.275.174**
Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	**25.850.047**	**27.272.681**

Dolgoročni kredit Unior Hungaria Kft. je zavarovan s hipoteko na nepremičninah v lasti družbe UNIOR Hungaria Kft. Vrednost hipoteke znaša 753.075 evrov, zapadlost kredita je 31. 12. 2021, obrestna mera pa znaša 6-mesečni euribor + 3 odstotke. Ker ocenjujemo, da obstaja verjetnost, da posojilo ne bo v celoti poplačano, je že oblikovan popravek vrednosti posojila v višini 600.000 evrov. Za poplačilo preostanka izkazanega posojila se prodaja zastavljeno premoženje in se ocenjuje, da bo prodajna cena presegla vrednost izkazanega posojila. Zaradi zapadlosti je bil prenesen med kratkoročne finančne naložbe. Za ostale dolgoročne finančne naložbe v dolgove ni zastave premoženja. Prikazana dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva.

Prihodki iz naslova obresti v letu 2020 znašajo 136.237 evrov, v letu 2019 pa so znašali 205.042 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice, deleže in posojila

(v EUR)	2020	2019
Stanje naložb 1. januarja	**27.272.681**	**27.285.997**
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	144.905	80.000
Povečanje naložb v dolgove	29.858	35.910
Donos kratkoročnega dela naložb v dolgove	0	455.234
Zmanjšanja:		
Prodaja delnic in deležev	(2.145)	0
Ukinitev	(200.000)	0
Odplačila dolgoročnih danih posojil		(8.492)
Kratkoročni del naložb v dolgove	(1.010.347)	(494.213)
Slabitev naložb	(384.905)	(81.755)
Stanje 31. decembra	**25.850.047**	**27.272.681**

Povečanje dolgoročnih finančnih naložb predstavlja zakonsko potrebna dokapitalizacija družbe UNIOR Singapore Pte. Ltd. s konverzijo terjatev družbe v lastniški delež v višini 144.905 evrov ter pripis obresti h glavnicam kreditov v višini 29.858 evrov.

Oslabitev v letu 2020 predstavljajo oblikovani popravki vrednosti dolgoročnih finančnih naložb, in sicer v višini 144.905 evrov naložbe v družbo UNIOR Singapore Pte. Ltd. ter v višini 240.000 evrov naložbe v družbo UNIOR Makedonija d.o.o. V letu 2020 je bila tudi likvidirana družba RC Simit d.o.o., kar predstavlja zmanjšanje za 200.000 evrov ter prodane delnice Intereuropa d.d. v višini 2.145 evrov.

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR
Odvisna podjetja:				
UNITUR d.o.o.	Slovenija	100,000	29.108.573	(41.301)
ROGLA INVESTICIJE d.o.o.	Slovenija	100,000	440.581	1.770
SPITT d.o.o.	Slovenija	100,000	764.880	7.451
UNIOR Produktions- und Handels-GmbH	Avstrija	99,550	82.699	10.171
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,000	1.236.043	108.373
UNIOR FRANCE S.A.S.	Francija	100,000	(343.810)	17.723
UNIOR ITALIA S.R.L.	Italija	95,000	127.118	(26.463)
UNIOR ESPANA S.L.	Španija	95,000	568.860	45.122
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.	Makedonija	97,363	66.730	1.656
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,000	838.710	(269.044)
UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	77,310	98.483	59.034
UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,000	(740.399)	(188.322)
UNIOR COMPONENTS d.o.o.	Srbija	100,000	13.196.240	1.015.438
UNIOR - NORTH AMERICA Inc.	ZDA	100,000	131.495	29.195
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,000	27.508.696	4.877.090
UNIOR VINKOVCI d.o.o.	Hrvaška	100,000	3.517.519	35.468
Pridružena podjetja:				
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	59.745.423	(2.562.672)
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	6.919.923	1.196.909
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	1.527.758	106.851
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	3.452.181	467.249

Podrobni podatki o odvisnih in pridruženih podjetjih (firma, sedež, dejavnost ter število zaposlenih) so razkriti v poglavju 15.2. Letnega poročila 2020.

12.3.5 Zaloge

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Material	22.571.274	23.923.280
Nedokončana proizvodnja	26.689.184	28.086.391
Proizvodi	14.232.322	15.693.864
Trgovsko blago	3.283.277	4.229.826
Popisni presežki	176.798	53.969
Popisni primanjkljaji	(471.150)	(128.233)
Popravek vrednosti	(2.740.506)	(2.225.873)
Skupaj	**63.741.199**	**69.633.224**

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
– material	539.700	502.291
– gotovi proizvodi	1.869.589	1.622.234
– trgovsko blago	331.217	101.348
Skupaj	**2.740.506**	**2.225.873**

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2020	2019
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	**2.225.873**	**1.899.774**
– uskladitev iz preteklega leta	(11.300)	0
– oblikovanje	756.519	326.099
– odpisi	(230.586)	0
Stanje 31. decembra	**2.740.506**	**2.225.873**

Zaloge so se v poslovnem letu 2020 skupaj znižale za 5.892.025 evrov, kar je posledica manjše proizvodnje zaradi težav, povezanih z epidemijo, ter racionalizacij na vseh segmentih poslovanja.

Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti, vsako leto sproti pa po metodologiji, zapisani v računovodskih usmeritvah, oblikujemo popravek vrednosti za zaloge, ki niso imele gibanja v določenih obdobjih. Vrednostno stanje popravka vrednosti zalog v letu 2020 je za 514.633 evrov višje kot konec leta 2019.

Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti.

Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog ter učinki popravkov zalog, izhajajočih iz ugotovljenih sprememb pri popisu zalog, zaloge v izkazu bilance stanja so prikazane v neto zneskih.

12.3.6 Poslovne terjatve

Poslovne terjatve

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	7.326.263	7.499.313
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	18.575	30.835
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	**7.344.838**	**7.530.148**
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	5.471.898	5.821.781
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	276.883	1.336.529
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – doma	1.890.820	2.415.843
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – v tujini	9.080.373	14.099.284
Terjatve za DDV	1.399.193	780.795
Predujmi	331.680	611.668
Predujmi od odvisnih podjetij	0	19.656
Druge kratkoročne poslovne terjatve	3.259.764	2.191.689
Popravki vrednosti	(260.750)	(71.907)
Popravki vrednosti - odvisna podjetja	(224.343)	0
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	**21.225.518**	**27.205.338**

Dolgoročne poslovne terjatve so se zmanjšale za 185.310 evrov iz naslova poplačil s strani tako odvisnih podjetij kot tudi kupcev. Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane terjatve prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatev za izplačilo dobička družbe Ningbo Unior Forging Co. Ltd., terjatve iz naslova refundacij, izkazane pa so tudi aktivne časovne razmejitve, v katerih so evidentirani kratkoročno odloženi stroški ter nezaračunani prihodki. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Slabitev terjatev oblikujemo na podlagi pričakovanih izgub glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane. Pri tem upoštevamo historične, trenutne in v prihodnost usmerjene informacije o poplačilih. Vse kratkoročne poslovne terjatve do kupcev, ki niso povezane osebe, ima družba zavarovane. Ker so vse terjatve kratkoročne narave, družba pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2020 je družba oblikovala popravke vrednosti terjatev do kupcev v vrednosti 429.634 evrov.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev

(v EUR)	2020	2019
Stanje 1. januarja	**71.907**	**153.196**
Izterjane odpisane terjatve	(16.448)	(15.267)
Dokončen odpis terjatev	0	(88.397)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	429.634	22.375
Stanje 31. decembra	**485.093**	**71.907**

Zapadlost terjatev družbe	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Nezapadle terjatve	15.878.040	19.545.454
Zapadle terjatve do 90 dni	3.016.058	6.162.925
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	548.731	607.871
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	1.407.041	411.389
Zapadle terjatve nad 360 dni	375.648	477.699
Skupaj	**21.225.518**	**27.205.338**

12.3.7 Kratkoročne finančne naložbe

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Dana posojila:		
– v odvisna podjetja	1.379.495	3.920.010
– drugim	4.059	0
Kratkoročni del dolgoročnih posojil v odvisna podjetja	1.009.873	470.922
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	474	23.291
Skupaj	**2.393.901**	**4.414.223**

Kratkoročne finančne naložbe niso zastavljene.

Družba kratkoročne finančne naložbe izkazuje po odplačni vrednosti.

Za kratkoročna posojila (razen za kratkoročni del dolgoročnih posojil) družba nima prejetih zavarovanj, zanje pa se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva. Obresti iz naslova danih posojil se poplačujejo.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2020	2019
Stanje 1. januarja	**4.414.223**	**3.644.341**
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	4.474.704	2.937.852
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	4.059	0
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	1.010.347	494.213
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	(7.486.140)	(2.185.521)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(23.292)	(21.428)
Prenos na dolgoročne finančne naložbe	0	(455.234)
Stanje 31. decembra	**2.393.901**	**4.414.223**

Zmanjšanje kratkoročnih finančnih naložb predstavlja nižje stanje posojila, odobrenega hčerinski družbi Unitur d.o.o., in sicer je stanje odobrenega posojila za 2.209.238 evrov nižje kot stanje konec leta 2019. Stanje kratkoročnih finančnih naložb do ostalih družb v skupini je nižje, kot je bilo pred enim letom.

12.3.8 Denarna sredstva

Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	580	282
Denarna sredstva v banki	2.980.848	5.840.180
Skupaj	**2.981.428**	**5.840.462**

Stanje denarnih sredstev je nižje kot je bilo konec preteklega leta, ker je družba denarna sredstva zaradi optimizacije stroškov vrnila na izkoriščene revolving kredite. Stanje denarnih sredstev predstavlja stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah in gotovina v blagajni.

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

12.3.9 Kapital

Celotni kapital družbe UNIOR d.d. sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti in čisti dobiček ali izguba poslovnega leta.

Osnovni kapital družbe je na dan 31. 12. 2020 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v bilanci stanja, in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2020 znaša 32,39 evra in se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 7,9 odstotka zaradi izgube tekočega leta. Družba nima odobrenega kapitala in družba v poslovnem letu 2020 ni pogojno povečala osnovnega kapitala. Družba ni izdala dividendnih obveznic. Družba ni družbenik v drugi družbi, za katere obveznosti bi neomejeno odgovarjala.

Kapitalske rezerve znašajo 30.277.035 evrov in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile. Znesek kapitalskih rezerv je sestavljen iz vplačanega presežka kapitala iz naslova dokapitalizacij v višini 5.770.132 evrov, presežka prodajne vrednosti nad knjigovodsko vrednostjo prodanih lastnih delnic v višini 2.889.134 evrov ter splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala, ki je bil ob prehodu na Mednarodne standarde računovodskega poročanja vključen v kapitalske rezerve v višini 21.617.769 evrov.

Rezerve iz dobička v višini 20.660.288 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub in se glede na stanje konec leta 2019 niso spremenile. Rezerve vključujejo 2.016.459 evrov rezerv za lastne delnice v lasti družbe UNIOR d.d. in lastne delnice v lasti odvisnih družb Unior Deutschland GmbH in SPITT d.o.o.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 8.299.239 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarske dobičke pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi. V preteklem letu je znesek rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti znašal 8.324.267 evrov. Zmanjšanje 25.028 evrov je sestavljeno iz povečanja v višini 104.999 evrov zaradi vrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti in zmanjšanja v višini 78.287 evrov zaradi spremembe aktuarskega dobička iz naslova izračuna rezervacij na podlagi pokojninskih programov ter oslabitev vrednosti presežkov za 53.259 evrov.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Zemljišča	10.503.500	10.398.501
Odpravnine	(529.466)	(529.466)
Aktuarski dobiček	329.551	407.838
Oslabitev vrednosti presežkov	(2.004.346)	(1.952.606)
Skupaj	**8.299.239**	**8.324.267**

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2020	2019
Stanje 1. januarja	**8.324.267**	**8.400.697**
Zmanjšanja:		
– aktuarski dobiček	(78.287)	(76.430)
– oslabitev vrednosti presežkov	(51.740)	0
Povečanja:		
– zemljišča	104.999	0
Stanje 31. decembra	**8.299.239**	**8.324.267**

Čisti poslovni izid poslovnega leta je negativen – izguba, ki znaša 7.959.484 evrov, v preteklem letu pa je družba izkazala dobiček v višini 6.123.725 evrov.

Gibanja v kapitalu v tekočem letu predstavljajo:

- zmanjšanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti zaradi spremembe rezerv iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter aktuarskega dobička pri izračunu rezervacij za odpravnine v višini 25.028 evrov,
- preneseni čisti poslovni izid – dobiček, se je povečal iz naslova prenosa nerazporejenega dobička poslovnega leta 2019 v višini 6.123.725 evrov,
- vnos čistega negativnega poslovnega izida leta 2020 znaša 7.959.484 evrov.

Bilančni dobiček je kategorija po Zakonu o gospodarskih družbah.

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
a) Dobiček ali izguba tekočega leta	(7.959.483)	6.123.725
b) Preneseni čisti dobiček	16.972.710	10.848.985
c) Prenesena čista izguba	0	0
č) Zmanjšanje kapitalskih rezerv	0	0
d) Zmanjšanje rezerv iz dobička	0	0
e) Povečanje rezerv iz dobička	0	0
f) Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	(3.139.716)	(3.498.132)
g) Bilančni dobiček	**5.873.511**	**13.474.578**

12.3.10 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Skupaj
Stanje 31. decembra 2019	**4.661.157**	**298.248**	**200.817**	**5.160.222**
Oblikovane rezervacije	401.128	6.718	6.395	414.241
Črpanje rezervacij	(133.691)	(16.795)	(18.508)	(168.994)
Odprava rezervacij	(182.828)	0	0	(182.828)
Stanje 31. decembra 2020	**4.745.766**	**288.171**	**188.704**	**5.222.641**

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Skupaj
Stanje 31. decembra 2018	**4.371.919**	**307.946**	**212.934**	**4.892.799**
Oblikovane rezervacije	455.359	7.097	6.671	469.127
Črpanje rezervacij	(75.081)	(16.795)	(18.788)	(110.664)
Odprava rezervacij	(91.040)	0	0	(91.040)
Stanje 31. decembra 2019	**4.661.157**	**298.248**	**200.817**	**5.160.222**

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 0,8 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so v preteklih letih bile oblikovane rezervacije, a pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlence, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročno odloženimi prihodki so še tako izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov in Ministrstva za okolje in prostor za prejete emisijske kupone. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacij na dan 31. 12. 2020 znaša 188.704 evrov in se že vrsto let zmanjšuje.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpolnjenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

12.3.11 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2020	Nova posojila v letu	Povečanje neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2020	Del, ki zapade v letu 2021	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	71.667.466	7.001.929	7.747.079	(7.528.576)	78.887.898	(8.152.252)	70.735.646
Obveznosti iz najemov	888.894	333.916	0	(52.687)	1.170.123	(304.126)	865.997
Finančni najemi	420.893	611.158	0	(201.716)	830.335	(256.342)	573.993
Skupaj dobljena posojila	**72.977.253**	**7.947.003**	**7.747.079**	**(7.782.979)**	**80.888.356**	**(8.712.720)**	**72.175.636**

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2019	Nova posojila v letu	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2019	Del, ki zapade v letu 2020	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	86.616.897	0	(579.723)	86.037.174	(14.369.708)	71.667.466
Obveznosti iz najemov	0	1.340.903	(217.126)	1.123.777	(234.883)	888.894
Finančni najemi	344.003	512.533	(183.086)	673.450	(252.557)	420.893
Skupaj dobljena posojila	**86.960.900**	**1.853.436**	**(979.935)**	**87.834.401**	**(14.857.148)**	**72.977.253**

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od 6-mesečni euribor + 0,54 odstotka do 6-mesečni euribor + 3,19 odstotka ter 3-mesečni euribor + 0,5 odstotka do 3-mesečni euribor + 2,9 odstotka. Družba ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za 3-mesečni in 6-mesečni euribor. Družba je v letu 2017 za dolgoročna posojila v višini 47,5 milijona evrov sklenila obrestno zamenjavo za obdobje petih let in s tem zavarovala družbo pred morebitnimi neugodnimi vplivi gibanja variabilne obrestne mere euribor. Tekoči stroški iz naslova obrestne zamenjave se pripoznajo preko izkaza poslovnega izida.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2020	2019
Zapadlost od 1 do 2 let	13.202.430	11.437.473
Zapadlost od 2 do 3 let	49.013.637	11.516.355
Zapadlost od 3 do 4 let	8.292.617	49.640.235
Zapadlost od 4 do 5 let	1.666.952	213.116
Zapadlost nad 5 let	0	170.074
Skupaj	**72.175.636**	**72.977.253**

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah v višini 134.060.738 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb. Zavarovanje za dolgoročne obveznosti iz financiranja v preteklem letu je bilo enako.

12.3.12 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Odložena dolgoročna terjatev za davek	**7.573.807**	**5.231.555**
– jubilejne nagrade in odpravnine	901.695	885.620
– oslabitve terjatev do kupcev	92.168	13.662
– oslabitve finančnih naložb	443.371	343.777
– olajšave za investiranje	1.774.443	1.494.176
– vlaganja za raziskave in razvoj	836.136	661.209
– davčna izguba	3.525.994	1.833.111
Odložena dolgoročna obveznost za davek	**(2.004.346)**	**(1.952.606)**
– presežek iz prevrednotenja zemljišč	(2.042.330)	(1.975.715)
– presežek iz prevrednotenja odpravnin	37.984	23.109
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	**5.569.461**	**3.278.949**

Gibanje odloženih terjatev za davek	2020	2019
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	**5.231.555**	**5.881.552**
Zmanjšanje:		
– dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	0	0
– odprava oslabitev terjatev do kupcev	0	(15.445)
– odprava oslabitev finančnih naložb	0	0
– olajšava za investiranje	0	(340.816)
– vlaganje za raziskave in razvoj	0	(136.784)
– davčna izguba	0	(227.107)
Povečanja:		
– dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	16.077	54.955
– oslabitev terjatev do kupcev	78.505	0
– oslabitev finančnih naložb	99.593	15.200
– olajšava za investiranje	280.267	0
– vlaganje za raziskave in razvoj	174.927	0
– davčna izguba	1.692.883	0
Stanje odložene terjatve za davek 31.decembra	**7.573.807**	**5.231.555**

Gibanje odložene obveznosti za davek	2020	2019
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	**1.952.606**	**1.970.534**
Zmanjšanje	0	(17.928)
Povečanje	51.740	0
Stanje odložene obveznosti za davek 31.decembra	**2.004.346**	**1.952.606**

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljena stopnja davka za vse postavke je 19-odstotna.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin (zemljišč) na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja in presežka iz prevrednotenja odpravnin. Uporabljena stopnja davka je 19-odstotna.

12.3.13 Kratkoročne finančne obveznosti

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2020 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega krat. dela na dol. obveznosti	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2020
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	29.269.708	3.013.781	(7.747.079)	(21.368.141)	8.152.252	11.320.521
Povezane osebe	466.530	901.944	0	(902.944)	0	465.530
Obveznosti iz najemov	234.882	71.032	0	(305.914)	304.126	304.126
Finančni najemi	252.557	0	0	(252.557)	256.342	256.342
Skupaj dobljena posojila	**30.223.677**	**3.986.757**	**(7.747.079)**	**(22.829.556)**	**8.712.720**	**12.346.519**

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2019 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega krat. dela na dol. obveznosti	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2019
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	18.304.470	8.743.184	0	(12.147.654)	14.369.708	29.269.708
Povezane osebe	458.971	8.559	0	(1.000)	0	466.530
Obveznosti iz najemov	0	231.840	0	(231.841)	234.883	234.882
Finančni najemi	252.292	0	0	(252.292)	252.557	252.557
Skupaj dobljena posojila	**19.015.733**	**8.983.583**	**0**	**(12.632.787)**	**14.857.148**	**30.223.677**

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi družba izkazuje najeta kratkoročna posojila pri povezanih družbah Unior Deutschland GmbH in Rogla investicije d.o.o. ter revolving posojila in kratkoročno projektno financiranje. Vse ostale finančne obveznosti so dolgoročne.

Obrestna mera za najeta kratkoročna posojila znaša od 2,0 do 4,0 odstotke fiksno ter od 6-mesečni euribor + 1,8 odstotka do 6-mesečni euribor + 2,9 odstotka.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah v višini 134.060.738 evrov, ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb. Zavarovanje za kratkoročne obveznosti iz financiranja v preteklem letu je bilo enako.

12.3.14 Kratkoročne poslovne obveznosti

Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih podjetij		
doma	73.417	45.667
v tujini	1.474.536	1.684.234
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	6.771.558	5.992.806
v tujini	6.205	41.816
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	14.772.936	16.733.305
v tujini	6.151.849	8.166.827
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	593.366	594.721
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	4.227.300	3.370.029
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	895.384	3.651.139
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	19.812	22.697
Druge kratkoročne obveznosti	5.060.276	2.904.787
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	0	0
Skupaj	**40.046.639**	**43.208.028**

Zapadlost poslovnih obveznosti družbe

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Nezapadle obveznosti	29.214.193	27.142.653
Zapadle obveznosti do 90 dni	10.393.580	14.325.726
Zapadle od 91 do 180 dni	438.413	1.501.330
Zapadle od 181 do 360 dni	453	238.319
Zapadle obveznosti nad 360 dni	0	0
Skupaj	**40.046.639**	**43.208.028**

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi so izkazani tudi:

- vnaprej vračunani stroški v višini 1.909.856 evrov, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji v vrednosti 577.658 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2020 v višini 1.114.362 evrov ter obveznost za revizijo 2020 v višini 11.700 evrov;
- kratkoročno odloženi prihodki v višini 149.326 evrov iz naslova MSRP 15 za blago, ki je bilo konec leta 2020 odpremljeno kupcem, vendar v poslovnem letu 2020 še ni prispelo do njih ter kratkoročno odloženi prihodki iz naslova projektov na programu Strojegradnja v višini 2.668.038 evrov.

12.3.15 Pogojne obveznosti

(v EUR)	31.12.2020	31.12.2019
Dane garancije in poroštva	7.362.604	5.167.197
Tožbeni zahtevki	754.938	0
Skupaj	**8.117.542**	**5.167.197**

Dane garancije in poroštva za povezane osebe znašajo 7.362.604 evrov in so se povečale za dana poroštva na najetje kredita hčerinske družbe UNITUR d.o.o. v višini 2.700.000 evrov, zmanjšanja pa predstavljajo redna odplačila obveznosti, za katere so dana poroštva.

Tožbeni zahtevki se nanašajo na prejeto tožbo s strani Okrožnega sodišča v Celju, vezano na gospodarski spor med družbama Rhydcon d.o.o. in UNIOR d.d. za plačilo 754.938 evrov skupaj z obrestmi, v zameno za prejete delnice družbe UNIOR d.d. ter obresti, za katere ne obstaja realna osnova. Obravnavni narok s strani sodišča še ni bil razpisan.

Družba UNIOR d.d. je odvisni družbi UNIOR Vinkovci d.o.o. izdala pismo podpore v katerem zagotavlja, da v naslednjih dvanajstih mesecih ne bo ukinila poslovanja odvisne družbe UNIOR Vinkovci d.o.o., ter da bo zagotovila finančno podporo v primeru, da bi ta bila potrebna. Ocenjujemo, da iz tega naslova ne bodo nastale prihodnje obveznosti.

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

12.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida UNIOR d.d.

12.4.1 Čisti prihodki od prodaje

Čisti prihodki od prodaje po območnih odsekih

(v EUR)	2020	2019
Slovenija	**14.210.611**	**18.354.596**
– odvisne družbe	935.500	1.296.085
– pridružene družbe	48.791	42.297
– drugi kupci	13.226.320	17.016.214
Tujina	**123.844.028**	**156.981.656**
– odvisne družbe	11.135.220	14.009.001
– pridružene družbe	3.958.974	5.796.892
– drugi kupci	108.749.834	137.175.763
Skupaj	**138.054.639**	**175.336.252**

Čisti prihodki od prodaje po področnih odsekih:

(v EUR)	2020	2019
Odkovki	87.821.283	112.127.835
Ročno orodje	28.243.785	34.837.467
Strojegradnja	17.441.258	22.750.796
Skupne službe	4.159.513	5.534.793
Vzdrževanje	388.800	85.361
Skupaj	**138.054.639**	**175.336.252**

Na podlagi prodajnih pogodb programa Strojegradnja v skupni vrednosti 17.533.882 evrov, ki po stanju 31. 12. 2020 niso bile v celoti izpolnjene, bo v prihodnjih obdobjih v prihodkih pripoznano 4.329.127 evrov.

12.4.2 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravila storitve.

(v EUR)	2020	2019
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	2.389.485	2.759.635
Skupaj	**2.389.485**	**2.759.635**

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost usredstvenih stroškov razvoja v programu Strojegradnja v višini 920.670 evrov ter lastne naložbe v Vzdrževanju in Strojegradnji za potrebe drugih programov v znesku 1.468.815 evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v Kovačnici, obnove CNC-strojev ter izdelavo novega stroja za potrebe Orodjarne.

12.4.3 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2020	2019
Nagrade za preseganje kvote invalidov	188.335	163.017
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	29.289	15.267
Prejete odškodnine	126.156	264.994
Odprava dolgoročnih rezervacij	445.732	378.242
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	88.117	194.548
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	1.579	43.072
Prejem emisijskih kuponov	6.671	6.951
Subvencije - čakanje na delo (COVID-19)	3.271.905	0
Subvencije - oproščeni prispevki (COVID-19)	2.090.541	0
Subvencije - povračilo boleznin do 30 dni (COVID-19)	33.368	0
Subvencije - povračilo plačila za karanteno (COVID-19)	10.513	0
Subvencije - povračilo odsotnosti zaradi višje sile (COVID-19)	48.805	0
Subvencije - povračilo kriznega dodatka (COVID-19)	158.376	0
Drugi poslovni prihodki	1.351.614	917.454
Skupaj	**7.851.001**	**1.983.545**

Odprave dolgoročnih rezervacij vključujejo odpravo rezervacij iz naslova zadržanih prispevkov za zaposlovanje invalidov nad predpisano kvoto in odpravo dolgoročnih rezervacij iz naslova aktuarskega izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad, dobiček od prodaje osnovnih sredstev pa predstavlja pozitiven učinek prodaje poslovno nepotrebnega zemljišča.

Družba je v letu 2020 s strani Republike Slovenije v skladu z interventno zakonodajo ki je bila sprejeta za omilitev posledic epidemije bolezni COVID-19, prejela skupaj 5.613.508 evrov državne pomoči, nameni, za katere so sredstva bila pridobljena, pa so prikazani v zgornji tabeli.

12.4.4 Stroški in odhodki

Leto 2020 (v EUR)	**Proizv. stroški**	**Stroški prodajanja**	**Stroški splošnih dejavnosti**	**Skupaj**
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	5.292.680	4.064.600	1.339.602	10.696.882
Stroški materiala	61.052.682	544.912	1.291.085	62.888.679
Stroški storitev	12.351.163	2.261.100	2.615.479	17.227.742
Stroški plač	28.473.646	*1.711.076*	*4.347.177*	34.531.899
Stroški socialnega zavarovanja	4.913.480	*281.159*	*720.008*	5.914.647
Stroški pokojninskega zavarovanja	407.790	*15.709*	*53.426*	476.925
Ostali stroški dela	5.111.852	*186.772*	*556.135*	5.854.759
Skupaj stroški dela	38.906.768	2.194.716	5.676.746	46.778.230
Amortizacija	7.237.577	209.589	929.241	8.376.407
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	327.345	1.042.231	4.553	1.374.129
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	426.556	0	4.373.827	4.800.383
Ostali stroški	287.768	37.598	300.332	625.698
Skupaj stroški	**125.882.539**	**10.354.746**	**16.530.865**	**152.768.150**

Leto 2019 (v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	5.568.058	4.993.947	2.200.411	12.762.416
Stroški materiala	78.528.692	903.289	1.604.392	81.036.373
Stroški storitev	16.547.489	2.733.439	2.976.471	22.257.399
Stroški plač	31.065.808	*1.730.898*	*4.479.115*	37.275.821
Stroški socialnega zavarovanja	5.423.158	*285.267*	*738.387*	6.446.812
Stroški pokojninskega zavarovanja	397.442	*14.784*	*51.146*	463.372
Ostali stroški dela	4.880.519	*145.481*	*493.710*	5.519.710
Skupaj stroški dela	41.766.927	2.176.430	5.762.358	49.705.715
Amortizacija	6.874.429	201.089	824.659	7.900.177
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	234.001	110.868	3.610	348.479
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	71.369	5.250	7.159	83.778
Ostali stroški	568.307	59.189	377.475	1.004.971
Skupaj stroški	**150.159.272**	**11.183.501**	**13.756.535**	**175.099.308**

Ostali stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, prehrano med delom, prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev družba prikazuje 35.478 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja 5 zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 12.6.2 Letnega poročila 2020.

Med ostalimi stroški družba izkazuje:

(v EUR)	2020	2019
– Rezervacije za rente	6.718	6.944
– Ostale rezervacije	68.810	0
– Nadomestilo za stavbno zemljišče	192.077	190.026
– Izdatki za varstvo okolja	28.126	61.769
– Nagrade dijakom in študentom na praksi	52.952	373.971
– Štipendije dijakom in študentom	114.117	107.991
– Odškodnine delavcem	41.188	61.047
– Finančne pomoči – dotacije	95.142	147.778
– Drugi poslovni odhodki	26.568	55.445
Skupaj	**625.698**	**1.004.971**

Najemnine

Strošek najemnin v letu 2020 je znašal 988.564 evrov, medtem ko je v letu 2019 znašal 829.289 evrov. Povečanje je prisotno zaradi tega, ker je družba najemala strežniške in računalniške kapacitete ter internetno telefonijo.

Družba plačuje najemnine za poslovno-skladiščne prostore za potrebe programa Strojegradnja, za parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah ter najem delovne obleke za vse zaposlene.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih – obveznosti

(v EUR)	2020	2019
do 1 leta	295.972	572.773
od 2 do 5 let	1.183.890	2.291.091
več kot 5 let	1.479.862	2.863.863
Skupaj	**2.959.724**	**5.727.727**

Pogodbeni znesek revidiranja letnega poročila za delniško družbo UNIOR d.d. in konsolidiranega letnega poročila za Skupino UNIOR znaša 25.000 evrov. Revizijo je opravila družba Deloitte Revizija d.o.o. Ljubljana. Pogodbeni zneski opravljanja nerevizijskih storitev so v poslovnem letu 2020 znašali 800 evrov in zajemajo preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank ter preveritev sodil za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe.

12.4.5 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2020	2019
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	652.442	1.560.504
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	30.484	2.040.256
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	30	103
Skupaj	682.956	3.600.863
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	136.784	205.666
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	9.672	6.663
Skupaj	146.456	212.329
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	1.092	0
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	46.850	52.269
Skupaj	47.942	52.269
Skupaj finančni prihodki	**877.354**	**3.865.461**

Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini vključujejo delež v dobičku v družbi Ningbo Unior Forging Co.Ltd. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah pa delež v dobičku v družbi Unior Teos Alati d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2020	2019
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	524.176	81.755
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	11.408	8.404
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	2.815.199	3.156.044
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	16.987	14.689
Skupaj	2.843.594	3.179.137
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	449	414
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev	330.117	220.903
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	77.472	1.135.663
Skupaj	408.038	1.356.980
Skupaj finančni odhodki	**3.775.808**	**4.617.872**

V višini 240.000 evrov je bila oslabljena naložba v družbo UNIOR Makedonija d.o.o., v višini 144.905 evrov pa naložba v družbo UNIOR Singapore Pte. Ltd, 139.271 evrov znaša izguba ob likvidaciji družbe RC Simit d.o.o. Finančni odhodki za plačane obresti za posojila, najeta pri bankah, so znašali 2.815.199 evrov in so za 10,8 odstotka nižji kot v letu 2019.

12.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki UNIOR d.d.

(v EUR)	2020	2019
Davek od dobička	0	0
Odloženi davki	(2.342.252)	649.997
Skupaj	**(2.342.252)**	**649.997**

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

(v EUR)	2020	2019
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	(10.301.735)	6.773.722
Davek na dobiček v Sloveniji 19 %	0	1.287.007
Neobdavčeni prihodki	611.905	3.510.394
Davčno nepriznani odhodki	2.037.041	1.510.829
Popravki vrednosti terjatev	78.506	(15.445)
Popravki vrednosti naložb	99.593	15.200
Oblikovanje rezervacij	16.076	54.955
Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj	174.927	(136.784)
Olajšava za investiranje	280.267	(340.816)
Olajšava za zaposlovanja invalidov	0	0
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	0	0
Davčna izguba	1.692.883	(227.107)
Odloženi davki	(2.342.252)	649.997
Efektivna davčna stopnja v %	22,7	9,6

Za leto 2020 ni izkazane davčne osnove, tako da tudi v tekočem obračunu davka od dohodka pravnih oseb niso koriščene davčne olajšave. Olajšave, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, znašajo skupaj 32.297.750 evrov, od tega davčna izguba 18.557.862 evrov.

Odloženi davki

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo za začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljivem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 2.342.252 evrov, kar povečuje čisti poslovni izid tekočega leta.

12.6 Posli s povezanimi podjetji

Vsi posli s povezanimi osebami so bili opravljeni pod običajnimi tržnimi pogoji.

12.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2020	2019
Odvisna podjetja		
v državi:	**1.001.287**	**1.363.434**
UNITUR d.o.o. Zreče	973.096	1.339.031
SPITT d.o.o. Zreče	28.191	24.403
v tujini:	**11.139.511**	**14.009.001**
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	2.567.319	3.632.738
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	233.024	416.699
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	767.764	997.148
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	638.452	748.465
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	182.895	231.318
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	764.145	1.475.792
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	174.663	190.183
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	154.903	206.349
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	245.530	216.308
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	153.137	113.256
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	(55.986)	162.448
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	5.313.665	5.618.297
Skupaj odvisna podjetja	**12.140.798**	**15.372.435**
Pridružena podjetja		
v državi:	**48.790**	**42.297**
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	36.041	27.897
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	12.749	14.400
v tujini:	**3.958.975**	**5.796.892**
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	2.335.406	3.568.786
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	1.982	170.202
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	413.716	465.796
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.207.871	1.592.108
Skupaj pridružena podjetja	**4.007.765**	**5.839.189**
Skupaj prodaja povezanim osebam	**16.148.563**	**21.211.624**

12.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2020	2019
Odvisna podjetja		
v državi:	**227.068**	**383.540**
UNITUR d.o.o. Zreče	61.889	215.629
SPITT d.o.o. Zreče	165.179	167.911
v tujini:	**11.512.645**	**12.593.939**
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	664.940	833.460
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	1.716.088	694.083
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	18.378	22.683
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	1.759	0
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	9	0
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	689.513	878.309
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	660.064	474.886
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	0	135.104
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	7.761.894	9.555.414
Skupaj odvisna podjetja	**11.739.713**	**12.977.479**
Pridružena podjetja		
v državi:	**14.430.544**	**17.968.910**
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	14.430.544	17.968.910
v tujini:	**94.482**	**194.408**
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	17.757	146.868
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	0	5.039
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	72
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	76.725	42.429
Skupaj pridružena podjetja	**14.525.026**	**18.163.318**
Skupaj nabava pri povezanih osebah	**26.264.739**	**31.140.797**

12.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

Poslovne terjatve do povezanih strank

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Odvisna podjetja		
v državi:	**7.101.115**	**7.101.875**
UNITUR d.o.o. Zreče	7.098.550	7.098.730
SPITT d.o.o. Zreče	2.565	3.145
v tujini:	**5.472.703**	**6.238.875**
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.521.921	1.640.398
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	63.081	79.521
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	292.151	333.220
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	267.205	297.880
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	233.275	479.723
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	439.377	1.227.969
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	271.751	271.019
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	159.435	185.060
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	0	68.982
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	20.071	22.075
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	0	55.986
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	2.204.436	1.577.042
Skupaj odvisna podjetja	**12.573.818**	**13.340.750**
Pridružena podjetja		
v državi:	**64.537**	**42.132**
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	64.537	40.668
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	1.464
v tujini:	**212.346**	**1.294.397**
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	132.072	942.920
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	0	120.527
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	87.211	119.773
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	(6.937)	111.177
Skupaj pridružena podjetja	**276.883**	**1.336.529**
Skupaj poslovne terjatve do povezanih strank	**12.850.701**	**14.677.279**

12.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

Poslovne obveznosti do povezanih strank

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Odvisna podjetja		
v državi:	**73.417**	**45.667**
SPITT d.o.o. Zreče	73.417	45.667
v tujini:	**1.474.536**	**1.684.234**
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	67.929	206.617
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	431.668	271.083
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	7.068	6.612
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	0	(9)
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	304.322	602.809
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	50.756	60.431
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	612.793	536.691
Skupaj odvisna podjetja	**1.547.953**	**1.729.901**
Pridružena podjetja		
v državi:	**6.771.558**	**5.992.806**
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	6.771.558	5.992.806
v tujini:	**6.205**	**41.816**
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	1.761	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	4.444	41.816
Skupaj pridružena podjetja	**6.777.763**	**6.034.622**
Skupaj poslovne obveznosti do povezanih strank	**8.325.716**	**7.764.523**

12.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Odvisna podjetja		
v državi:	**1.441.235**	**3.959.407**
UNITUR d.o.o., Zreče	911.875	3.121.113
SPITT d.o.o., Zreče	529.360	838.294
v tujini:	**2.239.130**	**2.702.538**
UNIOR Makedonija d.o.o., Skopje	33.173	63.773
UNIOR VINKOVCI d.o.o., Hrvaška	1.434.802	1.725.711
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse, Madžarska	514.951	485.092
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	256.204	323.049
UNIOR BULGARIA Ltd, Bolgarija	0	104.913
Skupaj odvisna podjetja	**3.680.365**	**6.661.945**

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Odvisna podjetja		
v državi:	**68.172**	**66.484**
ROGLA INVESTICIJE d.o.o., Zreče	68.172	66.484
v tujini:	**397.358**	**391.486**
UNIOR DEUTSCHLAND Gmbh, Nemčija	397.358	391.486
Skupaj odvisna podjetja	**465.530**	**457.970**
Pridružena podjetja		
v državi:	**0**	**8.560**
RC SIMIT d.o.o., Kidričevo	0	8.560
Skupaj pridružena podjetja	**0**	**8.560**
Skupaj obveznosti iz naslova posojil do povezanih strank	**465.530**	**466.530**

12.7 Upravljanje s tveganji

Tveganja poslovanja za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR so razkrita v poglavju 9.9 Letnega poročila 2020, v nadaljevanju razkrivamo finančna tveganja družbe UNIOR d.d.

FINANČNA TVEGANJA

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje predstavlja tveganje, da družba ne dobi poplačanih poslovnih terjatev in finančnih naložb s strani upnikov v dogovorjenih rokih. Kreditno tveganje obvladujemo z rednim spremljanjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Spreminjajoče se makroekonomsko okolje lahko povzroči spremembe v njihovi boniteti in plačilni sposobnosti. Zato v družbi kljub skrbnemu upravljanju s terjatvami obstaja verjetnost zamud pri plačilih kupcev oziroma celo njihova nesposobnost plačila. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb, pa imamo od 1. 10. 2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. V času epidemije so skladno z dogovorom z zavarovalnico vsi roki za izterjavo in ustavitev dobav v primeru neplačila naših kupcev podaljšana za 30 dni. Kreditna tveganja pozorno spremljamo na vseh delih poslovanja.

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER

Tveganje sprememb obrestnih mer predstavlja tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Spremembe obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot nizko, v zadnjih letih je prisotno stabilno nizko stanje referenčnih obrestnih mer. V družbi smo s konzorcijem bank dosegli, da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici, skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine UNIOR. V mesecu decembru 2017 pa smo kreditno izpostavljenost v višini 47,5 milijona evrov, kar predstavlja del kredita B, ki zapade leta 2023, za obdobje petih let zaščitili z obrestno zamenjavo. S tem je tveganje porasta obrestnih mer obvladovano in minimizirano.

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2020

v (EUR)	Višina obveznosti 31. 12. 2020	Višina obr. mere v %	Hipotetični porast obrestnih mer za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	64.534.821	-0,5380	52.080	173.599	347.197
6-mesečni EURIBOR	18.351.680	-0,5230	14.397	47.990	95.979
Skupni učinek	**82.886.501**		**66.476**	**221.588**	**443.177**

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2019

v (EUR)	Višina obveznosti 31. 12. 2019	Višina obr. mere v %	Hipotetični porast obrestnih mer za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	88.145.942	-0,3900	51.565	171.885	343.769
6-mesečni EURIBOR	13.464.682	-0,3250	6.564	21.880	43.760
Skupni učinek	**101.610.624**		**58.129**	**193.765**	**387.529**

Skupne finančne obveznosti družbe UNIOR d.d. na dan 31. 12. 2020 znašajo 84.522.155 evrov, razliko v višini 1.635.654 evrov do prikazanega stanja za občutljivost obrestne mere predstavljajo finančne obveznosti s fiksno obrestno mero.

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje predstavlja tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poplačilo poslovnih in finančnih obveznosti družbe v dogovorjenih rokih. Likvidnostno tveganje zajema tveganja, povezana s pomanjkanjem razpoložljivih finančnih virov in posledično z nesposobnostjo družbe, da v dogovorjenih rokih poravna svoje obveznosti. Plačilna sposobnost je v veliki meri odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem, terjatvami ter na drugi strani z obveznostmi ter dinamiko investiranja. V družbi upravljamo likvidnostno tveganje s spremljanjem in centraliziranim uravnavanjem likvidnosti sredstev (terjatev in zalog), obveznosti do virov sredstev in denarnih tokov iz poslovanja in naložbenja. Veliko pozornosti namenjamo pripravi in spremljanju načrta denarnih tokov, ki vključuje predvidene prilive in potrebne odlive. Uspešno načrtovanje nam omogoča optimalno upravljanje morebitnih kratkoročnih presežkov ali primanjkljajev likvidnih sredstev – kratkoročno neuravnoteženost uravnavamo s črpanjem odobrene revolving kreditne linije pri sindikatu poslovnih bank. Tveganje v času epidemije je bilo dodatno zmanjšano z doseženim odlogom plačila vseh glavnic posojil pri vseh bankah za obdobje od junija 2020 do maja 2021, kar pozitivno vpliva na denarni tok in zmanjšuje likvidnostno tveganje v negotovih razmerah. Za dodatno zmanjševanje likvidnostnega tveganja pa smo v mesecu novembru za obdobje petih let z enoletnim moratorijem pri dveh poslovnih bankah pridobili nova likvidnostna sredstva za pokrivanje potreb po obratnih sredstvih. Za najeta posojila je družba pridobila poroštvo Republike Slovenije, v skladu s sprejetim Zakonom o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19.

12.8 Razkrije prejemkov v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

V skladu s 3.točko (3) odstavka 69. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) v nadaljevanju razkrivamo prejemke, ki so jih za opravljanje nalog v družbi prejeli člani uprave, drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in člani nadzornega sveta.

	Bruto vrednosti		Neto vrednosti	
(v EUR)	2020	2019	2020	2019
Uprava družbe	323.400	374.042	138.668	155.872
Nadzorni svet družbe	86.658	114.793	62.213	82.675
Zaposleni na podlagi individualne pogodbe	3.877.272	3.657.287	2.181.733	2.017.081

Družba članom uprave, drugim delavcem družbe, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in članom nadzornega sveta ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev za obveznosti.

12.9 Predlog za razporeditev bilančnega dobička tekočega leta

Uprava družbe je revidirane računovodske izkaze sprejela s sklepom dne 20. 4. 2021.

Ugotovljeni bilančni dobiček poslovnega leta 2020 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2020 znaša 5.873.511 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejen.

Bilančni dobiček poslovnega leta 2020 je sestavljen iz negativnega čistega poslovnega izida tekočega leta v višini 7.959.483 evrov, prenesenega poslovnega izida iz preteklih let v višini 16.672.710 evrov in zmanjšan za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 3.139.716 evrov.

12.10 Dogodki po bilanci stanja v družbi UNIOR d.d.

Podpis pogodbe o prodaji odvisne družbe UNIOR FRANCE S.A.S. v Franciji

Dne 8. 3. 2021 je bila med družbama UNIOR Kovaška industrija d.d., Zreče, Slovenija in H.J.P. ROSIER HOLDING B.V., Alphen aan der Rijn, Nizozemska, podpisana pogodba o prodaji 100-odstotnega lastniškega deleža v podjetju UNIOR FRANCE S.A.S., Melun, Francija, za dogovorjeno kupnino 450.000 evrov.

Prenos lastništva se lahko izvede, ko bosta izpolnjena naslednja odložna pogoja:

- nakazilo celotne kupnine na transakcijski račun družbe UNIOR d.d. v višini 450.000 evrov v roku 30 dni od podpisa pogodbe;
- zavarovanje odprtih in bodočih odprtih terjatev, ki se izvede s tihim odstopom terjatev družb Unior France in H.J.P. Rosier Holding, zavarovanjem z nepremičninami družbe H.J.P. Rosier Holding, zavarovanjem s premičninami (zaloge v podjetjih Unior France in H.J.P. Rosier Holding) in zavarovanjem z lastniškim deležem v podjetju H.J.P. Rosier Holding.

Kupnina v višini 450.000 evrov je prispela na transakcijski račun družbe UNIOR d.d. dne 26. 3. 2021. Dogovorjena zavarovanja še niso urejena, zato prenos lastništva še ni bil izveden.

Če bo prišlo do izpolnitve vseh odložnih pogojev in prenosa lastništva 100-odstotnega lastniškega deleža v podjetju Unior France na novega lastnika, bo v družbi UNIOR d.d. v izkazu poslovnega izida ustvarjen pozitivni učinek iz naslova finančnih prihodkov iz deležev v višini 450.000 evrov, v bilanci stanja pa se bodo za enak znesek povečala denarna sredstva.

Vpliv epidemije virusne bolezni COVID-19 na poslovanje

V začetku leta 2021 se Slovenija in večina evropskih držav spopada s tako imenovanim »tretjim valom« epidemije COVID-19, saj število okužb ponovno narašča. Države se s svojimi ukrepi sproti prilagajajo aktualnemu stanju novih okužb, zato med njimi obstajajo precejšnje razlike v dolžini in strogosti ukrepov za zamejitev epidemije.

Omejitveni ukrepi lokalno negativno vplivajo na gospodarsko rast, na drugi strani pa se svetovne gospodarske razmere izboljšujejo, saj razpoložljivost cepiva proti COVID-19 dviguje razpoloženje v realnem sektorju in še bistveno bolj na finančnih trgih, ki dosega nove rekorde.

Podobno kot v državah evrskega območja ima tretji val epidemije COVID-19 tudi na slovensko gospodarstvo manjši vpliv, kot ga je imel prvi. V nasprotju s prvim valom, ko je močan padec beležila tudi industrija, so tokrat izraziteje prizadete le še storitvene dejavnosti, ki se zaradi narave poslovanja ne morejo dovolj prilagoditi omejevalnim zdravstvenim ukrepom.

V družbi UNIOR d.d. smo leto 2021 začeli bolje kot leto 2020, saj smo v prvih dveh mesecih dosegli za 5,2 odstotka višje prihodke od prodaje kot v enakem obdobju lanskega leta, in tudi 6,2 odstotka višje, kot je bilo načrtovano za to obdobje. Trenutno naročilno stanje je zaenkrat dobro in stabilno na našem največjem programu Odkovki, kljub upadanju števila prodanih novih avtomobilov v Evropi. Na programu Ročno orodje se srečujemo z rekordnim obsegom naročil, kar je posledica rasti segmenta specialističnih ročnih orodij in prodaje novo pridobljenim kupcem v preteklih letih. Še najbolj ima epidemija vpliv na poslovanje programa Strojegradnja, kjer zaradi omejitvenih ukrepov potovanj po svetu prihaja do zamikov pri zaključevanju že izgotovljenih projektov na lokacijah kupcev, posledično pa se zamikajo tudi nova naročila.

Ocenjujemo, da epidemija COVID-19 ne bo dodatno negativno vplivala na poslovanje družbe UNIOR d.d. oziroma bo negativno vplivala le v tolikšni meri, kot smo jo že predvideli v Poslovnem načrtu za leto 2021. Ta sicer za leto 2021 napoveduje povečanje prihodkov od prodaje za 18,8 odstotka, vendar bodo prihodki prav zaradi vpliva epidemije še vedno nižji od doseženih v letu 2019 za 6,4 odstotka.

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

13 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava družbe v skladu s 134. členom Zakona o trgu finančnih inštrumentov (ZTFI-1) po svojem najboljšem vedenju izjavlja, da je računovodsko poročilo družbe UNIOR d.d. sestavljeno skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, ter daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe UNIOR d.d. kot celote, in da je v poslovno poročilo družbe UNIOR d.d. vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je družba UNIOR d.d., kot celota izpostavljena.

Uprava družbe sprejema in potrjuje računovodske izkaze s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili družbe za leto 2020.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov družbe UNIOR d.d. dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja, in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2020.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno računovodenje, za sprejem ustreznih sklepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti. Potrjuje še, da so računovodski izkazi, skupaj s pojasnili, izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost s tega naslova.

Zreče, 20. 4. 2021

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

14 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA
delničarjem družbe UNIOR d.d.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe UNIOR d.d. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2020, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2020 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2020. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

MAKING AN IMPACT THAT MATTERS since 1845

Ime Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: *organizacija Deloitte*). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga drugi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih *organizacija Deloitte*) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloittovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavljata Deloitte revizija d.o.o in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom *Deloitte Slovenija*), članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 – ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2021. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Deloitte.

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Finančne naložbe v kapital odvisnih družb	
Finančne naložbe v kapital odvisnih družb na dan 31.12.2020 znašajo 21.832.362 tisoč EUR in se merijo po nabavni vrednosti. Poslovodstvo letno ocenjuje znake oslabitev omenjenih naložb in, kjer je potrebno, izvaja letne preizkuse oslabitve na podlagi diskontiranih prihodnjih denarnih tokov. Pri tem postopku je potrebna presoja poslovodstva. Pri oceni znakov oslabitve je potrebna strokovna presoja in uporaba subjektivnih predpostavk s strani poslovodstva. Zaradi pomembnosti poslovodskih presoj pri ugotavljanju znakov oslabitev in velikosti postavke, smo to področje obravnavali kot ključno revizijsko zadevo.	Preverili smo poslovodsko ocenjevanje in presojanje znakov oslabitve naložb. Poudarek naših revizijskih postopkov je bil na oceni in testiranju ključnih revizijskih predpostavk, ki jih je poslovodstvo uporabilo pri ugotavljanju znakov oslabitev in ocenjevanju slabitev. Ti postopki so vključevali: - primerjavo neto vrednosti sredstev odvisnih družb s knjigovodsko vrednostjo naložbe, - presojo predpostavk, ki se uporabljajo pri presoji znakov slabitev in pri ocenjevanju slabitev, - pregled pričakovanih denarnih tokov, uporabljenih pri ocenjevanju slabitev, - oceno ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih. Razkritja v zvezi s finančnimi naložbami v kapital odvisnih družb so zajete v pojasnilih *12.2.6. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja* in *12.3.4 Dolgoročne finančne naložbe*.

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Pripoznavanje prihodkov v računovodskih izkazih	
Kot je razvidno iz računovodskih izkazov družbe in iz pojasnila *12.4.1. Čisti prihodki od prodaje* so v letu, končanem na dan 31. decembra 2020, čisti prihodki od prodaje, ki so bili ustvarjeni s prodajo blaga in storitev na domačem trgu in na tujih trgih, znašali 138.054.639 evrov. Kot je pojasnjeno v poglavju *12.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja*, se prihodki pripoznajo, ko je upravičeno pričakovati, da bodo vodili do prejemkov.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznanjem prihodkov in njihovo skladnost z MSRP in izvedli naslednje revizijske postopke: • Preverili smo zasnovo, implementacijo in učinkovitost delovanja notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov z vidika ustreznosti evidentiranja in preprečevanja prevar. • Prihodke smo analizirali, jih analitično ocenjevali in detajlno testirali ter preverili ustreznost evidentiranja.

Deloitte.

Prihodki iz prodaje so eden glavnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi velike materialne pomembnosti, velike količine podatkov, ki se obdeluje, kot tudi tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov od prodaje, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja.

Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Deloitte.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljane, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 5. junija 2019. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 9 let.

Deloitte.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 20.4.2021 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Barbara Žibret Kralj.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščena revizorka

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Ljubljana, 20.4.2021

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

RAČUNOVODSKO POROČILO
Skupine UNIOR

15 Skupina UNIOR

15.1 Sestava Skupine UNIOR

Odvisne družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
UNITUR d. o. o.	Slovenija	100,00
ROGLA INVESTICIJE d. o. o.	Slovenija	100,00
SPITT d. o. o.	Slovenija	100,00
UNIOR PRODUKTIONS UND HANDELS GmbH	Avstrija	99,55
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,00
UNIOR FRANCE S. A. S.	Francija	100,00
UNIOR ITALIA S. R. L.	Italija	95,00
UNIOR ESPANA S. L.	Španija	95,00
UNIOR MAKEDONIJA d. o. o.	S. Makedonija	97,36
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,00
UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	77,31
UNIOR COMPONENTS d. o. o.	Srbija	100,00
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,00
UNIOR VINKOVCI d. o. o.	Hrvaška	100,00
UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,00
UNIOR − NORTH AMERICA Inc.	ZDA	100,00

Pridružene družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
ŠTORE STEEL d. o. o.	Slovenija	29,25
UNIOR TEPID S. R. L.	Romunija	49,00
UNIOR TEHNA, d. o. o.	BiH	25,00
UNIOR TEOS ALATI d. o. o.	Srbija	20,00

V konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR so vključene vse družbe, v katerih ima matična družba UNIOR d.d. lastniški delež 50 odstotkov ali več, saj ima v teh družbah obvladujoč vpliv.

V konsolidiranih računovodskih izkazih so vključena tudi pridružena podjetja po kapitalski metodi. Te družbe so: Štore Steel d.o.o. v Sloveniji ter Unior Tepid S.R.L., Unior Tehna d.o.o. in Unior Teos Alati d.o.o. v tujini, v njih pa ima matična družba UNIOR d.d. vsaj 20-odstotni in manj kot 50-odstotni lastniški delež.

V letu 2020 sta bili likvidirani pridruženi družbi RC Simit d.o.o. v Sloveniji in Unior Singapore PTE Ltd. v Singapurju.

15.2 Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo

15.2.1 Odvisna podjetja

UNITUR d.o.o.

Naslov družbe:	Cesta na Roglo 15, 3214 ZREČE
Država:	Slovenija
Telefon:	+386 3 757 61 00
Faks:	+386 3 576 24 46
Internet:	http://www.unitur.eu
E-pošta:	turizem@unitur.eu
Dejavnost družbe:	Turistične in druge poslovne dejavnosti
Število zaposlenih:	287

ROGLA INVESTICIJE d.o.o.

Naslov družbe:	Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
Država:	Slovenija
Telefon:	+386 3 757 81 00
Faks:	+386 3 576 21 03
E-pošta:	unior@unior.com
Dejavnost družbe:	Trgovanje z nepremičninami
Število zaposlenih:	0

SPITT d.o.o.

Naslov družbe:	Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
Država:	Slovenija
Telefon:	+386 3 757 81 00
Faks:	+386 3 576 21 03
Dejavnost družbe:	Energetika - oskrba s paro in vročo vodo
Število zaposlenih:	0

UNIOR PRODUKTIONS- und HANDELS- GmbH

Naslov družbe:	Auengasse 9, 9170 FERLACH
Država:	Avstrija
Telefon:	+43 4227 35 14
Faks:	+43 4227 35 15 18
Internet:	http://www.unior.at
E-pošta:	office@unior.at
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	9

UNIOR DEUTSCHLAND GmbH

Naslov družbe:	Hertichstrasse 81, 71229 LEONBERG
Država:	Nemčija
Telefon:	+49 7152 381 1975
Faks:	+49 7152 381 1975
Internet:	http://www.unior-deutschland.com
E-pošta:	unior@unior-deutschland.com
Dejavnost družbe:	Prodaja in servisiranje strojev
Število zaposlenih:	4

UNIOR FRANCE S.A.S.

Naslov družbe:	166-172 Rue du General Delestraint, 77000 MELUN
Država:	Francija
Telefon:	+33 1 64 37 23 00
Faks:	+33 1 64 39 40 90
E-pošta:	contact@uniortools.fr
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	6

UNIOR ITALIA S.R.L.

Naslov družbe:	Via Caserta 8, 20812 LIMBIATE (MB)
Država:	Italija
Telefon:	+39 02 99 04 3403
Faks:	+39 02 99 04 3414
E-pošta:	unioritalia@unioritalia.it
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	2

UNIOR ESPAÑA S.L.

Naslov družbe:	Poligon Sargaitz 2, Nave A5, 31840 UHARTE - ARAKIL (Navarra)
Država:	Španija
Telefon:	+34 948 56 71 13
Faks:	+34 948 46 42 48
Internet:	http://www.unior.es
E-pošta:	unior@unior.es
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	3

UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.

Naslov družbe:	Naroden front, br.5, 1000 SKOPJE
Država:	Makedonija
Telefon:	+389 2 243 20 57
Faks:	+389 2 243 20 89
Internet:	http://www.uniormakedonija.mk
E-pošta:	info@uniormakedonija.mk
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	7

UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.

Naslov družbe:	Blagodatnaya str. 63, bld. 1, D, 196105 SAINT PETERSBURG
Država:	Rusija
Telefon:	+7 812 449 83 50
Faks:	+7 812 449 83 51
Internet:	http://www.unior.ru
E-pošta:	sales@unior.ru
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	57

UNIOR BULGARIA Ltd.

Naslov družbe:	Ulitsa "Ivan Susanin" 49, 1404 SOFIA
Država:	Bolgarija
Telefon:	+359 2 9559 233
Faks:	+359 2 9559 380
Internet:	http://www.unior.bg
E-pošta:	office@unior.bg
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	6

UNIOR COMPONENTS d.o.o.

Naslov družbe:	Kosovska 4, 34000 KRAGUJEVAC
Država:	Srbija
Telefon:	+ 381 34 306 300
Faks:	+ 381 34 306 336
Internet:	http://www.unior-components.com
E-pošta:	contact@unior-components.com
Dejavnost družbe:	Proizvodnja orodij za stroje
Število zaposlenih:	160

NINGBO UNIOR FORGING Company Ltd.

Naslov družbe:	Xindongwu, Moushan, YUYAO, ZHEJIANG 315456
Država:	Kitajska
Telefon:	+ 86 574 6249 6150
Faks:	+ 86 574 6249 6152
Internet:	http://www.unior.cn
E-pošta:	info@unior.cn
Dejavnost družbe:	Proizvodnja jeklenih odkovkov za avtomobilsko industrijo
Število zaposlenih:	442

UNIOR VINKOVCI d.o.o.

Naslov družbe:	Ulica Kneza Mislava 42, 32100 VINKOVCI
Država:	Hrvaška
Telefon:	+385 32 323 999
Faks:	+385 32 323 206
E-pošta:	kovacnica@unior.com
Dejavnost družbe:	Podjetje za proizvodnjo odkovkov
Število zaposlenih:	155

UNIOR Hungaria Kft.

Naslov družbe:	Napfeny utca 1, 8756 NAGYRECSE
Država:	Madžarska
Telefon:	+36 93 571 070
Faks:	+36 93 571 073
Internet:	http://www.unior.hu
E-pošta:	info@unior.hu
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	3

UNIOR – NORTH AMERICA Inc.

Naslov družbe:	28213 Carlton Way Drive, 48377 NOVI (Michigan)
Država:	ZDA
Telefon:	+1 248 730 0060
Faks:	+1 908 634 3044
Internet:	http://www.unior.com
E-pošta:	bleskovar@unior.com
Dejavnost družbe:	Prodajne, nabavne in servisne storitve na tržišču Severne Amerike
Število zaposlenih:	1

15.2.2 Pridružena podjetja

ŠTORE STEEL d.o.o.

Naslov družbe:	Železarska 3, 3220 ŠTORE
Država:	Slovenija
Telefon:	+386 3 780 51 00
Faks:	+386 3 780 53 83
Internet:	http://www.store-steel.si
E-pošta:	info@store-steel.si
Dejavnost družbe:	Podjetje za proizvodnjo jekla
Število zaposlenih:	487

UNIOR TEPID S.R.L.

Naslov družbe:	str. Bruxelles, nr. 10, 507165 PREJMER, jud. BRASOV
Država:	Romunija
Telefon:	+40 268 322 483
Faks:	+40 268 317 786
Internet:	http://www.sculeserioase.ro
E-pošta:	tepid@tepid.ro
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	59

UNIOR TEOS ALATI d.o.o.

Naslov družbe:	Subotička 23, 11000 BEOGRAD
Država:	Srbija
Telefon:	+381 11 744 03 30
Faks:	+381 11 744 08 05
Internet:	http://www.uniorteos.com
E-pošta:	office@uniorteos.com
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	22

UNIOR TEHNA d.o.o.

Naslov družbe:	Bačići 58, 71000 SARAJEVO
Država:	Bosna in Hercegovina
Telefon:	+387 33 776 376
Faks:	+387 33 776 371
Internet:	www.uniortehna.ba
E-pošta:	info@uniortehna.ba
Dejavnost družbe:	Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih:	31

16 Konsolidirani računovodski izkazi

16.1 Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2020

(v EUR) Postavka	Pojasnilo	na dan 31. 12. 2020	na dan 31. 12. 2019
SREDSTVA		**341.401.898**	**374.838.710**
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		**206.672.731**	**228.412.133**
I. Neopredmetena sredstva in druga NS	**17.3.2**	**8.333.468**	**7.952.020**
1. Dolgoročne premoženjske pravice		2.523.407	2.651.690
2. Dobro ime		521.448	521.448
3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		4.259.356	4.117.823
4. Druga neopredmetena sredstva		90.859	108.179
5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		938.398	552.880
II. Opredmetena osnovna sredstva	**17.3.3**	**172.207.675**	**183.848.948**
1. Zemljišča in zgradbe		99.271.152	106.438.802
a) Zemljišča		*27.492.923*	*34.372.078*
b) Zgradbe		*71.778.229*	*72.066.724*
2. Proizvajalne naprave in stroji		65.654.842	68.348.229
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		568.984	580.338
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		6.712.697	8.481.579
III. Naložbene nepremičnine	**17.3.4**	**1.922.524**	**14.786.211**
IV. Dolgoročne finančne naložbe	**17.3.5**	**18.512.953**	**18.419.167**
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		18.499.689	18.403.608
a) Delnice in deleži v pridruženih družbah		*18.333.465*	*18.235.239*
b) Druge dolgoročne finančne naložbe		*166.224*	*168.369*
2. Dolgoročna posojila		13.264	15.559
a) Dolgoročna posojila drugim		*13.264*	*15.559*
V. Dolgoročne poslovne terjatve	**17.3.8**	**32.192**	**60.662**
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	0
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		32.192	60.662
VI. Odložene terjatve za davek	**17.3.15**	**5.663.919**	**3.345.125**
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		**134.729.167**	**146.426.577**
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	**17.3.6**	**120.000**	**120.000**
II. Zaloge	**17.3.7**	**75.000.399**	**83.382.793**
1. Material		26.890.799	29.706.619
2. Nedokončana proizvodnja		27.980.774	29.724.167
3. Proizvodi		14.611.493	16.146.854
4. Trgovsko blago		5.517.333	7.805.153
III. Kratkoročne finančne naložbe	**17.3.9**	**2.937.946**	**2.530.510**
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
a) Druge kratkoročne finančne naložbe		*0*	*0*
2. Kratkoročna posojila		2.937.946	2.530.510
a) Druga kratkoročna posojila		*2.937.946*	*2.530.510*
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	**17.3.8**	**40.835.024**	**45.655.642**
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		24.943.436	32.940.446
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		15.891.588	12.715.196
V. Denarna sredstva	**17.3.10**	**15.835.798**	**14.737.632**

Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2020 (nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31. 12. 2020	na dan 31. 12. 2019
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		**341.401.898**	**374.838.710**
A.	**KAPITAL**	**17.3.11**	**162.852.381**	**172.897.190**
A1.	**KAPITAL, PRIPISAN LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE**		**148.433.367**	**159.473.227**
I.	**Vpoklicani kapital**		**23.688.983**	**23.688.983**
1.	Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
II.	**Kapitalske rezerve**		**40.155.331**	**40.155.331**
III.	**Rezerve iz dobička**		**40.526.503**	**39.694.741**
1.	Zakonske rezerve		2.031.982	2.030.695
2.	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		2.016.459	2.032.777
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(2.016.459)	(2.108.011)
4.	Statutarne rezerve		3.278.156	2.884.949
5.	Druge rezerve iz dobička		35.216.365	34.854.331
IV.	**Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.**		**20.231.979**	**25.961.576**
V.	**Preneseni čisti dobiček**		**30.986.078**	**23.918.936**
VI.	**Prenesena čista izguba**		**0**	**0**
VII.	**Čisti dobiček poslovnega leta**		**0**	**8.175.248**
VIII.	**Čista izguba poslovnega leta**		**4.471.502**	**0**
IX.	**Prevedbeni popravek kapitala**		**(2.684.005)**	**(2.121.588)**
A2.	**KAPITAL, PRIPISAN NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM**		**14.419.014**	**13.423.963**
B.	**REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI**	**17.3.12**	**9.487.895**	**9.465.639**
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		6.613.268	6.451.934
2.	Druge rezervacije		2.649.702	2.762.310
3.	Odloženi prihodki		224.925	251.395
C.	**DOLGOROČNE OBVEZNOSTI**		**90.528.420**	**88.924.327**
I.	**Dolgoročne finančne obveznosti**	**17.3.13**	**89.196.301**	**86.207.965**
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		88.206.614	84.909.363
2.	Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
3.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		989.687	1.298.602
II.	**Dolgoročne poslovne obveznosti**	**17.3.14**	**0**	**0**
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
2.	Dolgoročne menične obveznosti		0	0
3.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
4.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
III.	**Odložene obveznosti za davek**	**17.3.15**	**1.332.119**	**2.716.362**
Č.	**KRATKOROČNE OBVEZNOSTI**		**78.533.202**	**103.551.554**
I.	**Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev**	**17.3.6**	**0**	**0**
II.	**Kratkoročne finančne obveznosti**	**17.3.16**	**17.232.094**	**37.138.302**
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		16.623.171	36.063.263
2.	Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
3.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		608.923	1.075.039
III.	**Kratkoročne poslovne obveznosti**	**17.3.17**	**61.301.108**	**66.413.252**
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		34.847.756	39.682.044
2.	Kratkoročne menične obveznosti		7.505.704	7.042.745
3.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		1.572.278	4.746.821
4.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		17.375.370	14.941.642

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020

(v EUR) Postavka	Pojasnila	Leto 2020	Leto 2019
A. Čisti prihodki od prodaje	**17.4.2**	**210.239.617**	**255.994.454**
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		29.407.490	37.916.611
a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		*22.715.866*	*29.651.650*
b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		*6.691.624*	*8.264.961*
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		180.832.127	218.077.843
a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		*161.308.720*	*194.293.949*
b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		*19.523.407*	*23.783.894*
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		**(2.938.186)**	**760.290**
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	**17.4.3**	**2.393.779**	**2.761.780**
Č. Drugi poslovni prihodki	**17.4.4**	**10.476.648**	**2.571.368**
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		**220.171.858**	**262.087.892**
D. Stroški blaga, materiala in storitev	**17.4.5**	**127.314.004**	**156.049.897**
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		9.197.592	9.821.008
2. Stroški porabljenega materiala		89.429.483	109.895.108
a) stroški materiala		*69.065.236*	*86.121.786*
b) stroški energije		*10.476.128*	*11.607.623*
c) drugi stroški materiala		*9.888.119*	*12.165.699*
3. Stroški storitev		28.686.929	36.333.781
a) transportne storitve		*5.638.306*	*6.392.572*
b) stroški vzdrževanja		*3.088.285*	*3.363.520*
c) najemnine		*1.186.952*	*1.274.182*
č) drugi stroški storitev		*18.773.386*	*25.303.507*
E. Stroški dela	**17.4.5**	**67.251.069**	**71.923.301**
1. Stroški plač		51.054.107	54.896.255
2. Stroški pokojninskih zavarovanj		581.374	710.610
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj		8.382.045	9.127.300
4. Drugi stroški dela		7.233.543	7.189.136
F. Odpisi vrednosti	**17.4.5**	**22.802.453**	**16.417.190**
1. Amortizacija		16.635.502	15.733.201
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		4.862.743	228.884
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		1.304.208	455.105
G. Drugi poslovni odhodki	**17.4.5**	**1.675.845**	**2.140.601**
1. Rezervacije		122.286	124.905
2. Drugi stroški		1.553.559	2.015.696
II. IZID IZ POSLOVANJA		**1.128.487**	**15.556.903**
H. Finančni prihodki	**17.4.6**	**917.539**	**2.590.089**
1. Finančni prihodki iz deležev		313.223	2.063.923
a) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		*312.923*	*2.063.536*
b) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		*30*	*103*
c) Finančni prihodki iz drugih naložb		*270*	*284*
2. Finančni prihodki iz danih posojil		108.931	73.240
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		495.385	452.926
I. Finančni odhodki	**17.4.6**	**5.122.545**	**5.496.420**
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		268.389	3.611
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		3.616.779	3.833.155
a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		*3.364.760*	*3.695.088*
b) Finančni odhodki iz izdanih obveznic		*0*	*0*
c) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		*252.019*	*138.067*
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		1.237.377	1.659.654
a) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.		*378.065*	*255.730*
b) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		*859.312*	*1.403.924*
III. POSLOVNI IZID		**(3.076.519)**	**12.650.572**
Davek iz dobička	**17.5**	**1.573.281**	**1.383.571**
Odloženi davek	**17.5**	**(2.453.694)**	**833.788**
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		**(2.196.106)**	**10.433.213**
– ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		(4.471.502)	8.175.248
– ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM		2.275.396	2.257.965

REZULTAT OHRANJENEGA POSLOVANJA	**17.4**	**(2.196.106)**	**10.433.213**
REZULTAT USTAVLJENEGA POSLOVANJA	**17.4**	**0**	**0**

Konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 (nadaljevanje)

(v EUR) Postavka	Leto 2020	Leto 2019
Delež lastnikov obvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi)	(4.471.502)	8.175.248
Delež lastnikov neobvladujočih deležev v čistem dobičku (izgubi)	2.275.396	2.257.965
Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov obvladujočega deleža	(1,58)	2,88
Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov neobvladujočih deležev	0,80	0,80
Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ohranjenega poslovanja	(0,77)	3,68
Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ustavljenega poslovanja	0	0

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR

(v EUR)	Postavka	2020	2019
1.	**Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi**	**(2.196.106)**	**10.433.213**
2.	**Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi**	**(6.770.374)**	**(95.606)**
2.1	**Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid**	**(5.729.597)**	**(463.425)**
	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(5.635.407)	(373.800)
	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov, pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	(94.190)	(89.625)
2.2	**Postavke, ki bodo pozneje prerazvrščene v poslovni izid**	**(1.040.777)**	**367.819**
	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	(1.040.777)	367.819
3.	**Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi**	**(8.966.480)**	**10.337.607**
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	(10.763.516)	7.956.878
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada neobvladujočim deležem	1.797.036	2.380.729

Dobičke in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini, smo imeli v Letnem poročilu 2019 prikazane pod rubriko Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid. Zaradi ustreznejšega prikaza smo jih v Letnem poročilu 2020 prestavili med Postavke, ki bodo pozneje prerazvrščene v poslovni izid. Znesek v letu 2019 je nematerialen in ga prikazujemo enako kot v letu 2020 zaradi primerljivosti podatkov.

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

Gibanje celotnega vseobsegajočega donosa je razvidno v točki 16.5 (Konsolidirani izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR) Letnega poročila 2020.

16.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR

(v EUR) Postavka	Pojasnilo	2020	2019
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a) Čisti poslovni izid			
Poslovni izid pred obdavčitvijo		(3.076.519)	12.650.572
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	17.5	880.413	(2.217.359)
		(2.196.106)	**10.433.213**
b) Prilagoditve za			
Amortizacijo (+)	17.3.2, 17.3.3	16.635.502	15.733.201
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)		(528.163)	(741.552)
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	17.4.5	4.862.743	228.884
Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	17.3.8	368.917	103.408
Oblikovanje popravka vrednosti zalog	17.3.7	935.291	351.697
Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	17.3.12	22.256	213.456
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	17.4.6	(422.154)	(2.137.163)
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	17.4.6	3.885.168	3.836.766
		25.759.560	**17.588.697**
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja			
Začetne manj končne poslovne terjatve	17.3.8	4.480.171	2.428.873
Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	17.3.15	(2.318.794)	681.014
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	0	0
Začetne manj končne zaloge	17.3.7	7.447.103	(836.178)
Končne manj začetne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	17.3.6	0	0
Končni manj začetni poslovni dolgovi	17.3.14,17.3.17	(5.112.144)	(933.017)
Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	17.3.15	(1.384.243)	128.287
		3.112.093	**1.468.979**
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)		**26.675.547**	**29.490.889**
B. Denarni tokovi pri naložbenju			
a) Prejemki pri naložbenju			
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje		422.154	2.137.163
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev		41.777	108.609
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		710.958	472.766
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin		8.500.000	14.080
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb		333.558	40.071
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		26.486	23.224
		10.034.933	**2.795.913**
b) Izdatki pri naložbenju			
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	17.3.2	(2.034.370)	(3.180.424)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	17.3.3	(11.558.780)	(17.359.426)
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin		0	(5.777)
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	17.3.5	(427.344)	(27.915)
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		(433.922)	(486.880)
		(14.454.416)	**(21.060.422)**
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		**(4.419.483)**	**(18.264.509)**
C. Denarni tokovi pri financiranju			
a) Prejemki pri financiranju			
Prejemki od vplačanega kapitala	17.3.11	0	0
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	12.516.376	4.850.122
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	3.085.708	9.633.416
		15.602.084	**14.483.538**
b) Izdatki pri financiranju			
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	17.4.6	(3.616.779)	(3.833.155)
Izdatki za pridobitev lastnih delnic	17.3.11	0	(1.987.821)
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	(7.881.159)	(1.680.877)
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	(24.638.797)	(14.217.908)
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	17.3.11	(623.247)	(1.265.909)
		(36.759.982)	**(22.985.670)**
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)		**(21.157.898)**	**(8.502.132)**
Č. Končno stanje denarnih sredstev		**15.835.798**	**14.737.632**
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		**1.098.166**	**2.724.248**
y) Začetno stanje denarnih sredstev		**14.737.632**	**12.013.384**

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

16.5 Izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2019 DO 31. 12. 2020

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladu-jočemu deležu	Skupaj kapital
(v EUR)	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček/ izguba	Čisti dobiček/ izguba poslov-nega leta				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**40.155.331**	**2.030.695**	**2.032.777**	**(2.108.011)**	**2.884.949**	**34.854.331**	**25.961.576**	**23.918.936**	**8.175.248**	**(2.121.588)**	**159.473.227**	**13.423.963**	**172.897.190**
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**40.155.331**	**2.030.695**	**2.032.777**	**(2.108.011)**	**2.884.949**	**34.854.331**	**25.961.576**	**23.918.936**	**8.175.248**	**(2.121.588)**	**159.473.227**	**13.423.963**	**172.897.190**
B.1. Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**(276.344)**	**0**	**0**	**(276.344)**	**(801.985)**	**(1.078.329)**
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(623.247)	(623.247)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	(276.344)	0	0	(276.344)	(178.738)	(455.082)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**(5.729.597)**	**0**	**(4.471.502)**	**(562.417)**	**(10.763.516)**	**1.797.036**	**(8.966.480)**
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(4.471.502)	0	(4.471.502)	2.275.396	(2.196.106)
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	0	(97.615)	0	0	0	(97.615)	0	(97.615)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	(5.635.407)	0	0	0	(5.635.407)	0	(5.635.407)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	3.425	0	0	0	3.425	0	3.425
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(562.417)	(562.417)	(478.360)	(1.040.777)
B.3. Spremembe v kapitalu	**0**	**0**	**1.287**	**(16.318)**	**91.552**	**393.207**	**362.034**	**0**	**7.343.486**	**(8.175.248)**	**0**	**0**	**0**	**0**
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	8.175.248	(8.175.248)	0	0	0	0
Oblikovanje rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže in razporeditev na druge sestavine kapitala	0	0	0	(16.318)	91.552	0	(75.234)	0	0	0	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	1.287	0	0	393.207	437.268	0	(831.762)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**40.155.331**	**2.031.982**	**2.016.459**	**(2.016.459)**	**3.278.156**	**35.216.365**	**20.231.979**	**30.986.078**	**(4.471.502)**	**(2.684.005)**	**148.433.367**	**14.419.014**	**162.852.381**

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2018 DO 31. 12. 2019

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladu-jočemu deležu	Skupaj kapital
(v EUR)	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček/ izguba	Čisti dobiček/ izguba poslov-nega leta				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**40.155.331**	**2.027.126**	**120.190**	**(120.190)**	**2.363.564**	**36.284.683**	**26.425.001**	**15.000.669**	**10.268.662**	**(2.366.643)**	**153.847.376**	**12.598.907**	**166.446.283**
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**40.155.331**	**2.027.126**	**120.190**	**(120.190)**	**2.363.564**	**36.284.683**	**26.425.001**	**15.000.669**	**10.268.662**	**(2.366.643)**	**153.847.376**	**12.598.907**	**166.446.283**
B.1. Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	**0**	**0**	**0**	**0**	**(1.987.821)**	**0**	**0**	**0**	**(343.206)**	**0**	**0**	**(2.331.027)**	**(1.555.673)**	**(3.886.700)**
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	(1.987.821)	0	0	0	0	0	0	(1.987.821)	0	(1.987.821)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(1.265.909)	(1.265.909)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	(343.206)	0	0	(343.206)	(289.764)	(632.970)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**(463.425)**	**0**	**8.175.248**	**245.055**	**7.956.878**	**2.380.729**	**10.337.607**
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.175.248	0	8.175.248	2.257.965	10.433.213
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	0	(92.040)	0	0	0	(92.040)	0	(92.040)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	0	0	0	0	0	0	0	(373.800)	0	0	0	(373.800)	0	(373.800)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	2.415	0	0	0	2.415	0	2.415
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	245.055	245.055	122.764	367.819
B.3. Spremembe v kapitalu	**0**	**0**	**3.569**	**1.912.587**	**0**	**521.385**	**(1.430.352)**	**0**	**9.261.473**	**(10.268.662)**	**0**	**0**	**0**	**0**
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	10.268.662	(10.268.662)	0	0	0	0
Oblikovanje rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže in razporeditev na druge sestavine kapitala	0	0	0	1.912.587	0	0	(1.912.587)	0	0	0	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	3.569	0	0	521.385	482.235	0	(1.007.189)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	**23.688.983**	**40.155.331**	**2.030.695**	**2.032.777**	**(2.108.011)**	**2.884.949**	**34.854.331**	**25.961.576**	**23.918.936**	**8.175.248**	**(2.121.588)**	**159.473.227**	**13.423.963**	**172.897.190**

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

17 Pojasnila k računovodskim izkazom

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je družba UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem na naslovu: Kovaška 10, Zreče, Slovenija.

V nadaljevanju so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi Skupine UNIOR za leto, ki se je končalo dne 31. 12. 2020.

17.1 Izjava o skladnosti

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami Skupine UNIOR ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljeni za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Zgolj revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava družbe UNIOR d.d. je konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR potrdila dne 20. 4. 2021.

17.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so sestavljeni v evrih (EUR), ki je funkcionalna valuta v Sloveniji, prikazani brez centov in zaokroženi na celo število.

17.2.1 Poštena vrednost

Prikazana sredstva in obveznosti so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednostih razen zemljišč in naložbenih nepremičnin, ki so vrednotena po pošteni vrednosti, stroški obrestnih zamenjav se evidentirajo v izkazu poslovnega izida. Ocenjujemo, da ni večjih razlik do poštenih vrednosti.

Sredstva in obveznosti, ki so merjene ali razkrite po pošteni vrednosti, so razvrščene v hierarhijo poštenih vrednosti na naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja,
- raven 2: sredstva, ki ne kotirajo na borzi, njihovo vrednost pa je mogoče spremljati v celotnem trajanju sredstva,
- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni pošteni vrednosti vrednotena zemljišča in naložbene nepremičnine,

ter po pošteni vrednosti razkrite zgradbe in opremo, ki se vrednoti po nabavni vrednosti, za katere opravljamo preveritev znakov slabitev. V to raven za namene razkritja poštene vrednosti razvrščamo tudi dolgoročne finančne naložbe, ki so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve in poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2020

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		**27.492.923**	**27.492.923**
– zemljišča		*27.492.923*	*27.492.923*
Naložbene nepremičnine		**1.922.524**	**1.922.524**
Dolgoročne finančne naložbe	**0**	**18.512.953**	**18.512.953**
– delnice, ki kotirajo na borzi	*0*		*0*
– delnice, ki ne kotirajo na borzi		*18.499.689*	*18.499.689*
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		*13.264*	*13.264*
Dolgoročne poslovne terjatve		**32.192**	**32.192**
Kratkoročne finančne naložbe		**2.937.946**	**2.937.946**
Kratkoročne poslovne terjatve		**40.835.024**	**40.835.024**
Dolgoročne finančne obveznosti		**89.196.301**	**89.196.301**
Dolgoročne poslovne obveznosti		**0**	**0**
Kratkoročne finančne obveznosti		**17.232.094**	**17.232.094**
Kratkoročne poslovne obveznosti		**61.301.108**	**61.301.108**

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2019

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		**34.372.078**	**34.372.078**
– zemljišča		*34.372.078*	*34.372.078*
Naložbene nepremičnine		**14.786.211**	**14.786.211**
Dolgoročne finančne naložbe	**2.145**	**18.417.022**	**18.419.167**
– delnice, ki kotirajo na borzi	*2.145*		*2.145*
– delnice, ki ne kotirajo na borzi		*18.401.463*	*18.401.463*
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		*15.559*	*15.559*
Dolgoročne poslovne terjatve		**60.662**	**60.662**
Kratkoročne finančne naložbe		**2.530.510**	**2.530.510**
Kratkoročne poslovne terjatve		**45.655.642**	**45.655.642**
Dolgoročne finančne obveznosti		**86.207.965**	**86.207.965**
Dolgoročne poslovne obveznosti		**0**	**0**
Kratkoročne finančne obveznosti		**37.138.302**	**37.138.302**
Kratkoročne poslovne obveznosti		**66.413.252**	**66.413.252**

Zemljišča in naložbene nepremičnine vrednotimo po pošteni vrednosti, ki je določena s cenitvijo, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe in obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 17.3 Letnega poročila 2020.

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

17.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklem letu.

Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo družbo UNIOR d.d. in njene odvisne družbe, deleže Skupine v pridruženih družbah ter deleže v skupaj obvladovanih družbah (skupaj v nadaljevanju Skupina UNIOR). Naložbe v odvisne družbe so v izkazih Skupine UNIOR izločene v postopku konsolidacije. Podrobnejši pregled sestave Skupine UNIOR je prikazan v poglavju 15 (Skupina UNIOR) v računovodskem delu Letnega poročila 2020.

Vse uporabljene računovodske usmeritve so enake za celo Skupino UNIOR, navajamo jih v poglavju 12.2.2 Letnega poročila 2020.

17.2.3 Posli v tuji valuti

Bilance stanja odvisnih podjetij, ki niso izkazane v evrih, so bile za potrebe konsolidacije preračunane po končnem srednjem referenčnem tečaju ECB na dan 31. 12. 2020, izkazi poslovnega izida odvisnih podjetij pa po povprečnem tečaju ECB v letu 2020. Razlika je izkazana v prevedbenem popravku kapitala v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR.

17.3 Pojasnila k bilanci stanja Skupine UNIOR

17.3.1 Bilanca stanja po odsekih

Postavka (v EUR)	Turistična dej. 31. 12. 2020	Kovinska dej. 31. 12. 2020	SKUPAJ 31. 12. 2020	Turistična dej. 31. 12. 2019	Kovinska dej. 31. 12. 2019	SKUPAJ 31. 12. 2019
SREDSTVA	**60.649.801**	**280.752.097**	**341.401.898**	**69.603.503**	**305.235.207**	**374.838.710**
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	**58.738.389**	**147.934.342**	**206.672.731**	**67.114.919**	**161.297.214**	**228.412.133**
I. Neopredmetena sredstva in druga NS	**1.273.995**	**7.059.473**	**8.333.468**	**1.320.604**	**6.631.416**	**7.952.020**
1. Dolgoročne premoženjske pravice	1.273.995	1.249.412	2.523.407	1.320.604	1.331.086	2.651.690
2. Dobro ime	0	521.448	521.448	0	521.448	521.448
3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0	4.259.356	4.259.356	0	4.117.823	4.117.823
4. Druga neopredmetena sredstva	0	90.859	90.859	0	108.179	108.179
5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo	0	938.398	938.398	0	552.880	552.880
II. Opredmetena osnovna sredstva	**57.023.955**	**115.183.720**	**172.207.675**	**65.332.671**	**118.516.277**	**183.848.948**
1. Zemljišča in zgradbe	50.928.799	48.342.353	99.271.152	56.527.942	49.910.860	106.438.802
2. Proizvajalne naprave in stroji	5.858.792	59.796.050	65.654.842	5.279.417	63.068.812	68.348.229
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	8.303	560.681	568.984	8.073	572.265	580.338
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	228.061	6.484.636	6.712.697	3.517.239	4.964.340	8.481.579
III. Naložbene nepremičnine	**415.571**	**1.506.953**	**1.922.524**	**421.050**	**14.365.161**	**14.786.211**
IV. Dolgoročne finančne naložbe	**12.519**	**18.500.434**	**18.512.953**	**12.519**	**18.406.648**	**18.419.167**
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	12.519	18.487.170	18.499.689	12.519	18.391.089	18.403.608
2. Dolgoročna posojila	0	13.264	13.264	0	15.559	15.559
V. Dolgoročne poslovne terjatve	**12.350**	**19.842**	**32.192**	**28.075**	**32.587**	**60.662**
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	12.350	19.842	32.192	28.075	32.587	60.662
VI. Odložene terjatve za davek	**0**	**5.663.919**	**5.663.919**	**0**	**3.345.125**	**3.345.125**
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	**1.911.412**	**132.817.755**	**134.729.167**	**2.488.585**	**143.937.992**	**146.426.577**
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	**0**	**120.000**	**120.000**	**0**	**120.000**	**120.000**
II. Zaloge	**251.338**	**74.749.061**	**75.000.399**	**456.926**	**82.925.867**	**83.382.793**
1. Material	242.429	26.648.370	26.890.799	447.493	29.259.126	29.706.619
2. Nedokončana proizvodnja	0	27.980.774	27.980.774	0	29.724.167	29.724.167
3. Proizvodi	0	14.611.493	14.611.493	0	16.146.854	16.146.854
4. Trgovsko blago	8.909	5.508.424	5.517.333	9.433	7.795.720	7.805.153
III. Kratkoročne finančne naložbe	**0**	**2.937.946**	**2.937.946**	**0**	**2.530.510**	**2.530.510**
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0	0	0	0
2. Kratkoročna posojila	0	2.937.946	2.937.946	0	2.530.510	2.530.510
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	**1.435.904**	**39.399.120**	**40.835.024**	**1.436.103**	**44.219.539**	**45.655.642**
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	346.579	24.596.857	24.943.436	888.627	32.051.819	32.940.446
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	1.089.325	14.802.263	15.891.588	547.477	12.167.719	12.715.196
V. Denarna sredstva	**224.171**	**15.611.627**	**15.835.798**	**595.555**	**14.142.077**	**14.737.632**

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

Bilanca stanja po odsekih (nadaljevanje)

	Postavka (v EUR)	Turistična dej. 31. 12. 2020	Kovinska dej. 31. 12. 2020	SKUPAJ 31. 12. 2020	Turistična dej. 31. 12. 2019	Kovinska dej. 31. 12. 2019	SKUPAJ 31. 12. 2019
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	**60.649.801**	**280.752.097**	**341.401.898**	**69.603.503**	**305.235.207**	**374.838.710**
A.	**KAPITAL**	**29.108.573**	**133.743.808**	**162.852.381**	**34.853.141**	**138.044.049**	**172.897.190**
A1.	**KAPITAL, PRIPISAN LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE**	**29.108.573**	**119.324.794**	**148.433.367**	**34.853.141**	**124.620.086**	**159.473.227**
I.	**Vpoklicani kapital**	**6.483.792**	**17.205.191**	**23.688.983**	**6.483.792**	**17.205.191**	**23.688.983**
1.	Osnovni kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0	0	0	0
II.	**Kapitalske rezerve**	**11.409.929**	**28.745.402**	**40.155.331**	**11.409.929**	**28.745.402**	**40.155.331**
III.	**Rezerve iz dobička**	**15.911.428**	**24.615.075**	**40.526.503**	**15.911.428**	**23.783.313**	**39.694.741**
1.	Zakonske rezerve	534.164	1.497.818	2.031.982	534.164	1.496.531	2.030.695
2.	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	2.016.459	2.016.459	0	2.032.777	2.032.777
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	0	(2.016.459)	(2.016.459)	0	(2.108.011)	(2.108.011)
4.	Statutarne rezerve	0	3.278.156	3.278.156	0	2.884.949	2.884.949
5.	Druge rezerve iz dobička	15.377.264	19.839.101	35.216.365	15.377.264	19.477.067	34.854.331
IV.	**Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.**	**7.895.712**	**12.336.267**	**20.231.979**	**13.598.979**	**12.362.597**	**25.961.576**
V.	**Preneseni čisti dobiček**	**0**	**43.537.065**	**30.986.078**	**0**	**36.480.276**	**23.918.936**
VI.	**Prenesena čista izguba**	**12.550.987**	**0**	**0**	**12.561.340**	**0**	**0**
VII.	**Čisti dobiček poslovnega leta**	**0**	**0**	**0**	**10.353**	**8.164.895**	**8.175.248**
VIII.	**Čista izguba poslovnega leta**	**41.301**	**4.430.201**	**4.471.502**	**0**	**0**	**0**
IX.	**Prevedbeni popravek kapitala**	**0**	**(2.684.005)**	**(2.684.005)**	**0**	**(2.121.588)**	**(2.121.588)**
A2.	**KAPITAL, PRIPISAN NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM**	**0**	**14.419.014**	**14.419.014**	**0**	**13.423.963**	**13.423.963**
B.	**REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI**	**2.747.365**	**6.740.530**	**9.487.895**	**2.747.365**	**6.718.274**	**9.465.639**
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	650.574	5.962.694	6.613.268	625.037	5.826.897	6.451.934
2.	Druge rezervacije	2.059.864	589.838	2.649.702	2.121.278	641.032	2.762.310
3.	Odloženi prihodki	0	224.925	224.925	1.050	250.345	251.395
C.	**DOLGOROČNE OBVEZNOSTI**	**22.751.866**	**67.776.554**	**90.528.420**	**21.478.592**	**67.445.735**	**88.924.327**
I.	**Dolgoročne finančne obveznosti**	**14.430.952**	**74.765.349**	**89.196.301**	**11.820.595**	**74.387.370**	**86.207.965**
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	14.394.011	73.812.603	88.206.614	11.756.032	73.153.331	84.909.363
2.	Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
3.	Druge dolgoročne finančne obveznosti	36.941	952.746	989.687	64.563	1.234.039	1.298.602
II.	**Dolgoročne poslovne obveznosti**	**7.098.550**	**(7.098.550)**	**0**	**7.098.550**	**-7.098.550**	**0**
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0	0	0	0	0
2.	Dolgoročne menične obveznosti	0	0	0	0	0	0
3.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0	0	0	0
4.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti	7.098.550	(7.098.550)	0	7.098.550	-7.098.550	0
III.	**Odložene obveznosti za davek**	**1.222.364**	**109.755**	**1.332.119**	**2.559.446**	**156.916**	**2.716.362**
Č.	**KRATKOROČNE OBVEZNOSTI**	**6.078.926**	**72.454.276**	**78.533.202**	**10.524.404**	**93.027.150**	**103.551.554**
I.	**Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
II.	**Kratkoročne finančne obveznosti**	**2.580.179**	**14.651.915**	**17.232.094**	**5.394.766**	**31.743.536**	**37.138.302**
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank	2.561.158	14.062.013	16.623.171	5.372.493	30.690.770	36.063.263
2.	Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
3.	Druge kratkoročne finančne obveznosti	19.021	589.902	608.923	22.273	1.052.766	1.075.039
III.	**Kratkoročne poslovne obveznosti**	**3.498.747**	**57.802.361**	**61.301.108**	**5.129.638**	**61.283.614**	**66.413.252**
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	1.778.861	33.068.895	34.847.756	2.883.108	36.798.936	39.682.044
2.	Kratkoročne menične obveznosti	0	7.505.704	7.505.704	0	7.042.745	7.042.745
3.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	502.810	1.069.468	1.572.278	934.095	3.812.726	4.746.821
4.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.217.076	16.158.294	17.375.370	1.312.435	13.629.207	14.941.642

Dodatni podatki glede na geografsko območje za Skupino

	Prihodki od prodaje		Skupaj sredstva		Neto investicije	
(v EUR)	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Slovenija	142.116.299	180.889.266	260.582.200	295.217.859	9.231.272	13.115.270
Evropska unija	10.169.137	11.199.972	17.510.756	16.011.134	2.401.697	1.831.920
Ostala Evropa	11.249.965	13.606.804	17.527.952	18.611.370	427.121	2.585.437
Ostali trgi	46.704.216	50.298.412	45.780.990	44.998.346	1.533.059	3.013.000
Skupaj	**210.239.617**	**255.994.454**	**341.401.898**	**374.838.709**	**13.593.150**	**20.545.627**

17.3.2 Neopredmetena sredstva

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmet. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2019	602.236	16.238.698	5.510.539	108.179	552.880	23.012.532
Neposredna povečanja – investicije	0	978.156	111.421	6.395	938.398	2.034.370
Prenos z investicij v teku	0	552.880	0	0	(552.880)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(22.696)	(23.715)	0	(46.411)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(54.031)	(30.158)	0	0	(84.189)
Stanje 31. decembra 2020	602.236	17.715.703	5.569.106	90.859	938.398	24.916.302
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2019	80.788	12.120.875	2.858.849	0	0	15.060.512
Amortizacija v letu	0	1.380.264	198.715	0	0	1.578.979
Zmanjšanja med letom	0	0	(4.634)	0	0	(4.634)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(44.792)	(7.231)	0	0	(52.023)
Stanje 31. decembra 2020	80.788	13.456.347	3.045.699	0	0	16.582.834
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	**521.448**	**4.259.356**	**2.523.407**	**90.859**	**938.398**	**8.333.468**
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	521.448	4.117.823	2.651.690	108.179	552.880	7.952.020

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmet. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2018	602.236	14.375.778	4.996.798	125.345	9.630	20.109.787
Neposredna povečanja – investicije	0	139.530	758.859	6.671	2.275.364	3.180.424
Prenos z investicij v teku	0	1.709.481	19.440	0	(1.728.921)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(267.047)	(23.837)	(3.250)	(294.134)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	13.909	2.489	0	57	16.455
Stanje 31. decembra 2019	602.236	16.238.698	5.510.539	108.179	552.880	23.012.532
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2018	80.788	10.919.656	2.895.039	0	0	13.895.483
Amortizacija v letu	0	1.195.171	149.646	0	0	1.344.817
Zmanjšanja med letom	0	0	(185.525)	0	0	(185.525)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	6.048	(311)	0	0	5.737
Stanje 31. decembra 2019	80.788	12.120.875	2.858.849	0	0	15.060.512
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	**521.448**	**4.117.823**	**2.651.690**	**108.179**	**552.880**	**7.952.020**
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	521.448	3.456.122	2.101.759	125.345	9.630	6.214.304

Skupina UNIOR je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje, za leto 2019 prejela 6.395 emisijskih kuponov, v letu 2020 pa je poravnala obveznost za leto 2020 v višini 7.555 kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31. 12. 2020 znaša 12.751. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 evro in prikazani med drugimi neopredmetenimi sredstvi, kjer so poleg emisijskih kuponov prikazane še dolgoročne aktivne časovne razmejitve v višini 78.108 evrov.

Dolgoročno odloženi stroški razvijanja v skupni višini 4.259.356 evrov se nanašajo na odložene stroške razvoja obdelovalnih strojev na programu Strojegradnja v višini 3.139.716 evrov in stroške razvoja v kovačnici Ningbo Unior Forging na Kitajskem v višini 1.119.640 evrov.

Med naložbe v pravice do industrijske lastnine spadajo licence za računalniške programe, vlaganja v tekaški poligon na Rogli (koncesnina), pravice na tujih osnovnih sredstvih, blagovna znamka Unitur, raziskave za zajem termalne vode ter ustanovna vlaganja v zazidalni načrt Term Zreče.

Dobro ime izhaja iz pripojitve družbe Inexa Adria d.o.o. k družbi UNIOR d.d. v letu 2005 in pripojitve družbe Unior Werkzeugmaschinen GmbH k družbi Unior Deutschland GmbH v letu 2010. Letno

preverjamo pošteno vrednost dobrega imena denar ustvarjajočih enot, ki na podlagi njunega poslovanja ne izkazujeta potrebe po slabitvi.

Povečanje neopredmetenih osnovnih sredstev v višini 2.034.370 evrov v glavnem predstavljajo dolgoročno odloženi stroški razvoja na programu Strojegradnja, ki so na dan 31. 12. 2020 med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi v pridobivanju v višini 920.670 evrov in stroški razvoja v kovačnici Ningbo Unior Forging na Kitajskem v višini 854.599 evrov ter naložbe v pravice do industrijske lastnine v višini 111.421 evrov.

Strošek financiranja investicije za pridobitev neopredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve sredstva, se vključuje v nabavno vrednost neopredmetenih sredstev.

Skupina UNIOR neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

17.3.3 Opredmetena osnovna sredstva

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2019	34.372.078	147.220.096	208.026.016	3.290.275	8.481.579	401.390.044
Neposredna povečanja – investicije	53.736	23.782	744.895	146.805	10.589.562	11.558.780
Prenos z investicij v teku	0	4.320.227	7.931.227	100.468	(12.351.922)	0
Zmanjšanja med letom	0	(363.569)	(4.210.737)	(157.315)	0	(4.731.621)
Prevrednotenje	(6.918.044)	0	0	0	0	(6.918.044)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	(14.847)	(290.750)	(690.711)	(107.570)	(6.522)	(1.110.400)
Stanje 31. decembra 2020	27.492.923	150.909.786	211.800.690	3.272.663	6.712.697	400.188.759
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2019	0	75.153.372	139.677.787	2.709.937	0	217.541.096
Amortizacija v letu	0	4.132.759	10.709.089	214.675	0	15.056.523
Zmanjšanja med letom	0	(90.960)	(3.790.234)	(139.469)	0	(4.020.663)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	(63.614)	(450.794)	(81.464)	0	(595.872)
Stanje 31. decembra 2020	0	79.131.557	146.145.848	2.703.679	0	227.981.084
Sedanja vrednost 31. decembra 2020	**27.492.923**	**71.778.229**	**65.654.842**	**568.984**	**6.712.697**	**172.207.675**
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	34.372.078	72.066.724	68.348.229	580.338	8.481.579	183.848.948

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2018	34.700.925	141.343.430	193.522.607	3.125.132	14.012.434	386.704.528
Neposredna povečanja – investicije	22.140	2.189.831	2.043.757	240.186	12.863.512	17.359.426
Prenos z investicij v teku	0	4.007.761	14.356.582	30.108	(18.394.451)	0
Zmanjšanja med letom	0	(301.231)	(2.107.457)	(140.550)	0	(2.549.238)
Prevrednotenje	(373.800)	0	0	0	0	(373.800)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	22.813	(19.695)	210.527	35.399	84	249.128
Stanje 31. decembra 2019	34.372.078	147.220.096	208.026.016	3.290.275	8.481.579	401.390.044
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2018	0	71.164.182	131.433.212	2.518.917	0	205.116.311
Amortizacija v letu	0	4.006.255	10.134.114	248.015	0	14.388.384
Zmanjšanja med letom	0	(11.748)	(1.980.985)	(83.739)	0	(2.076.472)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	(5.317)	91.446	26.744	0	112.873
Stanje 31. decembra 2019	0	75.153.372	139.677.787	2.709.937	0	217.541.096
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	**34.372.078**	**72.066.724**	**68.348.229**	**580.338**	**8.481.579**	**183.848.948**
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	34.700.925	70.179.248	62.089.395	606.215	14.012.434	181.588.217

V letu 2020 je bilo v Skupini UNIOR 11.558.780 evrov novih investicijskih vlaganj v opredmetena osnovna sredstva, od tega 10.383.161 evrov v kovinski dejavnosti in 1.175.619 evrov v turistični dejavnosti.

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima Skupina UNIOR na dan 31. 12. 2020 izkazana sredstva, ki jih je pridobila z najemom z nabavno vrednostjo 2.660.025 evrov in sedanjo vrednostjo 1.511.061 evrov.

Skupina UNIOR na podlagi MSRP 16 med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazuje najeta osnovna sredstva v višini 2.733.524 evrov. Amortizacija iz naslova teh osnovnih sredstev je v letu 2020 znašala 951.432 evrov, obresti iz naslova najemov pa 47.220 evrov. Obveznosti iz naslova najemov so konec leta znašale 985.782 evrov, od tega kratkoročni del 414.791 evrov. Stroški kratkoročnih najemov, ki niso pripoznani kot osnovna sredstva zaradi krajšega obdobja najema in tudi najemi sredstev, katerih vrednost ne presega mejne vrednosti pripoznavanja sredstev kot osnovno sredstvo, so upoštevani med najemi v poglavju številka 17.3.4 Letnega poročila 2020.

Kot jamstvo za dolgove ima Skupina UNIOR zastavljena zemljišča in zgradbe po ocenjeni vrednosti v višini 100.010.052 evrov ter proizvajalno opremo po sedanji vrednosti v višini 20.717.733 evrov.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila, izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2020. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih primerjav, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Cenilec je pri ocenjevanju upošteval tudi oceno stroškov prodaje.

Strošek financiranja investicije za pridobitev opredmetenega osnovnega sredstva do usposobitve sredstva, se vključuje v nabavno vrednost opredmetenih sredstev.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 7.420.774 evrov.

17.3.4 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Zemljišča	1.113.286	7.800.552
Zgradbe	809.238	6.985.659
Skupaj	**1.922.524**	**14.786.211**

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	2020	2019
Začetno stanje 1. januarja	**14.786.211**	**14.787.206**
Pridobitve	0	5.777
Sprememba poštene vrednosti	(16.876)	0
Odsvojitve	(12.845.777)	(14.080)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	(1.034)	7.308
Končno stanje 31. decembra	**1.922.524**	**14.786.211**

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjeni nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem, in sicer na lokacijah v Zrečah, na Rogli in v Kragujevcu v Srbiji. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Cenilec je pri ocenjevanju upošteval tudi oceno stroškov prodaje. Učinek spremembe poštene vrednosti naložbenih nepremičnin v vrednosti 16.876 evrov je vključen v poslovni izid leta 2020.

Zmanjšanje naložbenih nepremičnin za 12.845.777 evrov v letu 2020 predstavlja prodaja nepremičnin na lokaciji v Mariboru.

Prihodki iz naslova najemnin v poslovnem letu 2020 so znašali 985.488 evrov.

Prihodnje najemnine se nanašajo na oddajanje v najem proizvodne hale v Kragujevcu, najemnino za proizvodno linijo za prašno barvanje ter najemnine za oddajanje učilnic, stanovanj in parkirnih prostorov. Znižanje najemnine v primerjavi z letom 2019 je posledica prodaje proizvodne hale na lokaciji poslovno-proizvodne cone Tezno v Mariboru.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih – terjatve

(v EUR)	2020	2019
do 1 leta	305.529	1.259.506
od 2 do 5 let	1.152.960	3.076.394
več kot 5 let	1.434.449	1.572.000
Skupaj	**2.892.938**	**5.907.900**

17.3.5 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v pridružena podjetja, v konsolidaciji merjena po kapitalski metodi

(v EUR)	Delež	31. 12. 2020	31. 12. 2019
V državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	13.870.327	14.136.845
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	0	254.967
		13.870.327	14.391.812
V tujini:			
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov, Romunija	49,000	3.390.762	2.861.583
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	40,000	0	(70.754)
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo, BiH	25,000	381.940	415.594
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd, Srbija	20,000	690.436	637.004
		4.463.138	3.843.427
Skupaj pridružena podjetja		**18.333.465**	**18.235.239**

Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida		
Naložbe v delnice in deleže v druga podjetja in banke:		
BANKE	750	750
DRUGA PODJETJA	165.474	167.619
Skupaj v druga podjetja in banke	**166.224**	**168.369**
Dolgoročne finančne naložbe v dolgove, merjene po odplačni vrednsoti		
Dolgoročna posojila drugim	15.544	40.659
Kratkoročni del naložb v dolgove	(2.280)	(25.100)
Skupaj v dolgove	**13.264**	**15.559**
Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	**18.512.953**	**18.419.167**

Pridružena podjetja se v konsolidiranih računovodskih izkazih vrednotijo po kapitalski metodi. Dobički in izgube pridruženih podjetij v konsolidirani bilanci stanja povečujejo oziroma zmanjšujejo vrednost dolgoročnih finančnih naložb, v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pa povečujejo finančne prihodke oziroma odhodke.

V letu 2020 je iz naslova vrednotenja pridruženih podjetij po kapitalski metodi nastal pozitivni učinek v višini 282.439 evrov, medtem ko je v letu 2019 znašal pozitivni učinek 9.507 evrov.

Konec leta 2020 sta bili likvidirani pridruženi družbi RC Simit d.o.o. v Sloveniji in Unior Singapore Pte. Ltd. v Singapurju.

Dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva. Prihodki iz naslova obresti so v letu 2020 znašali 108.931 evrov, v letu 2019 pa 73.240 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže

(v EUR)	2020	2019
Stanje naložb 1. januarja	**18.419.167**	**18.431.323**
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	144.905	0
Povečanje naložb v dolgove	0	6.051
Dividende ali deleži iz dobička pridruženih podjetij	282.439	9.507
Druga povečanja – prevrednotenje	0	12.357
Zmanjšanja:		
Prodaje delnic in deležev	(62.874)	(6.479)
Odplačila dolgoročnih danih posojil	(15)	(8.492)
Prenos na kratkoročne naložbe	(2.280)	(25.100)
Druga zmanjšanja – oslabitev	(268.389)	0
Stanje 31. decembra	**18.512.953**	**18.419.167**

Povečanje dolgoročnih finančnih naložb predstavlja zakonsko potrebna dokapitalizacija družbe UNIOR Singapore Pte. Ltd. s konverzijo terjatev družbe v lastniški delež v višini 144.905 evrov.

Oslabitev v letu 2020 predstavljajo izgube pri likvidaciji družb RC Simit d.o.o. v višini 194.238 evrov in UNIOR Singapore Pte. Ltd. v višini 74.151 evrov. V letu 2020 so bile prodane tudi delnice Intereuropa d.d. v višini 2.145 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže v pridružena podjetja

(v EUR)	2020	2019
Knjigovodska vrednost na dan 1. januarja	**18.235.239**	**18.211.958**
Nakupi delnic in deležev	144.905	0
Dobički (izgube) po kapitalski metodi	(43.015)	1.516.065
Izplačilo dobička na podlagi deleža v kapitalu	(30.484)	(1.290.362)
Prevedbene valutne razlike	(25.387)	(121.408)
Oslabitve naložb	(268.389)	0
Druge spremembe	320.596	(81.014)
Knjigovodska vrednost na dan 31. decembra	**18.333.465**	**18.235.239**

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR	Revidirani računovod. izkazi
Pridružena podjetja:					
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	59.745.423	(2.562.672)	DA
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	6.919.923	1.196.909	DA
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	1.527.758	106.851	DA
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	3.452.181	467.249	NE

Podrobni podatki pridruženih podjetjih (firma, sedež, dejavnost ter število zaposlenih) so razkriti v poglavju 15.2. Letnega poročila 2020.

17.3.6 Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	120.000	120.000
Skupaj	**120.000**	**120.000**

Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo predstavljajo bungalovi na Rogli.

17.3.7 Zaloge

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Material	27.808.334	30.399.950
Nedokončana proizvodnja	27.980.774	29.724.167
Proizvodi	16.481.082	17.769.088
Trgovsko blago	5.991.423	8.046.097
Popravek vrednosti	(3.261.214)	(2.556.509)
Skupaj	**75.000.399**	**83.382.793**

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
– material	917.535	693.331
– gotovi proizvodi	1.869.589	1.622.234
– trgovsko blago	474.090	240.944
Skupaj	**3.261.214**	**2.556.509**

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2020	2019
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	**2.556.509**	**2.204.812**
– material	224.204	95.531
– gotovi proizvodi	477.941	220.604
– trgovsko blago	233.146	35.562
– odprava popravka	(230.586)	0
Stanje 31. decembra	**3.261.214**	**2.556.509**

Zaloge v Skupini UNIOR so se v poslovnem letu 2020 skupaj znižale za 8.382.394 evrov, kar je posledica manjšega obsega proizvodnje zaradi težav, povezanih z epidemijo koronavirusa, nižjih cen nekaterih materialov in racionalizacij na vseh segmentih poslovanja.

Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti, vsako leto sproti pa po metodologiji, zapisani v računovodskih usmeritvah, oblikujemo popravek vrednosti za zaloge, ki niso imele gibanja v določenih obdobjih. Vrednostno stanje popravka vrednosti zalog v letu 2020 je za 704.705 evrov višje kot konec leta 2019.

Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti. Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog, medtem ko so zaloge v izkazu bilance stanja prikazane v neto zneskih.

17.3.8 Poslovne terjatve

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	35.768	64.238
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	(3.576)	(3.576)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	**32.192**	**60.662**
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	276.883	1.336.529
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – doma	2.103.153	3.254.126
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – v tujini	23.356.348	28.893.150
Terjatve za DDV	1.669.681	1.163.297
Predujmi	1.878.843	1.012.781
Druge kratkoročne poslovne terjatve	12.343.064	10.539.118
Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	(792.948)	(543.359)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	**40.835.024**	**45.655.642**

Dolgoročne poslovne terjatve Skupine UNIOR so se zmanjšale za 28.470 evrov zaradi poplačil s strani kupcev. Tudi zmanjšanje kratkoročnih poslovnih terjatev za 4.820.618 evrov je posledica plačil terjatev s strani kupcev, tako domačih kot tujih, kakor tudi pridruženih podjetij. Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane terjatve prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatve iz naslova refundacij, izkazane pa so tudi aktivne časovne razmejitve, v katerih so evidentirani kratkoročno odloženi stroški, nezaračunani prihodki in DDV od prejetih predujmov. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Skupina slabitev terjatev oblikuje na podlagi pričakovanih izgub glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane. Pri tem upošteva historične, trenutne in v prihodnost usmerjene informacije o poplačilih. Ker so vse terjatve kratkoročne narave, skupina pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2020 je Skupina UNIOR oblikovala popravke vrednosti terjatev do kupcev v višini 368.917 evrov.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev do kupcev

(v EUR)	2020	2019
Stanje 1. januarja	**543.359**	**702.211**
Izterjane odpisane terjatve	(57.468)	(73.903)
Dokončen odpis terjatev	(61.860)	(188.357)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	368.917	103.408
Stanje 31. decembra	**792.948**	**543.359**

Zapadlost terjatev skupine na dan 31. 12. 2020

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Nezapadle terjatve	34.860.746	34.910.933
Zapadle terjatve do 90 dni	2.886.659	7.657.272
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.070.219	1.610.705
Zapadle terjatve od 181 do 365 dni	1.509.493	685.783
Zapadle terjatve nad 1 leto	507.907	590.949
Skupaj	**40.835.024**	**45.455.642**

17.3.9 Kratkoročne finančne naložbe

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Dana posojila		
– drugim	4.059	1.386
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	2.931.607	2.504.024
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	2.280	25.100
Skupaj	**2.937.946**	**2.530.510**

Kratkoročne finančne naložbe skupine niso zastavljene. Skupina UNIOR kratkoročne finančne naložbe izkazuje po odplačni vrednosti. Za vsa kratkoročna posojila (razen za kratkoročni del dolgoročnih posojil) skupina nima prejetih zavarovanj, zanje pa se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva. Obresti iz naslova danih posojil se poplačujejo.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2020	2019
Stanje 1. januarja	**2.530.510**	**2.066.854**
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	4.059	1.386
Povečanje naložb v depozite	427.583	460.394
Donos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	2.280	25.100
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(26.486)	(23.224)
Stanje 31. decembra	**2.937.946**	**2.530.510**

17.3.10 Denarna sredstva

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	30.508	29.169
Denarna sredstva v banki	15.805.290	14.708.463
Skupaj	**15.835.798**	**14.737.632**

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

17.3.11 Kapital

Celotni kapital Skupine UNIOR sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček, čisti poslovni izid poslovnega leta in prevedbeni popravek kapitala.

Osnovni kapital matične družbe je na dan 31. 12. 2020 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v bilanci stanja, in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Matična družba nima odobrenega kapitala in matična družba v poslovnem letu 2020 ni pogojno povečala osnovnega kapitala. Matična družba ni izdala dividendnih obveznic. Matična družba ni družbenik v drugi družbi, za katere obveznosti bi neomejeno odgovarjala.

Kapitalske rezerve znašajo 40.155.331 evrov in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile. Znesek kapitalskih rezerv je sestavljen iz vplačanega presežka kapitala iz naslova dokapitalizacij v višini 7.944.612 evrov, presežka prodajne vrednosti nad knjigovodsko vrednostjo prodanih lastnih delnic v višini 3.977.907 evrov ter splošnega prevrednotovalnega popravka kapitala, ki je bil ob prehodu na Mednarodne standarde računovodskega poročanja vključen v kapitalske rezerve v višini 28.232.812 evrov.

Rezerve iz dobička v višini 40.526.503 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Glede na stanje konec leta 2019 so se povečale za 831.762 evrov zaradi razporeditve prenesenega čistega dobička med rezerve iz dobička. Rezerve vključujejo 2.016.459 evrov rezerv za lastne delnice v lasti družbe UNIOR d.d. in lastne delnice, ki so v lasti odvisnih družb Unior Deutschland GmbH in SPITT d.o.o.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 20.231.979 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarski dobički pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi. V preteklem letu je znesek rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti znašal 25.961.576 evrov. Zmanjšanje 5.729.597 evrov je sestavljeno iz zmanjšanja v višini 6.918.045 evrov zaradi vrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti in zmanjšanja v višini 97.615 evrov zaradi spremembe aktuarskega dobička iz naslova izračuna rezervacij na podlagi pokojninskih programov, ter povečanja oslabitev vrednosti presežkov za 1.286.063 evrov.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	**31. 12. 2020**	**31. 12. 2019**
Zemljišča	24.343.841	31.261.886
Odpravnine	(614.983)	(614.983)
Aktuarski dobiček	377.477	475.092
Oslabitev vrednosti presežkov	(3.874.356)	(5.160.419)
Skupaj	**20.231.979**	**25.961.576**

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2020	2019
Stanje 1. januarja	**25.961.576**	**26.425.001**
Zmanjšanja:		
– zemljišča	(7.023.044)	(373.800)
– odpravnine	0	0
– aktuarski dobiček	(97.615)	(92.040)
– oslabitev vrednosti presežkov	(51.740)	0
Povečanja:		
– zemljišča	104.999	0
– odpravnine	0	0
– aktuarski dobiček	0	0
– oslabitev vrednosti presežkov	1.337.803	2.415
Stanje 31. decembra	**20.231.979**	**25.961.576**

Preneseni čisti dobiček znaša 30.986.078 evrov in predstavlja nerazporejeni dobiček preteklih let.

Čisti poslovni izid Skupine UNIOR v letu 2020 je izguba v višini 2.196.106 evrov, ki je 5.763.378 evrov manjša od izgube matične družbe. Razlike so posledice poslovnih izidov odvisnih družb v vrednosti 3.407.966 evrov, pripisov poslovnih izidov pridruženih družb v višini 282.439 evrov, izločitev in prilagoditev pri konsolidaciji v višini –202.423 evrov ter dobička, ki pripada manjšinskim lastnikom v višini 2.275.396 evrov.

Gibanja v kapitalu, pripisanem lastnikom obvladujoče družbe, v tekočem letu predstavljajo:

- vnos čistega negativnega poslovnega izida leta 2020 znaša 4.471.502 evrov;
- zmanjšanje rezerv v višini 5.729.597 evrov zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti zaradi spremembe rezerv iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter aktuarskega dobička pri izračunu rezervacij za odpravnine;
- druge spremembe lastniškega kapitala predstavljajo znižanje v višini 276.344 evrov;
- preneseni čisti poslovni izid se je povečal za 8.175.248 evrov za preneseni dobiček iz leta 2019 in zmanjšal za 1.108.106 evrov zaradi prenosa na druge postavke kapitala in drugih sprememb lastniškega kapitala;
- prevedbeni popravek kapitala se je zmanjšal za 562.417 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro porastel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

Gibanja v kapitalu, pripisanem neobvladujočim deležem, v tekočem letu predstavljajo:

- čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom neobvladujočih deležev, predstavlja dobiček v višini 2.275.396 evrov;
- izplačilo dividend lastnikom neobvladujočih deležev znižuje kapital za 623.247 evrov;
- druge spremembe lastniškega kapitala predstavljajo znižanje v višini 178.738 evrov;
- prevedbeni popravek kapitala se je zmanjšal za 478.360 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro porastel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja;

17.3.12 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2019	**6.451.934**	**298.248**	**2.464.062**	**251.395**	**9.465.639**
Oblikovane rezervacije	570.113	6.718	29.487	229	606.547
Črpanje rezervacij	(162.498)	(16.795)	(132.018)	(26.699)	(338.010)
Odprava rezervacij	(246.281)	0	0	0	(246.281)
Stanje 31. decembra 2020	**6.613.268**	**288.171**	**2.361.531**	**224.925**	**9.487.895**

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2018	**6.131.689**	**307.946**	**2.512.662**	**299.886**	**9.252.183**
Oblikovane rezervacije	582.592	7.097	73.785	0	663.474
Črpanje rezervacij	(125.633)	(16.795)	(122.385)	(48.491)	(313.304)
Odprava rezervacij	(136.714)	0	0	0	(136.714)
Stanje 31. decembra 2019	**6.451.934**	**298.248**	**2.464.062**	**251.395**	**9.465.639**

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 0,8 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so v preteklih letih bile oblikovane rezervacije, a pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlence, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročnimi rezervacijami za prejete donacije za osnovna sredstva so izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov in Ministrstva za okolje in prostor za prejete emisijske kupone. Med dolgoročno odloženimi prihodki so izkazana tudi prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje naložb v obnovo in razvoj turističnih objektov v Zrečah in na Rogli, za sanacijo term po požaru, sofinanciranja izgradnje hotela Atrij v Zrečah, kotlovnice za daljinsko ogrevanje na lesno biomaso na Rogli in prejeta sredstva za sofinanciranje naložb za razvoj podjetništva v Srbiji, ki jih podeljuje Fond Republike Srbije za razvoj. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev, njihovo stanje na dan 31. 12. 2020 pa znaša 2.361.531 evrov.

Vrednost rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov znaša 224.925 evrov.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpolnjenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

17.3.13 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 1. 1. 2020	Nova posojila v letu	Povečanje neodplačanega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. 12. 2020	Del, ki zapade v letu 2021	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	83.119.217	9.701.929	7.747.079	(7.528.576)	93.039.649	(8.130.657)	84.908.992
Banke v tujini	1.064.972	1.841.643	0	(5.889)	2.900.726	(397.762)	2.502.964
Ostali posojilodajalci	513.150		0	0	513.150	(108.453)	404.697
Poslovni najem	783.020	341.918	0	(139.067)	985.871	(417.130)	568.741
Finančni najem	727.606	630.886	0	(207.627)	1.150.865	(339.958)	810.907
Skupaj dobljena posojila	**86.207.965**	**12.516.376**	**7.747.079**	**(7.881.159)**	**98.590.261**	**(9.393.960)**	**89.196.301**

(v EUR)	Glavnica dolga 1. 1. 2019	Nova posojila v letu	Donos neodplačanega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. 12. 2019	Del, ki zapade v l. 2020	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	100.141.314	0	0	(579.723)	99.561.591	(16.442.374)	83.119.217
Banke v tujini	210.884	1.000.318	0	0	1.211.202	(146.230)	1.064.972
Ostali posojilodajalci	382.786	271.731	0	0	654.517	(141.367)	513.150
Poslovni najem	0	2.527.070	0	(821.201)	1.705.869	(922.849)	783.020
Finančni najem	387.828	1.051.003	0	(279.953)	1.158.878	(431.272)	727.606
Skupaj dobljena posojila	**101.122.812**	**4.850.122**	**0**	**(1.680.877)**	**104.292.057**	**(18.084.092)**	**86.207.965**

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od 6-mesečni euribor + 0,54 odstotka do 6-mesečni euribor + 3,22 odstotka, 3-mesečni euribor + 0,5 odstotka do 3-mesečni euribor + 2,9 odstotka ter realna obrestna mera od 1,0 do 4,2 odstotka. Skupina UNIOR ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za 3-mesečni in 6-mesečni euribor. Za dolgoročna posojila v višini 47,5 milijona evrov v družbi UNIOR d.d. in 7,8 milijona evrov v družbi Unitur d.o.o. je bila v letu 2017 sklenjena obrestna zamenjava za obdobje petih let, s čimer se varuje Skupina UNIOR pred morebitnimi neugodnimi vplivi gibanja variabilne obrestne mere euribor. Tekoči stroški iz naslova obrestne zamenjave se pripoznajo preko izkaza poslovnega izida.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2020	2019
Zapadlost od 1 do 2 let	15.521.694	13.468.949
Zapadlost od 2 do 3 let	51.314.256	13.473.436
Zapadlost od 3 do 4 let	10.709.223	58.502.700
Zapadlost od 4 do 5 let	3.611.968	297.790
Zapadlost nad 5 let	8.039.160	465.090
Skupaj	**89.196.301**	**86.207.965**

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah v višini 153.855.790 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.14 Dolgoročne poslovne obveznosti

Skupina UNIOR nima dolgoročnih poslovnih obveznosti.

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

17.3.15 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Odložena dolgoročna terjatev za davek	8.297.982	5.928.169
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(3.966.182)	(5.299.406)
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	**5.663.919**	**3.345.125**
Neto odložena dolgoročna obveznost za davek	**1.332.119**	**2.716.362**

Gibanje odloženih terjatev za davek	2020	2019
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	**5.928.169**	**6.794.644**
Povečanja:	2.390.126	75.216
Zmanjšanja:	(20.313)	(941.691)
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	**8.297.982**	**5.928.169**
– pobot z odloženimi obveznostmi za davek	2.634.063	2.583.044
Neto odložene terjatve za davek 31. decembra	**5.663.919**	**3.345.125**

Gibanje odloženih obveznosti za davek	2020	2019
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	**5.299.406**	**5.356.580**
Povečanja:	52.512	247
Zmanjšanja:	(1.385.736)	(57.421)
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	**3.966.182**	**5.299.406**
– pobot z odloženimi terjatvami za davek	2.634.063	2.583.044
Neto odložene obveznosti za davek 31. decembra	**1.332.119**	**2.716.362**

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Pri konsolidiranju se lahko pojavijo začasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi, prilagojenimi računovodskim predpisom obvladujočega podjetja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 9,0 in 33,825 odstotka.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin (zemljišč) na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 9,0 in 33,825 odstotka.

17.3.16 Kratkoročne finančne obveznosti

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. 1. 2020 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega kratkor.dela na dolg.obvez.	Odplačila v letu 2020	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. 12. 2020
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	31.342.374	3.013.781	(7.747.079)	(21.853.545)	8.130.657	12.886.188
Banke v tujini	4.289.617	0	0	(1.290.354)	397.762	3.397.025
Ostali posojilodajalci	152.190	0	0	(68.850)	108.453	191.793
Obveznosti iz najemov	922.849	71.927	0	(994.776)	417.130	417.130
Finančni najem	431.272	0	0	(431.272)	339.958	339.958
Skupaj dobljena posojila	**37.138.302**	**3.085.708**	**(7.747.079)**	**(24.638.797)**	**9.393.960**	**17.232.094**

(v EUR)	Stanje dolga 1. 1. 2019 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega kratkor.dela na dolg.obvez.	Odplačila v letu 2019	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. 12. 2019
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	18.764.875	8.743.184	0	(12.608.059)	16.442.374	31.342.374
Banke v tujini	4.518.049	41.495	0	(416.157)	146.230	4.289.617
Ostali posojilodajalci	89.620	156	0	(78.953)	141.367	152.190
Obveznosti iz najemov	0	848.581	0	(848.581)	922.849	922.849
Finančni najem	266.158	0	0	(266.158)	431.272	431.272
Skupaj dobljena posojila	**23.638.702**	**9.633.416**	**0**	**(14.217.908)**	**18.084.092**	**37.138.302**

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi Skupina UNIOR izkazuje kratkoročna posojila pri bankah in razvojnih skladih v tujini, kratkoročno posojilo za projektno financiranje pri poslovni banki ter kratkoročni del posojila pri družbi Petrol d.d.

Obrestne mere za najeta kratkoročna posojila znašajo od 2,0 do 5,24 odstotka fiksno ter od 6-mesečni euribor + 0,5 odstotka do 6-mesečni euribor + 2,9 odstotka.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah v višini 153.855.790 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

Zaradi sprememb tečajev tujih valut so se kratkoročne finančne obveznosti Skupine UNIOR v letu 2020 zmanjšale za 32.196 evrov.

17.3.17 Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	6.771.558	6.045.025
v tujini	6.205	41.816
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	16.449.711	19.665.744
v tujini	11.620.282	13.929.459
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	610.376	715.723
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	5.516.678	4.800.856
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	1.572.278	4.746.821
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	27.299	22.697
Kratkoročne menične obveznosti	7.505.704	7.042.745
Druge kratkoročne obveznosti	11.221.017	9.402.366
Skupaj	**61.301.108**	**66.413.252**

V postavki kratkoročne obveznosti do države so prikazane le obveznosti do države v Sloveniji, medtem ko so obveznosti tujih družb do držav, v katerih delujejo, izkazane med drugimi kratkoročnimi obveznostmi.

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi so izkazani tudi:

- kratkoročno odloženi prihodki v znesku 3.063.550 evrov, med katerimi so kratkoročno odloženi prihodki v višini 149.326 evrov iz naslova MSRP 15 za blago, ki je bilo konec leta 2020 odpremljeno kupcem, vendar v poslovnem letu 2020 še ni prispelo do njih, kratkoročno odloženi prihodki iz naslova projektov na programu Strojegradnja v višini 2.668.038 evrov in kratkoročno odloženi prihodki iz naslova predprodaje smučarskih vozovnic v višini 227.335 evrov;
- vnaprej vračunani stroški v višini 3.015.745 evrov, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji v višini 577.658 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2020 v višini 1.567.953 evrov in druge vnaprej vračunane stroške v višini 870.134 evrov;
- DDV od danih predujmov v višini 6.060 evrov.

17.3.18 Pogojne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Dane garancije in poroštva	7.362.604	5.167.197
Tožbeni zahtevki	754.938	0
Skupaj	**8.117.542**	**5.167.197**

Dane garancije in poroštva znašajo 7.362.604 evrov in so se povečale za dana poroštva na najetje kredita družbe Unitur d.o.o. v višini 2.700.000 evrov, zmanjšanja pa predstavljajo redna odplačila obveznosti, za katere so dana poroštva.

Tožbeni zahtevki se nanašajo na prejeto tožbo s strani Okrožnega sodišča v Celju, vezano na gospodarski spor med družbama Rhydcon d.o.o. in UNIOR d.d. za plačilo 754.938 evrov skupaj z obrestmi, v zameno za prejete delnice družbe UNIOR d.d. ter obresti, za katere ne obstaja realna osnova. Obravnavni narok s strani sodišča še ni bil razpisan.

17.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida Skupine UNIOR

17.4.1 Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih

(v EUR) Postavka	Turistična dej. 2020	Kovinska dej. 2020	Skupaj 2020	Turistična dej. 2019	Kovinska dej. 2019	Skupaj 2019
A. Čisti prihodki od prodaje	**16.211.699**	**194.027.918**	**210.239.617**	**21.080.554**	**234.913.900**	**255.994.454**
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	16.211.699	13.195.791	29.407.490	21.080.554	16.836.057	37.916.611
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	0	180.832.127	180.832.127	0	218.077.843	218.077.843
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokon. pr.	**0**	**(2.938.186)**	**(2.938.186)**	**0**	**760.290**	**760.290**
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	**0**	**2.393.779**	**2.393.779**	**0**	**2.761.780**	**2.761.780**
Č. Drugi poslovni prihodki	**1.969.201**	**8.507.447**	**10.476.648**	**338.097**	**2.233.271**	**2.571.368**
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	**18.180.900**	**201.990.958**	**220.171.858**	**21.418.651**	**240.669.241**	**262.087.892**
D. Stroški blaga, materiala in storitev	**7.471.880**	**119.842.124**	**127.314.004**	**9.752.803**	**146.297.094**	**156.049.897**
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	7.919	9.189.673	9.197.592	10.632	9.810.376	9.821.008
2. Stroški porabljenega materiala	3.374.734	86.054.749	89.429.483	4.361.033	105.534.075	109.895.108
3. Stroški storitev	4.089.227	24.597.702	28.686.929	5.381.139	30.952.642	36.333.781
E. Stroški dela	**7.298.001**	**59.953.068**	**67.251.069**	**8.062.584**	**63.860.717**	**71.923.301**
1. Stroški plač	5.404.934	45.649.173	51.054.107	5.828.500	49.067.755	54.896.255
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	60.654	520.720	581.374	60.687	649.923	710.610
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	863.481	7.518.564	8.382.045	960.197	8.167.103	9.127.300
4. Drugi stroški dela	968.932	6.264.611	7.233.543	1.213.200	5.975.936	7.189.136
F. Odpisi vrednosti	**2.550.287**	**20.252.166**	**22.802.453**	**2.553.008**	**13.864.182**	**16.417.190**
1. Amortizacija	2.485.746	14.149.756	16.635.502	2.480.482	13.252.719	15.733.201
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	11.110	4.851.633	4.862.743	9.775	219.109	228.884
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	53.430	1.250.778	1.304.208	62.751	392.354	455.105
G. Drugi poslovni odhodki	**429.651**	**1.246.194**	**1.675.845**	**415.554**	**1.725.047**	**2.140.601**
1. Rezervacije	14.311	107.975	122.286	0	124.905	124.905
2. Drugi stroški	415.340	1.138.219	1.553.559	415.554	1.600.142	2.015.696
II. IZID IZ POSLOVANJA	**431.082**	**697.405**	**1.128.487**	**634.701**	**14.922.202**	**15.556.903**
H. Finančni prihodki	**2.861**	**914.678**	**917.539**	**1.819**	**2.588.270**	**2.590.089**
1. Finančni prihodki iz deležev	0	313.223	313.223	0	2.063.923	2.063.923
2. Finančni prihodki iz danih posojil	2.851	106.080	108.931	5	73.235	73.240
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	10	495.375	495.385	1.814	451.112	452.926
I. Finančni odhodki	**465.355**	**4.657.190**	**5.122.545**	**458.634**	**5.037.786**	**5.496.420**
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	268.389	268.389	0	3.611	3.611
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	457.030	3.159.749	3.616.779	451.311	3.381.844	3.833.155
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	8.325	1.229.052	1.237.377	7.323	1.652.331	1.659.654
III. POSLOVNI IZID	**(31.412)**	**(3.045.107)**	**(3.076.519)**	**177.886**	**12.472.686**	**12.650.572**
Davek iz dobička	**9.167**	**1.564.114**	**1.573.281**	**0**	**1.383.571**	**1.383.571**
Odloženi davek	**721**	**(2.454.415)**	**(2.453.694)**	**167.534**	**666.254**	**833.788**
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	**(41.301)**	**(2.154.805)**	**(2.196.106)**	**10.353**	**10.422.860**	**10.433.213**
– ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	(41.301)	(4.430.201)	(4.471.502)	10.353	8.164.895	8.175.248
– ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	0	2.275.396	2.275.396	0	2.257.965	2.257.965

Čisti prihodki od prodaje Skupine UNIOR so se v letu 2020 zaradi negativnih posledic pandemije COVID-19 skupaj zmanjšali za 45.754.837 evrov glede na leto 2019, pri čemer so se v kovinski dejavnosti znižali za 40.885.983 evrov, v turistični dejavnosti pa za 4.868.854 evrov. Zaradi nižjega obsega poslovanja v letu 2020 sta se v obeh dejavnostih izid iz poslovanja (EBIT) in čisti poslovni izid v primerjavi z letom 2019 znižala, pri čemer je bil izid iz poslovanja (EBIT) v obeh dejavnostih pozitiven, čisti poslovni izid pa negativen.

17.4.2 Čisti prihodki od prodaje

(v EUR)	2020	2019
Slovenija	**29.407.490**	**37.916.611**
– pridružene družbe	48.791	42.297
– drugim kupcem	29.358.699	37.874.314
Tujina	**180.832.127**	**218.077.843**
– pridružene družbe	3.958.974	5.796.892
– drugim kupcem	176.873.153	212.280.951
Skupaj	**210.239.617**	**255.994.454**

Na podlagi prodajnih pogodb programa Strojegradnja v skupni vrednosti 17.533.882 evrov, ki po stanju 31. 12. 2020 niso bile v celoti izpolnjene, bo v prihodnjih obdobjih v prihodkih pripoznano 4.329.127 evrov.

17.4.3 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravila storitve.

(v EUR)	2020	2019
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	2.393.779	2.761.780
Skupaj	**2.393.779**	**2.761.780**

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost usredstvenih stroškov razvoja v programu Strojegradnja v višini 920.670 evrov, stroj za potopno erozijo, ki ga je izdelala Strojegradnja za Orodjarno v višini 369.330 evrov, ter lastne naložbe v Vzdrževanju za potrebe drugih programov v znesku 1.103.779 evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v Kovačnici in obnove CNC-strojev.

17.4.4 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2020	2019
Nagrade za preseganje kvote invalidov	225.931	190.707
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	57.468	73.903
Prejete odškodnine	187.131	400.885
Odprava dolgoročnih rezervacij	664.226	619.236
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	153.391	213.998
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	0	0
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	407.762	110.329
Prejem emisijskih kuponov	6.671	6.951
Subvencije - čakanje na delo (COVID-19)	4.190.554	0
Subvencije - oproščeni prispevki (COVID-19)	2.421.103	0
Subvencije - povračilo boleznin do 30 dni (COVID-19)	35.052	0
Subvencije - povračilo plačila za karanteno (COVID-19)	11.914	0
Subvencije - povračilo odsotnosti zaradi višje sile (COVID-19)	52.739	0
Subvencije - povračilo kriznega dodatka (COVID-19)	169.207	0
Subvencije - delno povračilo fiksnih stroškov (COVID-19)	426.924	0
Subvencije - spodbude za ohranitev delovnih mest (COVID-19)	476.051	0
Drugi poslovni prihodki	990.524	955.359
Skupaj	**10.476.648**	**2.571.368**

Odprave dolgoročnih rezervacij vključujejo odpravo rezervacij iz naslova zadržanih prispevkov za zaposlovanje invalidov nad predpisano kvoto in odpravo dolgoročnih rezervacij iz naslova aktuarskega izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad, dobiček od prodaje osnovnih sredstev pa predstavlja pozitiven učinek prodaje poslovno nepotrebnega zemljišča.

Skupina UNIOR je v letu 2020 v skladu z interventnimi zakonodajami držav, v katerih posluje, za omilitev posledic epidemije bolezni COVID-19 prejela skupaj 7.783.544 evrov državnih pomoči, nameni, za katere so sredstva bila pridobljena, pa so prikazani v zgornji tabeli.

17.4.5 Stroški in odhodki

Leto 2020 (v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	3.793.390	4.064.600	1.339.602	9.197.592
Stroški materiala	78.685.674	5.214.467	5.529.342	89.429.483
Stroški storitev	16.466.513	5.545.106	6.675.310	28.686.929
Stroški plač	*40.661.996*	*4.009.509*	*6.382.602*	*51.054.107*
Stroški socialnega zavarovanja	*6.602.053*	*738.348*	*1.041.644*	*8.382.045*
Stroški pokojninskega zavarovanja	*494.871*	*23.502*	*63.001*	*581.374*
Ostali stroški dela	*6.239.170*	*285.280*	*709.093*	*7.233.543*
Skupaj stroški dela	53.998.090	5.056.639	8.196.340	67.251.069
Amortizacija	13.804.505	672.472	2.158.525	16.635.502
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	186.914	1.063.023	54.271	1.304.208
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	460.656	7.603	4.394.484	4.862.743
Ostali stroški	747.065	294.548	634.232	1.675.845
Skupaj stroški	**168.142.807**	**21.918.458**	**28.982.106**	**219.043.371**

Leto 2019 (v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	2.626.650	4.993.947	2.200.411	9.821.008
Stroški materiala	97.991.017	5.370.239	6.533.852	109.895.108
Stroški storitev	22.185.162	6.659.008	7.489.611	36.333.781
Stroški plač	*43.686.554*	*4.431.667*	*6.778.034*	*54.896.255*
Stroški socialnega zavarovanja	*7.145.560*	*867.467*	*1.114.273*	*9.127.300*
Stroški pokojninskega zavarovanja	*605.756*	*29.839*	*75.015*	*710.610*
Ostali stroški dela	*6.238.114*	*264.325*	*686.697*	*7.189.136*
Skupaj stroški dela	57.675.984	5.593.298	8.654.019	71.923.301
Amortizacija	13.217.696	602.184	1.913.321	15.733.201
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	297.554	123.136	34.415	455.105
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	82.024	45.497	101.363	228.884
Ostali stroški	1.057.333	324.924	758.344	2.140.601
Skupaj stroški	**195.133.420**	**23.712.233**	**27.685.336**	**246.530.989**

Ostali stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, prehrano med delom, prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev Skupina UNIOR prikazuje 35.478 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja 5 zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 17.6.2 Letnega poročila 2020.

Med ostalimi stroški skupina izkazuje:

(v EUR)	2020	2019
– Rezervacije za rente	6.718	6.944
– Ostale rezervacije	115.568	117.961
– Nadomestilo za stavbno zemljišče	296.096	291.960
– Izdatki za varstvo okolja	128.346	128.588
– Nagrade dijakom in študentom na praksi	292.271	651.043
– Štipendije dijakom in študentom	119.166	114.799
– Odškodnine delavcem	42.688	70.047
– Finančne pomoči – dotacije	142.552	190.988
– Drugi poslovni odhodki	532.440	568.271
Skupaj	**1.675.845**	**2.140.601**

Najemnine

Strošek najemnin v letu 2020 je znašal 1.186.952 evrov, medtem ko je v letu 2019 znašal 1.274.182 evrov. Povečanje stroška je zaradi tega, ker je družba UNIOR d.d. v zadnjem kvartalu leta 2018 vzela v najem strežniške in računalniške kapacitete ter internetno telefonijo. V celotnem strošku znašajo te najemnine 550.120 evrov.

Skupina UNIOR plačuje najemnine za poslovno skladiščne prostore distributerjev ročnega orodja v tujini, za najem proizvodne hale na Kitajskem, za najem poslovno skladiščnih prostorov za potrebe programa Strojegradnja, za najem Koče na Pesku in parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah ter za najem delovnih oblek za vse zaposlene v matični družbi.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih – obveznosti

(v EUR)	2020	2019
do 1 leta	1.186.952	1.274.182
od 2 do 5 let	4.747.808	5.096.728
več kot 5 let	5.934.760	6.370.910
Skupaj	**11.869.520**	**12.741.820**

Stroški revidiranja letnih poročil podjetij v Skupini UNIOR znašajo 68.943 evrov. Pogodbeni zneski opravljanja nerevizijskih storitev skupine Deloitte so v podjetjih v Skupini UNIOR v poslovnem letu 2020 znašali 3.300 evrov in zajemajo preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank, preveritev sodil za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe ter pregled poročila o odnosih do povezanih družb.

17.4.6 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2020	2019
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	312.923	2.063.536
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	30	103
Finančni prihodki iz drugih naložb	270	284
Skupaj	313.223	2.063.923
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	108.931	73.240
Skupaj	108.931	73.240
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	495.385	452.926
Skupaj	495.385	452.926
Skupaj finančni prihodki	**917.539**	**2.590.089**

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vsebujejo pozitivni učinek iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij v višini 282.439 evrov in izplačilo dobička v družbi Unior Teos Alati d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2020	2019
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	268.389	3.611
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	3.364.760	3.695.088
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	252.019	138.067
Skupaj	3.616.779	3.833.155
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.	378.065	255.730
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	859.312	1.403.924
Skupaj	1.237.377	1.659.654
Skupaj finančni odhodki	**5.122.545**	**5.496.420**

Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb se nanašajo na izgubo pri likvidaciji družb RC Simit d.o.o. v višini 194.238 evrov in Unior Singapore Pte. Ltd. v višini 74.151 evrov. Finančni odhodki za plačane obresti za posojila, najeta pri bankah, so znašali 3.364.760 evrov in so za 8,9 odstotka nižji kot v letu 2019.

17.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

Davek od dobička je obračunan v skladu z zakonodajami, ki veljajo v različnih državah, v katerih ima Skupina UNIOR svoje odvisne družbe.

(v EUR)	2020	2019
Davek od dobička	1.573.281	1.383.571
Odloženi davki	(2.453.694)	833.788
Skupaj	**(880.413)**	**2.217.359**

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička, pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

(v EUR)	2020	2019
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	(3.076.519)	12.650.572
Davek na dobiček v Sloveniji (19 %)	(584.539)	2.403.609
Neobdavčeni prihodki	948.921	3.575.458
Davčno nepriznani odhodki	2.998.524	2.419.750
Popravki vrednosti terjatev	150.660	103.238
Oblikovanje rezervacij	30.653	60.847
Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj	174.927	(136.784)
Olajšava za investiranje	279.062	(449.367)
Druge olajšave in popravek na davčno priznane odhodke	(1.515.716)	2.639.425
Davčni dobiček	(2.672.592)	4.279.639
Davek iz dobička	(880.413)	2.217.359
Efektivna davčna stopnja v %	28,6	17,5

Olajšave iz naslova neizrabljenih davčnih izgub, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, v Skupini UNIOR znašajo 20.341.717 evrov.

Odloženi davki

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo za začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljivem obdobju izenačijo. Uporabljene stopnje davka so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 9,0 in 33,825 odstotka.

Odložene terjatve za davek so izračunane iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube ter za začasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi. Odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin (zemljišč) na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 2.453.694 evrov, kar povečuje čisti poslovni izid tekočega leta.

17.6 Posli s povezanimi podjetji

Vsi posli s povezanimi osebami so bili opravljeni pod običajnimi tržnimi pogoji.

17.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2020	2019
Pridružena podjetja		
v državi:	**48.790**	**42.297**
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	36.041	27.897
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	12.749	14.400
v tujini:	**3.958.975**	**5.796.892**
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	2.335.406	3.568.786
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	1.982	170.202
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	413.716	465.796
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.207.871	1.592.108
Skupaj pridružena podjetja	**4.007.765**	**5.839.189**

17.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2020	2019
Pridružena podjetja		
v državi:	**14.430.544**	**17.968.910**
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	14.430.544	17.968.910
v tujini:	**94.482**	**194.408**
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	17.757	146.868
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	0	5.039
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	72
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	76.725	42.429
Skupaj pridružena podjetja	**14.525.026**	**18.163.318**

17.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Pridružena podjetja		
v državi:	**64.537**	**42.132**
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	64.537	40.668
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	1.464
v tujini:	**212.346**	**1.294.397**
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	132.072	942.920
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	0	120.527
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	87.211	119.773
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	(6.937)	111.177
Skupaj pridružena podjetja	**276.883**	**1.336.529**

17.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Pridružena podjetja		
v državi:	**6.771.558**	**6.045.025**
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	6.771.558	5.992.806
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	52.219
v tujini:	**6.205**	**41.816**
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	1.761	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	4.444	41.816
Skupaj pridružena podjetja	**6.777.763**	**6.086.841**

17.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

Skupina UNIOR nima terjatev iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij.

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2020	31. 12. 2019
v državi:	**0**	**8.560**
RC SIMIT d.o.o., Kidričevo	0	8.560
Skupaj	**0**	**8.560**

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

17.7 Upravljanje s tveganji

V družbi UNIOR d.d. in Skupini UNIOR imamo razvit in vzpostavljen sistem za prepoznavanje in obvladovanje tveganj, ki lahko vplivajo na poslovanje družb v skupini. Tveganja smo opredelili v več skupin, in sicer strateška, poslovna, finančna ter operativna. Tveganja so razporejena v štiri stopnje (majhno, zmerno, visoko, kritično). Vsako tveganje je ocenjeno na podlagi ocene vpliva in verjetnosti nastanka.

Odbori za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo ukrepov za izboljšanje, ki še dodatno prispevajo k njihovemu obvladovanju. V matični družbi smo vzpostavili register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti posameznih prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, namen ukrepov pa je znižati vsakega od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

Uprava družbe UNIOR d.d. redno spremlja različna tveganja in o njih periodično poroča nadzornemu svetu, vodstva družb v skupini pa o tveganjih redno poročajo svojim organom nadzora.

Leto 2020 je zaznamovala situacija, povezana s COVID-19, ki je močno vplivala na poslovanje družbe in skupine. Naročilno stanje se je z razglasitvijo pandemije v letu 2020 in s posledično uvedbo omejitev v državah kjer posluje skupina, bistveno spremenilo. Vpliv COVID-19 je viden tudi v tveganjih, ki jih obvladujemo.

Strateška, poslovna in operativna tveganja Skupine UNIOR so podrobneje opisana v poglavju 9.9 Letnega poročila 2020, v nadaljevanju pa so posebej prikazana finančna tveganja za Skupino UNIOR z analizo občutljivosti.

FINANČNA TVEGANJA

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje predstavlja tveganje, da družbe v Skupini UNIOR ne dobijo poplačanih poslovnih terjatev in finančnih naložb s strani upnikov v dogovorjenih rokih. Kreditno tveganje obvladujemo z rednim spremljanjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Spreminjajoče se makroekonomsko okolje lahko povzroči spremembe v njihovi boniteti in plačilni sposobnosti. Zato kljub skrbnemu upravljanju s terjatvami obstaja verjetnost zamud pri plačilih kupcev oziroma celo njihova nesposobnost plačila. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost Skupine UNIOR ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do večine kupcev, razen povezanih družb, pa imamo od 1. 10. 2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. V času epidemije so skladno z dogovorom z zavarovalnico vsi roki za izterjavo in ustavitev dobav v primeru neplačila naših kupcev podaljšana za 30 dni. Kreditna tveganja pozorno spremljamo na vseh delih poslovanja.

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER

Tveganje sprememb obrestnih mer predstavlja tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Spremembe obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi Skupine UNIOR, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot nizko, v zadnjih letih je prisotno stabilno nizko stanje referenčnih obrestnih mer. Za Skupino UNIOR smo za podjetja v Sloveniji s konzorcijem bank dosegli, da se obrestne marže do

leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici, skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine UNIOR. V mesecu decembru 2017 pa smo kreditno izpostavljenost v višini 47,5 milijona evrov v družbi UNIOR d.d. in 7,8 milijona evrov v družbi Unitur d.o.o. za obdobje petih let zaščitili z obrestno zamenjavo. S tem je tveganje porasta obrestnih mer obvladovano in minimizirano.

Analiza občutljivosti finančnih obveznosti glede na spremembo variabilnih obrestnih mer

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2020

v (EUR)	obveznosti 31. 12. 2020	Višina obr.mere	Hipotetični porast obrestnih mer za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	77.627.821	– 0,3090	62.646	208.819	417.638
6-mesečni EURIBOR	25.121.465	– 0,2370	19.708	65.693	131.385
Skupni učinek	**102.749.286**		**82.354**	**274.512**	**549.023**

Stanje obveznosti, vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2019

v (EUR)	obveznosti 31. 12. 2019	Višina obr.mere	Hipotetični porast obrestnih mer za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	101.745.942	– 0,3090	59.521	198.405	396.809
6-mesečni EURIBOR	15.876.688	– 0,2370	7.740	25.800	51.599
Skupni učinek	**117.622.630**		**67.261**	**224.205**	**448.408**

Skupne finančne obveznosti Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2020 znašajo 106.428.395 evrov, razliko v višini 3.679.109 evrov do prikazanega stanja za občutljivost obrestne mere predstavljajo finančne obveznosti s fiksno obrestno mero.

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje predstavlja tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poplačilo poslovnih in finančnih obveznosti družb v skupini v dogovorjenih rokih. Likvidnostno tveganje zajema tveganja, povezana s pomanjkanjem razpoložljivih finančnih virov in posledično z nesposobnostjo družb v skupini, da v dogovorjenih rokih poravnajo svoje obveznosti. Plačilna sposobnost je v veliki meri odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem, zalogami in terjatvami ter na drugi strani z obveznostmi in denarnemu toku prilagojeno dinamiko investiranja. Veliko pozornosti namenjamo pripravi in spremljanju načrtov denarnih tokov, ki vključujejo predvidene prilive in potrebne odlive. Uspešno načrtovanje nam omogoča optimalno upravljanje morebitnih kratkoročnih presežkov ali primanjkljajev likvidnih sredstev – kratkoročno neuravnoteženost uravnavamo s črpanjem odobrenih revolving kreditnih linij pri poslovnih bankah. Tveganje v času epidemije je bilo dodatno zmanjšano z doseženim odlogom plačila vseh glavnic posojil pri vseh bankah za obdobje od junija 2020 do maja 2021, kar pozitivno vpliva na denarni tok in zmanjšuje likvidnostno tveganje v negotovih razmerah. Za dodatno zmanjševanje likvidnostnega tveganja v matični družbi UNIOR d.d. smo v mesecu novembru za obdobje petih let z enoletnim moratorijem pri dveh poslovnih bankah pridobili nova likvidnostna sredstva za pokrivanje potreb po obratnih sredstvih. Za ta najeta posojila je bilo pridobljeno poroštvo Republike Slovenije, v skladu s sprejetim Zakonom o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19.

17.8 Prejemki uprave in nadzornega sveta

Člani uprave in nadzornega sveta za delo v odvisnih družbah v letu 2020 niso prejeli dodatnih plačil. Prejemki so razkriti v poglavju 9.5 Letnega poročila 2020.

17.9 Dogodki po bilanci stanja v Skupini UNIOR

Dogodki po bilanci stanja v družbi UNIOR d.d., ki so navedeni v poglavjih 10.11 in 12.10 Letnega poročila 2020, pomembno vplivajo tudi na Skupino UNIOR. V nadaljevanju so predstavljeni dogodki, ki se dodatno nanašajo na Skupino UNIOR ali imajo na skupino drugačne učinke kot na družbo UNIOR d.d.

Podpis pogodbe o prodaji odvisne družbe UNIOR FRANCE S.A.S. v Franciji

Dne 8. 3. 2021 je bila med družbama UNIOR Kovaška industrija d.d., Zreče, Slovenija in H.J.P. ROSIER HOLDING B.V., Alphen aan der Rijn, Nizozemska, podpisana pogodba o prodaji 100-odstotnega lastniškega deleža v podjetju UNIOR FRANCE S.A.S., Melun, Francija, za dogovorjeno kupnino 450.000 evrov.

Prenos lastništva se lahko izvede, ko bosta izpolnjena naslednja odložna pogoja:

- nakazilo celotne kupnine na transakcijski račun družbe UNIOR d.d. v višini 450.000 evrov v roku 30 dni od podpisa pogodbe,
- zavarovanje odprtih in bodočih odprtih terjatev, ki se izvede s tihim odstopom terjatev družb Unior France in H.J.P. Rosier Holding, zavarovanjem z nepremičninami družbe H.J.P. Rosier Holding, zavarovanjem s premičninami (zaloge v podjetjih Unior France in H.J.P. Rosier Holding) in zavarovanjem z lastniškim deležem v podjetju H.J.P. Rosier Holding.

Kupnina v višini 450.000 evrov je prispela na transakcijski račun družbe UNIOR d.d. dne 26. 3. 2021. Dogovorjena zavarovanja še niso urejena, zato prenos lastništva še ni bil izveden.

V kolikor bo prišlo do izpolnitve vseh odložnih pogojev in prenosa lastništva 100-odstotnega lastniškega deleža v podjetju Unior France na novega lastnika, bo v Skupini UNIOR v izkazu poslovnega izida ustvarjen pozitivni učinek iz naslova finančnih prihodkov iz deležev v višini 793.810 evrov, bilančna vsota pa se bo povečala za 486.871 evrov.

Če bodo izpolnjeni vsi odložni pogoji in bo lastništvo nad podjetjem Unior France preneseno na novega lastnika, bo podjetje Unior France S.A.S. izstopilo iz Skupine UNIOR.

Vpliv epidemije virusne bolezni COVID-19 na poslovanje Skupine UNIOR

Vpliv epidemije virusne bolezni COVID-19 v Evropi in v UNIOR d.d. z ocenjenimi vplivi na poslovanje matične družbe je podrobneje opisan v poglavju 12.10 Letnega poročila 2020.

V začetku leta 2021 se večina držav, v katerih poslujejo podjetja Skupine UNIOR, spopada s tako imenovanim »tretjim valom« epidemije COVID-19, saj število okužb ponovno narašča. Države se s svojimi ukrepi sproti prilagajajo aktualnemu stanju novih okužb, zato med njimi obstajajo precejšnje razlike v dolžini in strogosti ukrepov za zamejitev epidemije.

Omejitveni ukrepi negativno vplivajo na gospodarsko rast, vendar je ta vpliv manjši kot je bil v prvem valu. V nasprotju s prvim valom, ko je močan padec beležila tudi industrija, so tokrat izraziteje prizadete le še storitvene dejavnosti, ki se zaradi narave poslovanja ne morejo dovolj prilagoditi omejevalnim zdravstvenim ukrepom.

Prav ti omejevalni ukrepi imajo negativen vpliv na poslovanje turistične dejavnosti Skupine UNIOR, saj se v prvih mesecih leta 2021 prihodki od prodaje v družbi Unitur d.o.o. realizirajo le v okviru dovoljenih dejavnosti, kot so zdravstvena rehabilitacija in priprave vrhunskih športnikov v Termah Zreče, ter smučanje in »to go« gostinska ponudba na Rogli.

Povsem drugačno je stanje na Kitajskem, kjer praktično že od marca 2020 zaznavajo le redke posamične primere okužb, zato tam lokalno življenje in gospodarstvo delujeta nemoteno, tako kot tudi naše podjetje na Kitajskem za kovanje odkovkov, zato ocenjujemo, da epidemija COVID-19 na Kitajskem ne bo imela negativnega vpliva na poslovanje Skupine UNIOR.

Ocenjujemo, da epidemija COVID-19 ne bo dodatno negativno vplivala na poslovanje Skupine UNIOR oziroma bo negativno vplivala le v tej meri, kot smo jo že predvideli v Poslovnem načrtu za leto 2021. Ta sicer za leto 2021 napoveduje povečanje prihodkov od prodaje za 12,7 odstotka, vendar bodo prihodki prav zaradi vpliva epidemije še vedno nižji od doseženih v letu 2019 za 7,4 odstotka.

Ocenjujemo, da zaradi epidemije COVID-19 ne bo ogrožen nadaljnji obstoj in neprekinjeno poslovanje Skupine UNIOR.

18 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava družbe v skladu s 134. členom Zakona o trgu finančnih inštrumentov (ZTFI-1) po svojem najboljšem vedenju izjavlja, da je računovodsko poročilo Skupine UNIOR sestavljeno skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija, ter daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida Skupine UNIOR kot celote, in da je v poslovno poročilo Skupine UNIOR vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja skupine ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki jim je Skupina UNIOR, kot celota izpostavljena.

Uprava družbe sprejema in potrjuje skupinske računovodske izkaze s pripadajočimi usmeritvami in pojasnili Skupine UNIOR za leto 2020.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov Skupine UNIOR dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu poštene vrednosti, previdnosti in dobrega gospodarjenja, in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja Skupine UNIOR in izidov njenega poslovanja za leto 2020.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno računovodenje, za sprejem ustreznih sklepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti. Potrjuje še, da so skupinski računovodski izkazi, skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju Skupine UNIOR ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družb v skupini, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost s tega naslova.

Zreče, 20. 4. 2021

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

19 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

EVROPSKI PROIZVAJALEC OD LETA 1919

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA
delničarjem družbe UNIOR d.d.

Poročilo o reviziji računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze skupine UNIOR in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju 'skupina'), ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2020, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila h računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj skupine na dan 31. decembra 2020 ter njen konsolidiran poslovni izid in konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2020. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

MAKING AN IMPACT THAT MATTERS since 1845

Ime Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (*DTTL*) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: *organizacija Deloitte*). DTTL (imenovan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga drugi ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb je odgovorna izključno za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranke. Podrobnejše informacije najdete tukaj: www.deloitte.com/si/about.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih najvišje uvrščenih gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in prek globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih *organizacija Deloitte*) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloittovih strokovnjakov dosega rezultate, ki štejejo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavljata Deloitte revizija d.o.o in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom *Deloitte Slovenija*). Članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačin in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 – ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2021. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Deloitte.

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Pripoznavanje prihodkov v konsolidiranih računovodskih izkazih	
Kot je razvidno iz računovodskih izkazov skupine in iz pojasnila *17.4.2 Čisti prihodki od prodaje*, so v letu, končanem na dan 31. decembra 2020, čisti prihodki od prodaje, ki so bili ustvarjeni s prodajo blaga in storitev na domačem trgu in na tujih trgih, znašali 210.239.617 evrov. Kot je pojasnjeno v poglavju *12.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja (razdelek Prihodki; Prihodki iz pogodb ter Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala)*, se prihodki pripoznajo, ko je upravičeno pričakovati, da bodo vodili do prejemkov. Prihodki iz prodaje so eden glavnih pokazateljev uspešnosti poslovanja skupine. Zaradi velike materialne pomembnosti, velike količine podatkov, ki se obdeluje, kot tudi tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov od prodaje, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.	V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznanjem prihodkov in njihovo skladnost z MSRP in izvedli naslednje revizijske postopke: • Preverili smo zasnovo, implementacijo in učinkovitost delovanja notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov z vidika ustreznosti evidentiranja in preprečevanja prevar. • Prihodke smo analizirali, jih analitično ocenjevali in detajlno testirali ter preverili ustreznost evidentiranja.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Deloitte.

Odgovornosti poslovodstva in pristojnih za upravljanje za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Deloitte.

- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vodenje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljane, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Imenovanje revizorja in trajanje posla
Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 5. junija 2019. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 9 let.

Potrdilo revizijski komisiji
Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 20.4.2021 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev
Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

Revizorjevo poročanje o spoštovanju delegirane uredbe komisije EU ŠT. 2018/815 pri predstavitvi letnega poročila in revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazih v enotni elektronski obliki (ESEF)

Opravili smo posel dajanja sprejemljivega zagotovila o tem, ali so konsolidirani računovodski izkazi (brez pojasnil h konsolidiranim računovodskim izkazom) v elektronski obliki (ESEF dokumenti), vsebovani v elektronski datoteki 315700XWRPNT7WD8TK89-2020-12-31.zip, ki predstavljajo revidirane konsolidirane računovodske izkaze skupine UNIOR za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2020, pripravljeni upoštevajoč zahteve Uredbe ESEF.

Deloitte.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in vsebino ESEF dokumentov ter v tem okviru za pravilno predstavitev revidiranih računovodskih izkazov v elektronski obliki v skladu z zahtevami Uredbe ESEF, pa tudi za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo ESEF dokumentov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Pristojni za upravljanje so pristojni za nadzor nad pripravo ESEF dokumentov.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je, da opravimo posel dajanja sprejemljivega zagotovila ter izrazimo sklep o tem, ali so ESEF dokumenti, navedeni v prvem odstavku tega dela poročila, vsebovani v elektronski datoteki 315700XWRPNT7WD8TK89-2020-12-31.zip pripravljeni skladno z zahtevami Uredbe ESEF. Naš posel dajanja sprejemljivega zagotovila smo opravili v skladu z Mednarodnim standardom dajanja zagotovil 3000 – *Posli dajanja zagotovil razen revizij ali preiskav računovodskih informacij iz preteklosti (MSZ 3000),* ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde revidiranja in dajanja zagotovil. Ta standard zahteva, da posel načrtujemo in izvajamo tako, da pridobimo sprejemljivo zagotovilo za podajo sklepa.

Delovali smo v skladu z zahtevami glede neodvisnosti in etičnimi zahtevami Kodeksa etike za računovodske strokovnjake (Code of Ethics for Professional Accountants), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (International Ethics Standards Board for Accountants). Kodeks je zasnovan na temeljnih načelih integritete, objektivnosti, strokovne usposobljenosti in dolžne skrbnosti, zaupnosti ter strokovnega vedenja. Naše podjetje deluje v skladu z Mednarodnimi standardi obvladovanja kakovosti (MSOK 1) in skladno z njimi vzdržuje celovit sistem obvladovanja kakovosti, vključno z dokumentiranimi politikami in postopki glede skladnosti z etičnimi zahtevami, poklicnimi standardi ter veljavnimi pravnimi in regulativnimi zahtevami.

V okviru obsega opravljenega dela smo izvedli postopke revizijske narave, in sicer:

- prepoznali in ocenili tveganje pomembno napačne navedbe v ESEF dokumentih ter njihove pomembne neskladnosti z zahtevami Uredbe ESEF;
- pridobili znanje o notranjem kontroliranju, ki je pomembno za posel dajanja sprejemljivega zagotovila, da bi oblikovali postopke, ki so ustrezni v danih okoliščinah, vendar pa ne za izražanje mnenja o učinkovitosti notranjega kontroliranja;
- ocenili smo, ali prejeti ESEF dokumenti izpolnjujejo pogoje iz 1. in 2. točke Priloge II Uredbe ESEF;
- pridobili smo sprejemljivo zagotovilo, da so revidirani računovodski izkazi (iz prvega odstavka tega dela poročila) izdajatelja pravilno prikazani v elektronski XHTML obliki;
- pridobili smo sprejemljivo zagotovilo, da so vrednosti v elektronski različici revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov (iz prvega odstavka tega dela poročila) v obliki XHTML označena pravilno ter v obsegu kot je predvideno za revidirano poslovno leto ter v Inline XBRL tehnologiji (iXBRL), tako da bi strojno branje ESEF dokumentov zagotovilo popolne in prave informacije, vsebovane v revidiranih računovodskih izkazih.

Deloitte.

Sklep

Na podlagi opravljenih postopkov in pridobljenih dokazov potrjujemo, da so ESEF dokumenti, navedeni v prvem odstavku tega dela poročila, v vseh pomembnih pogledih pravilen odraz revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov skupine UNIOR za poslovno leto končano 31. 12. 2020 in da so pripravljeni v skladu z zahtevami Uredbe ESEF in v obsegu, kot je primerno za revidirano poslovno leto, ter da so informacije pravilno in popolno zajete v obliki XHTML.

Naš sklep ne predstavlja mnenja o resničnosti in poštenosti računovodskih izkazov, predstavljenih v elektronski obliki. Prav tako ne dajemo nikakršnega zagotovila o drugih informacijah, ki so objavljene skupaj z ESEF dokumenti.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Barbara Žibret Kralj.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščena revizorka

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Ljubljana, 20. april 2021